༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནཱ་གཱ་ནནྡཱ་ནཱ་མ་ནཱ་ཊ་ཀ།

རྒྱ་གར་མཁན་པོ། དཔལ་དགའ་བའི་ལྷས་མཛད་པ།

བོད་སྐད་དུ། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟློས་གར།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ ལ་ཀྵྨཱི་ཀ་ར་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་གྱི་

དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བའོ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་བྷ་ཊྚཱ་སློབ་དཔོན་གཙུག་ཟླ་བས་སྔ་མ་གཞིར་བཞག

གོ་འགྲེལ་གསལ་བར་མཛད་པའོ།

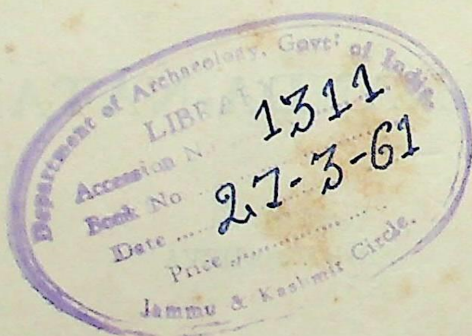
NĀGĀNANDA-NĀṬAKA

OF

ŚRĪHARṢADEVA

EDITED BY

VIDHUSHEKHARA BHATTACHARYA


Department of Archaeology, Govt. of India.
LIBRARY
Accession No. 1311
Book No
Date 27-3-61
Price
Jammu & Kashmir Circle.

BIBLIOTHECA INDICA

A COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

ནཱ་གཱ་ནནྡ།

NĀGĀNANDA

EDITED

WITH INTRODUCTION AND NOTES

BY

VIDHUSHEKHARA BHATTACHARYA



Work Number
281

Issue Number
1574

THE ASIATIC SOCIETY

1 PARK STREET, CALCUTTA 16

PUBLISHED BY THE ASIATIC SOCIETY
CALCUTTA
MAY 1957

Price Rs.15

Printed by Norman A. Ellis at the Baptist Mission Press,
41A Lower Circular Road, Calcutta

DRAMATIC PERSONS AND TERMS

अङ्कः,	མཚོན་མ,	An Act, p. 1.
अपवार्य,	བསྒྲིབས་ཏེ,	*ind.*, 'apart', 'aside to another' (*opp.* to प्रकाशम्, p. 81).
आत्मगतम्	བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར,	'gone to oneself, aside'. It denotes that the words which follow are to be heard by the audience, p. 80; or རང་གིས་རྟོགས་པར, p. 27.
आमुखम्,	སྣབས་དབྱེ་བ,	A prologue, p. 7.
कञ्चुकी,	ཅུག་རུམ་པ,	A chamberlain; an old attendant in women's apartment, p. 135.
किङ्करः,	གིང་ཀར,	A servant, p. 151. In Tibetan it is taken from Sanskrit.
चेटः,	འབངས,	A servant, p. 93; *f.* चेटी, འབངས་མོ, p. 26.
नटी,	གར་མཁན་མ,	The chief actress required as the wife of the Sūtradhāra, p. 6.
नायकः,	འདྲེན་པ,	The hero, p. 12; *f.* འདྲེན་མ, p. 35.
नेपथ्यम्,	ཕྱི་རོལ,	The place behind the stage separated by the curtain, the retiring room, p. 90.
प्रकाशम्,	གསལ་པར,	Aloud, p. 47.
प्रतीहारः,	སྒོ་སྲུངས,	A door-keeper, p. 135.
प्रवेशकः,	འཇུག་པར་བྱེད་པ,	An interlude, p. 47. In Sanskrit dramas owing to some of their peculiarities there are three different interludes, two of them being well known, प्रवेशकः and विष्कम्भकः. The प्रवेशकः means one who understands the subject to be acted, the difference between them is that while the विष्कम्भकः is acted by superior actors, the other is done by the inferior ones. In Tibetan विष्कम्भकः is, however, not recognized. For instance, see p. 138, l. 8 [प्रवेशकः] while in the corresponding Sanskrit edition of Professor R. D. Karmarkar, 1953, p. 78, l. 14 there is विष्कम्भकः।

विटः,	བི་ཊ,	A voluptuary and knave companion of a man of importance in a drama, p. 93.
भर्त्तृदारिका,	རྗེའི་སྲས་མོ,	A young princess, p. 80.
विदूषकः,	བི་དཱུ་ཥ་ཀ,	The jocose companion and confidential friend of the hero of the play, p. 10, l. 6.
वैतालिकः,	སྟོད་པ་མཁན,	A bard, minstrel, p. 90.
सूत्रधारः,	མདོ་འཛིན་པའོ,	A stage-manager. The principal actor who takes a prominent part in the prelude, p. 3.

The Tibetan Alphabet together with the Nagri and Roman equivalents

ཀ	क	k	ཁ	ख	kh	ག	ग	g	ང	ङ	ṅ
ཅ	च	c	ཆ	छ	ch	ཇ	ज	j	ཉ	ञ	ñ
ཏ	त	t	ཐ	थ	th	ད	द	d	ན	न	n
པ	प	p	ཕ	फ	ph	བ	ब	b	མ	म	ṁ
ཙ	ts		ཚ	tsh		ཛ	dz				
ཝ	व	v	ཞ	ž		ཟ	z		འ	h (or')	
ཡ	य	y	ར	र	r	ལ	ल	l			
ཤ	श	ś	ས	स	s	ཧ	ह	h	ཨ	अ	a

The special vowel signs are ◌ི i, ◌ུ u, ◌ེ e and ◌ོ o.

FOREWORD

The *Nāgānanda-Nāṭaka* was the first Sanskrit drama that impressed me very much on account of the high sentiment of self-sacrifice of the hero in it. When I came to Santiniketan in 1904 after finishing my Sanskrit studies at Benares, I secured for its Library a Sanskrit transcription of *Nāgānanda* from the Durbar Library, Nepal, through the kind help of Rabindranath. I am happy that it (marked NM here) is being edited by me after so many years.

In my Tibetan classes at Santiniketan, I selected the *Nāgānanda-Nāṭaka* (Klu. kun. tu. dgḥ. ba. žes. bya. ba'i zlos. gas.) of Śrīharṣa for study with my pupils. That was the first spade work.

When in 1934, I came from Visvabharati to the University of Calcutta, I took there with me all the papers connected with the *Nāgānanda*. I read and re-read them, making corrections as far as I could. There, too, in the University in the Post-Graduate classes some students were reading Tibetan with me, and among them there was one Bhavani Charan Mukhopadhyaya, B.A. I asked him to make the press copy of the book and he did fairly well up to Act IV.

Thus the present edition of the *Nāgānanda* is to be considered as a joint work by those of my pupils referred to above and myself, the responsibility, however, solely lying on me.

It may be mentioned here that when I was in the Calcutta University, I requested the Tibetan Instructor, Lama Lobzang Mingur Dorje, to prepare for me a transcription in Tibetan of the *Nāgānanda* from the Xylograph belonging to the University. And I have fully utilized it. I have also fully utilized the Xylograph of the Asiatic Society.

It may be said in this connection that before this only a very small portion of the Act I of the *Nāgānanda* (pp. 33–70) containing both Sanskrit and Tibetan versions was edited by me in my *Bhoṭa-Prakāśa*, a Tibetan Chrestomathy, which was published by the University of Calcutta, 1939. The method adopted there appears to be helpful to a student and is followed in the present book, too.

A few words may be said here with regard to the method of editing the work here. On each page the first line gives the Tibetan version while the second is for the Sanskrit version. In order to show the mutual connection of the words, where possible, a hyphen is put after the Sanskrit words, e.g. 1. 13, 1st line ལུས་མེད་མདའ་གཏེར, अनङ्ग-शर-आतुर; 3. 15. དཔལ་ལྡན་དགའ་བའི་ལྷས, श्री-हर्ष-देवेन.

In a long sentence the gradual connection is shown by the italic letters of the alphabet, e.g. p. 3, ll. 17-18, སྔར་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྒྱན་རྣམ་པར་བཀོད་པ, अपूर्व-वस्तु-*b* अलङ्कृत *a* रचना. On the same page, lines 9-10 ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ནས, *b* दिग्देशाद् *a* नाना.

In giving the Tib. text along with the Sanskrit one, the latter is given with its best readings or has faithfully been restored, so far as could be done, from the former. And in order to make that restoration appreciable, just after it, the original Sanskrit found in the one or other existing edition is also given though not always, involving the tedious prolixity. For example, see first p. 4, ll. 5–16 and then ll. 17–19; or see first p. 6, ll. 5–12 and then ll. 13-14.

Asterisks are frequently used throughout the book. An asterisk mainly indicates some difference between the Tibetan and Sanskrit versions with regard to the word before which the asterisk is put, e.g. see p. 3, l. 6. Here in *अलम्, the asterisk shows that the sense of अलम् is wanting in Tibetan. Or see p. 178, l. 5, the word *दिष्ट्या by good fortune ཤིས་ཀྱིས is marked with an asterisk indicating some difference between the texts, Sanskrit and Tibetan, and it is that the word दिष्ट्या is omitted in Tibetan. Or again see p. 122, l. 13 *जीवापितोऽस्मि 'restored to life'. So p. 123, l. 15, etc. Or see again p. 230, l. 6 * करुणास्निग्ध, the asterisk put here indicates that in the passage there is some difference between the two texts, and it is this that while in the Tibetan text there is སྙིང་རྗེས་མཉེས་གཤིན giving in Sanskrit करुणास्निग्धसदाशय, in the original Skt. it is omitted altogether. As these differences are too many only some of them are shown in the notes. Readers may understand themselves by using a Sanskrit version with the Tibetan one.

As the colophon of the book itself (p. 243) shows[1] the *Nāgānanda-Nāṭaka* was translated from Sanskrit into Tibetan by Upādhyāya Lakṣmīkara of India[2], and the Tibetan translator (Lo. sta. ba) Bhikṣu Shor Stoṅ[3] (gde. Sloṅ, Shor Stoṅ) by the order of the Paramaguru Dharmarāja and the Mahānāyaka Śākyabhadra (Bla. ma. dam. pa. chos. kyē. rgyal. po. daṅ Dpon. Chen Sha-skya. bzaṅ. poḥi. bkḥ. luṇ. gis) in the Kūtāgārā (Gtsug. lag. khaṅ. du) of the Śrīpāṇḍu-bhūmi[4] monastery.

In Buddhist literature *Kūṭāgāra* is well known. It is a building with a peaked roof or a pinnacle or an upper story. The Sa-skya monastery is about 50 miles north of Mount Everest, 48 miles east from Shigatse, and 30 miles from Jang-lache, as says Waddel (*ibid.*, p. 274).

That monastery was visited by our Sarat Chandra Das in 1882. It is famous and very important for its magnificent library containing numerous unique treasures of Sanskrit and Tibetan literature, unobtainable elsewhere. Some of these have enormous pages embossed throughout in letters of gold and silver.

According to Waddel[5] Matidhvaja was the nephew and successor of the Sa. Skya. Pandita, the founder of the Sa-Skya monastery, which was recognized by Khublai Khan in 1270 and the translation was made about A.D. 1300. Śrī Harṣa was the author of this Sanskrit drama which took 560 years to be translated into Tibetan (after its composition).

There is at least one drama more in Sanskrit which was also translated into Tibetan. It is *Lokānanda*. In Tibetan, it is called Ḥjig. rten. kun. tu. dgḥ ba'i. zlos. gar. žes. ba. In the Tib. Catalogue, it is called *Maṇicūḍa-kumāra-jātaka Lokānandanāma-nāṭaka-śāstra.*[6] It is in five acts (*aṅka*).

---

1 *Acta Orientalia*, Vol. II. See the paper on the *Nāgānanda-Nāṭaka* by Georg Morgenstierne.

2 Actually he was connected with Nepal.

3 His full name seems to be Shor. Ston. rdo. rje. rgyal. mtsan. He translated into Tibetan the *Kāvyādarśa* of Daṇḍin and the *Bodhisattvāvadānakalpalatā* of Kṣemendra. I have got the former edited with its Tibetan version by my pupil Dr. Anukul Chandra Banerjee in the University of Calcutta, 1939; and the latter is edited by Sarat Chandra Das and published from the Asiatic Society of Bengal.

4 Śri Sa. skya, the word *sa* meaning *bhūmi*, earth, and *skya pāṇḍu*, yellowish. The land is so called owing to its colour.

5 *The Buddhism of Tibet*, 1895, p. 38. See also Georg Morgenstierne's *Acta Orientalia*, II.

6 Cordier: *Catalogue du Fonds Tibetain*, II, p. 418. Tome *Khe* XCII.

The author's name is Candragomin. It was translated into Tibetan by one Mahāpaṇḍita Kīrttidhvaja belonging to the place called Svayambhū,[1] i.e. Nepal.

According to Liebich Candragomin is dated between 495 and 544. He was a pupil of Sthiramati, and is placed by some in the beginning of the first half of the seventh century A.D. He was celebrated in the Buddhist world being a contemporary and opponent of Candrakīrtti. He was a grammarian, philosopher and poet. His *Śiṣyalekhadharmakāvya* is known to scholars.[2]

Now as regards the Tibetan translation from Sanskrit it may safely be said that it is remarkably a literal one. There is hardly any language that surpasses Tibetan in this respect. And as such its success is indeed wonderful and this has enhanced its importance immensely unlike Chinese which generally translates the thought of the sentence while Tibetan gives us faithfully the text. Owing to this fact even a single Tibetan version of a Sanskrit text gives often far better readings than a number of MSS of the original.

For example, see p. 1, ll. 13-14. Skt. *anaṅga* meaning 'cupid' is rendered by *lus. med*, these two words respectively meaning *aṅga* 'body' and *an* 'not', i.e. 'a bodiless one'. As to why cupid is said to be without a body (*anaṅga*) is well known to every Sanskritist. But such is not the case with a Tibetan. Therefore while an Indian has before him the words *lus. med* being rendered into Skt. as *anaṅga* he at once understands it clearly. But a Tibetan cannot do so easily.

Take another instance; *chos. mthun. pa. ñid* (Skt. *sādharmya*) and *chos. me. mthun. pa. nid.* (Skt. *vaidharmya*); these two Tibetan words are certainly more easily understood by a Sanskrit-knowing Tibetan than by an ordinary Tibetan. Similarly let us take here another pair of words, viz. *yid bde. ba* for Skt. *saumanasya* and *yid. mi. bde* for Skt. *daurmanasya* meaning 'satisfaction and dissatisfaction of the mind' respectively.

In the play the Sanskrit rendering of Tibetan is done in a very simple way. Even long compounds are not an exception. For example, see p. 2, ll. 11–20 and p. 3, ll. 1-2.

Indeed in some cases there are elliptical sentences, e.g. p. 3, ll. 5-6. Here in the Sanskrit sentence अलमतिविस्तरेण, for the second word, अति-विस्तरेण Tibetan has rightly given མངས་པར་འགྱུར་བས. The first word, *alam*, is not however translated at all, and such a phrase as ཅི་ཞིག་བྱ should have been added. Again for वध्य 'one to be killed' in Tibetan there is rightly literally གསོད་བྱ *gsod. bya.*, as in p. 154, l. 19, but never simply *gsod* or *gsod. pa* as on p. 188, l. 17 ; p. 161, l. 24, and also several other pages of the same work.

It may be mentioned in this connection that such strong insistence on literal rendering of Sanskrit by a Tibetan translator blindly following his predecessor, i.e. the author of the Sanskrit Original, sometimes leads him to a ridiculous derivation. One instance will suffice. There is a word *manoratha* 'desire' or desired object. But how is it derived? The Sanskritist says because it is like a chariot of the mind (*manaso ratha iva*) it is *manorathaḥ* and the Tibetan translator literally follows it writing *yid. kyi. śiṅ. rta* ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ. The letters are exactly rendered, no doubt, but why it is so, can

---

[1] This name of the author is wrongly called Kirttcandra in the catalogue of the Tohôku Imperial University, p. 633, as the Tib. word rgyal. mtshan is for Sanskrit *dhvaja* and not *candra*.

[2] See Winternitz : *A History of Indian Literature*, Vol. II, p. 365.

hardly be known, as in the case of the original, i.e. Skt. Incidentally the conception of a chariot of a Tibetan may be given here. According to him it is called ཤིང་རྟ, literally meaning a 'wooden chariot' the word *śiṅ* meaning 'a tree' or 'wooden' and '*rta*' 'a horse'. However, the fact here is that the Sanskrit word *mano'rtha* which is severally used in the *Carakasaṃhitā* [1] is misunderstood in Skt. itself when it was transformed as *manoratha* by anaptyxis or *svarabhakti* in its wider sense, well known in the science of language. As regards *mano'rtha* Caraka himself says very clearly that whatever is knowable by mind is to be understood as its object:

yat kiñcin manaso jñeyaṃ |
tat sarvaṃ hy artha-saṃjñakam[2] ||

In editing the work attempt has been made to know, as far as could be done, the text of the *Nāgānanda*, as it existed before the translator, in the language of the author himself. What success has, however, been achieved, it is for the readers to judge.

The original drama is composed, as is well known to an advanced reader, partly in Sanskrit and partly in Prakrit. In restoring the original text no such distinction is, however, made as it will not serve any useful purpose in this study. Every passage is therefore written in Sanskrit.

The specially notable difference between the two texts, Sanskrit and Tibetan, is not found in too many cases. A few are shown below, the unimportant ones being ignored. Just at the beginning of the drama (p. 1, l. 1), there is a verse in the Tibetan text of which there is nothing in Sanskrit including the NM. See Notes 1. 1. On page 178, l. 21 there is a verse in the xylograph (see notes 178. 21), but nothing of it is found in Sanskrit, nor in NM. Again, see p. 202. Here in the Tibetan text supported only by the NM, the remaining portion of the drama, which is included in Act V in all the Sanskrit editions (with the only exception of NM), forms, against the current Sanskrit convention, a separate act numbering Act VI.

Now though there is much to be discussed, I refrain from doing so with the apology:

जरायां सुलभभ्रान्तिप्रमादायां पदे पदे ।
दूरस्थेषु च शिष्येषु सन्तः संशोधयन्त्विदम् ॥

'In old age when errors and mistakes are of easy access at every step and when the pupils are away may the wise correct it.'

In this connection it must be thankfully remembered that it was Professor Sylvain Lévi, as a Visiting Professor in 1921, who first sowed the seeds of Tibetan and Chinese studies in Santiniketan. After the final establishment by Rabindranath of the then Visvabharati in 1929, there was among others a group of students around me in the Vidyābhavana of which I was the first Principal. Among these students were: Sujitkumar Mukhopadhyay, now a Lecturer in the China-bhavana, Santiniketan; Prabhubhai Bhikhabhai Patel, who unfortunately died untimely, and could look through only a small portion of his edition of the *Chittaviśuddhi-prakaraṇa* of Āryadeva; Nagendra Narayan Chaudhuri, M.A., Ph.D., now Professor at Asutosh College, Calcutta; Vasudeva Viswanath Gokhale, B.A., now Ph.D. (Germany),

---

1 Edited by Haridatta Sastrin. (Motilal Banarasi Dass, Bombay Sanskrit Press, 1940, p. 609.)

2 *Ibid.*, p. 605.

and working in the Ferguson College, Poona. Thus, the present edition of *Nāgānanda* is the result of a team work in which all these young scholars collaborated with me.

In conclusion I thank very much my pupils mentioned above and the friends from whom I have received help in this work. I am specially indebted to the Visvabharati University for kindly lending me the manuscript described above. My sincere thanks are also due to Rev. J o B o L a m a, the Tibetan Instructor, in the University, as well as in the Bhoṭa-Bhārata Saṃskṛti, Calcutta, for the help in reading the proofs and the Baptist Mission Press for its very commendable work done. Finally I must express my thanks also to Sri B h a j a g o v i n d a P a r a m p a n t h i for the benefit I have derived from him in the work in various ways.

༄༅། [263 a. 2] རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནཱ་གཱ་ནནྡ་ནཱ་མ་ནཱ་ཊ་ཀ།

भारत- भाषायां नागानन्द नाम नाटकम्।

བོད་ སྐད་དུ། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ ཞེས་བྱ་བའི་ ཟློས་གར།

भोट- भाषायां क्लु·कुन·तु·दग’·ब· झ़ेस·ब्य·बइ· ज़्लोस·गर।

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ ཕྱག་འཚལ་ལོ།

सर्वज्ञाय नमः।

[མཚན་མ་ དང་པོ།]

[अङ्कः प्रथमः।]

[4] བསམ་གཏན་ ཟོལ་དག་ ཉེ་བར་ བཟུང་ནས་ སྐད་ཅིག་ མིག་

ध्यान- व्याजम् उपेत्य क्षणं चक्षुः

ཕྱེ་ སུ་ལ་ སེམས་པར་ [5] བྱེད།

उन्मील्य कां चिन्तयसि।

སྐྱོབ་པ་ཡིན་ ཡང་ ལུས་མེད་ མདའ་ གཟིར་ སྐྱེ་བོ་ འདི་དག་

त्राता अपि अनङ्ग- शर- आतुर- जनान् इमान्

སྐྱོང་བ་ མིན་ལ་ ལྟོས།

रक्षसि न पश्य।

སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་ རྫུས་ཏེ་ ཁྱོད་ལས་ གཞན་པའི་ བརྩེ་མེད་ སྐྱེས་བུ་

[b]कारुणिकः [a]मिथ्या त्वत्तः अन्यः निर्घृणः पुमान्

གང་ལ་ ཡོད།

कुतः अस्ति।

བདུད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ བྱང་ཆུབ་ལ་ འདི་ སྡིག་དོག་གིས་ བརྗོད་
मारवधूभिः बोधौ इदं सेर्ष्यं अभिहितः
རྒྱལ་བས་ ཁྱོད་ལ་ བསྲུངས།། 2
जिनः वः पातु ॥

ध्यानव्याजमुपेत्य चिन्तयसि कामुन्मील्य चक्षुः क्षणं
पश्यानङ्गशरातुरं जनमिमं त्रातापि नो रक्षसि ।
मिथ्याकारुणिकोऽसि निर्घृणतरस्त्वत्तः कुतोऽन्यः पुमान्
सेर्ष्यं मारवधूभिरित्यभिहितो बोधौ जिनः पातु वः ॥ १ ॥

གཞན་ཡང་།
अपि च ।

[6] གཞུ་ བཀང་ འདོད་པ་དང་ནི་ རྔ་ གསང་ བརྡུང་ཞིང་ སྒྲ་
चापम् आकृष्य कामेन [a]पटह- [b]पटु- [c]हत- ध्वान-
སྒྲོགས་ བདུད་ཀྱི་ དཔའ་བོ་དང་།
घोषणैः मार- वीरैः ।

སྨིན་ འཁྲུག་ རབ་ འདར་ གླལ་ འཛུམ་ ལོགས་སུ་ ལྟ་བ་
भ्रू- भङ्ग- उत्- कम्प- जृम्भा- स्मित- *वलित- दृष्टा
མཐོ་རིས་ བུ་མོའི་ སྐྱེ་བོ་དང་།
दिव्य- नारी- जनेन ।

གྲུབ་པ་ ཡན་ལག་ མཆོག་ བདུད་རྣམས་ དང་ མཚར་བས་
सिद्धैः [c]अङ्गैः [b]उत्तम [a]प्रह्व च विस्मयात्
སྤུ་ལྡངས་ ལུས་ [7] ཅན་ ནོར་ལྷ་ཡིས།
पुलकित- वपुषा वासवेन ।

བྱང་ཆུབ་ ཐོབ་ལ་ བསམ་གཏན་ གཡོ་མེད་ ཅེས་ བལྟས་
बोधेः अवाप्तौ ध्यायन् अचलितः इति दृष्टः
ཐུབ་པའི་ དབང་པོས་ ཁྱོད་ལ་ བསྲུངས།། 3
मुनि- इन्द्रः वः पातु ॥

कामेनाकृष्य चापं हतपटुपटहावल्गिभिर्मारवीरै-
र्भ्रूभङ्गोत्कम्पजृम्भास्मितचलितदृशं दिव्यनारीजनेन ।
सिद्धैः प्रह्वोत्तमाङ्गैः पुलकितवपुषा विस्मयाद् वासवेन
ध्यायन् बोधेरवाप्तावचलित इति वः पातु दृष्टो मुनीन्द्रः ॥ २ ॥

ཤིན་ཏུ་ མངས་བར་འགྱུར་བས།
*अलम् अति- विस्तरेण ।

[དགའ་བར་བྱས་ཏེ། མདོ་འཛིན་པའོ།]
[नान्द्यन्ते सूत्रधारः ।]

དེ་རིང་ དབང་པོའི་ དགའ་སྟོན་ལ་ ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ནས་
अद्य इन्द्र- उत्सवे [b]दिग्देशात् [a]नाना
[263 b. 1] འོངས་པ་ དཔལ་ལྡན་ དགའ་བའི་ ལྷའི་ ཞབས་ཀྱི་ པདྨ་
आगतेन श्री- हर्ष- देवस्य पाद- पद्म-
ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་ རྒྱལ་པོའི་ ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ གུས་པ་དང་ལྡན་པར་ བོས་ཏེ།
उपजीविना राज- समूहेन स मानं आहूय
བདག་ལ་ སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་ ཁོ་བོ་ཅག་གི་ ཇོ་ དཔལ་ལྡན་ དགའ་བའི་
अहं उक्तः यथा अस्मत्- स्वामिना श्री- हर्ष-
ལྷས་ སྔར་མེད་པའི་ དངོས་པོ་ རྒྱན་རྣམ་པར་ བཀོད་པ་
देवेन अपूर्व- वस्तु- [b]अलङ्कृतं [a]रचना
རིག་པ་ [2] འཛིན་པའི་ སྐྱེས་རབས་ལས་ བཅུམས་པ་ ཀླུ་ཀུན་དུ་དགའ་བ་
विद्याधर- जातक- प्रतिबद्धं नागानन्दं
ཞེས་བྱ་བའི་ ཟློས་གར་ མཛད་པ་ནི་ ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ ཉན་པ་པོ་
नाम नाटकं कृतम् अस्माभिः श्रोत्र-
བརྒྱུད་པ་ལས་ ཐོས་ཏེ། སྦྱོར་བ་དག་ མི་ མཐོང་ངོ་།།
परम्परया श्रुतम् । प्रयोगो न दृष्टः ।

अद्याहमिन्द्रोत्सवे *सबहुमानमाहूय नानादिग्देशागतेन राज्ञः श्रीहर्ष-देवस्य पादपद्मोपजीविना राजसमूहेनोक्तो यथा यत्तदस्मत्स्वामिना श्रीहर्ष-देवेनापूर्ववस्तुरचनालङ्कृतं विद्याधरजातकप्रतिबद्धं नागानन्दं नाम नाटकं कृतमित्यस्माभिः *श्रोत्रपरम्परया श्रुतं न प्रयोगतो दृष्टम् ॥

དེའི་ཕྱིར་ རྒྱལ་པོ་ དེ་ཉིད་ལ་ གུས་པ་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
तत् राज्ञः तस्यैव मानात् अस्मासु
རྗེས་སུ་ [3] བཟུང་བའི་ བློས་ སྦྱོར་བ་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ ཁྱོད་ཀྱིས་
अनुग्रह- बुद्ध्या प्रयोगेण यथावत् त्वया
བློས་གར་དགོ་བྱོས་ཤིག་ ཅེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ ར་ཞིག་ ཆོན་གྱི་ བཀོད་པ་དག་
नाटयितव्यम् इति। तद् यावत् रङ्ग- रचनां
བྱས་ནས་ ཇི་ལྟར་ མངོན་པར་ འདོད་པ་བཞིན་ ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་འོ།
कृत्वा यथा- अभि- लषितं सम्पादयामि।
འདུས་པའི་ སྐྱེ་བོ་ འདི་དག་གི་ ཡིད་ནི་ ཀུན་དུ་ཆོམ་པར་གྱུར་ཏོ་ [4]
सामाजिक- जनानाम् एषां मनांसि *आवर्जितानि
ཞེས་བྱ་བར་ བདག་གི་ ངེས་དེ།
इति मे निश्चयः।

तत्तस्यैव राज्ञो बहुमानादस्मासु चानुग्रहबुद्ध्या यथावत्प्रयोगेणाद्य त्वया नाटयितव्यमिति। तद् यावद् इदानीं *नेपथ्यरचनां कृत्वा यथाभिलषितं सम्पादयामि। आवर्जितानि च सामाजिकजनमनांसीति मे निश्चयः।

གང་གི་ཕྱིར།
कुतः।

དཔལ་ལྡན་དགའ་བ་ སྙན་ངག་མཁན་པོ་ མཁས་པ་ འདུན་མ་ འདི་དག་
श्रीहर्षः [b]कविः [a]निपुणः परिषद् एषा
ཡོན་དན་ འཛིན།
गुण- ग्राहिणी।

འཇིག་རྟེན་དུ་ ནི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ སྤྱོད་པ་ ཡིད་འཕྲོག་ ཟློས་གར་
लोके बोधिसत्त्व- चरितं हारि नाट्ये

བདག་ཅག་ མཁས།
वयं दक्षाः ।

འདིར་ནི་ དངོས་པོ་ རེ་རེ་དག་ [5] ཀྱང་ འདོད་པའི་ འབྲས་བུ་
इह वस्तु एकैकम् अपि वाञ्छित- फल-

འཐོབ་པའི་ གནས་ ཡིན་ན།
प्राप्तेः पदं भवति ।

བདག་གི་ སྐལ་བ་ རྒྱས་པས་ ཡོན་ཏན་ ཀུན་གྱི་ ཚོགས་ འདུས་
मम भाग्य- उपचयात् गुणस्य सर्वस्य गणः समुदितः

འདི་ལ་ ཟློས་ ཅི་ དགོས།། २
इह ब्रूहि किं प्रयोजनम् ॥

श्रीहर्षो निपुणः कविः परिषदप्येषा गुणग्राहिणी
लोके हारि च बोधिसत्त्वचरितं नाट्ये च दक्षा वयम् ।
वस्त्वेकैकमपीह वाञ्छितफलप्राप्तेः पदं किं पुन-
र्मद्भाग्योपचयादयं समुदितः सर्वो गुणानां गणः ॥ २ ॥

དེས་ན་ རེ་ཞིག་ ཁྱིམ་པ་མ་ བོས་ གླུ་དག་ལ་ གནས་ པར་བྱ་འོ།
तत् यावद् गृहिणीम् आहूय सङ्गीतकम् अनु तिष्ठामि ।

[ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་ཕྱིར་ མངོན་པར་ཕྱོགས་ [6] སུ་ བལྟས་ནས།]
[परिक्रामन् अभिमुखम् अवलोक्य ।]

འཕགས་མ་ རེ་ཞིག་ འདིར།
आर्ये [b]तावद् [a]इतः ।

[དེ་ནས་ གར་མཁན་མ་ ངུ་ཞིང་ ཞུགས་སོ། མདོ་འཛིན་པས་ མཐོང་ནས།]
[ततो नटी रुदती प्रविशति । सूत्रधारो विलोक्य ।]

འཕགས་མ་ ཀླུ་ཀུན་དུ་དགའ་བ་ ཞེས་བྱ་བའི་ ཟློས་གར་བྱ་བ་ཡིན་ན
आर्ये नागानन्दे नाम नाटयितव्ये

ཅིའི་དོན་དུ་ རྒྱུ་མེད་པ་ ཉིད་ ངུ་བར་བྱེད།
किमर्थं अकारणम् एव रुद्यते ।

[གར་མཁན་མས།]

[नटी ।]

ཇོ་བོ་ ཇི་ལྟར་ མི་ ངུ་སྟེ། [7] གང་གི་ཕྱིར་ རེ་ཞིག་
आर्य कथं न रोदिष्यामि । यतः तावत्
ཡབ་ནི་ ཡུམ་དང་ འགྲོགས་ནས་ རྒན་པོའི་ དངོས་པོས་ ཡིད་བྱུང་སྟེ།
तातः अम्बया सहितः स्थविर- भावेन उद्विग्नमानसः
ད་ནི་ ཁྱོད་ཀྱིས་ གཉེན་མཚན་གྱི་ ཁུར་དག་ འཛིན་པར་ མཛོད་དོ་ ཞེས་
इदानीं त्वं कुटुम्ब- भार- उद्वहनं करोषि इति
ཐུགས་ལ་ བཞག་ནས་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ ནགས་སུ་ གཤེགས་སོ།།
हृदये आरोप्य तपो- वनं गतः ॥

आर्य कथं न रोदिष्यामि । यतस्तातोऽम्बुका च स्थविरभावजातनिर्वेदौ कुटुम्बभारवहनयोग्य इदानीं त्वमिति हृदय आरोप्य तपोवनं गतौ ॥

[མདོ་འཛིན་པས།]

[सूत्रधारः ।]

བདག་ ཀྱང་ ཡོངས་སུ་ [264 a. 1] བཏང་ནས་ ཇི་ལྟར་ ཡབ་ཡུམ་
माम् अपि परि- त्यज्य कथं पितरौ
ནགས་སུ་ གཤེགས།
वनं गतौ ।

कथं मामपि परित्यज्य पितरौ वनं गतौ ।

[རྣམ་པར་བསམས་ནས།]

[विचिन्त्य ।]

ད་ནི་ ང་ནི་ ཅི་ཞིག་ རིགས་པར་འགྱུར། ཡང་ན་ བདག་ བླམའི་
इदानीं मे किं युज्यते । अथवा अहं गुरु-

ཞབས་ཀྱི་ རིམ་གྲོ་བྱེད་པའི་ བདེ་བ་ ཡོངས་སུ་ བཏང་ནས་ ཇི་ལྟར་ ཁྱིམ་དུ་
चरण- परिचर्या- सुखं परि- त्यज्य कथं गृहे
འདུག་པར་བྱེད།
तिष्ठामि ।

अथवा कथमहं गुरुचरणपरिचर्यासुखं परित्यज्य गृहे तिष्ठामि ॥

ཇི་[2]ལྟར་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་བཞིན།
यथा जीमूतवाहनः
དབང་ཕྱུག་ རིམ་པས་ འོངས་ བཏང་སྟེ།
ऐश्वर्यं क्रमेण आगतं त्यक्त्वा ।
ཕ་མའི་ སྲིད་ཞུ་ སྒྲུབ་པ་འི་ཕྱིར།
पित्रोः शुश्रूषां विधातुं
བདག་ ཀྱང་ ནགས་སུ་ འགྲོ་བར་བྱ།།
अहम् अपि वनं यामि ॥

पित्रोर्विधातुं शुश्रूषां त्यक्त्वैश्वर्यं क्रमागतम् ।
वनं याम्यहमप्येष यथा जीमूतवाहनः ॥ ४ ॥

[སོང་བར་གྱུར་ཏེ།]
[निष्क्रान्तौ ।]
[སྐབས་དགེ་བའོ།།]
[आमुखम् ॥]

[དེ་ནས་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ དང་། བི་དཱུ་ཥ་ཀ་དག་ ཞུགས་ཏེ། འདྲེན་པས།]
[ततो जीमूतवाहनः च विदूषकः प्रविशति । नायकः ।]
ཆགས་[3]པའི་ གནས་ ཞེས་བྱ་བར་ བདག་གིས་ རིག།
रागस्य आस्पदम् इति अहम् अवैमि
འཇིག་ཅེས་ བྱ་བར་ བདག་གིས་ མ་ རྟོགས་ མིན།
ध्वंसि- इति मम न प्रत्ययः न ।

བྱ་དང་ བྱ་མིན་ རྣམ་པར་དཔྱད་རྣམས་ལ།

कृत्य- अकृत्य- विचारणासु ।

ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར་པར་ ས་ལ་ སུས་ མ་ རིག།

विमुखं क्षितौ को न वेत्ति ।

ཕ་མའི་ སྲིད་ཞུ་བྱེད་པ་ བདག་གི་ནི།

पित्रोः शुश्रूषमाणस्य मे

ལང་ཚོ་ དབང་པོའི་ དབང་དུ་གྱུར་པ་ [4] འདི།

यौवनम् इन्द्रिय- वशम् इदम् ।

གལ་ཏེ་ གུས་པས་ འདི་ལྟར་ ཉིད་ གྱུར་ན།

यदि भक्त्या इत्थम् एव भवेत् ।

དེ་ལྟར་ སྨད་པར་འོས་ ཀྱང་ དགའ་བྱེད་ འགྱུར།། ༥

एवम् निन्द्यम् अपि प्रियं भवेत् ॥

रागस्यास्पदमित्यवैमि नहि मे ध्वंसीति न प्रत्ययः
कृत्याकृत्यविचारणासु विमुखं को वा न वेत्ति क्षितौ ।
एवं निन्द्यमपीदमिन्द्रियवशं प्रीत्यै भवेद् यौवनं
भक्त्या याति यदीत्थमेव पितरौ शुश्रूषमाणस्य मे ॥ ५ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར།]

[विदूषकः सरोषम् ।]

ཀྱི་ གང་གིས་ གསོན་བཞིན་དུ་ ཤི་བའི་ རྒན་རྒོན་ འདི་དག་ འདི་ལྟར་

भोः केन जीवन्- मृतयोः वृद्धयोः अनयोः ईदृशं

ནགས་ན་ འདུག་པ་ལ་ འདི་སྙེད་ཀྱི་ དུས་སུ་ སྡུག་ [5] བསྔལ་

वन- वासे एतावन्तं कालं दुःखम्

ཉམས་སུ་མྱོང་ ཡང་ ཁྱོད་ནི་ ཡིད་བྱུང་བར་ མི་འགྱུར་རོ།

अनुभवन् अपि त्वं निर्विसः न ।

དེས་ན་ རབ་ཏུ་དང་བྱོས། ད་དུང་ ཡང་ རེ་ཞིག་ བླ་མའི་ ཞབས་ཀྱི་
तत् प्रसीद । इदानीम् अपि तावत् गुरु- चरण-
སྲིད་ཞུ་ལ་ ཆགས་པ་ལས་ ཕྱིར་ལྡོགས་ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ བདེ་བ་ ཉམས་སུ་
शुश्रूषा- निर्बन्धात् निवृत्तः राज्य- सुखम् अनु-
མྱོང་པར་བྱོས་ཤིག།
भूयताम् ।

भो वयस्य न निर्विण्ण एव त्वमेतयोर्जीवन्मृतयोर्वृद्धयोः कृते ईदृशं वनवासदुःखमनुभवन्नपि । तत्प्रसीद । इदानीमपि तावद् गुरुजनशुश्रूषानिर्बन्धान्निवृत्तो *राज्यसुखमनुभूयताम् ॥

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

ཇི་ལྟར་ ཡབ་ཀྱི་ [6] མདུན་དུ་ སར་ འདུག་ མཛེས་པ་ དེ་ལྟ་
यथा पितुः पुरी भुवि तिष्ठन् भाति तथा
སེང་གེའི་ ཁྲི་ལ་ ཡོད་དམ་ ཅི།
सिंहासने अस्ति किम् ।
ཡབ་ཀྱི་ ཞབས་དག་ ཉེད་པ་ལས་ བྱུང་ བདེ་བ་ དེ་ནི་
तातस्य चरणयोः संवाहनात् उद्भूतं सुखं तद्
རྒྱལ་སྲིད་དག་ལ་ ཡོད་དམ་ ཅི།
राज्येषु अस्ति किम् ।
བླ་མའི་ ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ དགའ་བ་ གང་ འདི་ ས་གསུམ་
गुरोः *अवशेषजाता धृतिः या एषा भुवनत्रये
སྤྱོད་པ་དག་ལ་ ཡོད་དམ་ ཅི།
भुङ्क्ते अस्ति किम् ।
བླ་མས་ [7] བཏང་བའི་ རྒྱལ་སྲིད་ ངེས་པར་ གདུང་བྱེད་དག་ སྟེ་
गुरुणा उज्झितं राज्यं खलु आयासकरः
དེས་ན་ ཡོན་དན་ ཅི་ཞིག་ ཡོད།། ༦
तेन गुणः कश्चित् अस्ति ॥

तिष्ठन् भाति पितुः पुरो भुवि यथा सिंहासने किं तथा
यत् संवाहयतः सुखं हि चरणौ तातस्य किं राज्यके ।
किं भुक्ते भुवनत्रये धृतिरसौ भुक्तोज्झिते या गुरो-
रायासः खलु राज्यमुज्झितगुरोस्तेनास्ति कश्चिद् गुणः ॥ ६ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ དགོས་པར།]
[विदूषकः । आत्मगतम् ।]

ཨེ་མ་ འདི་ནི་ སྐྱེ་བོ་ བླ་མའི་ སྲི་ཞུ་ལ་ ཆགས་པ་ཞིག་གོ།
अहो अस्य [b]जन- [a]गुरु- [c]शुश्रूषा- [d]अनुरागः ।

[སྙམ་དུ་བསམས་ནས།]
[विचिन्त्य ।]

དེས་ན་ འདིར་ ཡང་ རེ་ཞིག་ བརྗོད་པར་བྱའོ།
तेन अत्र अपि तावत् भणिष्यामि ।

[གསལ་ [264 b. 1] བར།]
[प्रकाशम् ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ངེས་པར་ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ བདེ་བ་ འབའ་ཞིག་གི་
भोः वयस्य खलु राज्य- सौख्यं केवलं
ཆེད་དུ་ བདག་གིས་ འདི་ བརྗོད་པ་ མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ ཡང་ ཁྱོད་ལ་
उद्दिश्य अहम् एतद् भणामि न । अन्यद् अपि ते
བྱ་བ་དག་ ཡོད་པ་ ཉིད་དོ།
करणीयम् अस्ति एव ।

भो वयस्य न खल्वहं केवलं राज्यसौख्यम् उद्दिश्य एवं भणामि । अन्यदपि ते करणीयम् अस्त्येव ।

[འདྲེན་པས། འཛུམ་དང་བཅས་པར།]

[नायकः । सस्मितम् ।]

བྱ་བ་ བདག་གིས་ བྱས་པ་ ཉིད་ མ་ཡིན་ནམ། ལྟོས་ཤིག།

करणीयं मया कृतम् एव ननु । पश्य ।

ननु कृतमेव करणीयम् । पश्य ।

རིགས་ [2] པར་འོས་པའི་ ལམ་ལ་ བློན་པོ་རྣམས་ སྦྱར་

न्याय्ये वर्त्मनि प्रकृतयः योजिताः

དམ་པ་རྣམས་ ནི་ བདེ་ལ་ བཞག།

सन्तः सुखे स्थापिताः ।

དེ་བཞིན་ གཉེན་གྱི་ སྐྱེ་བོ་ བདག་ མཚུངས་ ཉིད་ བྱས་ རྒྱལ་སྲིད་དག་

तथा बन्धु- जनः आत्म- सम एव कृतः राज्ये

ཀྱང་ བསྲུང་ བར་བྱས།

अपि रक्षा कृता ।

ཡིད་ལ་རེག་པ་ལས་ ལྷག་ འབྲས་ སྟེར་ དཔག་བསམ་ཤིང་ ཡོང་

[b]मनोरथाद् [c]अधिक- [d]फल- [a]दत्त- कल्पद्रुमः अपि

སློང་བ་རྣམས་ལ་ བྱིན།

अर्थिभ्यः दत्तः ।

[3] འདི་ལས་ གཞན་པའི་ བྱ་བ་ ཅི་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ སེམས་ལ་

अतः परं कर्त्तव्यं किं ते चेतसि

གང་ཞིག་ གནས་པ་ སྨྲོས།། ༧

यत् स्थितं कथय ॥

न्याय्ये वर्त्मनि योजिताः प्रकृतयः सन्तः सुखं स्थापिता
नीतो बन्धुजनस्तथात्मसमतां राज्येऽपि रक्षा कृता ।
दत्तो दत्तमनोरथाधिकफलः कल्पद्रुमोऽप्यर्थिने
किं कर्त्तव्यमतः परं कथय वा यत् ते स्थितं चेतसि ॥ ७ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ཤིན་ཏུ་ སྤབ་ཆོད་ལྡན་ཞིང་ ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ ལྷ་ མ་ཏང་ག་
भोः वयस्य अत्यन्त- साहसिके हतके देव- मतङ्गे
འདི་ མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ ཉེ་བར་ གནས་པ་ལ་ གཙོ་བོ་ དང་ གཉེན་དག་
एतस्मिन् प्रतिपचे आसन्न- स्थिते प्रधान- अमात्य-
ཡང་དག་ [4] པར་གནས་ ཀྱང་ ཁྱོད་ མེད་ན་ བདག་ནི་ རྒྱལ་སྲིད་ ལེགས་པར་
समधिष्ठितम् अपि त्वया विना अहं राज्यं सु-
གནས་པར་ མི་ རྟོག་གོ།།
स्थितं न तर्कयामि ॥

भो वयस्य अत्यन्तसाहसिको मतङ्गदेवहतकस्ते प्रतिपचः । तस्मिंश्च समासन्नस्थिते प्रधानामात्यसमधिष्ठितमपि न त्वया विना राज्यं सुस्थितमिति मे *प्रतिभाति ॥ ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

མ་ཏང་ག་ཡིས་ རྒྱལ་སྲིད་ ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ དོགས་པ་
मतङ्गो राज्यं हरिष्यतीति आशङ्का
ཡོད་དམ་ ཅི། གལ་ཏེ་ དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ དེ་ལས་ ཅིར་ འགྱུར། བདག་གི་
अस्ति किम् । यदि एवं ततः किं स्यात् । स्व-
ལུས་ལ་ སོགས་པ་ ཐམས་ཅད་ [5] གཞན་གྱི་དོན་ ཉིད་དུ་ ཡོངས་སུ་
शरीरतः प्रभृति सर्वं परार्थम् एव परि-
བསྲུངས་པ་ མ་ ཡིན་ནམ། གང་ཡང་ རང་གིས་ མ་ བྱིན་པ་ དེ་ ཡབ་ཀྱི་
पालितं ननु । यत्तु स्वयं न दीयते तत् तात-

ངོར་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ དོན་མེད་པའི་ བསམ་པ་ འདིས་ ཅི་ཞིག་བྱ།
मुखे । तत् अवस्तुना चिन्तितेन अनेन किम् ।
ཡབ་ཀྱི་ རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ ཇི་ལྟར་ བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།
तात- आज्ञा *यथा अनुष्ठेया ।

किं मतङ्गो राज्यं ग्रहीष्यतीत्याशङ्कसे । यद्येवं ततः किम् । स्वशरीरतः प्रभृति परार्थमेव सर्वं मया परिपाल्यते । यत् तु स्वयं न दीयते तत् तातानुरोधात्* । तत् किमनेन अवस्तुना चिन्तितेन । वरं ताताज्ञैव अनुष्ठेया ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ ཡབ་ཀྱིས་ ཅི་ཞིག་ [6] བསྟན།
भोः तातेन किमाज्ञप्तम् ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

ཇི་ལྟར་ ཉི་མ་ མང་པོར་ ཡོངས་སུ་ སྤྱོད་པས་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ ནགས་
यथा [b]दिवस- [a]बहु- [c]परि भोगेण तपो- वनम्
འདི་ ཡམ་ཤིང་དང་། ཀུ་ཤ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ རྩ་བ་དང་
इदं समित्- कुश- कुसुमम् उपयुक्त मूल-
འབྲས་བུ་དང་། སྒོང་བུ་དང་། ཧད་མང་བ་དང་ རིང་དུ་བྱས་པར་གྱུར་གྱི།
फल- कन्द- नीवारप्रायं दूरीकृतम् ।
དེའི་ཕྱིར་ མ་ལ་ཡའི་ རི་ལ་ [7] གོང་ལ་ བསྟི་ གནས་ འགའ་ཞིག
तत् मलय- पर्वतस्य उपरि आश्रम- पदं किञ्चित्
རྟོགས་ཤིག། ཅེས་ ཡབ་ཀྱིས་ བདག་ལ་ རྗེས་སུ་བསྟན་ཏོ། དེའི་ཕྱིར་
निरूपय इति तातेन अहं आज्ञप्तोऽस्मि । तत्
རི་ཞིག་ མ་ལ་ཡ་ཉིད་དུ་ འགྲོའོ།།
यावत् मलयमेव गच्छावः ।

वत्स *जीमूतवाहन बहुदिवसपरिभोगेण दूरीकृतं समित्कुशकुसुमम् । उपयुक्तमूलफलकन्दनीवारप्रायमिदं स्थानं वर्तते । तन्मलयपर्वतं गत्वा निवास-योग्यमाश्रमपदं निरूपयेति । तद् यावन्मलयमेव गच्छावः ॥

[ཞེས་དེ་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]
*[इति निष्क्रान्तौ ।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ མདུན་དུ་ བལྟས་ནས།]
[विदूषकः अग्रतः अवलोक्य ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ལྟོས་ཤིག་ ལྟོས་ཤིག། བརྟན་དང་བཅས་ཤིང་ [265 a. 1]
भोः वयस्य प्रेक्षस्व प्रेक्षस्व । सरस-
སྟུག་པོའི་ ཙན་དན་གྱི་ ནགས་ཀྱི་ ཁྲོད་ནས་ ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པ་
घन- चन्दन- वन- गहन- *परिचुम्ब
དྲི་ བཟང་ རྒྱ་ཆེན་པོས་ བསྒོས་པ་ཅན་ དེའི་ ངོས་ མི་བྱུང་བ་ལས་
[c]परिमल- [b]भद्र- [a]बहल [d]लग्नः [e]तस्य [g]तट [f]विषम
བབས་དུས་ བུར་འགྱུར་བའི་ ཆུ་རྒྱུན་ལས་ མཐོང་བའི་ ཕྲིགས་པ་ བསིལ་པོ་
[h]पतन- [i]जर्जरीक्रियमाणः [j]निर्झर- [k]उच्चलित [m]शीकर- [l]शिशिर-
འཛིན་པ་ མ་ལ་ཡའི་ རླུང་། [2] འདི་ནི་ ངེས་པར་ ལམ་གྱི་
[n]वाही [o]मलय- [p]मारुतः एषः खलु मार्ग-
ཡོངས་སུ་དུབ་པ་དག་ སེལ་ཞིང་། དང་པོར་ འགྲོགས་པར་ འདོད་པའི་
परिश्रमं अपनयन् प्रथम- सङ्गम- उत्कण्ठित-
དགའ་མ་ལ་ མགྲིན་པ་ནས་ བཟུང་བ་ བཞིན་དུ་ གྲོགས་པོ་ མཛའ་པོ་ལ་
प्रिया- कण्ठ- ग्रहः इव [b]वयस्यं [a]प्रिय
སྤུ་ལོངས་ རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ འདྲའོ།།
रोमाञ्चयति विदुल इव ।

भो वयस्य प्रेक्षस्व प्रेक्षस्व। एष खलु सरसघनस्निग्धचन्दनवनोत्सङ्ग*परिमिलनबहलपरिमलो विषमतटपतनजर्जरीक्रियमाणनिर्झरोच्चलितशिशिरशीकरासारवाही प्रथमसङ्गमोत्कण्ठितप्रियाकण्ठग्रह इव मार्गपरिश्रममपनयन् रोमाञ्चयति प्रियवयस्यं मलयमारुतः ॥

[འདྲེན་པས། ཀུན་ཏུ་ བལྟས་ནས།།]

[नायकः। सर्वतो विलोक्य।]

ཡ་ཡེ་ བདག་ཅག་ [3] གིས་ རི་ མ་ལ་ཡར་ སླེབ་པར་གྱུར་ཏོ།།

अये वयं [b]पर्वतं [a]मलय प्राप्ताः।

[བརྟགས་ནས།།]

[निरूप्य।]

ཨེ་མ་ འདི་ནི་ དགའ་བར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་།

अहो इदं रमणीयम्। तथाहि।

अहो अस्य रामणीयकम्। तथाहि।

དགའ་ལྡན་ ཕྱོགས་ཀྱི་ གླང་པོ་ འགྲམ་པའི་ ངོས་ བདར་

माद्यद्- दिग्- गज- गण्ड- भित्ति- कषणैः

ཙན་དན་དག་ནི་ ཆག་ཅིང་ ཟག།

चन्दनाः भग्नाः स्रवन्तः।

ཆུ་ གཏེར་བ་ རླབས་ [4] རྣམས་ རབ་ཏུ་བསྣུན་པས་ ཕུག་

जल- निधेः वीचिभिः आस्फालिताभिः गह्वर-

དང་ལུང་པ་དག་ནི་ ཅོ་ངོས་ སྒྲོགས།

कन्दराणि क्रन्दनेन ध्वनितानि।

གྲུབ་པའི་ བུད་མེད་ བགྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཀང་པའི་ སྨུག་ཚོས་

सिद्ध- अङ्गनानां गतैः पाद- अलक्तक-

དམར་བ་ མུ་ཏིག་རྡོ།

रक्त- मौक्तिकशिलः।

བསྟེན་བྱ་ རི་བོ་ མ་ལ་ཡ་ འདིས་ བདག་གི་ སེམས་ནི་ ཅི་
सेव्यः अचलः मलयः अयं मे चेतः किम्
ཡང་ སྤྲོད་ལྡན་ བྱེད།། ༨
अपि उत्सुकं करोति ॥

माद्यद्दिग्गजगण्डभित्तिकषणैर्भग्नस्रवच्चन्दनः
क्रन्दत्कन्दरगह्वरो जलनिधेरास्फालितो वीचिभिः ।
पादालक्तकरक्तमौक्तिकशिलः सिद्धाङ्गनानां गतैः
सेव्योऽयं मलयाचलः किमपि मे चेतः करोत्युत्सुकम् ॥ ८ ॥

དེས་ན་ ཚུར་ཤོག། འདི་ལ་ འཛེགས་ཏེ་ འདུག་པར་ [5] འོས་པའི་
तत् एहि । अत्र आरुह्य निवास- योग्यं
བསྟི་གནས་ རྟོག་པར་བྱའོ།
आश्रमं निरूपयावः ।

[འཛེགས་ཏེ་ མཚན་མ་ བསམ་པར་བྱས་ནས།]
[आरुह्य निमित्तं सूचयित्वा ।]

བདག་གི་ མིག་ནི་ གཡས་པ་ གཡོ།
मम चक्षुः दक्षिणं स्पन्दते ।
འབྲས་བུ་ འདོད་པ་ འགའ་ ཡང་ མེད།
फल- आकाङ्क्षा का अपि न ।
ཐུབ་པའི་ གསུང་ བརྫུན་ མ་ཡིན།
मुनि- वचः मिथ्या न ।
འདི་ནི་ ཅི་ཞིག་ འཆད་འགྱུར་སྟེ།། ༩
इदं किं नु कथयिष्यति ॥

स्पन्दते दक्षिणं चक्षुः फलाकाङ्क्षा न मे *क्वचित् ।
न च मिथ्या मुनिवचः कथयिष्यति किं न्विदम् ॥ ९ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ [6] ལ་ དགའ་བ་ འགའ་ཞིག་ ཉེ་བར་ སྟོན་ཏོ།།
भोः वयस्यं प्रियं किमपि आसन्नं *निवेदयति।

भो वयस्य प्रियं किमपि आसन्नं निवेदयति।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

ངེས་པར་ ཇི་ལྟར་ ཁྱེད་ཀྱིས་ སྨྲས་པ་ དེ་བཞིན་ནོ།།
नूनं यथा भवता उक्तं तथा।

एवं नाम यथा भवान् ब्रवीति।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ལྟོས་ཤིག་ ལྟོས་ཤིག། ཁྱད་པར་དང་བཅས་པར་ སྟུག་ཅིང་
भोः वयस्य प्रेक्षस्व प्रेक्षस्व। सविशेष- घन-
སྣུམ་པའི་ ཀང་འཐུང་གིས་ ཉེ་བར་ མཛེས་ཤིང་། བའི་ མར་གི་ [7]
स्निग्ध- पादप- उप- शोभितं सुरभि- हविर्-
དྲིའི་ སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་ དུ་བ་ དྲག་ཏུ་ འཕྱུར་ལ། རི་དྭགས་ཀྱི་ ཚོགས་
गन्ध- गर्भितं- [b]धूम- [a]उद्दाम- [c]निर्गमं [e]श्वापद- [f]गणम्
འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་ ལམ་དུ་ བག་ཕབ་སྟེ་ གནས་པ་ འདི་ནི་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
[a]अनुद्विग्न- [b]मार्ग- [c]सुख- [d]निषण्णम् एतत् तपो-
ནགས་ཚལ་ བཞིན་དུ་ མཚོན་ནོ།།
वनम् इव लक्ष्यते।

भो वयस्य एतत्खलु सविशेषघनस्निग्धपादपोपशोभितं सुरभिहविर्गन्धगर्भितोद्दामधूमनिर्गमम् अनुद्विग्नमार्गसुखनिषण्णश्वापदगणं तपोवनमिव लक्ष्यते।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

གྲོགས་པོ་ ཡང་དག་པར་ མཚོན་ནོ། འདི་དག་ནི་
सखे सम्यग् लक्षितम्। एतत्

དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ [265 b. 1] ནགས་ཚལ་ ཉིད་དེ།
तपो- वनम्* एव।

གང་གི་ཕྱིར།
कुतः।

གོས་ཀྱི་དོན་དུ་ ཤིང་ ཤུན་རྣམས་ བཅད་ བཙོ་བ་ ཉིད་ཀྱིས་
वासोऽर्थं तरूणां त्वचः छत्ताः दयया एव
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ མིན།
अतिपृथवः न।

རིལ་བ་ རྙིང་བ་ ཚོགས་པས་ མཚན་མའི་ ཆུ་རྒྱུན་དག་ནི་ མཁའ་
[d]कमण्डलु- [c]जरत्- [b]अनेक- *[a]लक्ष्य *निर्झरः नभः
ལྟར་ རབ་ཏུ་དྭངས།
इव स्वच्छः।

འགའ་ཞིག་དག་ན་ མུན་འཛའི་ སྐེ་རགས་ ཁྱེའུས་ བཅད་ཅིང་ [2]
क्वचित्- मुञ्ज- मेखलाः बटुभिः त्रुटित-
དོར་པར་གྱུར་པ་ མཐོང་།
उज्झिताः दृश्यन्ते।

རྟག་ཏུ་ ཐོས་པས་ནི་ ཙོ་དག་ ཀྱང་ རིག་བྱེད་ ཚིག་ འདི་
नित्य- आकर्णनया शुकैः च वेद- पदम् इदम्
རབ་ཏུ་ གློག་པར་བྱེད།། १०
प्र- पद्यते॥

वासोऽर्थं दययैव नातिपृथवः कृत्तास्तरूणां त्वचो
*भग्नालक्ष्यजरत्कमण्डलु नभःस्वच्छं पयो नैर्झरम् ।
दृश्यन्ते त्रुटितोज्झितास्च बटुभिर्मौञ्ज्यः क्वचिन्मेखला
नित्याकर्णनया शुकेन च पदं *साम्नामिदं पठ्यते ॥ १० ॥

དེ་ནས་ ཚུར་ ཤོག་ རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱའོ།
तत् *इह एहि प्रविश्य अवलोकयावः ।

[རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ གར་དག་བྱེད་དོ།]
[प्रविश्य नाटयतः ।]

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

ཨེ་མ་ ཐུབ་པའི་ སྐྱེ་བོ་ རབ་ཏུ་ དགའ་བ་རྣམས་ནི་ [3]
अहो [c]मुनि- [d]जन- [a]प्र- [b]मुदित
རིག་བྱེད་ཀྱི་ ཚིག་ རྒྱས་པ་ལ་ ཐེ་ཚོམ་ རྣམ་པར་ དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ།
[h]वेद- [i]वाक्य [j]विस्तरस्य [g]सन्दिग्ध [e]वि [f]चार्यमाण ।
ཁྱེའུ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ ཇི་ལྟར་ གཤེར་བ་ གཤེར་བའི་ ཡམ་ཤིང་དག
बटु-जन[a]- यथा [c]आर्द्र- [d]आर्द्र- [e]समिधः
གཅོད་ཅིང་། དཀའ་ཐུབ་པའི་ གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ནི་ ལྗོན་པ་ ཤིང་ གསར་པའི་
छिद्यमान । [a]तापस- [b]कुमारिका- [e]वृक्षक [d]बाल
ཀྱིང་ འགེངས་པར་བྱེད་པའི་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ ནགས་ཚལ་ [4] ནི་
[f]आलवाल [c]आपूर्यमाण तपो- वनस्य
རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་ དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ།
प्रशान्त- रमणीयता ।

अहो नु खलु मुदितमुनिजनप्रविचार्यमाणसन्दिग्धवेदवाक्यविस्तरस्य *पठद्बटुजनच्छिद्यमानार्द्रार्द्रसमिधः तापसकुमारिकापूर्यमाणबालवृक्षकालवालस्य प्रशान्तरमणीयता तपोवनस्य ।

འདི་ ཉིད་ན།

इह हि।

བུང་བའི་ སྒྲ་ཡིས་ ལེགས་པར་འོངས་ སམ་ ཞེས་ནི་ བརྗོད་པ་

भृङ्ग- शब्दैः स्वागतम् किम् इति वदन्ति

བཞིན།

इव।

འདི་དག་ མགོ་ནི་ འབྲས་བུ་ དུད་པས་ འདུད་པ་ བྱེད་པ་ འཞིན།

इमे शिरोभिः फल- नम्रैः नतिं कुर्वन्ति इव।

མེ་ཏོག་ ཆར་བ་ འཐོར་ཞིང་ བདག་ལ་ མཆོད་ཡོན་

पुष्प- वृष्टिं किरन्तः मम अर्घ्यं

སྟེར་བ་ [5] བཞིན།

ददत इव।

ཡལ་ག་ལྡན་པ་ཡིས་ ཀྱང་ མགྲོན་གྱི་ བསྙེན་བཀུར་ ཇི་ལྟར་

शाखिनः अपि अतिथि- सपर्यां कथं

བསླབས་སོ། ॥ ११

शिक्षिताः॥

मधुरमिव वदन्तः स्वागतं भृङ्गशब्दै-
र्नतिमिव फलनम्रैः कुर्वतेऽमी शिरोभिः।
मम ददत इवार्घ्यं पुष्पवृष्टिं किरन्तः
कथमतिथिसपर्यां शिक्षिताः शाखिनोऽपि॥ ११॥

དེའི་ཕྱིར་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ ནགས་ཚལ་ འདི་ནི་ འདུག་པར་

तत् तपो- वनम् इदं निवास-

འོས་པ་ཞིག་ སྟེ། འདིར་ གནས་ན་ བདག་ཅག་གི་ སེམས་ བདེ་བར་

योग्यम्। इह निवासे अस्माकं चित्त- निर्वृतिः

འགྱུར་རོ་ སྙམ་མོ།

भविष्यति मन्ये।

तन्निवासयोग्यं तपोवनम्। मन्ये भविष्यतीह निवसतामस्माकं निर्वृतिः॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ [6] འོན་ཀྱང་ ངེས་པར་ རི་དྭགས་ འདི་དག་
भो वयस्य *किन्तु खलु हरिणा एते
མགྲིན་པ་ ཅུང་ཟད་ བསྐྱོགས་ཏེ་ གཡོ་བ་མེད་པའི་ ཁ་ལས་ ཅུང་ཟད་
[c]कन्धराः [a]ईषद् [b]वलित [a]निश्चल [b]मुख [d]दर
ཟོས་པའི་ རྩྭ་ ཁམ་ ནང་ན་ གནས་པ་ཟག་ཅིང་། རྣ་བ་ གཅིག་
[e]दलित [f]दर्भ- [h]कवलाः [g]गर्भ [c]निःसरत् । [d]कर्णाः [c]एक
རབ་ཏུ་བསླང་སྟེ་ བཏང་ནས། མིག་ ཟུམ་པས་ ཉན་པར་བྱེད་པ་ ལྟ་བུར་
[a]समुन्नमित [b]दत्त । [b]लोचनाः [a]निमीलित आकर्णयन्तः इव
མཚོན་ནོ་ [7]།།
लच्यन्ते ।

भो वयस्य *किं नु खलु एते ईषद्वलितकन्धराः निश्चलमुखनिःसरद्दरदलितदर्भगर्भकवलाः समुन्नमितदत्तैककर्णाः निमीलितलोचना आकर्णयन्त इव हरिणा लच्यन्ते ।

[འདྲེན་པས་ རྣ་བ་ བཏང་ནས།]

[नायकः कर्णं दत्त्वा ।]

གནས་ ཐོབ་ རབ་ཏུ་ གསལ་བའི་ འགྲོས་ཅན་ གདངས་
स्थान- प्राप्त्या प्र- कटित- गमकां मन्द्र-
སྐྱན་དག་གིས་ རྣམ་པར་བཞག་པ་ འཛིན་བྱེད་པ།
तार- व्यवस्थां दधानं ।
བུང་བའི་ སྒྲ་ བཞིན་ ངེས་པར་ཡིད་འཕྲོག་ རྒྱུད་མང་དག་གི་
अलि- रुतेन इव निर्हारिण्या विपञ्च्याः
རྒྱུད་མངས་ སྒྲ་དང་ ལྡན་པ་ཡི།
तन्त्री- स्वनेन मिलितम् ।

གསལ་ཞིང་ རོལ་སྙིག་ [266 a. 1] ཚིག་ལྡན་ གླུ་ནི་ ཀུན་དུ་
स्फुट- ललित- पदं गीतं आ-
འཁྲུག་པའི་ ལུས་ཅན་ རི་དྭགས་ འདི་དག་རྣམས།
जिह्म- अङ्गाः कुरङ्गाः एते ।
སོའི་ བར་ན་ གནས་པ་ རྩྭའི་ ཁམ་ནི་ གཅོད་པའི་ སྒྲ་དག་
दन्त- अन्तराल- स्थित- तृण- कवल- च्छेद- शब्दं
བསྒོམས་ནས་ ཉན་པར་བྱེད། ༢༣
नियम्य आकर्णयन्ति ॥

स्थानप्राप्त्या दधानं प्रकटितगमकां मन्द्रतारव्यवस्थां
निर्हारिण्या विपञ्च्या मिलितमलिरुतेनेव तन्त्रीस्वनेन ।
एते दन्तान्तरालस्थिततृणकवलच्छेदशब्दं नियम्य
व्याजिह्माङ्गाः कुरङ्गाः स्फुटललितपदं गीतमाकर्णयन्ति ॥ १२ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ ནགས་ཚལ་ འདི་ན་ སུ་ ཞིག་ [2]
भोः वयस्य तपो- वने- अस्मिन् कः खलु
གླུ་ལེན་པར་བྱེད།
गायति ।

भो वयस्य को *नु खल्वेष तपोवने गायति ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

ཇི་ལྟར་ སོར་མོ་ འཇམ་པའི་ མཐིལ་ མངོན་པར་མནན་པའི་
यथा [b]अङ्गुलि [a]कोमल [c]तल [d]अभिहताः
རྒྱུད་མངས་ ཉིད་དུ་ གསལ་བ་ མ་ཡིན་པར་ སྒྲོགས་ཤིང་ གླུ་ ཡང་
तन्त्री [b]अलि [illegible] क्वणन्ति गानं च

སླང་ཅིང་སྤྲ་བ་ གཙོ་བར་ ལེན་པ། དེ་ལྟར་ བདག་ རྟོག་པའི་པ་ནི་ གནས་
काकली- प्रधानं गीयते तथा अहं तर्कयामि आयतने

འདི་ན་ ལྷ་དག་ མཆེས་ [3] པར་བྱེད་ཅིང་ ལྷའི་ བུད་མེད་ རྒྱུད་མངས་
अस्मिन् देवताम् आराधयन्ती देव- योषित् उ प-

དང་ ལྡན་ པའི་ གླུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ།།
वी ण य ति।

यथा कोमलाङ्गुलितलाभिहन्यमाना नातिस्फुटं क्वणन्ति तन्त्वयः काकली-प्रधानं च गीयते तथा तर्कयामि अस्मिन्नायतने देवतामाराधयन्ती काचिद् दिव्ययोषिद् उपवीणयति।

[བི་དུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ཚུར་ ཤོག། ཡུ་འུ་ཅག་ ཀྱང་ ལྷའི་ གནས་པ་
भो वयस्य [इह] एहि। आवाम् अपि देवता- आयतनं

ལྟ་བར་བྱའོ།།
प्रेक्षावहे।

भो वयस्य *एतद्देवायतनं प्रेक्षामहे ॥

[འདྲེན་པས།]
[नायकः।]

ལེགས་པར་ བརྗོད་དོ། ངེས་པར་ ལྷ་ནི་ ཕྱག་བྱ་བར་ འོས་ པའོ།
साधु उक्तम्। [b]खलु [c]देवताः [a]वन्द्याः।

[ཉེ་བར་ [4] སོང་སྟེ་ འཕྲལ་ ལམ་ འདུག་ནས།]
[उपसृत्य सहसा पथि स्थित्वा।]

གྲོགས་པོ་ གལ་ཏེ་ན་ སྐྱེ་བོ་ འདི་ ལྟར་བར་ མི་འོས་པ་ སྲིད་དོ།
वयस्य यदि जनः अयं द्रष्टुम् अनर्हः भवति।
དེས་ན་ རེ་ཞིག་ ཏ་མ་ལའི་ གེལ་པ་ འདིའི་ ནང་དུ་ འདུག་སྟེ་ ལྷ་ལྟ་ བའི་ སྐབས་ བཙལ་བར་བྱའོ།།
तत् तावत् तमाल- गुल्मकस्य अस्य अन्तरे स्थित्वा देवता- दर्शन अवसरं प्रतिपालयावः।

वयस्य कदाचिद् द्रष्टुमनर्होऽयं जनो भवति। तदनेन तावत्तमाल-गुल्मेनान्तरितौ देवतादर्शनावसरं प्रतिपालयावः।

[དེ་ལྟར་ བྱས་ཏེ།]
[तथा कृत्वा।]

[དེ་ནས་ མ་ལ་ཡ་ཙན་མ་ དང་། འབངས་ [5] མོ་ ཞུགས་ཏེ་ ས་ལ་ འདུག་ནས་ རྒྱུད་མངས་ སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། འདྲེན་མས་ གླུ་ལེན་པ།]
[ततः मलयवती च चेटी प्रविश्य भूमौ उपविश्य वीणां वादयति। नायिका गायति।]

གཽ་རི་ རབ་རྒྱས་ པ་དྨའི་ གེ་སར་གྱི།
गौरि उत्फुल्ल- पद्म- केसर-
རྡུལ་ལྟར་ དཀར་བའི་ འོད་ཅན་ བཅོམ་ལྡན་མ།
पराग- गौर- द्युते भगवति।
ཁྱོད་ཀྱི་ བཀའ་དྲིན་དག་གིས་ བདག་གི་ ནི།
युष्मत्- प्रसादेन मम
མངོན་པར་འདོད་པ་ རབ་ཏུ་ གྲུབ་ [6] པར་འདོད།། ༡༣
अभिवाञ्छितं प्र- सिध्यतु ॥

उत्फुल्लकमलकेसरपरागगौरद्युते मम हि गौरि।
अभिवाञ्छितं प्रसिध्यतु भगवति युष्मत्प्रसादेन ॥ १३ ॥

[འདྲེན་པས་ རྣ་ གཏང་ནས།]

[नायकः कर्णं दत्त्वा।]

ཨེ་མའོ་ གླུ། ཨེ་མའོ་ རོལ་མོ།

अहो गीतम्। अहो वादित्रम्।

འདི་ལ་ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ དབྱངས་ རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ འདིས་ གསལ་བ་

अत्र व्यञ्जन- धातुना दश- विधेन अमुना व्यक्तिः

ཐོབ་ཅིང་།

लब्धा।

མྱུར་བ་ དང་ བར་མ་ དང་ དལ་བའི་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་

द्रुत- मध्य- लम्बितत्रिधा

གསལ་བར་ ཡོངས་སུ་བཅད་དེ།

विस्पष्टं परिच्छिन्नः।

བ་ལང་ [7] གི་ རྔ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ གསུམ་གྱི་ རིམ་པས་

गो- पुच्छाप्रमुखाः त्रिविध- क्रमेण

ངལ་གསོ་བར་ བྱས་པ།

यतयः सम्पादिताः

དེ་ཁོ་ནའི་ ཚོགས་ཀྱི་ རྗེས་སུ་ འབྲང་བའི་ ཚིག་རོལ་མའི་ དག་ཡང་དག་པ་

तत्त्व- ओघ- अनु- गताः वाद्यविधयः सम्यक्

གསུམ་ བསྟན་ཏོ།། ༡༤

त्रयो दर्शिताः॥

व्यक्तिर्व्यञ्जनधातुना दशविधेनाप्यत्र लब्धामुना
विस्पष्टो द्रुतमध्यलम्बितपरिच्छिन्नस्त्रिधायं लयः।
गोपुच्छप्रमुखाः क्रमेण यतयस्तिस्रोऽपि संवादिताः
सत्त्वौघानुगतास्तु वाद्यविधयः सम्यक् त्रयो दर्शिताः॥ १४॥

[འབངས་མོས།།]

[चेटी।]

ཇོའི་སྲས་མོ་ ངེས་པར་ ཡུན་རིང་དུ་ གླུ་ངག་བླངས་ནས་
भर्तृदारिके खलु चिरं गीत्वा

ཁྱོད་ཀྱི་ [266 b. 1] ལག་ རྩ་དག་ ཡོངས་སུ་ མི་ ངལ་ལམ།
ते [b]हस्त- [a]अग्र [c]परि [d]न [e]श्रमः।

भर्तृदारिके चिरं खलु वादितम्। न खलु ते परिश्रमोऽग्रहस्तानाम्।

[འདྲེན་མས།།]

[नायिका।]

ཅུང་མོ་ བཅོམ་ལྡན་མའི་ མདུན་དུ་ རྒྱུད་མངས་ སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
चतुरिके भगवत्याः पुरतः वीणां वादयन्त्याः

བདག་ ག་ལ་ ངལ།
मम कुतः श्रमः।

[འབངས་མོས། སྨོད་པ་དང་བཅས་པར།།]

[चेटी साधिक्षेपम्।]

ཀྱེ་ བརྩེ་མེད་མ་ འདི་ཡི་ མདུན་དུ་ རྒྱུད་མངས་བསྒྲགས་པས་
अयि निष्करुणायाः एतस्याः पुरतः वीणावादितेन

ཅི་ཞིག་ བྱ་ ཞེས་ བདག་ [2] སྨྲའོ།། གང་ཞིག་ འདི་སྙེད་ཀྱི་
किम् कार्यम् इति अहं भणामि। या एतावन्तं

དུས་སུ་ སྐྱེ་བོ་ གཞོན་ནུ་མའི་ དཀའ་ཐུབ་ བསྙེན་གནས་ ངེས་པ་ལ་གནས་པས་
कालं [b]जन- [a]कन्यका- [c]दुष्कर- [d]उपवास- [e]नियमैः

བསྟེན་ ཀྱང་ ད་དུང་ ཁྱོད་ལ་ དད་པར་ མི་ སྟོན་ཏོ།།
आराधयन्त्याः अपि अद्यापि ते प्रसादं न दर्शयति।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཐོས་ནས།]

[विदूषकः श्रुत्वा ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ འདི་ནི་ ངེས་པར་ གཞོན་ནུ་མ་སྟེ་ ཅིའི་ཕྱིར་

भो वयस्य एषा खलु कन्यका कस्मात्

མི་ ལྟ།

न प्रेक्षावहे ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

[3] སྐྱོན་ ཅི་ ཡོད། གཞོན་ནུ་མ་ ལྟ་བ་ ནི་ སྐྱོན་མེད་པ་ ཉིད་དོ།

दोषः कः । कन्यका- दर्शनं हि निर्दोषम् एव ।

འོན་ཀྱང་ གལ་ཏེ་ན་ བདག་ཅག་ མཐོང་ནས་ འཇིགས་ཏེ་ ངོ་ཚ་ གཞོན་མ་ལ་

किन्तु यदि अस्मान् दृष्ट्वा भीता लज्जया *बाला-

རྙེད་སླ་བས་ འདིར་ ཡུན་རིང་ མི་ སྡོད་པ་སྲིད་དོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་

सुलभया इह चिरं न तिष्ठेत् । तत् तावत्

འཁྲི་ཤིང་གི་ དྲ་བ་ ངོས་ བསྒྲིབས་ཏེ་ བལྟ་བར་བྱའོ།།

*लता- जालेन दूतः अन्तरितौ पश्यावः ।

[4] [གཉིགས་ བལྟས་སོ། བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཡ་མཚན་དང་བཅས་པར།]

[उभौ पश्यतः । विदूषकः सविस्मयम् ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ལྟོས་ཤིག་ ལྟོས་ཤིག། ངོ་མཚར་རོ་ ངོ་མཚར་རོ།

भो वयस्य प्रेक्षस्व प्रेक्षस्व । आश्चर्यम् आश्चर्यम् ।

རྒྱུད་མངས་ཀྱིས་ རྣ་བའི་ བདེ་ བསྐྱེད་པར་བྱེད་ འབའ་ཞིག་ཏུ་ མ་ཟད་དེ།

वीणया कर्णस्य सुखम् उत्पादयति केवलं न ।

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ རྗེས་སུ་ མཐུན་པའི་ གཟུགས་ འདིས་ [5] མིག་གི་

विज्ञान- अनु- रूपेण रूपेण एतेन अक्ष्णाम्

ཡང་ བདེ་བ་ སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།།

अपि सुखं उत्पादयति ।

དེའི་ཕྱིར་ འདི་ སུ་ཞིག་ ཡིན། ཅི་ ལྷ་མོ་ འམ། ཀླུའི་བུ་མོ་
तत् एषा का भवति। किं देवी उत नागकन्यका
འམ། ཡང་ན་ རིག་པ་འཛིན་པའི་ བུ་མོ་ འམ། ཡང་ན་ གྲུབ་པའི་ རིགས་ལས་
आहो अथवा विद्याधर- दारिका वा। अथवा सिद्ध- कुल-
འཁྲུངས་པ་ཞིག་གོ།།
सम्भवा।

[འདྲེན་པས་ རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་ ཆགས་པ་དང་བཅས་པར།]
[नायकः विलोकयन् सस्पृहम्।]

གྲོགས་པོ་ [6] འདི་ སུ་ཞིག་ ཡིན་ ཞེས་ བདག་གིས་ མ་ རྟོགས་སོ།
वयस्य इयं का इति अहं न अवगच्छामि।
བདག་གིས་ འདི་ཙམ་ ཤེས་དེ།
अहम् *एतन्मात्रम् जाने।

གལ་ཏེ་ མཐོ་རིས་ བུ་མོ་ ཡིན་ན་ འཕྲོག་བྱེད་ མིག་ སྟོང་ ལྡན་ ངེས་
यदि स्वर्ग- स्त्री भवति हरिः चक्षुः- सहस्र- वान्
དོན་བྱས་འགྱུར།
कृतार्थः।

གལ་ཏེ་ ཀླུ་མོ་ཡིན་ནའང་ འདི་ གདོང་ གང་ཚེ་ ས་འོག་ ཟླ་བས་
चेत् नागी अपि अस्याः मुखं यदा रसातलं शशभृता
སྟོང་ མ་ཡིན།
शून्यं न।

གལ་ཏེ་ རིག་འཛིན་མ་ [7] ཡིན་ གཞན་ རིགས་ལ་ རྒྱལ་ བདག་ཅག་
यदि विद्याधरी अन्य- जाति- जयिनी नः
རིགས་ འབྲས་དང་བཅས།
जातिः सफला।

གལ་ཏེ་ གྲུབ་རིགས་ལས་སྐྱེས་ དེ་ཕྱིར་ གྲུབ་པ་ འཇིག་རྟེན་ གསུམ་དུ་
यदि सिद्धान्वयजा ततः सिद्धाः [b]भुवने [a]त्रि

གྲགས་པར་འགྱུར།། ༡༥
प्रसिद्धाः ॥

स्वर्गस्त्री यदि तत् कृतार्थमभवच्चक्षुःसहस्रं हरे-
र्नागी चेन्न रसातलं शशभृता शून्यं मुखेऽस्याः सति ।
जातिर्नः सफलान्यजातिजयिनी विद्याधरी चेदियं
स्यात् सिद्धान्वयजा यदि त्रिभुवने सिद्धाः प्रसिद्धास्ततः ॥ १५ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ འདྲེན་པ་ལ་ བལྟས་ནས་ དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་།
[विदूषकः नायकम् अवलोक्य सहर्षम् ।

རང་གིས་རྟོགས་པར།]
आत्मगतम् ।]

[267 a. 1] ཨེ་མའོ། ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ ཡིད་སྨྲུབ་ཀྱི་ སྤྱོད་ཡུལ་དུ་
अहो चिरात् मन्मथस्य गोचरे

ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ།
पतितः ।

[བདག་ཉིད་ལ་ སྟོན་ཅིང་།]
[आत्मानं निर्दिश्य ।]

ཡང་ན་ མ་ཡིན་ཏེ་ བྲམ་ཟེ་ བདག་གིའོ།
अथवा नहि । ब्राह्मणस्य मम ।

*दिष्ट्या चिरस्य तावत् कालस्य पतितः खल्वेष गोचरे मन्मथस्य । अथवा ममैव ब्राह्मणस्य ।

[འབངས་མོས་ མཛའ་བ་དང་ བཅས་པར།]
[चेटी [b]प्रणयं [a]स-।]

ཀྱེ་ བདག་ སྨྲའོ། བརྩེ་མེད་ འདི་ [2] ཡི་ མདུན་དུ་ རྒྱུད་མངས་
ननु भणामि निष्करुणायाः एतस्याः पुरतः वीणा-
བསྒྲགས་པས་ ཅི་ཞིག་བྱ།
वादितेन किम्।

[ཞེས་དེ་ རྒྱུད་མངས་ འཕྲུངས་སོ། འདྲེན་མས།]
[इति वीणाम् आक्षिपति। नायिका।]

བུ་མོ་ བཅོམ་ལྡན་མ་ གཽ་རི་ལ་ མ་ སྨད་ཅིག་ ཀྱེ་ དེང་ བཅོམ་ལྡན་མ་
हञ्जे भगवतीं गौरीं मा अधिक्षिप। अयि अद्य भगवत्या
བཀའ་དྲིན་ མཛད་པ་ བཞིན་ནོ།
प्रसादः कृत इव।

[འབངས་མོས།]
[चेटी।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ རེ་ཞིག་ ཅི་འདྲ་བ་དག་ སྨྲོས་ [3] ཤིག།
भर्तृदारिके तावत् कीदृशः कथय।

[འདྲེན་མས།]
[नायिका।]

བུ་མོ་ ངེས་པར་ དེང་ རྨི་ལམ་དུ་ བདག་ འདི་བཞིན་ ཉིད་དུ་
हञ्जे [b]खलु [a]अद्य स्वप्ने अहम् एवम् एव
རྒྱུད་མངས་ བསྒྲགས་པ་ལ་ བཅོམ་ལྡན་མས་ གསུངས་པ་ བུ་མོ་ ཁྱོད་ཀྱི་
वीणा- वादने भगवत्या भणितास्मि वत्से तव
རྒྱུད་མངས་ བསྒྲགས་པ་ མཁས་པ་ ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ ལ་འདི་ དང་། བདག་ལ་
वीणा- वादनकौशलेन सविशेषेण एतेन च मयि

ཐུན་མོང་མ་ [4] ཡིན་པས་ གུས་པ་ བུ་མོ་འི་ དངོས་པོ་ལ་ རྙེད་དཀའ་བ་

असाधारणया भक्त्या बाल- भाव- दुर्लभया

འདིས་ བདག་ ཤིན་ཏུ་ཚིམ་པར་གྱུར་ཏོ། དེའི་ཕྱིར་ ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་ན་

अनया अहं परितुष्टा। तत् अचिरेण

རིག་པ་འཛིན་པའི་ འཁོར་ལོས་ སྒྱུར་པས་ ལག་པ་འཛིན་པར་ འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ།

विद्याधर- चक्र- वर्तिना पाणिग्रहणं भविष्यतीति।

हञ्जे अद्य जानामि स्वप्न एवमेव वीणां वादयन्ती भगवत्या भणितास्मि। वत्से परितुष्टास्मि तवैतेन *वीणाविज्ञानातिशयेन अनया बालजनदुर्लभया-साधारणया ममोपरि भक्त्या च। तद् विद्याधरचक्रवर्ती अचिरेण ते पाणिग्रहणं निर्वर्तयिष्यतीति।

[འཕངས་མོས་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[चेटी सहर्षम्।]

[5] རྗེའི་སྲས་མོ། གལ་ཏེ་ དེ་ལྟར་ ཡིན་ན་ རྨི་ལམ་དུ་ ཞེས་

भर्तृदारिके यदि एवं भवति स्वप्ने इति

ཅིའི་ཕྱིར་ བརྗོད། ལྷ་མོས་ འདོད་པའི་ མཆོག་ སྦྱིན་ བྱིན་པ་ ཉིད་ཡིན་ནོ།

कस्माद् भणसि। देव्या दृष्टः श्रेष्ठः वरः दत्तः एव।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

ངེས་པར་ བདག་ཅག་ ལྷ་མོ་ ལྟ་བའི་ སྐབས་ བབ་པོ། དེའི་ཕྱིར་

खलु अस्माकं देवी- दर्शनस्य अवसरः प्राप्तः। तत्

ཚུར་ཤོག་ ཉེ་བར་ འགྲོ་བར་བྱའོ།

इह एहि उपगच्छावः।

भो वयस्य अवसरः खल्वस्माकं देवीदर्शनस्य। तदेहि *प्रविशावः।

[ཞེས་ཏེ་ [6] ཉེ་བར་བཏུད་དོ། བི་དཱུ་ཥ་ཀས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་
[इति उपनतौ। विदूषकः अनिच्छन्तमि
ཁྲིད་ནས།]
आकृष्य।]

ཇོ་མོ་ དྲུང་མོ་ བདག་ བདེན་པར་ སྨྲ་སྟེ། འདི་ནི་ མཆོག་ སྦྱིན་
आर्ये चतुरिके अहं सत्यं भणामि। अनया श्रेष्ठः वरः
བྱིན་པ་ ཉིད་དོ།
दत्तः एव।

[འདྲེན་མས་ འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་ འདྲེན་པ་ལ་ མཚོན་ཏེ།]
[नायिका ससाध्वसं नायकं निर्दिशन्ती।]

བུ་མོ་ འདི་ སུ་ཞིག་ ཅེས་སོ།
हञ्जे एषः कः इति।

[འབངས་ [7] མོས།]
[चेटी।]

གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ རྣམ་པ་ འདི་ཡིན་ན། འདི་ ཉིད་
अनन्यसाधारण्या आकृत्या अनया एष एव
བཅོམ་ལྡན་མས་ བཀའ་དྲིན་ མཛད་པ་ ཡིན་ནམ་ སྙམ་མོ།
भगवत्या प्रसादः कृतः वा तर्कयामि।

अनया अन्योन्यसाधारण्याकृत्या एष स *भगवत्याः प्रसाद इति तर्कयामि।

[འདྲེན་མ་ ཆགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ ངོ་ཚ་བ་དང་བཅས་པར་ བལྟས་སོ།]
[नायिका सस्पृहं सलज्जं अवलोकयति।]

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

གཡོ་ཞིང་ ཡངས་པའི་ མིག་ [267 b. 1] ལྷན་ དབུགས་ འབྱིན་ཅིང་།
तरल- आयत- लोचने श्वसित- त्याग-

འདར་ཞིང་ མཁྲིགས་ སྟུག་ནུ་མ་ལྡན་ འཁྲུལ་བྱེད་མ།
कम्पित- पीन- घनस्तनि सम्भ्रमकारिणि

ལུས་ འདི་ དཀའ་ཐུབ་ ཉིད་ཀྱིས་ ཤིན་ཏུ་ནི།
तनु रियं तपसा एव अलम्

ངལ་ གྱུར་ སླར་ ཡང་ ཅི་ སླད་ གདུང་བར་བྱེད།། ༡༦
अमं *गता पुनः अपि किं पुनः खिद्यसे ॥

तनुरियं तरलायतलोचने
श्वसितकम्पितपीनघनस्तनि ।
अममलं तपसैव गता पुनः
किमिति सम्भ्रमकारिणि खिद्यसे ॥ १६ ॥

[འདྲེན་མས།]

[नायिका।]

བུ་མོ་ ཤིན་ཏུ་ འཇིགས་པས་ འདི་ལ་ མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ འདུག་པར་
हञ्जे अति- साध्वसेन एतस्य अभिमुखी स्थातुं

མི་ ནུས་སོ།
न शक्नोमि।

[2] [ཞེས་ཏེ་ ཡོགས་ བལྟས་ནས་ འཁོད་དོ།]

[इति तिर्यक् अवलोक्य उपविशति।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

ཇོ་མོ་ ཁྱོད་ཀྱི་ དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ འདི་ན་ གང་ཞིག་
*भवति तव तपोवने इह कस्यचन
མགྲོན་པོ་ འོངས་པ་ལ་ ཚིག་ཙམ་གྱིས་ ཀྱང་ ཡིབས་པར་སྨྲ་བ་ མ་ ཡིན་པ་
अतिथेः आगतस्य वाङ्मात्रेण अपि *संलापः न अस्ति
འདི་འདྲ་བའི་ ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ ཡོད་དམ་ ཏེ།
ईदृशः आचारः अस्ति किम्।

भवति किमत्र युष्माकं तपोवने ईदृशः आचारो। येन अतिथिरागतो वाङ्मात्रेणापि न सम्भावनीयः।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

[3] རྗེའི་སྲས་མོ་ མགྲོན་པོ་ལ་ བསྙེན་བཀུར་ བྱབ་ རིགས་པ་ཡིན་ནོ།
भर्तृदारिके अतिथि- सत्कारः कर्तव्यः उचितः
དེའི་ཕྱིར་ ཇི་ལྟར་ མཐུ་ ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ འདི་དག་ལ་ གུས་པར་བྱ་བ་ལ་
तत् ईदृशे [b]अनुभावे [a]महा एतस्मिन् प्रतिपत्ति-
རྨོངས་པར་ གནས། ཡང་ན་ ཁྱོད་ བཞུགས་ཤིག། ཁོ་མོ་ ཉིད་ཀྱིས་
मूढा तिष्ठसि। अथवा त्वं तिष्ठ। अहम् एव
ཇི་ལྟར་ རིགས་པ་དག་ བྱའོ།
यथा- अनुरूपं करिष्यामि।

भर्तृदारिके *युक्तं भणति ब्राह्मणः। उचितः खलु ते अतिथिजन-सत्कारः। तत् कस्मादेतस्मिन् महानुभावे प्रतिपत्तिमूढेव तिष्ठसि। अथवा तिष्ठ त्वमहमेव यथानुरूपं करिष्यामि।

[འདྲེན་པ་ལ་ མཚོན་ཏེ།]

[नायकम् उद्दिश्य।]

ཇོ་བོ་ ལེགས་ [4] པར་འོངས་སམ། ཇོ་བོ་ སྟན་ ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་
आर्यस्य स्वागतम् । आर्यः आसन- परिग्रहेण
ཕྱོགས་ འདི་ བརྒྱན་པར་མཛོད་ཅིག།
देशम् इमम् अलङ्करोतु ।

आसनपरिग्रहेणालङ्करोत्विमं प्रदेशमार्यः ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ འདི་ནི་ ལེགས་པར་ སྨྲའོ། ཡུད་ཙམ་ཞིག
भोः वयस्य एषा शोभनं भणति । मुहूर्त्तमात्रं
འདུག་སྟེ་ ངལ་གསོ་བར་བྱའོ།
स्थित्वा विश्राम्यावः ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

ཁྱོད་ནི་ རིགས་པར་ སྨྲའོ།
भवान् युक्तम् आह ।

[གཉིས་ག་ འཁོད་དོ།]
[उभौ उपविशतः ।]

[འདྲེན་མས།]
[नायिका ।]

[5] ཀྱ་ཡེ་ བཞད་གད་ཀྱི་དང་ ཚུལ་ཅན་མ་ དེ་ལྟར་ མ་ བྱེད།
अये परिहास- शीले एवं मा कुरु ।
གལ་ཏེ་ དཀའ་ཐུབ་པ་ འགའ་ཞིག་གིས་ མཐོང་ན་ འདི་ལས་ བདག
यदि तापसः कोऽपि प्रेक्षते ततो माम्
དུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པར་ རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།
अविनीतां सम्भावयिष्यति ।

[དེ་ནས་ དཀའ་ཐུབ་པ་ ཞུགས་ཏེ།]

[ततः तापसः प्रविश्य ।]

རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ ཀོ་ཤི་ཀས་ བདག་ལ་ [6] བཀའ་ བསྒོས་པ།
कुलपतिना कौशिकेन अहं आज्ञापितोऽस्मि ।
མཆེས་གཤིན་ ཤཱ་ཎྜི་ལྱ་ ཡབ་ཀྱི་ བཀས་ རྒྱལ་ ཚབ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་
वत्स शाण्डिल्य पितुः आज्ञया [b]राज- [a]युव [c]मित्रा-
དབྱིག་ གཞོན་ནུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ རིག་པ་འཛིན་པའི་ འཁོར་ལོས་ བསྒྱུར་བར་
वसुः [e]कुमारं [f]जीमूतवाहनं [b]विद्याधर- [c]चक्र- [d]वर्तिनं
འགྱུར་བ་དག་ རི་ མ་ལ་ [7] ཡ་ འདི་ཉིད་ཀྱི་ འགའ་ཞིག་ན་ གནས་པ་
[a]भविष्यद् [i]पर्वतस्य- [h]मलय [g]अस्यैव [j]क्वापि वर्तमानं
སྲིང་མོ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱི་ ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི་ སླད་དུ་ བལྟ་བའི་ཕྱིར་ དེ་རིང་ འོང་སྟེ།
भगिन्याः मलयवत्याः वर- हेतोः द्रष्टुम् अद्य गतः ।
གལ་ཏེ་ དེ་ བལྟ་ཞིང་ མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱི་ ཉི་མ་ གུང་གི་ མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ དུས་
यदि तं प्रतीक्षमाणायाः मलयवत्याः [b]दिन- [a]मध्यं- [c]सवन- [d]वेला
ཡོལ་བར་འགྱུར་སྲིད་དོ། དེས་ན་ དེ་ བོས་ལ་ ཤོག་ཅིག་ ཅེས་སོ། དེས་ན་
अतिक्रामेत् तत् ताम् आहूय आगच्छ इति । तत्
བདག་ རེ་ཞིག་ གོ་རིའི་ ཁང་པ་ ཉིད་དུ་ འགྲོ་འོ།
अहम् यावद् गौरी- गृहम् एव गच्छामि ।

आज्ञापितोऽस्मि कुलपतिना कौशिकेन । यथा वत्स शाण्डिल्य पितुराज्ञया युवराजो मित्रावसुर्भविष्यद्विद्याधरचक्रवर्तिनं कुमारं जीमूतवाहनमिहैव मलयपर्वते क्वापि वर्तमानं भगिन्या मलयवत्या वरहेतोर्द्रष्टुमद्य गतः । तं च प्रतीक्षमाणायाः कदाचिन्मध्यन्दिनसवनविधिरतिक्रामेत् । तदेनामाहूयागच्छेति । तद् यावद् गौरीगृहं गच्छामि ।

[268 a. 1] [འགྲོ་ཞིང་ ས་ལ་ རྣམ་པར་ བལྟས་ནས།]

[[illegible] भुवं विलोक्य ।]

ཨེ་མ་ རྡུལ་དང་ལྡན་པའི་ ཕྱོགས་ན་ རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ འཁོར་ལོས་
अये पांशुल- प्रदेशे प्रकाशित- चक्र-
མཚན་པའི་ ཀང་ རྗེས་ཀྱི་ ཕྲེང་བདག་ སྣང་བ་ འདི་ སུ་ཞིག་གི་ ཡིན།
चिह्ना पद- पङ्क्तिः दृश्यते इयं कस्य भवति ।

अये कस्य पुनरियं पांशुलप्रदेशे प्रकाशितचक्रवर्तिचिह्ना पदपङ्क्तिः ।

[མདུན་དུ་ བལྟས་ཏེ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ ཉེ་བར་བལྟས་ནས།]
[अग्रतो विलोक्य जीमूतवाहनं निरूप्य ।]
འདི་ནི་[2] སྐྱེས་བུ་ ཆེན་པོ་ འདི་ཡི་ ཡིན་ ནམ་ སྙམ་མོ།
इयं [b]पुरुषस्य [a]महा अस्य भवति (किम् मन्यते)।

*नूनमस्यैवेयं महापुरुषस्य ।

གཞན་ཡང་།
अपिच ।

མགོ་ལ་ གཙུག་ཏོར་ འདི་ གསལ་ སྨིན་མའི་ བར་ན་ མཛོད་སྤུ་ འདི་ནི་
मूर्द्धनि उष्णीषः अयं स्फुटः भ्रुवोः अन्तः ऊर्णा इयं
རྣམ་པར་མཛེས།
विभाति ।

མིག་ནི་ པདྨའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་ བྲང་གདངས་ འཕྲོག་བྱེད་དག་ལ་
चक्षुः तामरसानुकारि वक्षः हरीणां
འགྲན་པར་བྱེད།
स्पर्धते ।

ལག་[3]པ་ འཁོར་ལོས་ མཚན་པ་ ཇི་ལྟར་ སྐྱེས་བུ་དག་ནི་
कर [द्वयं] चक्र- अङ्कं यथा पुरुषः
སུ་ཞིག་ འདི།
कः अयम् ।

རིག་པ་འཛིན་པའི་ འཁོར་ལོས་ སྒྱུར་པའི་ གནས་དག་ མ་ཐོབ་
विद्याधर- चक्र- वर्ति- पदवीम् अप्राप्य
འདུག་པ་ཡིན་ ནམ་ སྙམ།། ༡༧
विश्राम्यति ननु मन्यते ॥

उष्णीषः स्फुट एष मूर्धनि विभात्यूर्णेयमन्तर्भ्रुवो-
श्चक्षुस्तामरसानुकारि हरिणा वक्षःस्थलं स्पर्धते ।
चक्राङ्कं च यथा करद्वयमिदं मन्ये तथा कोऽप्ययं
नो विद्याधरचक्रवर्तिपदवीमप्राप्य विश्राम्यति ॥ १७ ॥

ཡང་ན་ ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ གསལ་བར་ འདི་ནི་
अथवा सन्देहेन कृतम् । सु- व्यक्तं अनेन
སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཡིན་ [4] པར་ ངེས་སོ།
जीमूतवाहनेन भवितव्यम् नूनम् ।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ལ་ བལྟས་ནས།]
[मलयवतीं विलोक्य ।]

ཨ་ལེ་ འདི་ ཡང་ རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་འོ།
अये इयम् अपि राजपुत्री ।

[གཉིག་ ལ་བལྟས་ནས།]
[उभौ विलोक्य ।]

གལ་ཏེ་ ཕན་ཚུན་ རྗེས་སུ་ འཚམ་པ་ འདི་དག་ འབྲེལ་པར་བྱེད་ན་
यदि अन्योन्य- अनु- रूपौ एतौ घटयेत्
བྱེད་པ་པོ་ནི་ ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ན་ རིགས་པ་ བྱེད་པར་འགྱུར་དོ།
विधिः चिरात् युक्त- कारी स्यात् ।

[ཉེ་བར་ [5] བདུང་ནས།]

[उपसृत्य ।]

ཁྱོད་ དགེ་བར་ གྱུར་ཅིག།
भवते स्वस्ति भवतु ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

བཅོམ་ལྡན་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཕྱག་བགྱིད་དོ།
भगवन् जीमूतवाहनः अभिवादयते ।

[ཞེས་དེ་ ལྡང་བར་ འདོད་དོ། དཀའ་ཐུབ་པས།]

[इति उत्थातुम् इच्छति । तापसः ।]

མངོན་དུ་ལྡང་ མི་དགོས་སོ། ཀྱེ་ མངོན་འོངས་ ཀུན་གྱི་ བླ་མ་ ཉིད་
अभ्युत्थानेन अलम् । ननु अभ्यागतः सर्वस्य गुरुः एव
ཅེས་པས། ཁྱོད་ ཉིད་ བདག་ཅག་གི་ [6] བླ་མ་ ཡིན་ནོ། དེས་ན་
इति भवान् एव अस्माकम् गुरुः भवति । तद्
ཇི་ལྟར་ བདེ་བར་ བཞུགས་ཤིག།
यथा- सुखं स्थीयताम् ।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།]

[मलयवती ।]

ཇོ་བོ་ལ་ ཕྱག་འཚལ་ལོ།
आर्यं प्रणमामि ।

[དཀའ་ཐུབ་པས་ དེ་ མཐོང་ནས།]

[तापसः । तां दृष्ट्वा ।]

རྗེས་སུ་ འཚམ་པའི་ བདག་པོའི་ སྐལ་པ་དང་ལྡན་པར་ གྱུར་ཅིག།
अनु- रूप- भर्तृ- भागिनी भूयाः ।
རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ ཁྱོད་ལ་ རིགས་ཀྱི་བདག་ [7] པོ་ ཀོ་ཤི་ཀས་ བཀའ་སྩལ་པ།
राजपुत्रि त्वां कुलपतिः कौशिकः आज्ञापयति ।

ཁྱོད་ཀྱི་ མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ དུས་ ཡོལ་བར་འགྱུར་ གྱིས་ མྱུར་དུ་ ཤོག་ཅིག་
तव सवन- वेला अतिक्रामति इति त्वरितं आगम्यताम्
ཅེས་སོ།
इति।

[འདྲེན་མས་ མི་དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
[नायिका असन्तोषम्।]

གང་ བླ་མས་ བཀའ་སྩལ་པ་ཉིད་དོ།
यद् गुरुः आज्ञापयति।

[རང་གི་རྟོགས་པར།]
[आत्मगतम्।]

གཅིག་ནི་ བླ་མའི་ གསུང་དང་ [268 b. 1] གཞན།
एकत्र गुरु- वचनं अन्यत्र
མཛའ་བོ་ ལྟ་བའི་ རྗེ་དགའ་བཟང་།
दयित- दर्शन- *सुखानि।
འགྲོ་འམ་མི་འགྲོ་འགལ་བ་ལ།
गमनागमनविरोधे
བདག་ སྙིང་ཚད་མོ་ གཡོ་བར་ཤུག་པར་འགྱུར།། ༡༨
मे हृदयं दोलायते॥

एकत्र गुरुवचनमन्यत्र दयितदर्शन*सुखानि।
गमनागमनविरोधे हृदयं मे दोलायते॥ १८॥

[ཤུགས་ཕྱུང་ཞིང་ ལངས་ཏེ་ ངོ་ཚ་དང་བཅས་ཤིང་ ཆགས་པ་དང་བཅས་པར་
[निःश्वस्य उत्थाय सलज्जं सानुरागं च
འདྲེན་པ་ལ་ བལྟ་ཞིང་། དཀའ་ཐུབ་པ་དང་ ལྷན་ཅིག་ སོང་བར་ [2] གྱུར་ཏོ།]
नायकं पश्यन्ती तापस- सहिता निष्क्रान्ता।]

[འདྲེན་པས་ སྨྲིད་པ་དང་བཅས་པར་ ཤུགས་ཕྱུང་ནས་ འདྲེན་མ་ལ་ བལྟ་ཞིང་།]
[नायकः सोत्कण्ठं निःश्वस्य नायिकां पश्यन् ।]

ཚང་རའི་ ཁྱོན་གྱི་ ཁུར་ ལྡན་ཞིང་།
*जघन आभोग- भर-
དམན་པ་ དག་ཏུ་འགྲོ་མ་ འདི།
मन्थरयानया अनया ।
གཞན་དུ་ འགྲོ་ ཡང་ བདག་གི་ནི།
अन्यतः व्रजन्त्या अपि मे
སྙིང་ལ་ གོམ་པ་ བཀོད་པར་གྱུར།། ༡༩
हृदये पदं निहितम् ॥

अनया जघनाभोगभरमन्थरयानया ।
अन्यतोऽपि व्रजन्त्या मे हृदये निहितं पदम् ॥ १९ ॥

[འབངས་མོས།]
[चेटी ।]

ཚུར་ [3] ཤོག་ ཚུར་ཤོག། རྗེའི་སྲས་མོ།
एहि एहि भर्तृदारिके ।

[ཞེས་ཏེ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ འཁོར་དང་བཅས་པ་ སོང་པར་གྱུར་ཏོ།]
[इति मलयवती सपरिवारा निष्क्रान्ता ।]

[བི་དུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ གང་ཞིག་ བལྟ་བར་བྱ་བ་དག་ མཐོང་ངོ་། ད་ནི་ ཉི་མ་ གུང་གི་
भोः यत् प्रेक्षितव्यं दृष्टं । इदानीं मध्याह्न-
ཉི་མའི་ གདུང་བ་ ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ བཞིན་དུ་ བདག་གི་
सूर्य्य- सन्ताप- द्विगुणित इव मे

ལྟོ་བའི་[4] མེ་དག་ ལྷབ་ལྷབ་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ འདི་ནས་ སོང་སྟེ།
उदर- अग्निः धमधमायते। तत् इतः निष्क्रमावः।
གང་གིས་ བྲམ་ཟེ་དག་གི་ མགྲོན་དུ་ འགྱུར་བར་བྱས་ནས་ ཐུབ་པའི་
येन ब्राह्मणानाम् अतिथिः भूत्वा मुनि-
སྐྱེ་བོ་ལས་ དངོས་སུ་ རྙེད་པའི་ ཙ་བ་ དང་ ཆུ་བ་ལ་སོགས་པས་
जनसकाशात्* वस्तुतः लब्धैः मूल- *सलिलादिभिः
སྲོག་བཟུང་བར་ བྱའོ།
प्राणधारणं करिष्यामि।

[འདྲེན་པས་ སྟེང་དུ་ བལྟས་ནས།]
[नायकः ऊर्ध्वम् अवलोक्य।]

[5] ཨ་ཡེ་ བཅོམ་ལྡན་ འོད་ཟེར་ སྟོང་ཕྲག་ལྡན་ནི་ མཁའི་ དཀྱིལ་ན་
अये भगवान् [b]दीधितिः [a]सहस्र- नभः- तलम्
འཛེགས་ཏེ་ བཞུགས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་།
आरुह्य प्रविष्टः। तथाहि।

གདུང་བས་ དེ་དུས་ ཙན་དན་ལ་ བཙིར་ ཐང་ཆུས་ དཀར་བའི་ འགྲམ་པ་
तापात् तत्काल- [b]चन्दन- [a]घृष्ट- [c]रस- आपाण्डु कपोलौ
འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
वहन्
རང་གི་ རྣ་བ་ བསྐྱོད་པའི་ རླུང་ནི་ ཡང་དག་ ཆགས་པས་ [6] བཞིན་ལ་
निज- कर्ण- ताल- पवनैः सं- सक्तैः [b]आननः
གཡོ་བ་བྱེད་པ་ལ།
[a]संवीज्यमान।
ལག་པས་གཏོར་བའི་ ཆུ་ཐིགས་ སྙིང་ཁར་ ཁྱད་པར་དུ་ སྦྲན་ གླང་པོའི།
हस्तोज्झितैः शीकरैः [c]हृदयः [a]विशेष- [b]सिक्त गजानां
བདག་པོ་ འདི་
पतिः अयम्

ད་ནི་ བཟོད་དཀའ་ ཟུག་ཏུ་ དྲག་པོས་ ཟུག་པ་ ལྟ་བུའི་ གནས་སྐབས་
सम्प्रति [b]दुःसहं [a]शल्यक- गाढां व्यथाम् इव दशां

འཛིན་པར་བྱེད་ ཅེས་དེ།། ༢༠
धत्ते इति ॥

तापात्तत्क्षणघृष्टचन्दनरसापाण्डू कपोलौ वहन्
संसक्तैर्निजकर्णतालपवनैः संवीज्यमानाननः ।
संप्रत्येष विशेषसिक्तहृदयो हस्तोज्झितैः शीकरै-
गाढां शल्यकदुस्सहामिव दशां धत्ते गजानां पतिः ॥ २० ॥

[གཉིས་ སོང་ངོ་།]

[उभौ निष्क्रान्तौ ।]

[མཚན་མ་ དང་པོ་འོ།]

[प्रथमोऽङ्कः ॥]

*[མཚན་མ་ གཉིས་པ]

[དེ་ནས་ འཕངས་མོ་ ཞུགས་ཏེ།]
[ततः चेटी प्रविश्य।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ བདག་ལ་ གསུངས་པ། བུ་མོ་
भर्तृदारिकया मलयवत्या अहं आज्ञप्तास्मि। हञ्जे
བདག་གི་ མིང་པོ་ ཇོ་བོ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་ དབྱིག་ འདི་རིང་ ཡུན་རིང་དུ་
मे भ्राता आर्य- मित्रा- वसुः अद्य चिरं
གྲོགས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ སོང་ལ་ འོང་ ངམ་ མི་ འོང་ རྟོགས་ཤིག་ ཅེས་སོ།
विलम्बते। तद् गत्वा आगतो वा न आगतः जानीहि इति।

[269 a. 1][ཡོངས་སུ་བསྐོར་ དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་
[परिक्रम्य तद्बहिः अभिमुखम्
བལྟས་ནས།]
आलोक्य।]

འདི་ ཉིད་ནས་ འོངས་པ་ འདི་ སུ་ ཞིག་ ཡིན།
इतः एव आगच्छति एषा का।

[ངེས་པར་བརྟགས་ནས།]
[निरूप्य।]

ཨེ་ རྡུང་མོ་འམ།
कथं चतुरिका।

[འཕངས་མོ་ གཉིས་པ་ ཡང་ ཞུགས་སོ། དང་པོ་ནས་ ཉེ་བར་བདུད་ནས།]
[चेटी द्वितीया च प्रविष्टा। प्रथमा उपसृत्य।]

[2] གྲོགས་མོ་ རྡུང་མོ་ ཁྱོད་ ཀྱང་ ཅིའི་ ཕྱིར་ མགྲོགས་པར་
सखि चतुरिके त्वम् अपि किं निमित्तं त्वरितं
འགྲོ་བར་བྱེད།
गच्छसि।

[གཉིས་པས།]

[द्वितीया ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ བདག་ལ་ གསུངས་པ། བུ་མོ་ དྲུང་མོ་
भर्त्तृदारिकया मलयवत्या अहं आज्ञप्तास्मि। हञ्जे चतुरिके
བདག་གི་ ལུས་ཀྱིས་ མེ་ཏོག་འཐུ་བའི་ ཡོངས་སུ་ངལ་བ་ མི་བཟོད་དོ།
मे शरीरं कुसुमावचय- परिश्रम- निःसहम्।
སྟོན་ཀའི་གདུང་ [3] བས་བྱས་པ་ བཞིན་དུ་ བདག་ ཡོངས་སུ་ གདུང་བས་
शरदातपजनितः इव मां परि- सन्तापः
ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་ གཟིར་བར་གྱུར་ཏོ། དེས་ན་ ཁྱོད་ སོང་ལ་ ཆུ་ཤིང་
अधिकतरं बाधते। तत् त्वम् गच्छ। [b]कदली
གཞོན་ནུའི་ མདབ་མས་ བསྐོར་བ་ ཙན་དན་འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པར་ ཟླ་བ་ཆུ་
[a]बाल- [c]पत्र [d]परिक्षिप्ते [e]चन्दनलता- [f]गृहे चन्द्र-
ཤེལ་གྱི་ རྡོ་ལེབ་ལ་ སྟན་ ཆས་གིས་ ཤིག་ [4] ཅེས་སོ། ཇི་ལྟར་
मणि- शिला- तलं सज्जी- कुरु इति। यथा
གསུང་བ་བཞིན་དུ་ བདག་གིས་ ཀྱང་ བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ སོང་ནས་
आज्ञप्तं मया च अनुष्ठितम्। तत् गत्वा
རྗེའི་སྲས་མོ་ ཉིད་ལ་ སྙན་པར་བྱའོ།
भर्त्तृदारिकायै एव निवेदयामि।

आज्ञप्तास्मि भर्त्तृदारिकया मलयवत्या। हञ्जे चतुरिके कुसुमावचयपरिश्रमनिःसहं मे शरीरं शरदातपजनित इव सन्तापोऽधिकतरं बाधते। तद् गच्छ त्वम्। बालकदलीपत्रपरिक्षिप्ते चन्दनलतागृहे चन्द्रमणिशिलातलं सज्जीकुर्विति। अनुष्ठितं च मया यथाज्ञप्तम्। तद् *यावद् गत्वा भर्त्तृदारिकायै निवेदयामि।

[དང་པོ་མས།]

[प्रथमा।]

གལ་ཏེ་ དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ མྱུར་དུ་ འཆད་དག་གྱིས་ཤིག། དེར་ སོང་ནི་ དེའི་
यदि एवं लघु निवेदय। तत्र गतायाः तस्या
གདུང་བ་ ཉེ་བར་ ཞི་བར་ འགྱུར་རོ།
सन्तापः उप- शमं गमिष्यति।

[གཉིས་པས། [5] བགྲད་ནས་ རང་གི་རྟོགས་པར།]

[द्वितीया। विहस्य आत्मगतम्।]

གང་ཞིག་ འདི་འདྲ་བའི་ གདུང་བ་དག་ནི་ དེ་ ལྟ་བུས་ ཉེ་བར་ ཞི་བར་ མི་
*यः ईदृशः सन्तापः स एवं उप- शमं न
འགྱུར་རོ། རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་ དགའ་བར་བྱ་བ་ ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་
गमिष्यति। विविक्त- रमणीयं चन्दन- लता- गृहं
མཐོང་ན་ དེ་ནི་ ཤིན་ཏུ་ཡང་ལྷག་པར་ འགྱུར་རོ་ ཞེས། བདག་ [6] རྟོག་གོ།
प्रेक्षमाणायाः सः अधिकतरः भविष्यति इति अहं तर्कयामि।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम्।]

གྲོགས་མོ་ ཁྱོད་ སོང་ཤིག། བདག་གིས་ ཀྱང་ རྡོ་བའི་གཞི་སྟན་པ་བདག་
हञ्जे त्वं गच्छ। अहम् अपि शिलातलं
རྗེའི་སྲས་མོ་ལ་ སྙན་པར་བྱའོ།
भर्तृदारिकायै निवेदयामि।

नेदृशः सन्तापः एवमुपशमं गमिष्यति। अन्यच्च विविक्तरमणीयं चन्दनलतागृहं प्रेक्षमाणाया अधिकतरो भविष्यतीति तर्कयामि तद् गच्छ त्वम्। अहमपि सज्जं शिलातलमिति भर्तृदारिकायै निवेदयामि।

[ཞེས་ ནས་སོང་སྟེ།]

[इति निष्क्रान्तौ।]

[འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།]

[प्रवेशकः।]

[དེ་ནས་ སྨྲེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ དང་ འབངས་མོ་ [7]

[ततः सोत्कण्ठा मलयवती च चेटी

ཡང་ ཞུགས་སོ།]

च प्रविशति।]

[འདྲེན་མས་ ཤུགས་ནར་ཕྱུང་ནས་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[नायिका निःश्वस्य आत्मगतम्।]

སྙིང་པོ་ དེ་ལ་ སེམས་ ཁྱོད་ཀྱིས་ བདག་ ངོ་ཚས་ ད་ལྟར་ ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་

जने तस्मिन् हृदय त्वया मां लज्जया तदा पराङ्मुखीं

བྱས་དེ་ ད་ནི་ ཁྱོད་ ཉིད་ དེར་ འགྲོ་བའི་ ཕྱིར་ན། ཨེ་མ་ ཁྱོད་ནི་

कृत्वा इदानीं आत्मना एव तस्मिन् गतम् पुनः। अहो ते

བདག་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ།

आत्मम्भरित्वम्।

[269 b. 1] [གསལ་པར།]

[प्रकाशम्।]

བུ་མོ་ བཅོམ་ལྡན་མའི་ གནས་སུ་ འགྲོ་བའི་ ལམ་དག་ བདག་ལ་ སྟོན་ཅིག།

हञ्जे भगवत्याः आयतने गमनस्य मार्गं मे आदिश।

हृदय तथा नाम तदा तस्मिन् जने लज्जया मां पराङ्मुखीकृत्येदानी-मात्मना तस्मिन्नेव गतमसीत्यहो ते आत्मम्भरित्वम्। हञ्जे आदिश मे भगवत्या आयतनस्य मार्गम्।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པར་ གཤེགས་པ་ མ་ལགས་ སམ།

भर्तृदारिका चन्दन- लता- गृहं प्रस्थिता ननु।

ननु चन्दनलतागृहं भर्तृदारिका प्रस्थिता।

[འདྲེན་མས། ངོ་ཚ་དང་བཅས་པར།]

[नायिका सलज्जम् ।]

བུ་མོ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ལེགས་པར་ དྲན་པར་བྱས། [2] དེའི་ཕྱིར་
हञ्जे त्वया सुष्ठु स्मारितम् । तत्

ཚུར་ ཤོག་ དེ་ ཉིད་དུ་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
इह एहि तत्र एव गच्छावः ।

[འབངས་མོས།]

[चेटी ।]

བྱོན་ཅིག་ བྱོན་ཅིག་ རྗེའི་སྲས་མོ།
एतु एतु भर्तृदारिका ।

[སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[गच्छति ।]

[འདྲེན་མ་ གཞན་དུ་ སོང་བ་ན།]

[नायिका अन्यतो गच्छति ।]

[འབངས་མོས་ ཕྱིར་ བལྟས་ནས། ཀྱ་ངན་དང་བཅས་ཤིང་
[चेटी पृष्ठतो दृष्ट्वा सोद्वेगम्
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]
आत्मगतम् ।]

ཨེ་མ་ འདི་ནི་ སྙིང་གྱིས་ [3] སྟོང་པ་ཞིག་སྟེ་ ཇི་ལྟར་ ལྷ་མོ་འི་
अहो अस्याः शून्यहृदयत्वम् । कथं देव्या
གནས་དེ་ ཉིད་དུ་ འཇུག་པར་བྱེད་དོ།
भवनं तदेव प्रविष्टा ।

[གསལ་པར།]

[प्रकाशम् ।]

དེ་ན་ ཙན་དན་འཁྲི་ཤིང་ཁང་པ་ཡོད་པ་མ་ ཡིན་ནམ། དེས་ འདིར་
तत्र चन्दन-लता-गृहं ननु। तद् इत
བྱོན་ཅིག།
एहि।

[འདྲེན་མས། སྐྱིངས་པའི་ འཛུམ་ དང་བཅས་པར་ དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ།]
[नायिका सलज्जं सस्मितं च तथा करोति।]

[འབངས་མོས།]
[चेटी।]

ཙན་[4]དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་ དེ་ནི་འདི་ ལགས་སོ།
चन्दन- लता- गृहम् एतत् अस्ति।
དེས་ན་ ནང་དུ་ ཞུགས་ཏེ་ ཟླ་བ་ཆུ་ ཤེལ་གྱི་ནོར་བུའི་ རྡོ་ལ་ རྗེའི་སྲས་མོ་
तद् [*अन्तः] प्रविश्य चन्द्र- मणि- शिलायां भर्तृदारिका
ཞུགས་པར་མཛོད་ཅིག།
उपविशतु।

[འདྲེན་མས། དེ་ལྟར་ བྱས་ཏེ་ ཞུགས་ནར་ ཕྱུང་ནས་
[नायिका तथा कृत्वा उपविशति। निःश्वस्य
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]
आत्मगतम्।]

བཅོམ་ལྡན་ མེ་ཏོག་གི་[5]མཚོན་དང་ལྡན་པ་ གང་གི་ གཟུགས་ཀྱིས་
भगवन् कुसुमायुध यस्य रूपेण
ཕམ་པར་བྱས་པ་ དེ་ལ་ ཅི་ཡང་ མི་ བགྱིད་པར་ གནོད་པ་མ་བྱས་ཤིང་
निर्जितः तस्मिन् किञ्चित् न करोषि। अनपराद्धाम्

བུད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ བདག་ལ་ བསྣུན་པར་བགྱིད་ ངོ་ཚ་བ་དང་ མ་
अबलामिति मां प्रहरन् लज्जितो न
མཆིས་སམ།
भवसि ।

[ཞེས་དེ་ སྨྱོས་པའི་ སྐབས་ཀྱི་ གར་དག་བྱེད་དོ། གསལ་བར་ [6]
[इति *मत्ता- वस्थां नाटयन्ती प्रकाशम्
ངེས་པར་བྱས་ནས།]
निरूप्य ।]

བུ་མོ་ ཅིའི་ཕྱིར་ ཡ་ལ་ མདབ་ སྟུག་པོས་ ཉི་མའི་ འོད་ཟེར་
हञ्जे कस्मात् [b]पल्लव- [a]घन- [d]सूर्य [e]किरणं
སྒྲིབས་པ་དང་ལྡན་པའི་ ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་ འདི་དག་ དེང་ བདག་
[c]निरुद्ध चन्दन- लता- गृहं एतत् अद्य मे
གདུང་བའི་ སྡུག་ བསྔལ་ སེལ་བར་མི་བྱེད།
सन्ताप- दुःखं न अपनयति ।

भगवन् कुसुमायुध येन त्वं रूपशोभया निर्जितोऽसि तस्मिन् न किञ्चित् त्वया कृतम्। मां पुनरनपराद्धामबलेति कृत्वा प्रहरन् कथं न लज्जसे। हञ्जे कस्मात् पुनरेतद् घनपल्लवनिरुद्धसूर्यकिरणं तादृशमेव चन्दनलतागृहं न मेऽद्य सन्तापदुःखमपनयति ॥

[འབངས་མོས། འཛུམ་དང་བཅས་པར།]
[चेटी सस्मितम् ।]

གདུང་བའི་ རྒྱུ་ནི་ བདག་ [7] གིས་ ཤེས་དེ། འོན་ཀྱང་ རྗེའི་སྲས་མོ་
सन्ताप- कारणम् अहं जानामि। किन्तु भर्तृदारिका
བདག་ལ་ ཕྲུག་མི་ ཆེབས་ ཁས་ལེན་པར་ མི་འགྱུར་རོ།
आत्मनः असम्भावनीयं न प्रति- पद्यते ।

जानाम्यहमत्र कारणम्। किन्तु असम्भावनीयमिति भर्तृदारिका न प्रतिपद्यते।

[འདྲེན་མས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པར།]

[नायिका आत्मगतम् ।]

འདིས་ བདག་ མཚོན་ ཡང་ རེ་ཞིག་ དྲི་ བར་བྱའོ།

अनया अहम् आलचिता अपि तावत् प्रच्छ्यामि ।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम् ।]

བུ་མོ་ དེ་ཞིག་ དེ་དག་གི་ ཅི། དེའི་ རྒྱུ་ ཅི་ཡིན་ པ་དག་ སྨྲོས་ཤིག།

हञ्जे तावत् तव किम् तत् कारणं किं कथय ।

आलचितास्म्यनया । तथापि प्रच्छ्यामि तावत् । हञ्जे किं तवैतेन । कथय तावत् किं तत् कारणम् ।

[270 a. 1][འབངས་མོས།]

[चेटी ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ འདི་ནི་ ཁྱོད་ཀྱི་ སྙིང་ལ་ འདོད་པའི་ མཆོག།

भर्त्तृदारिके एष ते हृदय- दृष्टः वरः ।

[འདྲེན་མས་ རྫོགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར་ ལངས་ཏེ།

[नायिका . ससम्भ्रमम् सहर्षम् उत्थाय

མདུན་དུ་ གོམ་པ་ གཉིས་ གསུམ་ སོང་ནས།]

अग्रतः पदानि द्वि- त्राणि गत्वा ।]

དེ་ གང་ན་ གང་ན།

सः कस्मिन् कस्मिन् ।

[འབངས་མོས་ ལངས་ཏེ།[2] འཛུམ་པ་དང་བཅས།]

[चेटी उत्थाय सस्मितम् ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ [སུ་ཞིག་དེ] ལགས།

भर्त्तृदारिके कः सः भवति ।

[འཛིན་མས་ ངོ་ཚ་དང་བཅས་པས་ འདུག་སྟེ་ ཁ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནས་ འཁོད་དོ།]
[नायिका सलज्जम् उपविश्य अधोमुखम् तिष्ठति।]

[འབངས་མོས།]
[चेटी।]

ཇོའི་སྲས་མོ་ བདག་ནི་ འདི་སྐད་ བརྗོད་པར་འདོད་དོ། འདི་ནི་ ཁྱེད་ཀྱི་
भर्त्तृदारिके अहम् एवं वक्तुकामा एष ते
སྙིང་ལ་ འདོད་པའི་ མཆོག་ གདུང་བའི་ རྒྱུ་ [3] ཡིན་པ་ གང་གིས་ན་
[a]हृदय- [b]दृष्टः वरः सन्तापस्य कारणम् येन
ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་ རང་བཞིན་གྱིས་ བསིལ་ ཡང་ ཁྱེད་ཀྱི་
चन्दन- लता- गृहं स्वभाव- शीतलम् अपि ते
གདུང་བའི་ སྡུག་བསྔལ་ སེལ་བར་ མི་ ནུས་སོ།
सन्ताप- दुःखम् अपनेतुम् न शक्नोति।

भर्त्तृदारिके ननु एतदस्मि वक्तुकामा। एष ते हृदयेष्टो वरो देव्या दत्त इति स्वप्ने प्रस्तुते यस्तत्क्षणमेव विमुक्तकुसुमचाप इव भगवान् मकरध्वजो भर्त्तृदारिकया दृष्टः। स तेऽस्य सन्तापस्य कारणम्। येनैवं स्वभावशीतलमपि चन्दन-लतागृहं न तेऽस्य सन्तापदुःखमपनेतुं शक्नोति।

[འཛིན་མས་ དགའ་དང་བཅས་པར་ འབངས་མོ་ལ་ འཁྱུད་ནས།]
[नायिका सहर्षम् चेटीम् आलिङ्ग्य।]

བུ་མོ་ ཙུང་མོ་ ཁྱོད་ནི་ ངེས་པར་ ཙུང་མོ་སྟེ། [4] གཞན་པ་
हञ्जे चतुरिके त्वम् खलु चतुरिका। अपरं
ཅི་ཞིག་ དྲི་བར་བྱ་ དེས་ན་ སྨྲོས་ཤིག།
किं पृच्छ्यते *ननु कथय।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ད་ལྟར་ ཉིད་ ཁྱོད་ལ་ སྨྲས་པ་ ཡིན་ནོ། དེས་ན་ མཆོག
भर्त्तृदारिके इदानीम् एव त्वया कथितं ननु। तत् वर-
ལྟ་བས་ བྱས་པའི་ གདུང་བ་ འདིས་ རེ་ཞིག་ གདུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག། གལ་ཏེ་
दर्शनकृतेन सन्तापेन अनेन तावत् मा संतप्यस्व। यदि
བདག་ དྲུང་མོ་ཡིན་པ་ན། དེ་ལྟར་ [5] དེ་ ཡང་ རྗེའི་སྲས་མོ་
अहम् चतुरिका ततः ` सः अपि भर्त्तृदारिकाम्
མཐོང་བ་མེད་པར་ ཡུད་ཙམ་ ཡང་ གཞན་དུ་ མངོན་པར་ དགའ་བར་
अपश्यन् मुहूर्त्तमात्रम् अपि अन्यस्मिन् अभि रमते
མི་འགྱུར་རོ། འདི་ ཡང་ བདག་གིས་ ཤེས་པ་ཉིད་དོ།
न एतद् अपि मया आलक्षितमेव।

भर्त्तृदारिके नन्विदानीमेव कथितम् अमुना वरालापमात्रजनितेन सम्भ्रमेण। तन्मा सन्तप्यस्व। यद्यहं चतुरिका ततः सोऽपि भर्त्तृदारिकामपश्यन् न मुहूर्तमप्यन्यस्मिन्नभिरमत इत्येतदपि मयालक्षितमेव।

[འདྲེན་མས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[नायिका सास्रम्।]

བུ་མོ་ དེ་ལྟ་བུའི་ སྐལ་པ་ བདག་ལ་ ག་ལ་ཡོད།
हञ्जे ईदृशं भागधेयं मे कुतः।

हञ्जे कुतो मे इयन्ति भागधेयानि।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

[6] རྗེའི་སྲས་མོ་ དེ་སྐད་ ཅི་ལ་གསུང་། ཁྱབ་འཇུག་གི་ བྲང་གི་གཞི་ལ་
भर्त्तृदारिके एवं किं भणसि विष्णुः वक्षःस्थले
དཔལ་མོ་ [མི] འཛིན་པ་ཡང་ བདེ་བར་ ཇི་ལྟར་ འགྱུར།
लक्ष्मीम् अनुद्वहन् निर्वृतः किं भवति।

[འདྲེན་མས།]
[नायिका।]

སྐྱེ་བོ་ལེགས་པ་དག་ སྙན་པ་ བོར་ནས་ གཞན་ སྨྲ་བར་བྱེད་དམ་ ཅི།
सुजनः प्रियं वर्जयित्वा अन्यत् भणति किम्।
བུ་མོ་ བདག་གི་ གདུང་བ་ འདི་ལས་ ཀྱང་ འདི་ [7] ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་
सखि मम सन्तापः दूतः अपि अयम् अधिकतरो
གཟིར་བ་སྟེ། གང་ གཟི་བྱིན་ཆེན་པོ་ དེ་ལ་ ཚིག་ཙམ་གྱིས་ ཀྱང་ དགའ་
बाधते यत् महानुभावस्य तस्य वाङ्मात्रेण अपि
བར་མ་བྱས་པ་ བདག་ ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ མཁྱེན་དོ།
अकृतप्रतिपत्तिं मां अदक्षिणेति सम्भावयिष्यति।

[ཞེས་ ངུས་སོ།]
[इति रोदिति।]

[འབངས་མོས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[चेटी सास्रम्।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ མ་ བཤུམས་ཤིག།
भर्तृदारिके मा रुदः।

[270 b. 1] [ལངས་ནས་ ཡལ་མདབ་ བཟུང་ནས་ བཙིར་ཏེ། ཁུ་བ་
[उत्थाय पल्लवं गृहीत्वा निष्पीड्य रसं
སྙིང་ཁར་ བྱུགས་སོ།]
हृदये ददाति।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ བདག་ སྨྲོའོ། མ་ བཤུམས་ ཤིག། ནུ་མའི་ངོས་ལ་
भर्तृदारिके अहं भणामि मा रुदः इति। स्तन- तटे
བྱུགས་པའི་ ཙན་དན་ ཡལ་མདབ་ཀྱི་ ཐང་ཚུ་ འདི་ནི་ ངེས་པར་
दत्त- चन्दन- पल्लव- रसः अयं खलु

རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ འབབས་པ་ མཆི་མའི་ ཐིགས་པ་ [2] འདི་དག་གིས་
अविरल- पतद्भिः अस्रु- बिन्दुभिः अमीभिः
དྲོ་བར་བྱས་པས་ ཁྱོད་ཀྱི་ སྙིང་ཁའི་ གདུང་བ་ མི་ སེལ་ལོ།
उष्णीकृतः ते हृदय- सन्तापं न अपनयति।

भर्तृदारिके मा रुदः। ननु भणामि मा रुदः इति। अयं खलु स्तन-तटदत्तचन्दनपल्लवरसोऽमीभिरविरलपतद्भिरस्रुबिन्दुभिरुष्णीकृतो न ते हृदय-सन्तापदुःखमपनयति।

[ཞེས་དེ་ ཆུ་ཤིང་གི་ མདབ་མ་དག་གིས་ གཡལ་བར་བྱེད་དོ།]
[इति कदली- पत्त्रेण वीजयति।]

[འདྲེན་མས། ལག་པས་ བཟློག་ཅིང་།]
[नायिका हस्तेन निवारयन्ती।]

བུ་མོ་ མ་ གཡོབ་ མ་ གཡོབ་ ཆུ་ཤིང་གི་ མདབ་མའི་ རླུང་ འདི་
सखि मा वीजय मा वीजय। कदली- दल- मारुतः एषः
ནི་ ཤིན་ཏུ་ཚའོ།
खलु अत्युष्णः।

[3] [འབངས་མོས།]
[चेटी।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ འདི་ཡི་ སྐྱོན་དུ་ མ་ བྱེད་ཅིག།
भर्तृदारिके अस्य दोषं मा कुरु।

དེ་ལྟར་ སྣུམ་ཤིང་ སྟུག་པའི་ ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་ ཡལ་མདབ་དང་
एवं स्नेह- घन- चन्दन- लता- पल्लव-
འགྲོགས་པ་ ཆུ་ཤིང་གི།
संसर्गे कदली-

མདབ་མའི་ རླུང་ འདི་ ཤིན་ཏུ་ བསིལ་ ཡང་ ཁྱོད་ ཉིད་ཀྱི་
दल- मारुतं इमम् अति- शीतलं अपि त्वम् एव
དབུགས་ཀྱིས་ ཚ་བར་ བྱས་སོ། ༡
निश्वासैः उष्णं करोषि ॥

करोषि घनचन्दनलतापल्लवसंसर्गशीतलमपीमम् ।
निःश्वासैस्त्वमेव कदलीदलमारुतमुष्णम् ॥ १ ॥

[4] [འདྲེན་མས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[नायिका सास्रम् ।]

བུ་མོ་ སྡུག་བསྔལ་ འདི་ ཉེ་བར་ཞི་བའི་ ཐབས་ འགའ་ཞིག་ ཡོད་དམ།
सखि दुःखस्य अस्य उपशम- उपायः कोऽपि अस्ति ।
सखि अस्ति कोऽप्यस्य दुःखस्योपशमोपायः ।

[འབངས་མོས།]
[चेटी ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ གལ་ཏེ་ དེ་ ཉིད་ འདིར་ འོངས་ནས་ ཡོད་པ་ ཉིད་དོ།
भर्तृदारिके यदि स एव इह आगच्छेत् अस्ति एव ।
भर्तृदारिके अस्त्येव यदि स इहागच्छेत् ।

[དེ་ནས་ འདྲེན་པ་ དང་ བི་དཱུ་ཥ་ཀ་ དག་ ཞུགས་སོ།]
[ततः नायकः च विदूषकः च प्रविशति ।]

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

ཕྱིར་ དཀར་ [5] དང་ དཀར་མིན་ མིག་གི་ འོད་ཀྱིས་ བསྟེ་གནས་ ཤིང་
व्यावृत्त्या सित- असित- ईक्षण- रुचा आश्रमे शाखिनः
དེ་རྣམས།
तान्

ཡལ་ག་ལ་ ཆགས་ རི་དྭགས་ ལྤགས་པའི་ ཚོགས་ཀྱིས་ སྒྲིག་པ་ བཞིན་
विटपेषु- अवसक्त- कृष्ण- अजिन- ओघैः विलसत इव

བྱེད་ཅིང་།
कुर्वत्या ।

ཐུབ་པའི་ སྔོན་དུ་ བདག་ལ་ བལྟས་པ་ གང་ དེ་ ཉིད་ཀྱིས་ བདག་ནི་
मुनेः पुरः अहं दृष्टः यत् तेन एव मयि

བཅོམ་གྱུར་ན།
आहते

མི་རྟོག་མདངས་ཅན་ ཁྱོད་ [6] ཀྱི་ དོན་མེད་ མདའ་ འདི་དག་ནི་ ཅི་སླད་
पुष्पेषो भवता मुधा शराः एते किं

འཕེན་པར་བྱེད།། 3
क्षिप्यन्ते ॥

व्यावृत्त्यैव सितासितेक्षणरुचा तानाश्रमे शाखिनः
कुर्वत्या विटपावसक्तविलसत्कृष्णाजिनौघानिव ।
यद् दृष्टोऽस्मि तया मुनेरपि पुरस्तेनैव मय्याहते
पुष्पेषो भवता मुधैव किमिति क्षिप्यन्त एते शराः ॥ २ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ངེས་པར་ ཁྱོད་ཀྱི་ བརྟན་པ་ གང་དུ་ སོང་།
भो वयस्य खलु ते धीरत्वं कस्मिन् गतम् ।

भो वयस्य कस्मिन् खलु गतं ते धीरत्वम् ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

གྲོགས་པོ་ བདག་ལ་ བརྟན་པ་ ཡོད་པ་ ཉིད་མ་ ཡིན་ནམ། གང་གི་ཕྱིར།
वयस्य अहं धीरः अस्मि एव ननु । कुतः ।

वयस्य ननु धीर एवास्मि । कुतः ।

ཟླ་བས་ དག་པའི་ མཚན་ བཟླས་ མིན་ནམ་ཅི་ཞིག་ [7] ཨུ་པལ་
शशाङ्क- *विमला निशाः नीताः न किम् [b]उत्पलम्-
སྔོན་པོ་ མ་ བསྣམས་སམ།
[a]नीलं [इन्दीवरं] न आघ्रातम् ।

རབ་རྒྱས་ ཛ་ཏི་འི་ མེ་ཏོག་ དྲི་ལྡང་ སྲོད་ལའི་ རླུང་དག་
उन्मीलित- जाति- (कुसुम-) मालती- सुरभयः प्रदोष- अनिलाः
བཟོད་པ་ མིན་ནམ་ ཅི།
सोढाः न किम् ।

པད་ཚལ་ སྦྲང་རྩི་བྱེད་པའི་ དང་དིང་སྒྲ་ ཅི་ཞིག་ བདག་གིས་ མཉན་ ནམ།
कमलाकरे मधुकराणां झंकारः किं मया श्रुतो नवा
གདུང་བ་དག་གིས་ གནོད་མེད་ བདག་ལ་ མི་བརྟན་པ་ ཞེས་ [271 a. 1]
व्यसनैः निर्बाधं मां अधीर इति
གང་གིས་ ཁྱོད་ རྗོད་བྱེད།། २
केन भवान् अभिधत्ते ॥

नीताः किं न निशाः शशाङ्क*रुचयो नाघ्रातमिन्दीवरं
किं नोन्मीलितमालतीसुरभयः सोढाः प्रदोषानिलाः ।
झंकारः कमलाकरे मधुलिहां किंवा मया न श्रुतो
*निर्व्याजं विधुरेष्वधीर इति मां केनाभिधत्ते भवान् ॥ २ ॥

ཡང་ན་ གྲོགས་པོ་ ཨ་ཏྲེའི་ རིགས་ བདག་གིས་ ཡང་དག་པར་
अथवा वयस्य आत्रेयो युक्तः अहं सम्यग्
མ་ བརྗོད་དོ།
न ब्रवीमि ।

ལུས་མེད་ཀྱིས་ འཕངས་པ་ མེ་ཏོག་གི་ མདའ་ནི་ བུད་མེད་ སྙིང་གིས་
अनङ्गेन क्षिप्ताः कुसुम- इषवः स्त्री- हृदयेन
ཀྱང་ བཟོད་པ་ མ་ཡིན་ནམ།
अपि सोढाः न ।

གང་གི་ན་ དེ་རིང་ ཁྱོད་ཀྱིས་ མདུན་དུ་ [2] བདག་གིས་ བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་
येन अद्य तव पुरः अहं धीरः

ཞེས་ བརྗོད་པར་བྱ།། ༼

इति वक्तव्यः ॥

स्त्रौहृदयेन न सोढाः चिप्ताः कुसुमेषवोऽप्यनङ्गेन ।
येनाद्यैव पुरस्तव वदामि धीर इति स कथमहम् ॥ ४ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བར།]

[विदूषकः आत्मगतम् ।]

འདི་ལྟར་ བརྟན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ ཁས་ལེན་ཅིང་ འདིས་ སྙིང་ལ་ གདུང་པ་
एवं अधीरत्वं प्रतिपद्यमानेन अनेन हृदयस्य [a]आवेगः

ཆེན་པོ་ གནས་པ་དག་ གསལ་བར་བྱེད་དོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ ཇི་ལྟར་ ཡང་ འདི་
[b]महान् प्रकाशितः तत् तावत् कथम् अपि एनं

གཡིང་བར་ [3] བྱའོ།
आचिपामि ।

एवमधीरत्वं प्रतिपद्यमानेन प्रकाशितोऽनेन हृदयस्य महानावेगः । तदेवमाचक्षे ।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम्]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ དེང་ ཁྱོད་ བླ་མའི་ བསྙེན་བཀུར་ མྱུར་བ་ ཉིད་དུ་
भो वयस्य अद्य त्वम् गुरुजन- शुश्रुषां लघु एव

བྱས་ནས་ཅིའི་ སྐད་དུ་ འདིར་ འོངས།
कृत्वा कस्मात् इह आगतः ।

भो वयस्य कस्मात् त्वमद्य लघ्वेव गुरुजनं शुश्रूषयित्वेहागतः ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

གྲོགས་པོ་ གནས་པ་དག་ དྲིས་ཏེ་ གཞན་སུ་ ཞིག་ལ་ འདི་ སྨྲ་བར་བྱ།
वयस्य स्थाने प्रश्नः। अन्यस्य कस्य एतत् कथनीयम्।
དེང་ བདག་གིས་ རྨི་ལམ་དུ་ ཤེས་པ་ནི་ དགའ་མའི་མཆོག་ [4] དེ་ ཉིད།
अद्य अहं स्वप्ने जानामि प्रियतमा सा एव।

वयस्य स्थाने खल्वेष प्रश्नः। कस्य वान्यस्यैतत् कथनीयम्। अद्य खलु स्वप्ने जानामि सैव प्रियतमा।

[འཛུབ་མོས་ སྟོན་ཅིང་།]

[अङ्गुल्या निर्दिशन्।]

ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པར་ ཟླ་བ་ནོར་བུ་ཤེལ་གྱི་སྟན་ འདི་ལ་
चन्दन- लता- गृहे चन्द्र-मणि-शिलासने अत्र
འདུག་ནས་ མཛའ་བས་ཁྲོས་ཏེ་ བདག་ལ་ འགའ་ཞིག་ སྨོད་བཞིན་དུ་ ངུ་ཞིང་
उपविश्य प्रणयकुपिता मां किमपि उपालभमाना रुदती
འདུག་པ་ བདག་གིས་ མཐོང་ངོ་། དེས་ན་ རྨི་ལམ་དུ་ དགའ་མ་དང་
स्थिता मया दृष्टा। तत् स्वप्न- दयिता-
འགྲོགས་པའི་ དགའ་བ་ [5] ཉམས་སུ་ མྱོང་བར་གྱུར་པའི་ གནས་ འདི་ ཉིད་དུ་
समागम- रम्ये अनुभूत- प्रदेशे अस्मिन् एव
ཉི་མ་ བསྐྱལ་བར་ འདོད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ ཚུར་ཤོག་ དེ་ ཉིད་དུ་
दिवसं अतिवाहयितुम् इच्छामि। तद् एहि तत्र एव
འགྲོ་བར་བྱའོ།
गच्छावः।

अत्र चन्दनलतागृहे चन्द्रकान्तमणिशिलायामुपविष्टा प्रणयकुपिता किमपि मामुपालभमानेव रुदती मया दृष्टा। तदिच्छामि स्वप्नानुभूतदयितासमागमरम्येऽस्मिन्नेव प्रदेशे दिवसमतिवाहयितुम्। तदेहि गच्छावः।

[ཞེས་ཏེ་ སོང་ངོ་།]

[इति निष्क्रान्तौ।]

[འབངས་མོས་ རིངས་པ་དང་བཅས་པར་ ཐོས་ ནས།]

[चेटी ससम्भ्रमम् कर्णं दत्त्वा।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ཀང་པའི་ སྒྲ་ འདྲ་བ་དག་ ཐོས་སོ།

भर्तृदारिके पद- शब्द इव श्रूयते।

[འདྲེན་མས་ རིངས་ [6] པས་དང་བཅས་པར་ བདག་ཉིད་ལ་ བལྟ་ཞིང་།]

[नायिका ससम्भ्रमम् आत्मानं पश्यन्ती।]

བུ་མོ་ བདག་གི་ སྤྱོད་པ་ འདི་འདྲ་བ་ འདི་ མཐོང་ནས་ འགའ་ཞིག་གིས་
हञ्जे मे आकारं ईदृशं एतं प्रेक्ष्य कोऽपि
བདག་གི་ སེམས་ རིག་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ ཤིང་ མྱ་ངན་མེད་པ་
मे हृदयं कलयिष्यति। तत् [c]पादपेन- [b]अशोक-
དམར་པོའི་ ཁྲོད་ འདིར་ འདུག་སྟེ། འདི་དག་ སུ་ཞིག་ ཡིན་བལྟ་ བར་བྱའོ།
[a]रक्त *षण्ड इह उपविश्य एषः कः इति पश्यावः।

हञ्जे म ईदृशमाकारं प्रेक्ष्य कोऽपि हृदयं मे तुलयतु। तदुत्तिष्ठ। इह रक्ताशोकपादपे उपविश्य पश्यावः क एष इति।

[དེ་བཞིན་ [7] བྱས་སོ།]

[तया कुरुतः।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

འདི་ནི་ ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་སྟེ། དེས་ན་ འཇུག་པར་བྱའོ།

एतत् चन्दन- लता- गृहम्। तत् प्रविशावः।

[གར་གྱིས་ རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།]

[नाट्येन प्रविशतः।]

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་དག་གི་ ཁང་པ་ནི།

चन्दन- लता- गृहम्

ཟླ་བ་ ནོར་བུའི་ རྡོ་དང་ལྡན་ མོད་ཀྱང་།

सचन्द्र- मणि- शिलं यद्यपि।

ཟླ་བཞིན་མ་ བྲལ་ འདི་ལ་ བདག་ [271 b. 1] མི་ དགའ།

चन्द्राननया रहिते अत्र मम न प्रीतिः

ཟླ་འོད་དང་ བྲལ་ མཚན་མོའི་ སྒོ་བཞིན་ནོ།། ༥

चन्द्रिका- रहितं निशायाः मुखमिव॥

चन्दनलतागृहमिदं सचन्द्रमणिशिलमपि प्रियं न मम।
चन्द्राननया रहितं चन्द्रिकया मुखमिव निशायाः॥ ५॥

[འབངས་མོས་ མཐོང་ནས།]

[चेटी दृष्ट्वा।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ དགའ་བ་འཕེལ་བར་ མཛོད་ཅིག། ཁྱོད་ཀྱི་ སྙིང་ སྡུག་

भर्तृदारिके दिष्ट्या वर्द्धसे। तव हृदय- वल्लभः

དེ་ནི་ འདི་ ཉིད་དོ།

स एष एव।

[འདྲེན་མས་ མཐོང་ནས་ དགའ་བ་དང་བཅས་ *ཤིན་ཏུ་དངས་པ་

[नायिका दृष्ट्वा सहर्षम् *सातिसाध्वसं

དང་བཅས་པར།]

च।]

བུ་མོ་ འདི་ མཐོང་བར་ ཤིན་དུ་ [2] འཛེམས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་
हञ्जे इमं प्रेक्ष्य अतिसाध्वसेन इह
ཤིན་དུ་ཉེ་བར་ འདུག་ མི་ བཟོད་དོ། གལ་ཏེ་ན་ འདིས་ བདག་
अत्यासन्ने स्थातुं न शक्नोमि। *कदाचित् एषः मां
མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། དེས་ན་ ཚུར་ཤོག་ གཞན་དུ་ འགྲོ་འོ།
पश्येत्। तत् एहि अन्यतो गच्छावः।

[བྱིན་པ་འདར་བ་དང་བཅས་པར་ རྐང་པ་ བཀོད་ནས།]
[*सोरूत्कम्पम् पदं निधाय।]

བུ་མོ་ བདག་གི་ བྱིན་པ་དག་ འདར་རོ།
हञ्जे मे ऊरुद्वयं वेपते।

[འབངས་མོས་ [3] རྒོད་ནས།]
[चेटी विहस्य।]

ཤིན་དུ་སྐྲག་མ་ འདིར་ འཁོད་ ཀྱང་ ཁྱོད་ སུ་ཞིག་གིས་ མཐོང་།
अतिकातरे इह स्थिताम् अपि त्वां कः पश्यति।
ཤིང་ལྗུ་ ངན་མེད་པ་ དམར་པོའི་ ཁྲོད་ན་ གནས་པ་དག་ རྗེད་དམ། དེས་ན་
[c]पादप- [d]अशोक- [b]रक्त- [a]घन [e]स्थिता विस्मृता ननु। तत्
འདི་ ཉིད་དུ་ འཁོད་ལ་ འདུག་ཅིག།
इह एव उपविश्य तिष्ठाव।

[དེ་ལྟར་ བྱས་སོ།]
[तथा कुरुतः।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ བརྟགས་ནས།]
[विदूषकः निरूप्य।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ཟླ་བ་ ནོར་བུའི་ [4] རྡོ་འཐམ་ དེ་ འདི་ཡིན་ ནམ།
भो वयस्य चन्द्र- मणि- शिला सा एषा किम्।

[འདྲེན་པས་ མཆི་མིག་དང་བཅས་པར་ ཤུགས་ རིངས་ཕྱུང་ངོ་།]

[नायकः सबाष्पं वेगेन निःश्वसिति।]

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

ཇོའི་སྲས་མོ་ འདི་ འདི་ ཞེས་པའི་ གཏམ་དག་ ཐོས་སོ།

भर्त्तृदारिके एषा सा इति आलापः श्रूयते।

དེས་ན་ ငེས་པར་བརྟགས་ལ་ མཉེན་པར་བྱའོ།

तत् अवहिते शृणुवः।

[དེ་བཞིན་ བྱས་སོ།]

[तथा कुरुतः।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ལག་པ་ [5] བསྐྱོད་ཅིང་།]

[विदूषकः हस्तेन चालयन्।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ཟླ་བ་ ནོར་བུའི་ རྡོ་འམ་ དེ་ འདི་ ཡིན་ནམ་ བྱས་ནི།

भो वयस्य चन्द्र- मणि- शिला सा एषा। ननु भणितम्।

भो वयस्य ननु भणामि एषा सा चन्द्रमणिशिला इति।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

ཡང་དག་པར་ མཚོན་ཅིང་།

सम्यक् उपलचितम्।

[ལག་པས་ བསྟན་ནས།]

[हस्तेन निर्दिश्य।]

ལག་ གཡོན་ ཡལ་མདབ་དག་ལ་ རྣམ་པར་དཀར་བའི་ གདོང་པ་

[a]कर वामे [b]किसलय विपाण्डुरं आननं

བཞག་ནས་ནི།

कृत्वा

ཤུགས་རིང་ སྨུག་ འཁྲིན་ ཡིད་ལ་ [6] ཁྲོ་བ་ ངེས་བྱས་ སྨིན་མ་དག།
[b]श्वसित [a]घन- [c]उद्गमा [b]मनो- [c]मन्युः [a]नियमित- भ्रुवोः
ཅུང་ཟད་ བསྐྱོད་ཅིང་ ཡུན་རིངས་ཐོགས་པ་ བདག་ལ་ བསམ་པ་གསལ་
मनाक् स्फुरितैः चिरयति मयि [c]आकूता [b]व्यक्त
བྱས་པའི།
[a]रुदत
དགའ་མ་ གང་དུ་ བདག་གིས་ མཐོང་བའི་ ཟླ་བ་ ནོར་བུའི་
प्रिया यस्यां मया दृष्टा शशि- मणि-
རྡོ་ འདི་འོ།། ༦
शिला द्वयम् ॥

शशिमणिशिला सेयं यस्यां विपाण्डुरमाननं
करकिसलये कृत्वा वामे घनश्वसितोद्गमा ।
चिरयति मयि-व्यक्ताकूता मनाक् स्फुरितैर्भ्रुवो-
र्नियमितमनोमन्युर्दृष्टा मया रुदती प्रिया ॥ ६ ॥

དེའི་ཕྱིར་ ཟླ་བ་ ནོར་བུའི་ རྡོ་ འདི་ ཉིད་ལ་
तत् चन्द्र- मणि- शिलायाम् अस्याम् एव
འདུག་པར་བྱའོ།
उपविशावः ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

གང་ ཁྱོད་ གསུང་བའོ།
यद् भवान् आह ।

[7] [གཉི་ག་ ཉེ་བར་འཁོད་དོ།]
[उभौ उपविशतः ।]

[འདྲེན་མས་ བསམས་ནས།]

[नायिका विचिन्त्य ।]

འདི་ སེམས་པར་བྱེད་པ་ དེ་ སུ་ ཞིག་ཡིན།

अत्र चिन्तयन्ती एषा का भविष्यति ।

[འབངས་མོས།]

[चेटी ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ཇི་ལྟར་ ལུ་བུ་ཅག་གིས་ བསྒྲིབས་ནས་ འདི་དག་ མཐོང་བ་ དེ་བཞིན་དུ་ ཁྱོད་ ཀྱང་ འདི་དག་གིས་ མཐོང་བ་ཡིན་པ་ སྲིད་དོ།

भर्त्तृदारिके यथा आवाम् अपवारिते एतं पश्यावः तथा त्वम् अपि एतेन दृष्टा भवेः ।

[272 a. 1] [འདྲེན་མས།]

[नायिका ।]

འདི་ནི་ རིགས་ཏེ། འོན་ ཀྱང་ མཛའ་བས་ ཁྲོ་བའི་ དགའ་མའི་ སྐྱེ་བོ་ སྙིང་ལ་ བྱས་ནས་ རྗོད་པར་བྱེད་དོ།

एतत् युज्यते। किं पुनः प्रणय- कुपितं प्रिय- जनं हृदये कृत्वा मन्त्रयते ।

[འབངས་མོས།]

[चेटी ।]

འདི་འདྲ་བའི་ དོགས་པ་ མ་ བྱེད་ཅིག། ད་དུང་ རེ་ཞིག་ མཉན་པར་བྱའོ།

ईदृशीम् आशङ्काम् मा कुरु। पुनरपि तावत् शृणुवः ।

[བི་དུ་ཥ་ཀས་ བདག་ [2] ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[विदूषकः आत्मगतम् ।]

འདི་ཡི་ གཏམ་ འདི་ནི་ མངོན་པར་དགའོ། དེས་ན་ འདི་ ཉིད་ འཕེལ་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།

एतया कथया एषः अभिरमते । तत् एतद् एव वर्धयिष्यामि ।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम् ।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ དེ་ནས་ ངུ་བ་དང་བཅས་པ་ དེ་ལ་ ཁྱོད་ ཅི་ཞིག་ སྨྲས།

भो वयस्य ततः प्ररुदिता सा त्वया किं भणिता ।

अभिरमत एष एतया कथया । भवतु एतदेवास्य वर्धयिष्यामि । भो वयस्य तथा प्ररुदिता त्वया किं भणिता ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

གྲོགས་པོ་ བདག་གིས་ འདི་སྐད་ བརྗོད་དོ།

वयस्य मया इदम् उक्तम् ।

ཟླ་བ་ ཆུ་ཤེལ་ རྡོ་[3] དག་ནི། མཆི་མའི་ ཆུ་ཡིས་ བྲན་པ་ འདི།

चन्द्र- कान्त- शिलातलं बाष्प- अम्बुना *सिक्तम् एतत् ।

ཁྱོད་ཀྱི་ བཞིན་གྱི་ ཟླ་བ་དག་ ཤར་བ་ འདི་ཡིས་ ཁུ་བ་ བཞིན།།

तव मुख- चन्द्र- उदयेन अनेन निष्यन्दत इव ॥

निष्यन्दत इवानेन मुखचन्द्रोदयेन ते ।
एतद् बाष्पाम्बुना सिक्तं चन्द्रकान्तशिलातलम् ॥ ७ ॥

[འདྲེན་མས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར།]

[नायिका सरोषम् ।]

ཙུང་མོ་ འདི་ལས་ ཀྱང་ གཞན་ མཉན་པར་བྱ་བ་ ཡོད་དམ།

चतुरिके अतः अपि परं श्रोतव्यं किम् ।

[མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[सास्रम् ।]

ཚུར་ཤོག་ འགྲོ་བར་བྱའོ།

एहि गच्छावः ।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

[4] རྗེའི་སྲས་མོ་ དེ་ལྟར་ མ་ སེམས་ཤིག། གང་གིས་ ཁྱོད་ མཐོང་བ་
भर्त्तृदारिके एवं मा *चिन्तय। येन त्वं दृष्टा
དེས་ གཞན་སུ་ ཡང་ བརྗོད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ བདག་ ཡིད་ མི་
सः अन्यां अपि *उद्दिश्य भणिष्यति इति मम हृदयं न
ཆེས་སོ། དེས་ན་ གཏམ་གྱི་ མཐར་ཐུག་པ་ རེ་ཞིག་ བཏགས་པར་བྱའོ།
प्रत्येति। तत् कथा- अवसानं तावत् प्रतिपालयावः।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

གྲོགས་པོ་ རྡོ་བའི་ གཞི་ འདི་ལ་ དེ་ ཉིད་ བྲིས་ཏེ། རི་མོར་ [5] གྱུར་པ་
वयस्य शिला- तले अस्मिन् ताम् एव आलिख्य चित्रगतया
དེ་དང་ བདག་ཉིད་ ཙམ་ ཞིང་ འདུག་པར་བྱ་སྙམ་མོ། དེས་ན་ རིའི་ ངོས་ འདི་
तया आत्मानं वि- नो- दयेयम्। तत् गिरि- तटात् इतः
ཉིད་ནས། སྣོང་རོས་ཀྱི་ དུམ་བུ་དག་ ལོང་ལ་ཤོག་ཅིག།
एव मनः शिला- शकलानि आनय।

वयस्य तामेवास्मिन् शिलातले आलिख्य तया चित्रगतयात्मानं विनोदयेयम्। तदित एव गिरितटान् मनःशिलाशकलान्यानय।

[བི་དུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

གྲོགས་པོ་ གང་ ཁྱོད་ གསུང་བའོ།
वयस्य यत् भवान् आज्ञापयति।

[དེ་ལྟར་ བྱས་ནས།]

[तथा कृत्वा।]

ཀྱེ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ཁ་དོག་ ཅིག་ ཁྱོང་ ཞེས་ གསུངས་ནས།
भोः त्वया वर्णः एकः आनय इति आज्ञप्तः।
བདག་གིས་ [6] ནི་ རི་ འདི་ལས་ རྙེད་སླ་བའི་ ཚོན་ཁ་དོག་ ལྔ་ ཡང་
मया पर्वतात् अस्मात् सुलभाः वर्णाः पञ्च अपि
བླངས་ཏེ་ མཆིས་སོ། དེ་ནས་ ལེགས་པར་ བྲིས་ཤིག་ ཅེས་དེ་བཏང་ངོ་།
आनीताः सन्ति। तत् सुष्टु आलिखतु [इति त्यजति]।

भोः वयस्य त्वयैको वर्ण आज्ञप्तः। मया पुनरिह पर्वतात् पञ्च वर्णा आनीताः। तदालिखतु भवान्।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

གྲོགས་པོ་ ལེགས་པར་ བྱས་སོ།
वयस्य साधु कृतम्।

[བླངས་ནས་ མངོན་པར་བྲིས་ཏེ་ སྤུ་ལོངས་དང་ལྡན་པར།]
[गृहीत्वा अभिलिखन् सरोमाञ्चम्।]

གྲོགས་པོ་ ལྟོས་ཤིག་ ལྟོས་ཤིག།
सखे पश्य पश्य।

[7] མ་ཉམས་ བིམྦ་ལྟར་ མཛེས་ མཆུ།
अक्लिष्ट- बिम्ब- शोभा- अधरस्य
མིག་གི་ དགའ་སྟོན་ དགའ་མ་ཡིན།
नयन- उत्सवस्य दयिता-
བཞིན་རས་ རི་བོང་ཅན་གྱི་ བཞིན།
मुखस्य शशधरस्य इव

[ཐིག་སྐུད་] དང་པོས་ [ཀྱང་] མཐོང་ འདིས།། ༨

रेखा प्रथम- दृष्टा इयम् ॥

अक्लिष्टबिम्बशोभाधरस्य नयनोत्सवस्य शशिन इव ।
दयितामुखस्य सुखयति रेखापि प्रथमदृष्टेयम् ॥ ८ ॥

[སེམས་དགའ་ བྲིད་ བྲིས།།]

[सानन्दम् आलिखति ।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཡ་མཚན་དང་བཅས་པར།]

[विदूषकः सकौतुकम् ।]

འདི་ནི་ ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་

इदम् महाश्चर्यम् । भोः वयस्य अप्रत्यक्षम्

[272 b. 1] ཡང་ དེ་ལྟར་ མངོན་པར་འབྲི་བ་ནི་ ཡ་མཚན་ཆེའོ།

अपि एवं अभिलिख्यते आश्चर्यम् महत् ।

[འདྲེན་པས་ འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར།]

[नायकः सस्मितम् ।]

དགའ་མ་ འདི་ ཡང་ ཀུན་རྟོག་ལ།

प्रिया इयं हि सङ्कल्पैः

གནས་པ་དག་ནི་ ཉེ་བ་ ཉིད།

संस्थापिता सन्निहिता एव ।

དེ་ བལྟས་ བལྟས་ ཞིང་ འབྲི་བ་ གང་།

एनां दृष्ट्वा दृष्ट्वा लिखामि यत्

འདི་ལ་ ཡ་མཚན་ ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༩

अत्र विस्मयः कः ॥

प्रिया सन्निहितैवेयं सङ्कल्पैः स्थापिता पुरः ।
दृष्ट्वा दृष्ट्वा लिखाम्येनां यदि तत् कोऽत्र विस्मयः ॥ ९ ॥

[འདྲེན་མས་ [2] ཤུགས་རིངས་ཕྱུང་ཞིང་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[नायिका निःश्वस्य सास्रम्।]

བུ་མོས་ པར་གདམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ གྱུར་དོ། དེས་ན་ ཚུར་ཤོག། རེ་ཞིག་
हञ्जे अन्तराकथावसानं जातम्। तत् एहि तावत्
ཇོ་བོ་ བཤེས་གཉེན་ ཀྱང་ བལྟ་བར་བྱའོ།
आर्य- मित्रावसुम् अपि प्रेक्षावहे।

[འབངས་མོས་ ཡིད་དུ་ཕྱུང་པ་དང་བཅས་ཤིང་ རང་གི་རྟོགས་པར།]
[चेटी सविषादम् आत्मगतम्।]
འདི་ཡི་ གདམ་ནི་ སྲོག་ལ་ ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པ་ [3] བཞིན་ནོ།
अस्या उल्लापः जीविते अपि निरपेक्षः इव।

[གསལ་བར།]
[प्रकाशम्।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ དེར་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་ སོང་ བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་
भर्तृदारिके तस्मिन् सुमनोहरिका गता ननु। अतः
གལ་ཏེ་ ཇོ་བོ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དཔྱིག་ འདི་ ཉིད་དུ་ འོང་བ་སྲིད་དོ།
यदि आर्य- मित्रावसुः इह एव आगच्छेत्।

जीवितनिरपेक्ष इवास्या उल्लापः। भर्तृदारिके ननु गतैव तस्मिन् सुमनोहरिका। अतः कदाचिद् भर्तृदारको मित्रावसुरिहैवागच्छेत्।

[དེས་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དཔྱིག་ ཞུགས་པར་གྱུར་དོ།]
[*ततः मित्रावसुः प्रविशति।]

ཡབ་ཀྱིས་ བདག་ལ་ བཀའ་སྩལ་བ། བུ་ [4] བཤེས་གཉེན་གྱི་དཔྱིག་
तातेन अहं आज्ञापितः अस्मि वत्स मित्रा- वसो
གཞོན་ནུ་ སྤྲིན་གྱི་པཞོན་པ་ བདག་གིས་ ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བྱས་ཏེ་ འདི་ ཉིད་ན་
कुमारः जीमूतवाहनः अस्माभिः सुपरीक्षितः इह एव

ཉེ་བར་གནས་སོ། འདི་ནི་ བདག་ཅག་གི་ མག་པར་ འོས་པ་ཡིན་པས།

आसन्नवासात् । अयम् अस्माकं वरः योग्यः इति ।

དེ་ལ་ བུ་མོ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ སྦྱིན་པར་གྱིས་ ཤིག། བདག་ ནི་ བྱམས་ [5]

तस्मै वत्सा मलयवती प्रतिपाद्यताम् इति । अहम् हि स्नेह-

པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ གཞན་པའི་ གནས་སྐབས་ འགའ་ཞིག་ཀྱང་

पराधीनतया अन्यत् अवस्थान्तरं किमपि

སེམས་པར་བྱེད་དོ། གང་གི་ཕྱིར།

अनुभवामि । कुतः ।

གང་ཞིག་ རིགས་ འཛིན་ རྒྱལ་ རིགས་ ཐིག་ལེ་ ཤེས་རབ་ དམ་པའི་

यः विद्या- धर- राज- वंश- तिलकः प्राज्ञः सतां

འདོད་པ་དག་དང་ལྡན།

सम्मतः

གཟུགས་ནི་ ཟླ་ཡོད་མ་ཡིན་པ་ ཕ་རོལ་གནོན་པའི་ ནོར་ལྡན་ [6] མཁས་ཤིང་

रूपेण अप्रतिमः पराक्रम- धनो विद्वान्

དུལ་བ་ གཞོན།

विनीतो युवा ।

གང་ཡང་ སྙིང་རྗེས་ སེམས་ཅན་དོན་ལ་ མངོན་སྦྱོར་ སྲོག་ ཀྱང་ ཀུན་དུ་

यत् करुणया सत्त्वार्थम् अभ्युद्यतः असून् अपि सर्वथा

གཏོང་བས་ངེས།

सन्त्यजेत् ।

དེ་ལ་ མཚུངས་མེད་ སྲིད་མོ་ སྦྱིན་ལ་ དགའ་བ་ དང་ནི་

तस्मै अतुलां खसारं ददतः तुष्टिः

ཆགས་བྲལ་དང་ཡང་ལྡན།། ༡༠

विषादश्च ॥

*यद् विद्याधरराजवंशतिलकः प्राज्ञः सतां सम्मतो
रूपेणाप्रतिमः पराक्रमधनो विद्वान् विनीतो युवा ।
यश्चासूनपि सन्त्यजेत् करुणया सत्त्वार्थमभ्युद्यत-
स्तेनास्मै ददतः स्वसारमतुलां तुष्टिर्विषादश्च मे ॥ १० ॥

ཇི་ལྟར་ སྤྲིན་གྱིས་བཞོན་པ་ འདི་ གཽ་རི་བསྟེ་གནས་ [7] དང་ ཉེ་བ་
यथा जीमूतवाहनः असौ गौर्याश्रम- समीपे
ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་ འདི་ ཉིད་ན་ གནས་སོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ཡང་
चन्दन- लता- गृहे अत्र एव वर्त्तते इति च
བདག་གིས་ ཐོས་སོ། དེས་ན་ ཙན་དན་ འཁྲི་ཤིང་གི་ ཁང་པ་ འདི་ ཉིད་དུ་
मया श्रुतम् । तत् चन्दन- लता- गृहम् एतत् एव
འགྲོ་བར་བྱའོ།
गमिष्यामि ।

श्रुतं च मया यथा असौ जीमूतवाहनोऽत्रैव गौर्याश्रमसम्बद्धे चन्दनलता-गृहे वर्त्तत इति । तदेतच्चन्दनलतागृहम् । यावद् *गच्छामि ।

[བལྟས་ནས་ ཞུགས་ཏེ་ གར་[དག]བྱེད་དོ།]
[दृष्ट्वा प्रविश्य नाटयति ।]
[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ རིངས་པ་དང་བཅས་པར་ མཐོང་ནས།]
[विदूषकः ससम्भ्रमम् अवलोक्य ।]

[273 a. 1] ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ཆུ་ཤིང་གི་ འདབ་མ་ འདིས་ རི་མོར་
भोः वयस्य कदली- पत्रेण अनेन चित्र-
གྱུར་བ་ འདི་ བསྒྲིབས་ཤིག། གྲུབ་པའི་ རྒྱལ་ཚབ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་
भूतम् इदम् प्रच्छादय । सिद्ध- युवराजः मित्रावसुः
འདི་ འདིར་ ངེས་པར་ འོངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ན་ མཐོང་བར་ འགྱུར་རོ།
एष इह खलु आगतः । यदि कदाचित् प्रेक्षिष्यते ।

[འདྲེན་པ་ དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ།]

[नायकः तथा करोति।]

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ [2] ཉེ་བར་བདུད་ནས།]

[मित्रावसुः उपसृत्य।]

གཞོན་ནུ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ ཕྱག་བགྱིད་དོ།

कुमारः मित्रावसुः प्रणमति।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ ལེགས་པར་འོངས་སོ། འདིར་ འདུག་ཅིང་།

मित्रावसो स्वागतम् इह आस्यताम्।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ཇོ་བོ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ནི་ བྱོན་པ་ ཉིད་དེ།

भर्त्तृदारिके आर्यः मित्रावसुः आगतः एव।

[འདྲེན་མས།]

[नायिका।]

བུ་མོ་ [3] བལྟ་བར་བྱའོ།

हञ्जे *द्रष्टव्यः। प्रियं मे।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ གྲུབ་པའི་ རྒྱལ་པོ་ ཀུན་གྱི་དབྱིག་ དགེ་ འམ།

मित्रावसो सिद्ध- राजः विश्वावसुः कुशली अपि।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः।]

དགེ་འོ། ཡབ་ཀྱི་ གསུང་ ཉིད་ཀྱིས་ བདག་ནི་ ཁྱོད་ཀྱི་
कुशली। तात- सन्देशेन एव अहम् त्वत्-
མདུན་དུ་ འོངས་སོ།
सकाशम् आगतः।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

གྲུབ་པའི་ རྒྱལ་པོ་ ལགས་ བདག་ [4] ལ་ ཅི་ཞིག་ གསུང་།
सिद्ध- राजः तत्रभवान् माम् किम् आह।

[འདྲེན་མས།]

[नायिका।]

རེ་ཞིག་ ཡབ་ཀྱིས་ ཅི་ཞིག་ གསུངས་པ་དག་ མཉན་པར་བྱའོ།
तावत् तातेन किम् सन्दिष्टम् श्रोष्यामि।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས། དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[मित्रावसुः सहर्षम्।]

ཡབ་ནི་ འདི་སྐད་ གསུང་སྟེ། བདག་གི་ བུ་མོ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་ ཞེས་བྱ་བ་
तातः एवम् आह। मम दुहिता मलयवती नाम
གྲུབ་པའི་ རྒྱལ་རིགས་ ཐམས་ [5] ཅད་ཀྱི་ སྲོག་ ལྟ་བུ་ དེ་ བདག་གིས།
सिद्ध- राजा- न्वयस्य सर्वस्य जीवितम् इव। सा मया
ཁྱོད་ལ་ སྦྱིན་གྱིས་ བླང་བར་མཛོད་ཅིག་ ཅེས་སོ།
तुभ्यम् प्रतिपादितेति प्रतिगृह्यताम् इति।

[འབངས་མོས་ བགད་ནས།]
[चेटी विहस्य ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ད་ནི་ ཁྲོ་བར་ མ་མཛད་ ཅིག།
भर्त्तृदारिके इदानीं कुप्यसि न किम् ।
भर्त्तृदारिके किं न कुप्यसीदानीम् ।

[འདྲེན་མས།]
[नायिका ।]

བུ་མོ་ ཚིམ་པར་ མ་བྱེད་ཅིག། འདི་དག་གི་ སྙིང་གཞན་ལ་ཆགས་པ་
हञ्जे तुष्य मा । एतस्य अन्यहृदयत्वं
ཉིད་ [6] ཁྱོད་ བརྗེད་དམ་ ཅི།
एव त्वया विस्मृतं किम् ।

[འདྲེན་པས་ སྐྱི་བོས་དབེན་པར།]
[नायकः अपवार्य ।]

གྲོགས་པོ་ དོགས་པ་དག་ཏུ་ ལྷུང་བར་ གྱུར་ན། བདག་གིས་ ཅི་ཞིག་
वयस्य सङ्कटे पतिताः स्मः । मया किम्
སྨྲ་བར་བྱ།
वक्तव्यम् ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱི་ ཁྱོད་ཀྱིས་ སེམས་ དེ་མ་ གཏོགས་པ་ གཞན་པ་དག་ལ་ མངོན་པར་
भोः भवतः चित्तं तां वर्जयित्वा अन्यत्र अभि-
དགའ་བར་ མི་འགྱུར་བ་ [7] བདག་གིས་ ཤེས་སོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ འདི་ལ་
रमते न अहं जानामि । तथापि एषः
གང་ ཅུང་ཟད་ སྨྲོས་ལ་ གཏོང་བར་མཛོད་ཅིག།
यत् किञ्चित् भणित्वा विसृज्यताम् ।

भो जानामि भवतो न तां वर्जयित्वान्यत्र चित्तमभिरमत इति। तथापि यत्किञ्चिद् भणित्वा विसृज्यतामेषः।

[འདྲེན་མས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར།]

[नायिका सरोषम्।]

ཀྱི་ འབངས་ དག་དེ་ སུ་ཡིས་ མི་ ཤེས།

हताश इदम् कः न जानाति।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

ཁྱོད་ལྟ་བུ་དང་ ལྷན་ཅིག་ འབྲེལ་བ་ བསྔགས་པར་འོས་པ་

भवादृशैः सह सम्बन्धम् श्लाघ्यम्

འདི་འདྲ་བ་དག་ འདིར་ སུ་ཞིག [273 b. 1] མི་ འདོད། འོན་ཀྱང་

ईदृशम् अत्र कः न इच्छेत्। किन्तु

གཞན་དུ་ ཞུགས་པའི་ སེམས་དག་ གཞན་དུ་ རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ མི་

अन्यतः प्रवृत्तं चित्तम् अन्यतः प्रवर्त्तयितुम् न

ནུས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ བདག་ནི་ འདི་ ལེན་པར་ སྤྲོ་བ་ མེད་དོ།

शक्यते। अतः मम एनां प्रतिग्रहीतुम् उत्साहो नास्ति।

मित्रावसो क इव नेच्छेद् भवद्भिः सह श्लाघ्यमिमं सम्बन्धम्। किन्तु न शक्यते चित्तमन्यतः प्रवृत्तमन्यतः प्रवर्त्तयितुम्। अतो नाहमेनां प्रतिग्रहीतुमुत्सहे।

[འདྲེན་མས་ བརྒྱངས་པའི་ གར་དག་བྱེད་དོ།]

[नायिका मूर्च्छां नाटयति।]

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

རྗེའི་སྲས་མོ་དག་ རབ་ཏུ་སྡོན་ཅིག་ རབ་ཏུ་སྡོན་ཅིག།

भर्त्तृदारिके समाश्वसितु समाश्वसितु।

[2] [བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

འདི་ནི་ ངེས་པར་ གཞན་གྱི་དབང་དུ་ གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། བརྗོད་པ་
एषः खलु पराधीनः भूतः। भणितेन
འདི་དག་གིས་ ཅི་ཞིག་བྱ། སོང་སྟེ་ བླ་མའི་ སྐྱེ་བོ་ དེ་ཉིད་ལ་ དོན་
एतेन किम्। गत्वा गुरु- जनः अस्यैव
དུ་གཉེར་བར་བྱའོ།
अभ्यर्थयितव्यः।

भोः पराधीनः खल्वेषः। तत् किमेतेन भणितेन गुरुजनमस्य गत्वाभ्यर्थय।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པར།]

[मित्रावसुः आत्मगतम्।]

འདིས་ ལེགས་པར་ བརྗོད་དོ། འདི་ནི་ [3] བླ་མ་དག་གི་ གསུང་ལས་
एषः साधु वदति। एषः गुरु- वचनं
འདའ་བ་ མ་ཡིན་ནོ། འདིའི་ བླ་མ་དག་ ཀྱང་ གཽ་རིའི་བསྟི་གནས་
अतिक्रामति न। अस्य गुरुः अपि गौर्याश्रमे
དང་ཉེ་བ་ འདི་ཉིད་ན་ རབ་ཏུ་གནས་སོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ སོང་སྟེ། འདིའི་
सकाशे इहैव प्रतिवसति। तत् यावद् गत्वा अस्य
ཕ་མ་དག་ལ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ལེན་དུ་ གཞུག་པར་བྱའོ།
पित्रोः मलयवतीम् प्रतिग्राहयामि।

साधूक्तम्। नायं गुरुवचनमतिक्रामति। एष गुरुजनोऽप्यस्मिन्नेव गौर्याश्रमे प्रतिवसति। तद् यावद् गत्वास्य पित्रोर्मलयवतीं प्रतिग्राहयामि।

[འདྲེན་མས་ དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ།]

[नायिका समाश्वसिति।]

[4] [བཞེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས་ གསལ་བར།]
[मित्रावसुः प्रकाशम् ।]

འདི་སྐད་ སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ བདག་ཉིད་ བདག་ཅག་རྣམས་
एवम् निवेदित- आत्मनः अस्मान्
འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་ གཞོན་ནུ་ ཉིད་ཀྱིས་ ཤིན་དུ་མང་བར་ མཁྱེན་ཏོ།
प्रत्याचक्षाणः कुमारः एव बहुतरं जानाति ।

[འདྲེན་མས།]
[नायिका ।]

ཇི་ལྟར་ སྨད་ཅིང་ཞན་པར་ སླར་ ཡང་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་
कथं प्रत्याख्यानलघुः पुनः अपि मित्रावसुः
སྨྲ་བར་བྱེད།
मन्त्रयते ।

[5] [བཞེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]
[मित्रावसुः निष्क्रान्तः ।]

[འདྲེན་མས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར་ཤིང་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]
[नायिका सास्रम् आत्मगतम् ।]
སྐལ་པ་ངན་པའི་ རྐྱོག་པས་ དྲི་མར་བྱས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་
दौर्भाग्य- कलङ्क- मलिनेन अद्यापि दुःख-
བསྐྱེན་པ་ བདག་གི་ ལུས་ འདིས་ ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་ ཤིང་ མྱ་ངན་མེད་པ་
भागिना मम शरीरेण एतेन किम् । तत् [b]पादपे [a]अशोक
འདི་ ཉིད་ལ་ [6] ཨ་ཏི་མུ་ཀ་ཏའི་ འཁྲི་ཤིང་ འདི་དག་གིས་ བདགས་ཏེ་
दूह एव अतिमुक्त- लतया अनया उद्बध्य
བདག་ཉིད་ འཆི་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལྟར་ རེ་ཞིག་ བྱའོ།
आत्मानं व्यापादयिष्यामि । एवं तावत् करिष्यामि ।

किं ममैतेन दौर्भाग्यकलङ्कमलिनेनात्यन्तदुःखभागिनाद्यापि शरीरहतकेन । यावदिहैव रक्ताशोकपादपेऽनयातिमुक्तलतयोद्बध्यात्मानं व्यापादयिष्यामि । तदेवं तावत् ।

[གསལ་བར་ འཛུམ་པས།]

[प्रकाशं स्मितेन ।]

བུ་མོ་ རེ་ཞིག་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ རིང་དུ་ སོང་ངམ་ མ་ སོང་
हञ्जे तावत् मित्रावसुः दूरं गतो न वा
ལྟོས་ཤིག། དེ་ནས་ བདག་ཅག་ ཀྱང་ འདི་ནས་ འགྲོ་བར་ [7] བྱའོ།
प्रेक्षस्व । येन आवाम् अपि इतः गमिष्यावः ।

हञ्जे पश्य तावन्मित्रावसुर्दूरं गतो न वेति । येनावामपीतो गमिष्यावः ।

[འབངས་མོས་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[चेटी आत्मगतम् ।]

འདིའི་ སེམས་ནི་ གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲའོ། དེས་ན་ འདི་ ཉིད་ནས་
अस्याः हृदयम् अन्यादृशम् । तत् इह एव
བསྒྲིབས་ཏེ། འདི་ ཅི་ཞིག་ བྱེད་པ་དག་ བལྟ་བར་བྱའོ།
अपवारिता एषा किं करोति प्रेक्षे ।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम् ।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ གང་ གསུང་པ་ཉིད།
भर्तृदारिका यत् आज्ञापयति ।

यद् भर्तृदारिकाज्ञापयति ।

[ཞེས་དེ་ སོང་ནས་ གོམ་པ། [274 a. 1] འགའ་ཞིག་ སོང་ཤིང་
[इति गत्वा पदानि कतिचित् गच्छन्
བསྒྲིབས་དེ་ གནས་སོ།]
अपवार्य तिष्ठति ।]

[འདྲེན་མས་ ཕྱོགས་སུ་ བལྟས་ནས་ ཏྲུང་མོ་ སོང་བ་དང་ འཁྲི་ཤིང་གི་
[नायिका दिक्षु अवलोक्य चतुरिकां गतां लता-
ཞགས་པ་དག་ བྱས་ནས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
पाशं कृत्वा सास्रम् ।]

བཅོམ་ལྡན་མ་ གཽ་རི་ གལ་ཏེ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ སྐྱེས་པ་ འདི་ལ་ བཀའ་ [2] དྲིན་
भगवति गौरि यदि त्वया जन्मनि अस्मिन् प्रसादः
མ་ མཛད་ན་ཡང་། རེ་ཞིག་ སྐྱེ་བ་ གཞན་ལ་ ཇི་ལྟར་ འདི་འདྲ་བའི་ སྡུག་
न कृतः अपि तावत् जन्मनि अन्यस्मिन् यथा ईदृशी दुःख-
བསྔལ་དང་ལྡན་པར་ མི་ འགྱུར་བ་ དེ་ལྟར་ མཛོད་ཅིག་ ཅེས་དེ།
भागिनी न भवामि तथा कुरु इति ।

भगवति गौरि इह त्वया न कृतः प्रसादः। तदन्यस्मिन्नपि तावज्जन्मनि यथा नेदृशी दुःखभागिनी भवामि तथा कुरु ।

[མགྲིན་པ་ལ་ ཞགས་པ་ བཙུག་གོ།]
[कण्ठे पाशम् अर्पयति ।]

[འབངས་མོས་ མཐོང་ནས་ རིངས་པ་དང་བཅས་པར།]
[चेटी दृष्ट्वा ससम्भ्रमम् ।]

ཇོ་བོ་ ཇོ་བོ་ སྐྱོབ་ཅིག་ སྐྱོབ་ཅིག། [3] ངེས་པར་ ཇོའི་སྲས་མོ་ འདི་ནི་
आर्य आर्य परित्रायध्वम् परित्रायध्वम् । खलु भर्तृदारिका एषा
བདག་ཉིད་ དབྱུངས་དེ་ འཆི་བར་བྱེད་དོ།
आत्मानम् उद्बध्य व्यापादयति ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

གང་ན་ གང་ན།

कुत्र कुत्र ।

[འབངས་མོས]

[चेटी ।]

མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ འདི་ལའོ།

अशोकपादपे अमुष्मिन् ।

[འདྲེན་པས་ མཐོང་ནས་ དགའ་དང་བཅས་པར།]

[नायकः दृष्ट्वा सहर्षम् ।]

ཨ་ཡེ་ བདག་ཅག་གི་ ཡིད་ལ་རེ་བའི་ ས་གཞི་ དེ་ནི་ འདི་ཡིན་ནོ།

अहो अस्मत्- मनोरथ- भूमिः सा इयम् ।

कथं सैवेयमस्मन्मनोरथभूमिः ।

[4] [འདྲེན་མའི་ ལག་པ་ནས་ བཟུང་སྟེ་ ཞགས་པ་ འགྲོལ་ཞིང་།]

[नायिकां पाणौ गृहीत्वा पाशं मोचयन् ।]

མ་ བྱེད་ མ་ བྱེད་ མཛེས་ མ་ཐུབ་ཚོད་ བྱ་བ་ འདི།
न कुरु न कुरु मुग्धे साहसं कार्यम् एतत्
འཁྲི་ཤིང་གི་ ཡལ་ག་ རྩེའི་ ལག་པ་ འདི་དག་ཐོང་།
लतायाः पल्लव- अग्रं करम् एतम् ।
གང་གིས་ མེ་ཏོག་དག་ ཀྱང་ བདུ་བར་ ནུས་ མིན་པ་
यः कुसुमम् अपि विचेतुं समर्थः न
དེ་ཡིས་ ཁྱོད་ནི་ འཆིང་སླད་ ཞགས་ ཇི་ [5] ལྟར་ འཛིན།། ༢༢
स ते उद्बन्धनाय पाशं कथं कलयति ॥

न खलु न खलु मुग्धे साहसं कार्यमेवं
व्यपनय करमेतं पल्लवाभं लतायाः ।
कुसुममपि विचेतुं यो न मन्ये समर्थः
कलयति स कथं ते पाशमुद्बन्धनाय ॥ ११ ॥

[འདྲེན་མས་ འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར།]
[नायिका ससाध्वसम् ।]

ཀྱེ་མ་ སྨད་དོ། ཀྱེ་མ་ སྨད་དོ། འདི་ སུ་ཞིག། ངེས་པར།
हा धिक् हा धिक् एषः को नु खलु ।

[ངོགས་ནས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར་ ལག་པ་ འགྲོལ་ཞིང་བདག་
[निरूप्य सरोषम् हस्तम् आक्षिपन्ती
ཟློག་པར་བྱེད་པའི།]
निवारयति ।]

ལག་པའི་ རྩེ་མོ་དག་ ཐོང་ཞིག། འཆི་བ་ ཡང་ ཁྱོད་ ཉིད་ལ་ [6]
हस्त- अग्रम् मुञ्च । मरणे अपि त्वम् एव
དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་དམ་ ཅི།
अभ्यर्थनीयः किम् ।

[འདྲེན་པས་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
[नायकः सहर्षम् ।]

གང་གིས་ ཁྱོད་ མགྲིན་ དོ་ཤལ་གྱི།
येन तव कण्ठे हार-
འཁྲི་ཤིང་ འོས་ལ་ ཞགས་པ་ བཅུག།
लता- योग्ये पाशः अर्पितः ।
གནོད་པ་དང་བཅས་ བཟུང་བའི།
सापराधः गृहीतः
ལག་པ་ འདི་ནི་ ཇི་ལྟར་ གཏོང་།། 23
करः अयं कथं मुच्यते ॥

कण्ठे हारलतायोग्ये येन पाशस्त्वार्पितः ।
गृहीतः सापराधोऽयं स कथं मुच्यते करः ॥ १२ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ དྲུང་མོ་ ཁྱོད་ཀྱི་ [7] ཇེའི་སྲས་མོ་ འདི་ འཆི་བ་ལ་
भोः चतुरिके तव भर्तृदारिकायाः अस्याः मरण-
མངོན་པར་ཞེན་པའི་ རྒྱུ་དག་ ཅི་ཞིག་ ཡིན།
व्यवसायस्य कारणम् किम् ।
भवति किं पुनरस्या मरणव्यवसायस्य कारणम् ।

[འབངས་མོས།]
[चेटी ।]

ཁྱོད་ཀྱི་ གྲོགས་པོ་ འདི་ ཉིད་ རྒྱུ་ ཡིན་ནོ།
तव वयस्यः एष एव कारणं ननु ।
नन्वेष एव ते प्रियवयस्यः ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

ཇི་ལྟར་ ང་ ཉིད་ འཆི་བའི་ རྒྱུ་དག་ ཡིན་ འདི་ནི་ ངེས་པར་ མི་
कथम् अहम् एव मरणस्य कारणम् तत् खलु न
ཤེས་སོ།
अवगच्छामि ।
कथमहमेवास्या मरणकारणम् । न खल्ववगच्छामि ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཀྱེ་ བུ་མོ་ དེ་ ཇི་ལྟར།
भो भवति एतत् कथम् ।

[འཕངས་མོས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར།]
[चेटी सरोषम् ।]

[274 b. 1] ཁྱོད་ཀྱི་ དགའ་བའི་ གྲོགས་པོས། སྙིང་གི་
तव प्रिय- वयस्येन हृदय-
དགའ་གྲོགས་ སུ་ཞིག། རྡོ་བའི་གཞི་ལ་ བྲིས་པ་ དེ་ ཉིད་ཀྱི་
वल्लभा का शिलायाम् आलिखिता तस्मै एव
ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ འདིས་ བཤེས་བཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས་ བྱིན་པར་གྱུར་ ཀྱང་།
पक्षपातिना अनेन मित्रावसुना प्रतिपादिता अपि
བདག་ མ་ བཞེད་པར་གྱུར་ཏོ་ ཞེས་ མྱ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་ [2] འདི་འདི་ ལྟ་བུར་
अहं न प्रतीष्टा इति जातनिर्वेदया अनया एवं
གདུང་བར་གྱུར་ དམ་སྙམ་མོ།
सन्तापिता इति ।

या सा प्रियवयस्येन ते कापि हृदयवल्लभा आलिखिता तस्यां पक्षपातिना प्रत्याख्यातस्य मित्रावसोर्नाहं प्रतीच्छामीति श्रुत्वा जातनिर्वेदयानयैवं व्यवसितम् ।

[འདྲེན་པས་ དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ བདག་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པར།]
[नायकः सहर्षम् आत्मगतम् ।]

ཇི་ལྟར་ཀུན་གྱི་ དབྱིག་གིས་ བུ་མོ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ དེ་ ཉིད་ཡིན་ནམ།
कथं विश्वावसोः दुहिता मलयवती इयम् एव ।
ཡང་ན་ ཟླ་བ་ ཆོས་པ་ རིན་ཆེན་ འབྱུང་ གནས་ལས་ གཞན་གང་ ལས་
अथवा चन्द्र- लेखा रत्ना- कराद् ऋते अन्यस्मात् कुतः
འབྱུང་ [3] བར་ འགྱུར། ཀྱི་མ་ སྐད་ཅམ་ཞིག་གིས་ བདག་མ་བསླུས་སོ།
प्रसूता भवति । कष्टं क्षणमात्र- वञ्चितोऽस्मि ।

कथमियमेवासौ विश्वावसोर्दुहिता मलयवती । अथवा रत्नाकरादृते कुतश्चन्द्रलेखाप्रसूतिः । कष्टं मनाग् वञ्चितोऽस्मि ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

ཀྱེ་ བུ་མོ་ གལ་ཏེ་ དེ་ལྟ་ཡིན་ན། བདག་གི་ གྲོགས་པོ་
भोः भवति यदि एवं मम वयस्यः
ཉེས་པ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ ཉིད་ དེར་ བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་ དེ་ལྟར་
निरपराधः। एषा एव तत्र आलेखिता। अथवा एवं
ཡིད་ མི་ ཆེས་ན། བུ་མོ་ ཁྱེད་ཉིད་ དེར་ སོང་ལ་ རྡོ་བའི་ [4] གཞི་ལ་
मनः न प्रत्येति भवती स्वयमेव तत्र गत्वा शिलातलं
བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག།
पश्यतु।

भवति यद्येवं अनपराद्ध इदानीं प्रियवयस्यः। अथ यदि न प्रत्येति स्वयमेव गत्वा शिलातलं पश्यतु भवती।

[འདྲེན་མས་ དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ ངོ་ཚ་དང་བཅས་པར་ འདྲེན་པ་ལ་
[नायिका सानन्दं सलज्जम् नायकं
བལྟ་ཞིང་ ལག་པ་ འདྲེན་པར་བྱེད་དོ།]
पश्यन्ती हस्तम् आकर्षति।]

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

ཇི་སྲིད་ བདག་གིས་ སྙིང་གི་དགའ་མ་ རྡོ་བའི་གཞི་ལ་ མངོན་པར་
यावत् मया हृदयवल्लभां शिलातले अभि-
བྲིས་པ་ མ་ མཐོང་བ་ [5] དེ་ སྲིད་དུ་ མ་ གཏོང་ངོ་།
लिखितां न पश्यसि तावत् न मुञ्चामि।

[ཞེས་ ཐམས་ཅད་ དེར་ སོང་ངོ་།]

[इति सर्वे तत्र गच्छन्ति।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཆུ་ཤིང་གི་འདབ་མ་ བསལ་ནས།]
[विदूषकः कदलीपत्रम् अपनीय।]

ལྟོས་ཤིག་ ལྟོས་ཤིག་ འདི་ ཉིད་ འདིའི་ སྙིང་གི་དགའ་མའོ།
पश्य पश्य एषा एव अस्या हृदयवल्लभा।

[འདྲེན་མས་ ངེས་པར་ བརྟགས་ནས།]
[नायिका निरूप्य।]

དྲུང་མོ་ ང་ལྟ་བུ་ཞིག་ བྲིས་དེ་འདྲའོ།
चतुरिके अहमिव आलिखिता।

[6] [འབངས་མོས་ ངེས་པར་བརྟགས་ནས།]
[चेटी निर्वर्ण्य।]

རྗེའི་སྲས་མོ་ ང་འདྲ་བ་ཞིག་ བྲིས་སོ་ ཞེས་ ཅི་ སྨྲ་ གསུང་། འདི་
भर्त्तृदारिके अहमिव आलिखिता इति किं भणसि। इदं
ཁྱོད་ འདྲ་བ་ནི་ གང་གིས་ན་ ཅི། རེ་ཞིག་ རྡོ་བའི་གཞི་ འདི་ལ་ རྗེའི་སྲས་མོ་
तव सादृश्यं येन किं तावत् शिलातले इह भर्त्तृदारिकायाः
ཁྱོད་ གཟུགས་བརྙན་དག་ འཕོས་པ་ ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ ཁྱོད་ བྲིས་པ་ཡིན་
ते प्रतिबिम्बम् संक्रान्तं वा उत त्वं आलिखिता
ཡང་ [7] ཡོངས་སུ་ མི་ ཤེས་སོ།
अपि न परिज्ञायते।

भर्त्तृदारिके किं भणसि अहमिवालिखितेति। ईदृशमस्य सादृश्यं येन न ज्ञायते तावदिह मणिशिलातले भर्त्तृदारिकायाः प्रतिबिम्बम् सङ्क्रान्तम् उत त्वमालिखितेति।

[འདྲེན་མས་ བགྲད་ནས།]

[नायिका विहस्य।]

འདི་ཡིས་ རི་མོར་བྱུར་པ་ འདི་ སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉི་ བདག་གིས་

अमुना चित्रम् इदम् दर्शयता अहं

ངན་པའི་ཡུགས་དག་བྱས་སོ།

दुर्जनीकृतास्मि।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

ཀྱེ་ གྲོགས་པོ་ ད་ནི་ ཁྱེད་ཀྱི་ དྲི་ཟའི་ བག་མ་དག་ རྫོགས་པར་གྱུར་དོ།

भोः वयस्य इदानीं तव गान्धर्व- विवाहः निर्वृत्तः।

ད་ནི་ འདིའི་ ལག་པའི་རྩེ་མོ་དག་ [275 a. 1] ཐོང་ཞིག།

इदानीम् अस्याः हस्ताग्रम् मुञ्च।

भो निर्वृत्त इदानीं गान्धर्वो विवाहः। मुञ्चेदानीमस्या अग्रहस्तम्।

[འདྲེན་པས་ དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ།]

[नायकः तथा करोति।]

[འབངས་མོས། ཛོ་ར་ལས་ཕྱིར་ མངོན་པར་ ཕྱོགས་ཏེ་ བལྟས་ནས།]

[चेटी रङ्गात् बहिः अभ्येत्य दृष्ट्वा।]

ངེས་པར་ རིངས་པ་ རིངས་པར་ འདི་ ཉིད་དུ་ འོང་བ་ འདི་ སུ་ཞིག་ཡིན།

खलु त्वरित- त्वरितं अत्र एव आगच्छति एषा का।

[དེ་ནས་ འབངས་མོས་ ཞུགས་ཏེ།]

[ततः चेटी प्रविशति।]

[དགའ་བ་དང་[2] བཅས་པར་ ཉེ་བར་བདུད་ནས།]

[सहर्षम् उपसृत्य।]

རྗེའི་སྲས་མོ་དག་ དགྱེས་པ་ འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག། མངའ་བདག་ གཞོན་ནུ་

भर्तृदारिके दिष्ट्या वर्द्धसे। भर्तृ- दारकस्य

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི་ བླ་མ་དག་གིས་ གུས་པ་དང་བཅས་པར་
जीमूतवाहनस्य गुरुभिः सादरम्

དགའ་བའི་ གྲོགས་ལ་ ཁྱོད་ བཞེས་པར་ གྱུར་ཏོ།
*प्रिय- समागमाय त्वं प्रतीष्टा ।

*भर्तृदारिके प्रतीष्टा त्वं जीमूतवाहनस्य गुरुभिः ।

[ཝི་དཱུ་ཥ་ཀས། དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
[विदूषकः सहर्षम् ।]

[3] དགའ་བའི་ གྲོགས་ལ་ རེ་བ་ རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ། ཡང་ན་ དེ་ མ་
प्रिय- वयस्यस्य मनोरथः सम्पूर्णः । अथवा न
ཡིན་ ཏེ། མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ ཁྱོད་ ཉིད་ཀྱིའོ། ཡང་ན་ བྲམ་ཟེ་ བདག་
तस्य । मलयवति तव एव । अथवा ब्राह्मणस्य मम
ཉིད་ཀྱིའོ།
एव ।

सम्पूर्णो मनोरथः प्रियवयस्यस्य । अथवात्रभवत्याः । अथवा नैतयोः ।
ममैव ब्राह्मणस्य ।

[ཞེས་ཏེ་ ཟས་ཀྱི་མངོན་པར་ སྦྱོར་བའི་ གར་དག་བྱེད་དོ།]
[इति भोजनाभियोगं नाटयति ।]

[འབངས་མོས།]
[चेटी ।]

རྒྱལ་ཚབ་ [4] བཤེས་གཉེན་གྱིས་དབྱིག་གིས་ བདག་ལ་ གསུངས་པ།
युवराज- मित्रावसुना अहम् आज्ञापितास्मि ।
དེ་རིང་ ཉིད་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ནི་ བག་མ་མའོ། དེས་ནི་ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་
अद्य एव मलयवत्याः विवाहः । तत् मङ्गल-

ཁྲུས་ཀྱི་དོན་དུ་ མྱུར་བར་ བོས་ལ་ ཤོག་ཅིག་ ཅེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ བྱོན་ཅེས་
स्नानार्थाय त्वरितं आह्वय एहि इति। तत् एहि
ག་ཤེགས་པར་བགྱིའོ།
गच्छावः ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

[5] འབངས་མོ་འི་ བུ་མོ་ ངེས་པར་ ཁྱོད་ འདི་ བཟུང་ནས་ སོང་
दास्याः पुत्रि खलु त्वम् एनां गृहीत्वा गता ।
འདི་དག་ འདི་ ཉིད་དུ་ འདུག་པར་བྱ་འམ་ ཅེ།
एतेन अत्र एव स्थातव्यम् किम् ।

गता त्वं दास्याः पुत्रि एतां गृहीत्वा । प्रियवयस्येन पुनरत्रैव स्थातव्यं किम् ।

[འབངས་མོས།]
[चेटी ।]

ཨ་ཨེ་ རིངས་པར་ མ་བྱེད་ཅིག། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ ཡང་ ཁྲུས་ཀྱི་
अये त्वरस्व मा । युष्माकम् अपि स्नापकं
རྫས་དག་ འོང་བ་ ཉིད་དོ།
द्रव्यम् आगतम् एव ।

[འདྲེན་མ་ སྒེག་པ་དང་བཅས་པར་ འདྲེན་པ་ [6] བལྟ་ཞིང་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]
[नायिका सशृङ्गारं नायकं पश्यन्ती निष्क्रान्ता ।]

[ཕྱི་རོལ་ནས་ སྟོད་པ་མཁན་ ཀློག་པར་བྱེད་དོ།]
[नेपथ्याद् वैतालिकः पठति ।]

པི་ཥྚ་ཀ་ འཚེར་གྱིས་ ལྷུན་པོ་དང་ མཚུངས་ མཛེས་པ་ འཛིན་པ་
पिष्टातकस्य वृष्ट्या मेरु- तुल्यां द्युतिम् दधानः
མ་ལ་ཡ་དག་ལ།
मलये

. གསེར་དང་ ནོར་བུའི་ ཀང་གདུབ་ སྒྲ་ལྡན་ཡིད་ འོང་སྙན་སྒྲོགས་
कनक- मणि- नूपुर- रणनवत् हृद्यैः

བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ གླུ་ [7] ལྡན་པ།
अङ्गनानाम् उद्गीतैः ।

ཁྱོད་ཀྱི་ བག་མའི་ ཁྲུས་ཀྱི་ དུས་ནི་ གྲུབ་པའི་སླད་དུ་ གྲུབ་པའི་
भवतः उद्वाह- स्नान- वेलां सिद्धये सिद्धः

འཇིག་རྟེན་ ལི་ཁྲི་ཡི།
लोकः सिन्दूर

རྡུལ་ བཀོད་ཉིན་མོ་ རབ་དུ་རྩོམ་པའི་ མཚམས་ཀྱི་ ཉི་འོད་ དཔལ་དང་
धूलि- न्यस्तदिवस समारम्भ सन्ध्या आतप श्री-

ལྡན་རྣམས་ སྒྲོག་པར་བྱེད།། ༡༢
युक्ता कथयति ॥

वृष्ट्या पिष्टातकस्य द्युतिमिह मलये मेरुतुल्यां दधानः
सद्यः सिन्दूरदूरीकृतदिवससमारम्भसन्ध्यातपश्रीः ।
उद्गीतैरङ्गनानां चलचरणरणन्नूपुरह्लादहृद्यै-
रुद्वाहस्नानवेलां कथयति भवतः सिद्धये सिद्धलोकः ॥ १२ ॥

[བི་དུ་ཥ་ཀས་ ཐོས་ནས།]
[विदूषकः आकर्ण्य ।]

ཀྱི་ གྲོགས་ [275 b. 1] པོ་ ཨེ་མ་ འདི་ནི་ ཁྱོད་ ཁྲུས་ཀྱི་ རྫས་དག་
भोः वयस्य अहो एतत् ते स्नापकम्

འོངས་པ་ ཉིད་དོ།
आगतम् एव ।

भो वयस्य आगतम् स्नापनकम् ।

[འཛིན་པས་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[नायकः सहर्षम् ।]

གྲོགས་པོ་ ང་ནི་ འདིར་ འདུག་ནས་ ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་ ཚུར་ཤོག་

वयस्य मया अत्र स्थीयते किम् । तत् आगच्छ

ཡ་པ་ལ་ ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ ཁྲུས་ཀྱི་ གཞི་ ཉིད་དུ་ འགྲོ་བར་བྱའོ།

तातं नमस्कृत्य स्नान- भूमिम् एव गच्छावः ।

[ཕྱི་རོལ་ནས་ སྙན་ཡང་ བསྟོད་པ་བོས།]

[नेपथ्ये पुनः वैतालिकः ।]

[2] གཟུགས་དང་ རྗེས་ཆགས་ རིགས་ན་ ཚོད།

[e]रूप- [f]अनुराग- [g]कुल- [h]वयसां

མཐུན་པར་ ཕན་ཚུན་ མཐོང་ བྱས་ལ།

[d]समान- [a]अन्योन्य- [b]दर्शन- [c]कृतः ।

བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ འགའ་ཞིག་ ཉིད།

पुण्यवतां केषाञ्चित् एव ।

འགྲོགས་པར་ འགྱུར་པ་ཡིན་ནམ་ སྙམ།། ༡༤

समागमो भवति मन्ये ॥

अन्योन्यदर्शनकृतः समानरूपानुरागकुलवयसाम् ।
केषाञ्चिदेव मन्ये समागमो भवति पुण्यवताम् ॥ १४ ॥

[ཞེས་ཏེ་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[इति निष्क्रान्तौ ।]

[མཚན་མ་ གཉིས་པའོ།]

[द्वितीयोऽङ्कः ।]

ACT III

*[མཚོན་མ་ གསུམ་པ།]

[अङ्कः तृतीयः।]

[[2]དེ་ནས་ རབ་ཏུ་[3]འབར་བའི་ ཆས་དང་ལྡན་ཞིང་ ལག་ན་ ཆང་གི་ སྣོད་
[ततः प्रोज्ज्वल- वेषः हस्ते [b]मद्य- [c]भाण्डः
གཟུང་བའི་ ཕི་ཊ་ དང་། འབངས་དག་ ཞུག་པར་གྱུར་ཏོ། ཕིཊས།]
[a]धूत- विटः च चेटः प्रविशति। विटः।]

གང་ཞིག་ རྟག་ཏུ་ ཆང་ འཐུང་ དང་།
यः नित्यं सुरां पिबति च
གང་ ཡང་ དགའ་མའི་ འགྲོགས་ བྱེད་པ།
यः च प्रिया- सङ्गमं करोति।
སྟོབས་ཀྱི་ ལྷ་ དང་ འདོད་ ལྷ་སྟེ།
बल- देवः च काम- देवः
སྐྱེ་བོའི་ ལྷ་ གཉིས་ ཆེ་བ་[4] ཉིད།། ?
जनस्य देवौ द्वौ महान्तौ एव॥

नित्यं यः पिबति सुरां जनस्य प्रियसङ्गमं च यः करोति।
मम तौ द्वावेव देवौ बलदेवः कामदेवश्च॥ १॥

ཟུར་ཕུད་ཅན་ བདག་གི་ འཚོ་བ་ནི་ བསྔགས་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ།
शेखरस्य मम जीवितं श्लाघ्यम्।

བྲང་གི་ གཞི་ལ་ དགའ་མ་ དང་།
वक्षः- स्थले दयिता च
ཁ་ལ་ ཨུཏྤལ་ སྤྲོས་ བསྒོས་ ཆང་།
पྤ
मुखे उत्पल- गन्ध- वासिता मदिरा।

མགོ་ལ་ མེ་ཏོག་ ཟུར་ཕུད་དག།
शीर्षे कुसुम केसराः

གང་ལ་ རྟག་ཏུ་ གནས་པའོ།། ༢
यस्य नित्यं स्थितानि ॥

वक्षःस्थले दयिता दत्तोत्पलवासिता मुखे मदिरा ।
शीर्षे च शेखरं नित्यमेव संस्थितानि यस्य ॥ २ ॥

[ཡོངས་སུ་ འགྱེལ་ཞིང་།]
[परि- स्खलन् ।]

ཀྱེ་ སུ་ཞིག་ ང་ལ་ [5] འཕུལ་ཞིང་ཡོད། ངེས་པར་ མེ་ཏོག་གསར་ཅན་མ་ ཡིན་ནོ།
भोः कः माम् चालयति। अवश्यं नवकुसुमा भवति।

[ཞེས་ རྒོད་དོ། འབངས་ཀྱིས།]
[इति हसति। चेटः।]

རྗེ་བོ་ དེ་ནི་ མ་ འོངས་སོ།
भट्टक सा न आगता।

[བི་ཊས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས།]
[विटः सक्रोधम्।]

སྔོག་ལ་ཐུན་ དང་པོ་ ཉིད་ལ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱི་ བག་མའི་ བཀྲ་ཤིས་དག་ ཚར་རོ། དེས་ན་ ཕྱུགས་ས་མོ་ ད་དུང་ [6] ཅིའི་ཕྱིར་ མི་འོང་།
प्रहरे प्रथम एव मलयवत्याः विवाह- मङ्गलं निर्वृत्तम्। तेन विधवा अधुनापि कस्मात् नागच्छति।

[རྣམ་པར་བསམས་ནས་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
[विचिन्त्य सहर्षम् ।]

ཡང་ན་ དེ་རིང་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མའི་ བག་མའི་ དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་
अथवा अद्य मलयवत्याः विवाह- महोत्सवे
འདི་ལ་ གྲུབ་པ་ དང་ རིག་པ་འཛིན་པའི་ འཛིག་རྟེན་ ཐམས་ཅད་ རང་
अस्मिन् सिद्धः च विद्याधर- लोकः सर्वः स्व-
རང་གི་ དགའ་བའི་ སྐྱེ་བོ་དང་ ལྷན་ཅིག་ སྐྱེད་མོས་ [7] ཚལ་
स्व- प्रणयि- जन- सनाथः [b]उद्याने
མེ་ཏོག་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ ཆང་འཐུང་བའི་ བདེ་བ་ ཉམས་སུ་མྱོང་བར་
[a]कुसुमाकर आपान- सुखम्
བྱེད་ཅིང་ཡོད་དོ། དེ་ ཉིད་ན་ མེ་ཏོག་གསར་ཅན་མ་ ཡང་ བདག་ ལྟ་ཞིང་
अनुभवति। तत्र एव नवकुसुमा च माम् अपेक्षमाणा
ཡོད་དམ་ སྙམ་མོ། དེས་ན་ དེ་ ཉིད་དུ་ འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་གསར་ཅན་མ་
तिष्ठति इति। तेन तत्र एव गमिष्यामि। नवकुसुमां
མེད་པའི་ ཟུར་ཕྱུར་ ཅི་ བྱེད།
विना शेखरकः किं कुर्यात् ।

प्रथमप्रदोष एव मलयवतीविवाहमङ्गलं निर्वृत्तम्। तत् कस्मात् इदानीं प्रभातेऽपि नागच्छति। अथवा अमुष्मिन् मलयवत्या विवाहमङ्गलोत्सवे सर्व एव निजप्रणयिनीजनसनाथः सिद्धविद्याधरलोकः कुसुमाकरोद्याने आपानसौख्यमनुभवति। तत् तस्मिन्नेव नवकुसुमा मामुदीक्षमाणा तिष्ठति। तत् तस्मिन्नेव गमिष्यामि। कीदृशो नवकुसुमया विना शेखरकः।

[ཡོངས་སུ་ [276 a. 1] འཁྲིལ་ཞིང་ སོང་ངོ་། འབངས་ཀྱིས།]
[परि- स्खलन् गतः। चेटः।]
ངེས་པར་ སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ འཇུག་པར་བྱའོ།
नूनम् उद्याने प्रवेष्टव्यम्।

एतदुद्यानम्। प्रविशतु भट्टकः।

[གཉིས་ག་ ཞུགས་སོ། དེ་ནས་ བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཕྲག་པ་ལ་ གོས་ ཟུང་དག་
[उभौ प्रविष्टौ। ततः विदूषकः स्कन्धे [b]वस्त्र [c]युगलः
བཀོད་དེ་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[a]न्यस्त प्रविष्टः। विदूषकः।]

དགའ་བའི་ གྲོགས་ [2] པོ་ དེ་རིང་ སྐྱེད་མོས་ ཚལ་
प्रिय- वयस्यः अद्य [b]उद्याने
མེ་ཏོག་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ ཞེས་ བདག་གིས་ ཐོས་སོ།
[a]कुसुमाकर गमिष्यति इति मया श्रुतम्।
དེས་ན་ སྐྱེད་མོས་ཚལ་ མེ་ཏོག་གི་འབྱུང་གནས་ འདིར་ རེ་ཞིག་
तेन [b]उद्याने [a]कुसुमाकर अस्मिन् तावत्
འཇུག་པར་བྱའོ།
प्रविशामि।

[ཞུགས་ནས་ བུང་བ་ འབབ་པའི་ ཚུལ་གྱིས་གར་དག་ [3] བྱེད་དོ།
[प्रविश्य भ्रमर- सम्पात- आकारं नाटयति।
གཟེར་བ་དང་བཅས་པར།]
सखेदम्।]
ཅིའི་ཕྱིར་ སྦྲང་རྩི་ བྱེད་པ་ འདི་དག་ བདག་ ཉིད་ལ་ མངོན་པར་འགྱུར།
कस्मात् मधु- कराः एते माम् एव अभिभवन्ति।

[བདག་ཉིད་ལ་ མནོས་ནས།]
[आत्मानमेव आघ्राय।]
རིགས་པ་དག་ ཤེས་པར་གྱུར་ཏོ། མ་ལ་ཡ་ཅན་མའི་ གཉེན་འདུན་གྱི་
*यथायथं ज्ञातम्। मलयवत्याः बन्धु-
སྐྱེ་བོས་ མག་པའི་ དགའ་གྲོགས་ཡིན་ནོ་ [4] ཞེས་ གུས་པ་དང་བཅས་པར་
जनेन जामातुः प्रियवयस्य इति समानं

བྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ བྱུགས་པ་ དང་ ལྷའི་ མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱི་ ཅོད་པན་དག་
वर्णकैः विलिप्तः च देव- कुसुमस्य शेखरः
བྱིན་ནོ། དེས་ན་ འདིར་ བདག་གིས་ ཅི་ ཞིག་བྱ། ཡང་ན་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ [5]
दत्तः। तत् अत्र अहम् किं करिष्यामि। अथवा मलयवत्याः
ལས་ དངོས་སུ་ ཐོབ་པའི་ གོས་ དམར་ ཟུང་ཞིག་པ་ འདི་དག་གིས་
सकाशात् वस्तुतो लब्ध [b]वस्त्र- [a]रक्त- [c]युगलेन एतेन
བུད་མེད་ བཞིན་ ཡོངས་སུ་ གཡོགས་ཏེ་ སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་ བཅིངས་པ་
स्त्री इव परि- धाय उत्तरीयेण बन्धनं
བྱས་ནས་ འགྲོ་བར་བྱེད་ རེ་ཞིག་ འབངས་ ཕྲུག་ ངན་པ་ འབྲང་ རྩི་བྱེད་པ་
कृत्वा गच्छामि तावत् दास- पुत्राः दुष्टाः मधु- कराः
འདི་དག་གིས་ བདག་ལ་ ཅི་ཞིག་ བྱེད་ [6] པར་འགྱུར་ བལྟ་བར་བྱའོ།
एते मम किं करिष्यन्ति द्रक्ष्यामि।

श्रुतं मया प्रियवयस्यः कुसुमाकरोद्यानं गमिष्यतीति। तद्यावत्तत्रैव गमिष्यामि। एतदुद्यानं यावत् प्रविशामि। कस्मात् पुनरेते दुष्टमधुकरा मामेवाभिभवन्ति। भवतु ज्ञातं मया। यन्मलयवत्या बन्धुजनेन जामातुः प्रियवयस्य इति *सबहुमानं वर्णकैर्विलिप्तोऽस्मि। *सन्तानकुसुमशेखरश्च पिनद्धः। एषोऽत्यादरो मेऽनर्थीभूतः। किमिदानीमत्र करिष्यामि। अथवा एतेनैव मलयवत्याः सकाशाल्लब्धेन रक्तांशुकयुगलेन स्त्रीव *लम्बं लम्बं परिधाय उत्तरीयकृतावगुण्ठनो गमिष्यामि। पश्यामि तावद् *दास्याः पुत्रा दुष्टमधुकराः किं करिष्यन्तीति।

[ཞེས་ཏེ་ དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ། བི་ཊས་ ངེས་པར་བརྟགས་ནས་
[इति तथा करोति। विटः निरूप्य
དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
सहर्षम्।]

ཀེ་ཀེ་ འབངས་པོ།
अरे चेट।

[སོར་མོས་ སྟོན་ཅིང་ གོད་པ་དང་བཅས་པར།]

[अङ्गुल्या निर्दिशन् सहासम्।]

འདི་ནི་ ངེས་པར་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ]། བདག་ མཐོང་ནས་

एषा खलु नवमालिका माम् दृष्ट्वा

ད་ ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ [7] འོངས་སོ་ ཞེས་ ཁྲོས་ཏེ། གོས་ གཡོགས་ དེས་

अधुना चिरात् आगत इति कुपिता वस्त्र- अवगुण्ठिता तेन

གཞན་དུ་ འགྲོའོ། དེས་ན་ མ་ཚོར་ བར་ མགྲིན་པ་ན་ བཟུང་སྟེ་ འདི་

अन्यतः गच्छति। तेन अविदितः सन् कण्ठे गृहीत्वा एनां

དང་བར་བྱའོ།

प्रसादयिष्यामि।

अरे चेट एषा खलु *नवमालिका अहं चिरस्यागत इति कुपितावगुण्ठनं कृत्वान्यतो गच्छति। तत् कण्ठे गृहीत्वा प्रसादयाम्येनाम्।

[འཕྲལ་ལ་ཉེ་བར་ བདུད་དེ་བཟུང་ ནས་ ཁ་ ཏ་མྦུ་ལ་ སྦྱིན་པར་ འདོད་དོ།]

[सहसा उपसृत्य धृत्वा मुखे ताम्बूलं दातुम् इच्छति।]

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཆང་གི་དྲི་ ཚོར་ཏེ་ སྣ་ བཟུང་ནས་ གདོང་ [276 b. 1]

[विदूषकः मद्य- गन्धम् अनुभूय नासिकां गृहीत्वा मुखं

གཞན་དུ་ ཕྱོགས་ཏེ།]

परावृत्य।]

ཇི་ལྟར་ ན་ གཅིག་ཏུ་ སྦྲང་རྩི་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་ ཇི་ལྟ་ ཇི་ལྟར་ ཡང་

कथं एकत्र मधु- करेभ्यः कथं कथम् अपि

ཐར་བར་གྱུར་ན་ གཞན་དུ་ ངན་པ་ ཆང་གི་[ས] མྱོས་པ་དག་གི་ ཁར་ ལྷུང་ངོ་།

मुक्तः अन्यत्र दुष्ट- मद- मत्तस्य मुखे पतितः।

अहमेकेषां *मधुकराणां मुखात् कथमपि परिभ्रष्टोऽन्यस्य दुष्टमधुकरस्य मुखे पतितोऽस्मि।

[ཝི་ཊཿ།]

[विटः ।]

ཇི་ལྟར་ ཁྲོ་བས་གདོང་ གཞན་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར།

कथं कोपेन पराङ्मुखीभूता ।

[ཕྱག་འཚལ་ བར་བྱེད་ཅིང་། ཝི་དཱུ་ཥ [2] ཀ་[འི] ཀང་པ་ལ་ བདག་ཉིད་ཀྱི་

[प्रणामं कुर्वन् विदूषकस्य चरणे आत्मनः

མགོ་བོ་ བཏུགས་ནས།]

शिरः पातयित्वा ।]

བཟོད་པར་ མཛོད་ཅིག། མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] བཟོད་པར་ མཛོད་ད་ཅིག།

क्षमां कुरु । नवमालिके क्षमां कुरु ।

*कथं कोपेन पराङ्मुखीभूता । प्रसीद नवमालिके प्रसीद ।

[དེ་ནས་ འབང་མོས་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ།]

[ततः चेटी प्रविशति ।]

རྗེའི་སྲས་མོའི་ མ་ཡིས་ བདག་ལ་ གསུངས་པ། བུ་མོ་

भर्तृदारिकायाः माता माम् अकथयत् । हञ्जे

མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] སྐྱེད་མོས་ཚལ་ མེ་ [3] ཏོག་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ སོང་བ།

नवमालिके उद्याने कुसुमाकरे गता

སྐྱེད་མོས་ཚལ་བསྲུང་བ་ ཡལ་མདབ་ཅན་མ་ལ་ དེ་རིང་ ཁྱད་པར་དང་བཅས་པར་

उद्यानपालिकां पल्लविकां अद्य सविशेषं

ཤིང་ ཏ་མ་ལའི་ གནས་དག་ ལེགས་པར་ བསྟར་པར་བྱོས་ཤོས་ཤིག།

तरु- तमाल- वीथिकां सुष्ठु सज्जीकुरु ।

མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་དང་ བཅས་པའི་ མག་པ་དག་ དེར་ འོང་བར་འགྱུར་རོ་ ཞེས་

मलयवत्या सह जामाता अत्र आगन्तव्यम् इति

སྨྲོས་ [4] ཤིག་ ཅེས་སོ། བདག་གི་[ས] ཡལ་མདབ་ཅན་མ་ལ་ སྨྲས་ཟིན་ཏོ།

भण दूति । मया पल्लविका उक्ता ।

དེས་ན་ རེ་ཞིག་ མཚན་མོ་ བྲལ་བས་ སྐྲེད་པ་ འཕེལ་པའི་ མཛའ་བོ་
तत् तावत् रजनी- विरहेण [b]उत्कण्ठं [a]वर्धितः वल्लभं
ཟུར་ཕུད་ཅན་ལ་ བལྟ་བར་བྱའོ།
शेखरकं *द्रक्ष्यामि।

[མཐོང་ནས། ཁྲོ་དང་བཅས་པར།]
[दृष्ट्वा सक्रोधम्।]

ཇི་ལྟར་ བུད་མེད་ གཞན་ སུ་ཞིག་ལ་ དང་པར་བྱེད།
कथं स्त्रीम् अपरां कामपि प्रसादयति।

आज्ञप्तास्मि भर्तृदारिकाया मात्रा। हञ्जे नवमालिके कुसुमाकरोद्यानं गत्वोद्यानपालिकां पल्लविकां भण। अद्य सविशेषं तमालवीथिकां सज्जीकुरु। मलयवतीसहितेन जामात्रागन्तव्यमिति। आज्ञप्ता च मया पल्लविका। यावद् रजनीविरहोत्कण्ठितं प्रियवल्लभं शेखरकमन्विच्छामि। एष शेखरकः। कथमन्यां कामपि स्त्रियं प्रसादयति।

[བི་ཊས།]
[विटः।]

[5] སེང་གེ་ འགྲོག་བྱེད་ མེས་པོ་དག་ལ་ ཡང་།
हरि- हर- पितामहानाम् अपि
འདུད་པ་ མི་ བྱེད་ ཁེངས་དང་ལྡན་པ་ གང་།
नमति न गर्वितः यः
ཟུར་ཕུད་ཅན་ དེས་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ]།
शेखरकः सः नवमालिके
ཁྱོད་ཀྱི་ ཀང་པ་དག་ལ་ བདུགས་གྱུར་ཏོ॥ २
तव चरणयोः पतितः॥

हरिहरपितामहानामपि गर्वितो यो न *जानाति नन्तुम्।
स शेखरकश्चरणयोस्तव नवमालिके पतति॥ २॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས། ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར།]
[विदूषकः । सक्रोधम् ।]

འབངས་ཕྲུག་ ཆང་གིས་ མྱོས་པ་ འདི་ ན་མེ་ [6] ཏོག་སར་ཅན་[མ]
दासपुत्र मद- मत्त दुष्ट नवमालिका
གང་ན་ ཡོད།
कुत्र अस्ति ।

[འབངས་མོས་ བརྟགས་ནས་ འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར།]
[चेटी निरूप्य सस्मितम् ।]

ཇི་ལྟར་ མྱོས་པ་དང་བཅས་ འདོད་པའི་ གཞན་ དབང་དུ་གྱུར་པའི་
कथं समदः काम- पर- वशः
ཟུར་ཕུད་ཅན་གྱིས་ ཇོ་བོ་ ཨ་ཏྲེའི་རིགས་ལ་ ང་ ཡིན་པར་ བྱས་ནས་
शेखरकः आर्यः आत्रेयः अहम् इति कृत्वा
དང་པར་བྱེད་དོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ རྐྱལ་ [7] ཀའི་ ཁྲོ་བ་ བྱས་ཏེ། འདི་
प्रसाद्यते । तेन तावत् अलीक- कोपं कृत्वा एतौ
གཉི་ག་ལ་ མགྲོ་བཙམ་པར་བྱའོ།
भौ उपरिहसिष्यामि ।

कथमहमिति कृत्वा मदपरवशेन शेखरकेण आर्य आत्रेयः प्रसाद्यते । यावदलीककोपं कृत्वा द्वावप्येतौ परिहसिष्यामि ।

[འབངས་ཀྱིས་ མཐོང་ནས་ ལག་པས་ པསྐྱོད་ཅིང་།]
[चेटः दृष्ट्वा हस्तेन चालयन् ।]

ཇོ་བོ་ [མ]ཐོང་ཞིག། འདི་ ནི་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] མ་ ཡིན་ནོ།
भर्त्तः पश्य । एषा हि नवमालिका न भवति ।
མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] དེ་ ཁྲོ་བ་དང་ དམར་བའི་ མིག་གིས་ བལྟ་ཞིང་
नवमालिका सा क्रोध- रक्त- नयनाभ्यां पश्यन्ती
འོངས་པར་གྱུར་ཏོ།
आगता ।

भट्टक मुञ्च मुञ्च एषा न भवति नवमालिका। एषा खलु नवमालिका रोषरक्ताभ्यां नयनाभ्यां पश्यन्त्यागता।

[འབངས་ [277 a. 1] མོས།]

[चेटी।]

ཟུར་ཕུད་ཅན་ འདིར་ ངེས་པར་ སུ་ཞིག་ལ་ དང་བར་བྱེད།
शेखरक अत्र खलु काम् प्रसादयसि।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས། གོས་ཀྱི་ བཀྲིས་པ་དག་ འགྲོལ་ཞིང་།]

[विदूषकः वस्त्र- अवगुण्ठनम् अपनीय।]

སྐལ་པ་ ངན་པར་གྱུར་མའི་ བུ་ [འ]དུག་གོ།
[b]भाग्यायाः [a]मन्द पुत्रः अस्मि।

अहं मन्दभाग्यायाः पुत्रः।

[བི་ཊས། བི་དཱུ་ཥ་ཀ་ལ་ ངེས་པར་བརྟགས་ནས།]

[विटः विदूषकं निरूप्य।]

ཀྱེའི་ སྤྲེའུ་ སེར་སྐྱ་ ཁྱོད་ [2] ཀྱིས་ ཀྱང་ ཟུར་ཕུད་ཅན་ བདག་ལ་
अरे [b]मर्कट- [a]कपिल त्वम् अपि शेखरकं माम्
བསླུས་སོ། འབངས་ ཇི་སྲིད་དུ་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] དང་བར་གྱུར་བ།
प्रतारयसि। चेट यावत् नवमालिकां प्रसादयिष्यामि
དེ་སྲིད་དུ་ འདི་ ཟུང་ཞིག།
तावत् इमं गृहाण।

अरे कपिलमर्कटक त्वमपि मां शेखरकं परिहससि। अरे चेट गृहाणेमम्। यावन्नवमालिकां प्रसादयामि।

[འབངས་ཀྱིས།]

[चेटः।]

ཇེ་ གང་ གསུང་བ་ཉིད་དོ།
भर्त्ता यद् आज्ञापयति।

[བི་ཊས། བི་དཱུ་ཥ་ཀ་ བཏང་ནས་ འབངས་མོ་འི་ རྐང་པ་དག་ལ་ གཏུགས་ཏེ།]

[विटः विदूषकं त्यक्त्वा चेट्याः पादयोः पतन् ।]

དང་ [3] བར་མཛོད་ཅིག། མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] དང་བར་མཛོད་ཅིག།

प्रसीद । नवमालिके प्रसीद ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར།]

[विदूषकः आत्मगतम् ।]

འདི་ ནི་ བདག་ འབྲོས་པའི་ གནས་སྐབས་ ཡིན་ནོ།

एष हि मम पलायन- अवसरः भवति ।

[ཞེས་ཏེ་ འབྲོས་པར་ འདོད་པ་དང་།]

[इति पलायितुम् इच्छति ।]

[འབངས་ཀྱིས་ བི་དཱུ་ཥ་ཀའི་ ཚངས་སྐུད་ནས་ བཟུང་བའི་ ཚངས་སྐུད་ [4]

[चेटः । विदूषकस्य यज्ञोपवीते गृहीतस्य यज्ञोपवीतं

ཆད་པར་གྱུར་ཏོ།]

त्रुटितम् ।]

སྤྲེའུ་ སེར་སྐྱ་ [གང་དང་] གང་དུ་ འབྲོས།

मर्कट- कपिल कुत्र कुत्र पलायसे ।

[སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་ མགྲིན་པ་ན་ བདགས་ཏེ་ དྲངས་སོ། བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[उत्तरीयेण गले बद्ध्वा कर्षति । विदूषकः ।]

བུ་མོ་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] བདག་ལ་ བཀའ་དྲིན་ མཛོད་ལ་

हञ्जे नवमालिके मयि प्रसादं कुरु

གཏོང་དུ་ཆུག་ཅིག།

मोचय ।

[འཕངས་མོས་ བགད་ནས།]

[चेटी विहस्य ।]

གལ་ཏེ་ ས་ལ་ [5] མགོ་བོ་ བཀོད་ནས་ བདག་གི་ རྐང་པ་དག་ལ་
यदि भूमौ शीर्षं निवेश्य मम पादयोः
གཏུགས་ནའོ།
पतसि ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར།]

[विदूषकः सक्रोधम् ।]

རྒྱལ་པོའི་ གྲོགས་པོར་ གྱུར་ནས་ འཕངས་ཀྱི་ བུ་མོ་ ཁྱོད་ཀྱི་ རྐང་པ་
राज्ञः वयस्यः भूत्वा *दासस्य पुत्रि तव पादयोः
གཏུག་པར་བྱེད།
पतामि ।

कथं राजवयस्यो भूत्वा *दास्याः पुत्रि पादयोस्ते पतिष्यामि ।

[འཕངས་མོས་ འཛུབ་མོ་ འཛུགས་ཤིག་ འཛུམ་པ་ [6] དང་བཅས་པར།]

[चेटी तर्जन्या तर्जयन्ती सस्मितम् ।]

ད་ལྟ་ ཉིད་ ཁྱོད་ གཏུགས་པར་འགྱུར་རོ། ཐུར་སྐུད་ཅན་ ལོངས་ཤིག།
इदानीम् एव त्वम् पतिष्यसि । शेखरक उत्तिष्ठ
ཁྱོད་ལ་ བདག་ རབ་ཏུ་དང་པར་གྱུར་ཏོ།
त्वयि अहम् प्रसन्ना ।

[མགྲིན་པ་ན་ བཟུང་སྟེ།]

[कण्ठे गृहीत्वा ।]

འདི་ ནི་ མག་པའི་ དགའ་ གྲོགས་ཏེ་ དེ་ལ་ ཁྱོད་ཀྱིས་
एष हि जामातुः प्रिय- वयस्यः स त्वया
ངན་པ་དག་བྱས་སོ། དེ་དག་ [7] གལ་ཏེ་ གསན་ན་ ཇོ་བོ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་
खलीकृतः । एतद् यदि शृणुयात् भर्त्ता मित्रावसुः

ཁྲོ་བར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ འདི་ནི་ གུས་པ་དང་བཅས་པར་ མཆོད་དེ་
कुप्येत् । तेन अयम् आदरेण सम्पूज्य

བཏང་བར་བྱའོ།
मोचनीयः ।

इदानीं *त्वाम् पातयिष्यामि । शेखरक उत्तिष्ठोत्तिष्ठ । प्रसन्ना खल्वहम् । एष जामातुः प्रियवयस्यस्त्वया खलीकृतः । एतच्छ्रुत्वा कदाचित् भर्त्ता मित्रावसुः कुप्येत् । तदादरेण सम्पूज्यायं मोचनीयः ।

[བི་ཊས།]
[विटः ।]

ཇི་ལྟར་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ] གསུང་བ་བཞིན་ནོ།
यथा नवमालिका कथयति ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀའི་ མགྲིན་པ་ན་ བཟུང་སྟེ།]
[विदूषकस्य कण्ठे गृहीत्वा ।]

ཀྱེ་ ཁྱོད་ནི་ [277 b. 1] དགའ་ གྲོགས་ འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ བྱས་དེ།
भोः त्वम् प्रिय- वयस्य- सम्बन्धीति कृत्वा

བདག་གིས་ ཀྱལ་ཀ་དག་ བྱས་སོ།
मया केलिः कृता ।

[འཁོར་ཞིང་།]
[घूर्णयन् ।]

ངེས་པར་ ཟུར་ཕུད་མ་ མྱོས་པ་ཡིན་ནམ་ ཅི། དེས་ན་ བཞད་གད་དག་
निश्चितं शेखरकः मत्तः किम् । तत् परिहासः

བྱས་པ་ཡིན་ནོ།
कृतः ।

[སྟོད་གཡོགས་ བརྐྲུམ་དེ་ སྟན་དུ་ བྱིན་ནས།]
[उत्तरीयम् वर्त्तुलीकृत्य आसनम् दत्त्वा ।]

འབྲེལ་བ་དག་ [2] འདིར་ བཞུགས་ཤིག།
सम्बन्धी इह उपविशतु ।

यन्नवमालिकाज्ञापयति । आर्य त्वम् प्रियसम्बन्धीति कृत्वा परिहसितः । किं सत्यमेव शेखरको मत्तः । तत् कृतः परिहासः । इहोपविशतु सम्बन्धी ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः ।]

ཨེ་མ་ ཧོ་ འདི་ནི་ མྱོས་པས་ གཟེར་བ་དང་ བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ།
दिष्ट्या एष [b]मद- [c]बाध [a]अपगत ।

दिष्ट्या अपगत इवास्य *मदवेगः ।

[ཉེ་བར་འཁོད་ལ།]
[उपविश्य ।]

[བི་ཊས།]
[विटः ।]

མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ཅན་[མ] ཁྱོད་ ཀྱང་ འདིའི་ ལོགས་ཉིད་དུ་ ཉེ་བར་འདུག་ཅིག།
नवमालिके त्वम् अपि अस्य पार्श्वतः उपविश

གང་གིས་ན་ ཁྱོད་ གཉིས་ ཡང་ མཉམ་པ་ ཉིད་དུ་ [3] བདག་གིས་
येन युवाम् द्वौ अपि समम् एव अहं

མཆོད་པར་བྱའོ།
सम्मानयामि ।

[འབངས་མོས་ བགད་ནས་ འཁོད་དོ། ཝི་ཊས།]
[चेटी विहस्य उपविशति। विटः।]

འབངས་དག་ ཆང་གི་ སྣོད་ དེ་ ཆང་གིས་ གང་བར་ གྱིས་ཤིག།
चेटक सुरायाः चषकं तत् सुरया पूर्णं कुरु।

चेटक सुपूर्णं खल्वेतच्चषकं कुर्वच्छसुरया*।

[འབངས་ཀྱིས་ གར་བྱེད་ཅིང་ གང་བར་བྱས་སོ། ཝི་ཊས་ རང་གི་ མགོའི་
[चेटः नाटयन् पूरयति। विटः स्व- शिरः-
ཟུར་ཕུད་ལས་ མེ་ཏོག་ བླངས་ནས་ ཆང་ [4] གི་ སྣོད་དུ་ བཀོད་དེ་
शेखरात् पुष्पं गृहीत्वा सुरायाः चषके विन्यस्य
པུས་མོ་དག་ གཙུགས་ནས་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ]ལ་ ཉེ་བར་བདབས་དེ།
जानुनी निवेश्य नवमालिकायाः उपनयन्
ཝི་དཱུ་ཥ་ཀ་ལ་ བལྟས་ནས།]
विदूषकं दृष्ट्वा।]

མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ]གྱི་ ཁ་ཡིས་ རེག་པས་ ཁྱད་པར་དུ་ རོ་
नवमालिकायाः [a]मुख- [b]संस्पर्श- [d]विशेषम् [e]रस-
འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ ཟུར་ཕུད་ཅན་ལས་ གཞན་ སུ་ཡིས་ ཀྱང་ སྔར་མ་མྱོང་བ་
[c]वर्धित शेखरकात् अन्येन केन अपि अनास्वादितम्
ཡིན་ [5] ནོ། དེ་བས་ན་ འདི་ འཐུང་ཤིག། ཁྱོད་ལ་ འདི་ལས་ གཞན་པའི་
तत् एतत् पिब। तव अतः परं

བཀུར་སྟི་ བྱ་བ་ ཅི་ཞིག་ཡོད།
सम्मानम् करोमि कम्।

एतन्नवमालिकामुखसंस्पर्शवर्धितरसं शेखरकादन्येन केनाप्यनास्वादितपूर्वम्।
तत् पिबैतत्। कं तेऽतः परं सम्मानं करोमि।

[ཝི་དཱུ་ཥ་ཀས། སྐྱེངས་པའི་ འཛུམ་ བྱས་ནས།]

[विदूषकः सविलक्ष- स्मितं कृत्वा।]

ཟུར་ཕུད་ཅན་ ངེས་པར་ བདག་ནི་ བྲམ་ཟེ་ཡིན་ནོ།

शेखरक खलु अहम् ब्राह्मणः।

शेखरक ब्राह्मणः खल्वहम्।

[ཝི་ཊས།]

[विटः।]

གལ་ཏེ་ ཁྱོད་ བྲམ་ཟེ་ ཡིན་ན་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཚངས་ [6] སྐུད་ གང་དུ་ཡིན།

यदि त्वम् ब्राह्मणः तव ब्रह्म- सूत्रम् कुत्र।

[ཝི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

དེ་ནི་ འབངས་ འདི་ཡིས་ ཕྲེན་ནས་ བཅད་དོ།

तत्खलु चेटेन अमुना आकर्षणात् छिन्नम्।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

གལ་ཏེ་ དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ རིག་བྱེད་ཀྱི་ ཡི་གེ་ འགའ་ཞིག་ བརྗོད་ཅིག།

यदि एवम् वेदस्य अक्षराणि कतिचित् उदाहर।

यद्येवं वेदाक्षराण्यपि कतिचिदुदाहर।

[ཝི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः।]

བུ་མོ་ ཆང་གི་ དྲི་ཡིས་ བདག་གི་ རིག་བྱེད་ཀྱི་ ཡི་གེ་དག་ ཉམས་པར་གྱུར་ཏོ། ཡང་ན་ [7] བུ་མོ་ ཁྱོད་ལ་ རྩོད་པ་ འདིས་ ཅི་

हञ्जे सीधु- गन्धेन मे वेदस्य अक्षराणि विनष्टानि। अथवा हञ्जे भवत्या विवादेन एतेन किम्

ཞིག་བྱ། བྲམ་ཟེ་དག་ ཁྱོད་ཀྱི་ རྐང་བ་དག་ལ་ གཏུགས་སོ་ཞེས་དེ།
कर्त्तव्यम् । ब्राह्मणः तव पादयोः पतति ।

[རྐང་པ་དག་ལ་ གཏུག་པར་ འདོད་དོ། འབངས་མོས་ ལག་པ་དག་གིས་
[पादयोः पतितुम् इच्छति । चेटी हस्ताभ्यां
ཟློག་ཅིང་།]
निवारयन्ती ।]

ཇོ་བོ་ འདི་ལྟ་བུ་ ངེས་པར་ མ་ བྱེད་ ངེས་པར་ མ་
आर्य एवम् खलु मा कुरु खलु मा
[278 a. 1] བྱེད། ཟུར་ཕུད་ཅན་ བདེན་པ་ ཉིད་དུ་ འདི་ནི་ བྲམ་ཟེ་ཞིག་གོ།
कुरु । शेखरक सत्यम् एव एषः ब्राह्मणः ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀའི་ རྐང་པ་དག་ལ་ གཏུགས་ནས།]
[विदूषकस्य पादयोः पतित्वा ।]

ཇོ་བོ་ ཁྱོད་ ཁྲོ་བར་ མི་ བྱའོ། འབྲེལ་པ་ལ་ རྗེས་སུ་འཚམས་པའི་
आर्य त्वम् कोपम् मा कुरु । सम्बन्धि- अनुरूपः
ཀྱལ་ཀ་ འདི་ནི་ ངེས་པར་ བདག་གིས་ བྱས་སོ།
परिहासः एषः खलु मया कृतः ।

आर्य मा मैवं कुरु । शेखरक सत्यं ब्राह्मणः खल्वेषः । आर्य त्वया न कोपितव्यम् । सम्बन्ध्यनुरूपः परिहासः कृतः । *शेखरक त्वमपि इमम् प्रसादय ।

[བི་ཊས།]
[विटः ।]

བདག་ [2] གིས་ ཀྱང་ འདི་ དང་བར་བྱའོ།
अहम् अपि इमम् प्रसादयामि ।

[རྐང་པ་དག་ལ་ གཏུགས་ནས།]
[पादयोः निपत्य।]

ཇོ་བོ་ མྱོས་པའི་ དབང་དུ་གྱུར་པ་ བདག་གིས་ གནོད་པ་ གང་
आर्य मद- वशीभूतेन मया अपराधो यः
བྱས་པ་དག་ བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག། བདག་ ཀྱང་ མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མ]དང་
कृतः। [तं] मर्षय। अहम् अपि नवमालिकया
འགྲོགས་ནས། ཆང་འཐུང་བ་གནས་ འགྲོའོ།
मिलित्वा आपानकं गमिष्यामि।

अहमपीमं प्रसादयामि। मर्षयतु मर्षयत्वार्यः यन्मया मदपरवशेनापराद्धम्। येनाहम् नवमालिकया सहापानकं गमिष्यामि।

[3] [བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः।]

བདག་གིས་ བཟོད་ཀྱི། སོང་ཞིག། བདག་གིས་ ཀྱང་ དགའ་བའི་
मया मर्षितम्। गच्छ। अहम् अपि प्रिय-
གྲོགས་པོ་ བལྟ་བར་བྱའོ།
वयस्यम् पश्यामि।

[འབངས་མོ་ དང་བི་ཊས་དག་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ། བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[चेटी- विटौ निष्क्रान्तौ। विदूषकः।]

བྲམ་ཟེ་ བདག་གི་ དུས་མ་ཡིན་པའི་ འཆི་བ་དག་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།
ब्राह्मणस्य मम अकाल- मृत्युः अतिक्रान्तः।
དེས་ [4] ན་ རེ་ཞིག་ མྱོས་པའི་ སྐྱེ་བོས་ རེག་པས་ སྨྱོན་ཅན་དུ་བྱས་པ་
तत् तावत् मत्त- जन- स्पर्श- दूषितः
དག་ རྫིང་བུ་ འདིར་ ཁྲུས་བྱའོ།
दीर्घिकायां दृढ स्नास्यामि।

[དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ། ཕྱི་རོལ་དུ་ མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས།]
[तथा करोति। बहिः अभिमुखम्।]

འདི་ནི་ ངེས་པར་ དགའ་བའི་ གྲོགས་པོས་ དཔལ་མོ་ མཆོག་གི་
एष खलु प्रिय- वयस्यः [b]लक्ष्मीम् [a]वर-
གཟུགས་ལས་ རྒྱལ་བ། མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ [5] བཟུང་ནས་ འདི་ ཉིད་དུ་
रूपात् जितवतीं मलयवतीम् गृहीत्वा इत एव
ཞོང་བ་དག་གོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ དེའི་ ཡོགས་ ཉིད་དུ་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
आगतः। तत् यावत् तस्य पार्श्वं एव गमिष्यामि।

अतिक्रान्तः खलु ब्राह्मणस्याकालमृत्युः। तदहमपि मत्तबालकजनसंसर्ग-दूषित इह दीर्घिकायां स्नास्यामि। एष खलु प्रियवयस्यो *रूपेण वरलक्ष्मीं जितवतीं मलयवतीं गृहीत्वा इत एवागच्छति। *तदिहैव स्थास्यामि।

[དེ་ནས་ ཆས་ མཆོག་གིས་ རྒྱན་པའི་ འདྲེན་པ་དང་། མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་དང་།
[ततः [b]नेपथ्येन [a]वर अलङ्कृतः नायकः मलयवती
རྣམ་པར་འབྱོར་བའི་ འཁོར་དང་བཅས་པ་དག་ ཞུགས་པར་གྱུར་དོ། འདྲེན་པས།]
विभवतश्च परिवारः प्रविशति। नायकः।]

[6] བལྟས་ན་ མིག་ འོག་ཏུ་ སྟེར་ཞིང་
दृष्टा दृष्टिम् अधः ददाति
སྨྲས་པ་དག་ལ་ ཀུན་ཏུ་སྨྲ་ མིན་ བྱེད།
आभाषिता आलापं न करोति
མལ་སྟན་དག་ལ་ བཟློག་ནས་ འཁོད་ཅིང་
शय्यायाम् परिवृत्य तिष्ठति
སྟོབས་ཀྱིས་ འཁྱུད་པ་དག་ལ་ འདར་བར་བྱེད།
बलात् आलिङ्गिता वेपते।

གྲོགས་མོ་རྣམས་ནི་ ཕྱིར་སོང་ཚེ་ན་

सखीषु निर्गतासु

གནས་ཁང་པ་ལས་ འགྲོན་པ་ ཉིད་དུ་ འདོད།

वासभवनात् निर्गमनम् एव ईहते

[7] མི་མཐུན་ ཉིད་ཀྱིས་ དེ་རིང་ བག་ གསར་

वामतया एव अद्य [b]ऊढा [a]नव

དགའ་མ་ བདག་གི་ ཤིན་དུ་ དགའ་སྐྱིད་ གྱུར།།

प्रिया मे सुतरां प्रीत्यै जाता ॥

दृष्टा दृष्टिमधो ददाति कुरुते नालापमाभाषिता
शय्यायां परिवृत्य तिष्ठति बलादालिङ्गिता वेपते ।
निर्यान्तीषु सखीषु वासभवनान्निर्गन्तुमेवेहते
जाता वामतयैव मेऽद्य सुतरां प्रीत्यै नवोढा प्रिया ॥ ४ ॥

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ལ་ བལྟ་ཞིང་།]

[मलयवतीम् अवलोकयन् ।]

དགའ་མ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་

प्रिये मलयवति ।

ཧཱུྃ་ཞེས་ སྟེར་བྱེད་དག་གིས་ སོ་སོའི་ ཚིག་ལ་ སྨྲ་བཅད་ སྟེན་པ་

हुङ्कारं ददता प्रति- वचो मौनम् आसेवितम्

གང་ཡིང་དང་།

यत्

ལུས་ འདི་ ཉྫུ་བོ་ [278 b. 1] ནགས་མེ་ འབར་བ་ལྟ་བུས་

तनुः द्रुयम् दाव- अनल- दीप्तिभिरेव

གདུང་བར་གྱུར་པ་ གང་ཡིན་དང་།

तापिता यत् ।

ཉིན་ མཚན་ ཤིན་ཏུ་ མང་བར་ ཡིད་ གཞན་མེད་པར་ བསམས་པ་
[b]दिनानि- [a]नक्तम् अति- बहूनि [b]मनसा- [a]अनन्य ध्यातम्

གང་ཡིན་ དཀའ་ཐུབ་ དེའི།
यत् तपसः तस्य

འབྲས་བུ་ གང་དག་ ད་ལྟར་ དགའ་མ་ ཁྱོད་ཀྱི་ བཞིན་ འདི་ ལྟ་བ་
फलम् यत् अधुना प्रिये ते मुखम् इदम् पश्यामि

འདི་ ཉིད་དོ།།
एतत् एव ॥

ऊङ्कारं ददता मया प्रतिवचो यन्मौनमासेवितं
यद् दावानलदीप्तिभिस्तनुरियं *चन्द्रातपैस्तापिता ।
ध्यातं यच्च बहून्यनन्यमनसा नक्तन्दिनानि प्रिये
तस्यैतत्तपसः फलं मुखमिदं पश्यामि यत्तेऽधुना ॥ ५ ॥

[འདྲིན་མས་ བསྒྲིབས་ཏེ།]
[नायिका अपवार्य ।]

[2] བུ་མོ་ གཟུགས་ བཟང་ འབའ་ཞིག་ཏུ་ མ་ཟད་དེ། ངེས་པར་
हञ्जे [b]रूपम् [a]सु केवलं न खलु

སྙན་པ་ སྨྲ་བ་ ཡང་ ཤེས་པ་ཞིག་གོ།
प्रियम् वचनम् अपि जानाति ।

हञ्जे न केवलं *दर्शनीयः प्रियमपि भणितुं जानाति ।

[འབངས་མོས་ བགད་ནས།]
[चेटी विहस्य ।]

ཨ་ཨི་ མཛོད་པོའི་ ཕྱོགས་སུ་ ལྟུང་མ་ འདི་ནི་ བདེན་པ་ ཉིད་དེ།
अयि स्निग्ध- पक्ष- पातिनि एतत् सत्यम् एव ।

འདི་ལ་ སྙན་པར་ སྨྲ་བ་ ཅི་ཞིག་ཡོད།
अत्र प्रिय- वचनम् किम् ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

ཙུང་མོ་ [3] སྐྱེད་མོས་ཚལ་ མེ་ཏོག་གིས་ འབྱུང་གནས་ཀྱི་ ལམ་དག་
चतुरिके उद्यान- कुसुम- आकरस्य मार्गम्

སྟོན་ཅིག།
आदेशय।

आदेशय कुसुमाकरोद्यानस्य मार्गम्।

[འབངས་མོས།]

[चेटी।]

ཇོ་བོ་ ཚུར་ གཤེགས་ ཚུར་ གཤེགས།
भर्त्ता इतः एतु इतः एतु।

[འདྲེན་པས་ འགྲོ་ཞིང་ འདྲེན་མ་ལ་ མཚོན་ཏེ།]

[नायकः परिक्रामन् नायिकां निर्दिश्य।]

ཁྱོད་ དལ་བུར་ དལ་བུར་ ཤོག་ཅིག།
भवती स्वैरं स्वैरं आगच्छतु।

ནུ་མའི་ ཁུར་ ཉིད་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཀྱེད་པ་ ངལ་སླད་གྱུར་ན་ དོ་ཤལ་
स्तन- भार एव ते मध्यस्य खेदाय हारः

གཞན་ [4] གྱིས་ ཅི།
अपरः किमु

བྱིན་པ་ ཟུང་ནི་ ཚང་རའི་ ཁུར་གྱིས་ གདུང་བར་བྱེད་ན་ དྲིལ་ཆུང་
ऊरु- युगं नितम्ब- भरतः ताम्यति काञ्च्या

འདིས་ ཀྱང་ ཅི།
अनया अपि किम्।

རྐང་ གཉིས་དག་གི་ བྱིན་པ་ ཟུང་ནི་ ཁུར་ ནུས་ མིན་ན་ རྐང་གདུབ་
पाद- द्वयस्य ऊरु- युगलं वोढुं शक्तिः न नूपुरौ

གལ་ཞིག།

कुतः ।

རང་ ལུས་ ཉིད་ཀྱིས་ བརྒྱན་པ་ ཁྱོད་ནི་ ཉོན་མོངས་སླད་དུ་ རྒྱན་དག་
स्व- अङ्गैः एव विभूषिता त्वम् क्लेशाय मण्डनानि

ཅི་ལས་ འཛིན།། ༦

कुतः वहसि ॥

खेदाय स्तनभार एव किमु ते मध्यस्य हारोऽपर-
स्ताम्यत्यूरुयुगं नितम्बभरतः काञ्च्यानया किं पुनः ।
शक्तिः पादयुगस्य नोरुयुगलं वोढुं कुतो नूपुरे
स्वाङ्गैरेव विभूषितासि वहसि क्लेशाय किं मण्डनम् ॥ ६ ॥

[འབངས་ [5] མོས།]

[चेटी ।]

འདི་ནི་ སྐྱེད་མོས་ཚལ་ མེ་ཏོག་གི་ འབྱུང་གནས་ཏེ། ཇོ་བོ་ ཞུགས་ཤིག།
एतत् [c]उद्यानम् [a]कुसुम- [b]आकर *भर्त्ता प्रविशतु ।

[ཐམས་ཅད་དུ་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། ཞུགས་ནས་ འདྲེན་པས།]
[सर्वे प्रविष्टाः । प्रविश्य नायकः ।]

ཨེ་མ་ སྐྱེད་མོས་ཚལ་ མེ་ཏོག་གི་ འབྱུང་གནས་ཀྱི་ དཔལ་ནི་
अहो [c]उद्यानस्य [a]कुसुम- [b]आकरस्य श्रीः ।

འདི་ ཉིད་ནོར།
इह हि ।

འཁྲི་ཤིང་ ཁང་བཟངས་ བཀོད་ [6] པ་ བུམ་ མཐར་ ཙན་དན་དག་ལས་
लता गृह- मण्डपे कुट्टिम- अन्तान् चन्दनेभ्यः

ཟག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ བསིལ་བར་བྱེད།

निःष्यन्दाः शिशिरयन्ति

རྒྱུན་གྱི་ ཁང་པ་དག་ དེང་ ཉེ་བར་ མགྲིན་ སྔོན་རྣམས་ཀྱིས་ སྒྲ་ནི་
धारा- गृहाणाम् सम्प्रति आरात् [b]कण्ठाः [a]नील- ध्वनिम्

གསལ་བར་ རྗེས་སུ་ སྒྲོགས།
व्यक्तं *अनु- रवन्ति।

འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་ བཏང་ ཆུ་ཡི་ ཚོགས་ནི་ མེ་ཏོག་ རྡུལ་དག་
यन्त्र- उन्मुक्त- जल- ओघः [e]कुसुम- [f]रजः

བབས་པར་ གྱུར་ [7] པའི་ ཚགས་པ་རྣམས།
[a]आपात [b]उत्पीड

རོལ་པར་ ཁྱེར་བས་ སེར་བ་ འདི་དག་ ཡལ་ག་ཅན་གྱི་ ཀུ་ར་
[c]हेला [d]हृत [g]पिञ्जरः अयम् विटपिनां आलवालं

འགེངས་ཤིང་ མགྱོགས་པར་ འགྲོ་བ།། *v*
पूरयन् वेगात् चलति॥

निःष्यन्दस्यन्दनानां ग्निग्निरयति लतामण्डपे कुट्टिमान्ता-
नाराद् धारागृहाणां ध्वनिमनुकुरुते ताण्डवं नीलकण्ठः।
यन्त्रोन्मुक्तस्य वेगाच्चलति विटपिनां पूरयन्नालवाला-
नापातोत्पीडहेलाहृतकुसुमरजःपिञ्जरोऽयं जलौघः॥ ७॥

གཞན་ ཡང་
अपिच

འཁྲི་ཤིང་ ཁང་ བཟངས་ ས་གཞི་ གླུ་ཡི་ རྩོམ་པས་ སྒྲ་ཚོར་དུ་བྱེད་ཅིང་།
[c]लता मण्डप- भुवः गीत- [a]आरम्भैः [b]मुखरित

མེ་ཏོག་ རྡུལ་གྱིས་ གསལ་བར་ དགའ་སྟོན་ [279 a. 1] དགས་དག་
पुष्पाणाम् परागैः प्रकट- पटवास-

གོས་ནི་ རེག་གྱུར་དེ།
व्यतिकराः।

ལྷན་ཅིག་ སྤྱོད་མ་དང་ འགྲོགས་ སྦྲང་རྩིའི་རོ་ ནི་ ཚིམས་པར་

सह- चरीभिः सह मधु- रसं पर्याप्तं

འཐུང་བྱེད་པའི།

पिबन्तः

བུང་བ་ འདི་དག་ ཀུན་ནས་ ཆང་འཐུང་ ལོངས་སྤྱོད་ ཉམས་སུ་ མྱོང་

मधुपाः एते समन्तात् आपान *भोगम् अनुभवन्ति

པ་བཞིན།། ༨

इव ॥

अमी गीतारम्भैर्मुखरितलतामण्डपभुवः
परागैः पुष्पाणां प्रकटपटवासव्यतिकराः ।
पिबन्तः पर्याप्तं सह सहचरीभिर्मधुरसं
समन्तादापानोत्सवमनुभवन्तीह मधुपाः ॥ ८ ॥

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः ।]

[སྐྱེས་པ་] ཁྱོད་ རྒྱལ་བར་གྱུར་ [2] ཅིག།

[पुरुषम्] भवान् जयतु ।

[བུ་མོ་] ཁྱོད་ ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག།

[स्त्रियम्] भवत्यै स्वस्ति ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

གྲོགས་པོ་ དེ་ཙམ་གྱི་ དུས་སུ་ གང་དུ་ འདུག།

वयस्य एतावन्तं कालम् कुत्र आसीः ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः ।]

བདག་ནི་ མགྱོགས་པ་ ཉིད་དུ་ འོངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ བག་མའི་
अहम् लघु एव आगतः । किन्तु विवाह-
དགའ་སྟོན་ལ་ འདུས་པ་ གྲུབ་པ་དང་ རིག་པ་འཛིན་པའི་ ཚང་འཐུང་ [3] རྣམས་
उत्सव- मिलित- सिद्ध- विद्याधर- आपान-
ལྟ་བའི་ དགེ་མཚན་ལ་[ས] འདི་སྲིད་ཀྱི་ དུས་སུ་ བདག་ འདུག་པར་གྱུར་ཏོ།
दर्शन कुतूहलेन एतावन्तम् कालम् अहम् अतिष्ठम् ।
དེས་ན་ གྲོགས་པོ་ ཡང་ རེ་ཞིག་ གཟིགས་ཤིག།
तत् वयस्यः अपि तावत् प्रेक्षताम् ।

[འདྲེན་པས། བལྟ་ཞིང་།]

[नायकः पश्यन् ।]

ཇི་ལྟར་ ཁྱོད་ བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།
यथा भवान् आह ।

ཧ་རི་ ཙན་དན་གྱིས་ བྱུགས་ ལུས་ཅན་ ལྷའི་ མེ་ཏོག་
हरि चन्दनेन दिग्ध- अङ्गाः सन्तान (पुष्प)-
ཕྲེང་བ་དབ་ [4] དུ་ འཛིན།
कानाम् स्रजः दधतः
ནོར་བུའི་ རྒྱན་གྱི་ འོད་དག་ རེག་པས་དང་ཞིང་
माणिक्य-आभरण- प्रभा- व्यतिकरैः
བཀྲ་བར་ བྱས་པའི་ གོས་དང་ལྡན།
चित्री- कृत- अंशुकाः ।
གྲུབ་པ་ སྐྱེ་བོ་དག་དང་ ལྷན་ཅིག་ སྤྱེལ་བར་
सिद्ध- जनैः सह मिश्री-
གྱུར་པའི་ རིག་འཛིན་ འདི་དག་རྣམས།
भूताः विद्याधराः अमी

ཙན་དན་ གྲིབ་ བསིལ་དག་ལ་ དགའ་མའི་
चन्दन- च्छाया- शीतल- दयिता
འཐུངས་ ལྷག་དུ་གྱུར་ ཆང་དག་ [5] འཐུང་བར་བྱེད།། ༩
पीत- अवशिष्टाः मधूनि पिबन्ति ॥

दिग्धाङ्गा हरिचन्दनेन दधतः सन्तानकानां स्रजो
माणिक्याभरणप्रभाव्यतिकरैश्चित्रीकृताच्छांशुकाः ।
सार्धं सिद्धगणैर्मधूनि दयितापीतावशिष्टान्यमी
मिश्रीभूय पिबन्ति चन्दनलताच्छायासु विद्याधराः ॥ ९ ॥

དེས་ན་ ཚུར་ ཤོག་ ཡུ་བུ་ཅག་ ཀྱང་ཤིང་ ཏ་མ་ལའི་ བསྟི་གནས་སུ་
तत् इह एहि वयम् अपि तमाल- वीथिकाम्
འགྲོ་བར་བྱའོ།
गच्छामः ।

[ཡོངས་སུ་སོང་ངོ་། བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[निष्क्रामन्ति । विदूषकः ।]

འདི་ནི་ ངེས་པར་ཤིང་ ཏ་མ་ལའི་ གནས་སོ་ བུ་མོ་འི་ བཞིན་ འདི་ནི་
एषा खलु तमाल- वीथिका । तत्रभवत्याः वदनम् एतत्
སྟོན་ཀའི་ ཚད་པ་དག་གིས་ ཡོངས་སུ་ ཉམས་པར་ [6] བྱས་པ་ བཞིན་དུ་
शरद्- आतप- परि- \ खेदितं इव
མཚོན་ཏོ། དེས་ན་ ཤེལ་གྱི་ རྡོའི་གཞི་ འདི་ ཉིད་ལ་ ཉེ་བར་འདུག་ཅིག།
लक्ष्यते । तत् स्फटिक- शिला- तले इह एव उपविशतु ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

གྲོགས་པོ་ ཡང་དག་ མཚོན་ནོ།
वयस्य सम्यक् लक्षितम् ।

དགའ་མའི་ གདོང་ འདི་ འགྲམ་པ་དག།

प्रियायाः मुखम् एतत् कपोलयोः

མཛེས་པས་ ཟླ་བ་ ཕམ་བྱས་ནས།

कान्त्या शशिनम् जित्वा ।

གདུང་བས་ མངོན་པར་ དམར་བའི་ མིག།

ताप- अभि- ताम्रम् अचि-

[7] པདྨ་ དག་ལ་ རྒྱལ་ འདོད་བཞིན།། ༡༠

पद्म- द्वयं जेतुम् ईहते ॥

एतन्मुखं प्रियायाः शशिनं जित्वा कपोलयोः कान्त्या ।
तापाभिताम्रमधुना कमलं ध्रुवमीहते जेतुम् ॥ १० ॥

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མའི་ ལག་པ་ བཟུང་ནས།]

[मलयवत्या हस्तं गृहीत्वा ।]

དགའ་མ་ འདིར་ འདུག་ཅིག།

प्रिये अत्र उपविश ।

[ཐམས་ཅད་ འཁོད་དོ། འདྲེན་པས། འདྲེན་མའི་ གདོང་བ་ བཏེག་ནས།]

[सर्वे उपविशन्ति । नायकः नायिकायाः मुखम् उन्नमय्य ।]

བདག་ཅག་ སྐྱེད་མོས་ཚལ་ མེ་ཏོག་གི་ འབྱུངས་གནས་ དོན་མེད་

अस्माभिः उद्यान- कुसुम- आकर- वृथा-

[279 b. 1] པར་ ལྟ་བའི་དགའ་ཡ་ མཚན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ ཁྱོད་

दर्शन- कुतूहलिभिः त्वम्

ཡོངས་སུ་ངལ་བར་བྱས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

परिखेदिता । कुतः ।

སྨིན་མའི་ འཁྲི་ཤིང་ རབ་མཛེས་ཤིང་།

भ्रू- लता- उल्लासि

མཆུ་ཡི་ཡལ་ འདབ་ དམར་པོ་ཅན།

[b]अधर [a]पाटल- [c]पल्लवम् ।

བཞིན་ འདི་ དགའ་བའི་ སྐྱེད་ཚལ་དེ།

मुखम् एतत् नन्दनम् उद्यानम्

འདི་ལས་ གཞན་པ་ ནགས་ འབའ་ཞིག॥ ११

अतः अन्यत् वनम् केवलम् ॥

एतत्ते भ्रूलतोल्लासि पाटलाधरपल्लवम् ।
मुखं नन्दनमुद्यानमतोऽन्यत् केवलं वनम् ॥ ११ ॥

[འབངས་[2]མོས་ འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར་ བི་དཱུ་ཥ་ཀ་ལ་ མཚོན་ནས།]

[चेटी सस्मितम् विदूषकम् निर्दिश्य ।]

ཁྱོད་ཀྱིས་ རྗེའི་སྲས་མོ་ཡི་ གདོང་ ཇི་ལྟར་ བསྔགས་པ་ ཐོས་སམ།

त्वया भर्त्तृदारिकायाः मुखम् कथम् वर्ण्यते श्रुतम् ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས།]

[विदूषकः ।]

ཏྲུང་མོ་ དེ་ལྟ་བུའི་ ཁེངས་པ་ འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

चतुरिके एवम् गर्वम् मा उद्वह ।

[འཛུམ་དང་བཅས་པར།]

[सस्मितम् ।]

བདག་གི་ ནང་ན་ ཡང་ སྐྱེ་བོ་ ལྟ་བར་[3]འོས་པ་ནི་ ཡོད་པ་ ཉིད་དོ།

अस्माकम् मध्ये अपि जनः दर्शनीयः अस्ति एव ।

ཕྲག་དོག་ འབའ་ཞིག་གིས་ སུ་ ཡང་ བསྔགས་པར་ མི་བྱེད་དོ།

मत्सरेण केवलेन कः अपि वर्णयति न ।

चतुरिके मैवं गर्वमुद्वह । अस्माकमपि मध्ये दर्शनीयो जनोऽस्त्येव । केवलं मत्सरेण कोऽपि न वर्णयति ।

[འབངས་མོས་ འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར།]

[चेटी सस्मितम् ।]

ཛ་བོ་ ཁྱོད་ བདག་གིས་ བསྔགས་པར་བགྱིའོ།

आर्य त्वाम् अहम् वर्णयामि ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས། དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[विदूषकः सहर्षम् ।]

འཚོ་བ་དག་ཏུ་ བྱས་སོ། བུ་མོ་ [4] ཁྱོད་ཀྱིས་ གང་གིས་ནི་ སླར་ཡང་
जीवितः कृतोऽस्मि भवति त्वया येन पुनः
འགའ་ཞིག་གིས་ བདག་ལ་ ཇི་ལྟར་ ཁྱོད་ནི་ འདི་ལྟར་ སྤྲེའུ་ སེར་སྐྱའོ་ ཞེས་
कश्चिन् मां यथा त्वम् ईदृशः कपिल- मर्कट इति
མི་ བརྗོད་པ་ དེ་ལྟར་ བཀའ་དྲིན་ མཛོད་ཅིག།
न भणति तथा प्रसादम् कुरु ।

*जीवापितोऽस्मि । करोतु भवती प्रसादं येनैष पुनर्न भणति ईदृशस्तादृशो मर्कटाकार इति ।

[འབངས་མོས།]

[चेटी ।]

བག་མ་ལ་ གཉིད་མ་ལོག་ ཁྱོད་ དེ་རིང་ གཉིད་དུ་ འགྲོ་ཞིང་ མིག་
विवाह- जागरणेन त्वम् अद्य निद्राम् गच्छन् अक्षि
བཙུམ་པ་དང་ལྡན་པ་ [5] མཛེས་པར་ བདག་གིས་ མཐོང་ངོ་། དེས་ན་ དེ་ལྟར་
निमील्य शोभमानः मया दृष्टः । तत् एवम्
ཉིད་དུ་ འདུག་ཅིག།
एव तिष्ठ ।

[བི་དཱུ་ཥ་ཀས། དེ་ལྟར་ བྱས་སོ།]

[विदूषकः तथा करोति ।]

[འབངས་མོས།]

[चेटी ।]

རེ་ཞིག་ ཤིང་ ཏ་མ་ལའི་ ཡལ་མདབ་ཀྱི་ ཁུ་བ་ རམས་ཀྱི་ ཁུ་བའི་

यावत्- [b]वृक्ष- [a]तमाल- [c]पल्लव [d]रसेन नीली- रस-

རྗེས་སུ་མཐུན་ བདག་གིས་ འདིའི་ བཞིན་ ནག་པོར་ བྱས་སོ།

अनुरूपेण अहम् अस्य मुखम् काली- करोमि ।

यावन्नीलीरसानुकारिणा तमालपल्लवरसेन मुखमस्य कालीकरिष्यामि ।

[ལངས་ནས་ [6] ཡལ་མདབ་ བླངས་ཏེ་ འཚིར་བའི་ གར་བྱེད་དོ། འདྲེན་པ་

[उत्थाय पल्लवं गृहीत्वा निष्पीडनं नाटयति । नायकः

དང་། འདྲེན་མས་ བི་དཱུ་ཥ་ཀ་ མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། འདྲེན་པས།]

च नायिका विदूषकं पश्यतः । नायकः ।]

གྲོགས་པོ་ བདག་ཅག་རྣམས་ གནས་པ་ལ་ ཁྱོད་ ཉིད་ ཁ་བསྒྱུར་བ་ནི་

वयस्य अस्मासु तिष्ठत्सु त्वम् *एव वर्ण्यसे

སྐལ་བ་དང་ ལྡན་པའོ།

*भाग्यवान् असि ।

वयस्य धन्यः खल्वसि यदस्मासु तिष्ठत्सु त्वमेवं वर्ण्यसे ।

[འབངས་མོས་ ཤིང་ ཏ་མ་ལའི་ ཡལ་ [7] མདབ་ཀྱི་ ཐང་ཁུས་ བི་དཱུ་ཥ་ཀའི་

[चेटी । [b]वृक्ष- [a]तमाल [c]पल्लवस्य [d]रसेन विदूषकस्य

བཞིན་ ནག་པོར་ བྱས་སོ། འདྲེན་མས། འཛུམ་པ་དང་བཅས་པས།

मुखम् काली- करोति । नायिका सस्मितं

བི་དཱུ་ཥ་ཀ་ མཐོང་ནས་ འདྲེན་པ་ལ་ བལྟའོ། འདྲེན་པས།]

विदूषकं दृष्ट्वा नायकं पश्यति । नायकः ।]

འཛུམ་པའི་ མེ་ཏོག་ རྒྱས་པ་ འདི། ཁྱོད་ མཆུའི་ ཡལ་འདབ་དག་ལ་

स्मित- पुष्प- उद्गमः अयम् ते अधर- पल्लवयोः

མཐོང་།

दृश्यते ।

འབྲས་ [280 a. 1] བུ་ ལྟ་བྱེད་ བདག་གི་ནི་ མིག་ལ་ སྨན་ནོ་
फलम् पश्यतः मम चक्षुषोः *औषधम्
མིག་ མཛེས་མ།། ༡༢
[b]अचि [a]मुग्ध ॥

स्मितपुष्पोद्गमोऽयं ते दृश्यतेऽधरपल्लवे ।
फलं तु जातं मुग्धाक्षि पश्यतश्चक्षुषोर्मम ॥ १२ ॥

[ཝི་དཱུ་ཥ་ཀས།]
[विदूषकः]

བུ་མོ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ཅི་ཞིག་ བྱས།
भवति त्वया किम् कृतम् ।

[འབངས་མོས།]
[चेटी ।]

ཀྱི་ བསྔགས་པ་བྱས་སོ།
भोः वर्णितोऽसि ।

[ཝི་དཱུ་ཥ་ཀས་ ལག་པས་ གདོང་ལ་ བྱུགས་ཏེ་ ལག་པ་ལ་ བལྟས་ནས་
[विदूषकः हस्तेन मुखं परामृश्य हस्तं दृष्ट्वा
ཁྲོ་བ་དང་བཅས་ [2] པས་ ཤིང་གི་ དབྱུག་པ་ འཕྱར་ཏེ།]
सरोषम् [a]काष्ठ- [b]दण्डम् उद्यम्य ।]

འབངས་མོའི་ བུ་མོ་ འདི་ རྒྱལ་པོའི་ ཁབ་ཡིན་པས་ ཁྱོད་ལ་ ཅི་
दास्याः पुत्रि एतद् राज- कुलम् ते किं
ཞིག་བྱ།
करिष्यामि ।

[འདྲེན་པ་ལ་ མཚོན་ནི།]

[नायकम् उद्दिश्य ।]

ཀྱེ་ ཁྱོད་ཀྱི་ མདུན་ ཉིད་དུ་ བདག་ འབངས་ཀྱི་ བུ་མོས་ སྨྲ་ཐབ་བོ།

भोः युष्माकं पुरतः एव अहम् दास्याः पुत्र्या खलीकृतोऽस्मि।

དེས་ན་ བདག་ འདིར་ འདུག་སྟེ་ ཅི་ ཞིག་བྱ། གཞན་དུ་ [3] འགྲོ་བར་བྱའོ།

तत् अहम् इह स्थित्वा किं करिष्यामि । अन्यतः गमिष्यामि ।

[སོང་བར་གྱུར་ཏོ། འབངས་མོས།]

[निष्क्रान्तः । चेटी ।]

ངེས་པར་ ཇོ་བོ་ བདག་ལ་ ཁྲོས་པ་ རེ་ཞིག་ སོང་ལ་ འདི་ དད་པར་བྱའོ།

खलु आर्यः मम कुपितः यावत् गत्वा एतम् प्रसादयामि ।

कुपितः खलु मे आर्यः । यावद् गत्वा एनं प्रसादयामि ।

[འདྲེན་མས།]

[नायिका ।]

བུ་མོ་ ཅུང་མོ་ བདག་ གཅིག་པུ་ དོར་ནས་ ཁྱོད་ གང་དུ་ འགྲོ།

हञ्जे चतुरिके माम् एकाकिनीम् उज्झित्वा त्वम् कुत्र गच्छसि ।

हञ्जे चतुरिके कथं मामेकाकिनीमुज्झित्वा गच्छसि ।

[འབངས་མོ། འདྲེན་པ་ལ་ མཚོན་ནས་ འཛུམ་ [4] པ་དང་བཅས་པས།]

[चेटी नायकं निर्दिश्य सस्मितम् ।]

ཁྱོད་ གཅིག་བུ་ འདི་ལྟ་བུ་ ཉིད་དུ་ ཡུན་རིང་དུ་ འོང་བ་ཤོག་ཅིག།

त्वम् एकाकिनी एवम् एव चिरम् भव ।

[སོང་བར་གྱུར་ཏེ།]

[निष्क्रान्ता ।]

[འདྲེན་པས།]
[नायकः।]

ཉིན་ བྱེད་ ཟེར་གྱིས་ རེག་པ་ ཡོངས་སུ་ དམར་པའི་ མཛེས་པ་
दिन- कर- कर- आमृष्टं परि- पाटलां द्युतिम्
འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
बिभ्रत्
རབ་ འཁྲོ་ སོ་ཡི་ འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་ གེ་སར་དག [5] ནི་
उत्- सर्पद्भिः दशन- किरणैः [b]केसरं
གསལ་བར་བྱས།
[a]स्फुटीकृत।
ཨ་ཡེ་ མཛེས་མ་ ཁྱོད་ཀྱི་ བཞིན་ འདི་ བདེན་པར་ པདྨོ་དང་
अयि मुग्धे ते मुखम् इदम् सत्यम् कमलेन
མཚུངས་ཏེ།
समम्
འོན་ཀྱང་ འདི་ལ་ སྦྲང་རྩི་བྱེད་པ་ འཐུང་ཞིང་ རྣམ་པར་
किन्तु एतस्मिन् मधुकरः पिबन् विभाव्यते
སྣོད་པ་མེད།། १२
न ॥

दिनकरकरामृष्टं बिभ्रद् द्युतिं परिपाटलां
दशनकिरणैरुत्सर्पद्भिः स्फुटीकृतकेसरम्।
अयि मुखमिदं मुग्धे सत्यं समं कमलेन ते
मधु मधुकरः किन्त्वेतस्मिन् पिबन् न विभाव्यते ॥ १२ ॥

[འདྲེན་མས་ བཞད་ནས་ གདོང་ དུད་པར་གྱུར་ཏོ། འདྲེན་པས་ དེ་ཉིད་
[नायिका विहस्य मुखं नमयति। नायकः तदेव
བརྗོད་དོ། [6] དེ་ནས་ འབངས་མོ་ ཞུགས་ཏེ། འཕྲལ་ལ་ ཉེ་བར་བདུད་ནས།]
पठति ततः चेटी प्रविश्य सहसा उपसृत्य।]

ངེས་པར་ རྒྱལ་ཚབ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ འདི་དོན་གྱིས་ བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་
[b]खलु [c]युवराजः [d]मित्रावसुः [a]एषः कुमारं

ལྟ་བ་ལ་ འོངས་པར་གྱུར་དོ།
प्रेक्षितुम् आगतः ।

एष खलु *सिद्धयुवराजः मित्रावसुः केनापि कार्यान्तरेण कुमारं प्रेक्षितुमागतः ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

དགའ་མ་ ཁྱོད་ བདག་ཉིད་ཀྱི་ ཁང་པར་ སོང་ཞིག་ བདག་ [7] ཀྱང་
प्रिये त्वम् आत्मनः एव गृहम् गच्छ अहम् अपि

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ བལྟས་ནས་ མྱུར་དུ་ འངོས་བ་ ཉིད་དོ།
मित्रावसुम् दृष्ट्वा त्वरितम् आगत एव ।

[འདྲེན་མ་ འབངས་མོ་དང་ འགྲོགས་ཏེ་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་
[नायिका चेट्या सह निष्क्रान्ता । ततः
བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ རབ་ཏུ་ཞུགས་སོ།]
मित्रावसुः प्रविशति ।]

ནུས་དང་ལྡན་ལ་ དེ་ མ་བཅོམ།
*समर्थं तम् अनिहत्य

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་དག་ལ་ནི།
जीमूतवाहनम् ।

ཁྱོད་ཀྱི་ རྒྱལ་ [280 b. 1] སྲིད་ དགྲས་ ཁྱེར་ ཞེས།
तव राज्यम् रिपुणा हृतम् इति

ངོ་ཚ་མེད་ བདག་ ཇི་ལྟར་ སྨྲ་ང་།། ༡༨
निर्लज्जः अहम् कथम् कथयिष्यामि ॥

अनिहत्य तं *सपत्नं कथमिव जीमूतवाहनस्याहम् ।
कथयिष्यामि तव हृतं राज्यं रिपुणेति निर्लज्जः ॥ १४ ॥

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ མ་བརྗོད་པར་ འགྲོ་བ་ ཡང་ རིགས་པ་ མ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་
तथापि अनिवेद्य गमनम् अपि युक्तम् न इति

བརྗོད་དེ་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
निवेद्य गमिष्यामि ।

[ཉེ་བར་བདུད་དོ། འདྲེན་པས་ མཐོང་ནས།]
[उपसर्पति । नायकः दृष्ट्वा ।]

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ འདིར་ འདུག་ཅིག།
मित्रावसो इह आस्यताम् ।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་ [2] དབྱིག་གིས། ཉེ་བར་འཁོད་དོ། འདྲེན་པས་
[मित्रावसुः उपविशति । नायकः
ངེས་པར་བརྟགས་ནས།]
निरूप्य ।]

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ནི་ ཁྲོས་པ་ བཞིན་དུ་ མཚོན་དོ།
मित्रावसो संरब्ध इव लक्ष्यसे ।
ससंरम्भ इव लक्ष्यसे ।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས་ བཀྲད་ནས།]
[मित्रावसुः विहस्य ।]

མ་དང་ག་ ཉམས་པ་ལ་ ངེས་པར་ ཅི་ ཞིག་ཁྲོ།
मातङ्ग- हतके खलु कः ससंरम्भः ।

[འདྲེན་པས།]
[नायकः ।]

མ་དང་གས་ ཅི་ བྱས།
मतङ्गेन किं कृतम् ।

[3] [བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः।]

རང་ ཉམས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་ ཁྱོད་ཀྱི་ རྒྱལ་སྲིད་ བླངས་སོ་ ཞེས་
स्व- विनाशाय तव राज्यम् आक्रान्तम् इति
གྲག་གོ།
किल।

स्वनाशाय युष्मदीयं किल राज्यमाक्रान्तम्।

[འདྲེན་པས། དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]
[नायकः सहर्षम् आत्मगतम्।]
ངེས་པ་ ཡང་ འདི་ནི་ བདེན་པ་ཞིག་གོ།
[b]खलु [a]अपि एतत् सत्यम्।

अपि खलु सत्यमेतत् स्यात्।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः।]

དེ་ གཞོམ་པར་ [4] བྱ་བའི་ཕྱིར་ བདག་ལ་ གཞོན་ནུས་ བཀའ་བསྒོས་ཤིག།
तद्- उच्छि- त्तये माम् कुमार आज्ञापयतु।
མང་པོས་ ཅི་ཞིག་བྱ།
बहुना किम्।
མཐའ་དག་ ནམ་མཁའ་ ལམ་དུ་ བྱས་ཏེ་ བགྲོད་པའི་ གཞལ་ ཡས་ཁང་
[b]सकल- [c]वियन्- [d]मार्ग- [a]कृत- [e]यानैः वि- मानैः
དག་ཀུན་ནས་ རབ་འདོང་བས།
समन्तात् संसर्पद्भिः।
དབྱར་ བཞིན་ ཉི་མའི་ འོད་ཟེར་ སྒྲིབ་ཅིང་ ཉིན་པར་དག་ནི་
प्रावृषि इव [b]रवि- [c]रुचः- [a]स्थगित वासरस्य
ནག་པོ་ཉིད་དུ་ [5] བྱེད་པ་ཡི།
श्यामताम् कुर्वाणाः।

གྲུབ་པ་ འདི་རྣམས་ ཁྱོད་ཀྱི་ གསུང་དག་ ཐོབ་ན་ འདི་ནས་ ཕྲལ་དུ་

सिद्धाः एते तव वचनम् प्राप्य इतः सद्यः

གཡུལ་ལ་ འགྲོ་བྱེད་ཅིང་།

युद्धाय याताः ।

འཕྱུར་བའི་དགྲ་ བརླགས་ འཇིགས་ བཅས་རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་ འདུར་

उद्वृत्त- शत्रु- क्षय- भय- राजकम् विनमत्

ཁྱོད་ཀྱི་ རྒྱལ་ སྲིད་ རང་གིས་ འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༥

ते [b]राज्यम् [a]स्व- सिद्धम् ॥

संसर्पद्भिः समन्तात् कृतसकलवियन्मार्गयानैर्विमानैः
कुर्वाणाः प्रावृषीव स्थगितरविरुचः श्यामतां वासरस्य ।
एते यातास्त्र सद्यस्तव वचनमितः प्राप्य युद्धाय सिद्धाः
सिद्धं चोद्वृत्तशत्रुक्षयभयविनमद्राजकं ते स्वराज्यम् ॥ १५ ॥

ཡང་ན་ དཔུང་གི་ ཚོགས་ཀྱིས་ ཅི་ [6] ཞིག་བྱ།

अथवा बल- ओघैः किम् ।

དྲག་ཏུ་ ངེས་པར་ ཕྱུང་བ་ རལ་གྲིའི་ འོད་ཟེར་ ཚོགས་ཀྱིས་ནི།

रभसेन [a]अव- कृष्ट- [b]निस्त्रिंश- [c]दीधिति- समूहैः

རལ་པའི་ ཚོགས་ཀྱིས་ མཛེས་པར་གྱུར་པ་ བདག་ ཉིད་ གཅིག་པུས་ ཀྱང་།

[d]सटा- [e]भर- [f]भासुरेण मया एव एकाकिना अपि

རྒྱང་ནས་ མཆོངས་པའི་ སེང་གེ་དག་གིས་ གླང་པོའི་ དབང་པོ་ བཞིན།

आरात् निपतित- हरिणा मतङ्गज- इन्द्रम् इव ।

ཉམས་པ་ མ་དང་ག་ཉེ [7] གཡུལ་དུ་ འཇོམས་པ་ ཉིད་ རིགས་མཛོད། ༡༦

[b]हतकं [a]मतङ्गम् आजौ हतम् एव विद्धि ॥

एकाकिनापि हि मया रभसावकृष्ट-
निस्त्रिंशदीधितिसटाभरभासुरेण ।
आरान्निपत्य हरिणेव मतङ्गजेन्द्र-
माजौ मतङ्गहतकं हतमेव विद्धि ॥ १६ ॥

[འདྲེན་པས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ རྣ་བ་ བསྒྲིབས་ནས།]
[नायकः आत्मगतम् कर्णौ पिधाय।]

ཨ་ཧ་ཧ་ མི་བཟང་པ་དག་ མངོན་པར་ བརྗོད་དོ། ཡང་ན་ རེ་ཞིག་
अहह *अशुभम् अभि- हितम्। अथवा तावत्
འདི་སྐད་ ཅེས།
एवम् इति।

[གསལ་པར་ འཛུམ་པ་དང་བཅས་ཏེ།]
[प्रकाशम् सस्मितम्।]

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ དེ་དག་ ཅི་ [281 a. 1] དཔུང་པའི་ སྟོབས་དང་
मित्रावसो तत् किम् *सेना- बल-
ལྡན་པ་ ཁྱོད་ལ་ འདི་ལས་ ཤིན་ཏུ་ལྷག་པ་དག་ ཀྱང་ ཡོད་དོ།
शालिनि त्वयि अतः बहुतरम् अपि सम्भाव्यते।

འོན་ཀྱང་།
किन्तु।

གཞན་གྱི་ དོན་དུ་ རང་གི་ ལུས་དག་ ཀྱང་།
पर- अर्थे स्व- शरीरम् अपि
བསླངས་པ་མེད་པར་ བརྩེ་བས་ སྦྱིན་པ་ གང་།
अयाचितः कृपया दद्यां यः।
དེ་ནི་ རྒྱལ་སྲིད་ ཆེད་དུ་ སྲོག་ཆགས་དག།
स राज्यस्य कृते प्राणि-
[2] གསོད་པའི་ གདུག་པ་ ཇི་ལྟར་ ཁས་ལེན་བྱེད།། १७
वध- क्रौर्यं कथम् अनुमन्ये॥

स्वशरीरमपि परार्थे यः खलु दद्यामयाचितः कृपया।
राज्यस्य कृते स कथं प्राणिवधक्रौर्यमनुमन्ये॥ १७॥

གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ གཞན་དག་ལ་ དགྲའི་ བློ་ བདག་ལ་
अपिच। क्लेशात् अपरत्र शत्रु- बुद्धिः मम
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ ཁྱོད་ གལ་ཏེ་ བདག་ལ་ དགའ་བར་ བྱ་བར་
नास्ति। तेन त्वम् यदि मम प्रियं कर्तुम्
འདོད་པ་ དེ་ལྟ་ན་ ཉོན་མོངས་པས་ འབངས་སུ་བྱས་པའི་ གདུང་བཅན་ [3]
ईहसे तदा क्लेशेन दासीकृतः तपस्वी
འདི་ལ་ རྗེས་སུ་ བརྩེ་བར་བྱོས་ཤོག།
अयम् अनु- कम्प्यताम्।

अपिच क्लेशान् विहाय शत्रुबुद्धिरेव मे नान्यत्र। यदि तेऽस्मत्प्रियं कर्त्तुमीहा तदनुकम्प्यतामसौ क्लेशदासीकृतस्तपस्वी।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས། ཁྲོ་བའི་ གོད་པ་དང་ བཅས་པར།]
[मित्रावसुः सामर्षं सहासं च।]

ཇི་ཞིག་ལྟར་ འདི་ བདག་ཅག་ལ་ ཕན་པར་བྱེད་པ་འམ། འཕོངས་པ་ཡིན་
यादृशः अयम् अस्माकम् उपकारी वा कृपण
པས་ རྗེས་སུ་ བརྩེ་བ་ ཇི་ལྟར་ མི་བྱེད།
इति अनु- कम्प्यते कथं न।

कथं नानुकम्प्यते यादृशोऽसावस्माकमुपकारी कृपणश्च।

[འདྲེན་པས་ སྒྲིབས་ཏེ།]
[नायकः अपवार्य।]

གསར་པའི་ ཁྲོ་ [4] པས་ འཕངས་པའི་ སེམས་དང་ལྡན་པའི་ འདི་
[a]प्रत्यग्र- [b]कोप- [c]आक्षिप्त- [d]चेताः अयं
རེ་ཞིག་ བཟློག་པར་ མི་ ནུས་ཏེ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ འདི་སྐད་ ཅེས།
तावत् निवर्त्तयितुम् न शक्यते। तेन तावत् एवम् इति।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम् ।]

བཤེས་གཉེན་དབྱིག་ ལོངས་ཤིག། ནང་དུ་ འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ ཉིད་དུ་
मित्रावसो उत्तिष्ठ अभ्यन्तरं प्रविशावः। तत्र एव
ཁྱོད་ལ་ རྟོགས་པར་བྱའོ།
त्वाम् बोधयिष्यामि।

प्रत्यग्रकोपाक्षिप्तचेतास्तावदसौ न शक्यते निवर्त्तयितुम्। तदेवं तावत्। मित्रावसो उत्तिष्ठ अभ्यन्तरमेव प्रविशावः। तत्र च त्वां बोधयिष्यामि।

*[ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ བལྟས་ན།]

[पश्चिमदिशि दृष्ट्वा।]

[5] ཇི་ལྟར་ ཉིན་པར་ ཡང་ ཡོངས་སུ་གྱུར་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་ ད་ནི་
कथम् अहः अपि परिणतम्। तथाहि सम्प्रति
བཅོམ་ལྡན་ འོད་ཟེར་ སྟོང་ཕྲག་ཅན་ འདི་ ནི།
भगवान् [b]दीधितिः [a]सहस्र- अयं हि।

सम्प्रति परिणतमहः।

མཚན་མོ་མེད་པར་ གཉིད་ཀྱི་ རྒྱ་ཡིས་ བཅིངས་པའི་ བུང་བ་ སེལ་ཞིང་
अनिशम् निद्रा- मुद्रा- अवबन्धान् मधुकरम् अपास्यन्
པདྨའི་ མཛོད་དག་ལས།
पद्म- कोशादिकम्

རབ་མཆོག་ རང་གི་ ཟེར་གྱི་ ཕྱོགས་སུ་ [6] འགྲེངས་བྱ་བ་ གཅིག་པུས་
प्रवर- निज करैः आशा- पूरैः एकेन
ཐམས་ཅད་མ་ ལུས་ ཚིམ་བྱེད་པ།
अशेष विश्व प्रीणितः।

རྒྱུན་དུ་ བསྟོད་པའི་ ཁ་ཆོར་ བཞིན་ལྡན་ གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ བལྟས་པ་
सतत- स्तुति- मुखर- मुखैः- सिद्धैः दृष्टः

གང་གི་ ངལ་དུབ་ནི།
यस्य प्रयासः

གཞན་ ཕན་བྱ་ ཉིད་དུ་གྱུར་ ཉི་མ་ གཅིག་པུ་ འདི་ནི་ ནུབ་པར་ འགྱུར་
पर- हित करणाय विवस्वान् एकः एषः अस्तं गतः

ཡང་ བསྔགས་པར་འོས།། ༡༨
अपि श्लाघ्यः ॥

निद्रामुद्रावबन्धव्यतिकरमनिशं पद्मकोशादपास्य-
न्नाशापूरैककर्मप्रवणनिजकरप्रीणिताशेषविश्वः ।
दृष्टः सिद्धैः प्रसक्तस्तुतिमुखरमुखैरस्तमप्येष गच्छ-
न्नेकः श्लाघ्यो विवस्वान् परहितकरणायैव यस्य प्रयासः ॥ १८ ॥

[7] [ཐམས་ཅད་ སོང་བར་གྱུར་ཏེ།]
[सर्वे निष्क्रान्ताः ।]

[མཚན་མ་གསུམ་པའོ།།]
[तृतीयोऽङ्कः ॥]

ACT IV

[མཚན་མ་བཞི་པ།]

[अङ्कश्चतुर्थः ।]

[དེ་ནས་ གོས་ཟུང་ཞིག་ བཟུང་བའི་ ཉུག་རུམ་པ་དང་། སྒོ་སྲུངས་ ཀྱང་

[ततः ᵇवस्त्रयुगलः ᵃगृहीत- कञ्चुकी प्रतीहारः च

ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཉུག་རུམ་པས།]

प्रविष्टः । कञ्चुकी ।]

བཙུན་མོ་འི་འཁོར་དུ་ རྣམ་བཞག་ བསྒྲུབས་གྱུར་པ།

ᵇअन्तःपुर- ᶜव्यवस्थः ᵃविहित-

རྒད་ [281 b. 1] པས་ གཟིར་བ་ བདག་ནི་ ཁྲིམས་ ལུགས་ཀྱིས།

ᵃजरा- ᵇआतुरः अहम् दण्ड- नीत्या

གནས་དང་ གནས་སུ་ འཁྲུལ་བ་ སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་།

पदे पदे स्खलनानि रचन्

སྤྱོད་པ་ ཐམས་ཅད་ མི་བདག་ རྗེས་སུ་ མཐུན།། ༡

वृत्तिं सर्वां नृपस्य अनु- करोमि ॥

अन्तःपुराणां विहितव्यवस्थः
पदे पदेऽहं स्खलनानि रचन् ।
जरातुरः सम्प्रति दण्डनीत्या
सर्वं नृपस्यानुकरोमि वृत्तम् ॥ १ ॥

[སྒོ་སྲུངས་ཀྱིས།]

[प्रतीहारः ।]

ཀྱེ་ཇོ་བོ་ ཁྱེད་ གང་དུ་ གཤེགས།

आर्य भवान् क प्रस्थितः ।

आर्य क नु खलु भवान् प्रस्थितः ।

[ཉག་ཚུམ་པས།]

[कञ्चुकी ।]

ལྷ་མོ་ བཤེས་གཉེན་དབྱིག་གི་ ཡུམ་གྱིས་ [2] བདག་ལ་ གསུངས་པ།
देव्या मित्रावसोः जनन्या अहम् उक्तः ।
ཉག་ཚུམ་པ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ཇི་སྲིད་ ཞག་ བཅུའི་ བར་དུ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་དང་།
कञ्चुकिन् त्वया यावत् [b]रात्र- [a]दश [d]पर्यन्तम् मलयवत्याः
མག་པ་ལ་ གོས་ དམར་པོ་དག་ སྦྱིན་པར་བྱའོ་ ཞེས་སོ།། རྒྱལ་པོའི་
जामातुश्च [b]वासांसि [a]रक्त दातव्यानि इति । राज-
བུ་མོ་ ཡང་གྱིས་ སྐྱུག་གི་ ཁབ་ཏུ་ འཁོད་དོ།། གཞོན་ནུ་
दुहिता अपि श्वशुर- कुले वर्तते । कुमार-
སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཡང་ རྒྱལ་ཚབ་ [3] བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་དང་ འགྲོགས་ཏེ་
जीमूतवाहनः अपि युवराजेन मित्रावसुना सहितः
རྒྱ་མཚོའི་ འགྲམ་ ལྟ་རུ་ དེ་རིང་ སོང་ངོ་ ཞེས་ བདག་གིས་ ཐོས་སོ།།
समुद्र- वेलां द्रष्टुम् अद्य गत इति मया श्रुतम् ।
དེས་ན་ རེ་ཞིག་ རྒྱལ་པོའི་ བུ་མོའི་ སྤྲོན་ཏུ་ འགྲོ་ འམ་ མག་པའི་
तत् तावत् राज- पुत्र्याः सकाशम् गच्छामि आहो जामातुः
སྤྲོན་ཏུ་ འགྲོ་ བདག་གིས་ མ་ ཤེས་སོ།
सकाशं गच्छामि अहं न जाने ।

आदिष्टोऽस्मि देव्या मित्रावसोर्जनन्या । यथा कञ्चुकिन् त्वया दशरात्रं यावन्मलयवत्या जामातुश्च रक्तवासांसि नेतव्यानीति । कुत्र प्रथमं गच्छामि । राजसुता च श्वशुरकुले वर्तते । जीमूतवाहनोऽपि युवराजेन मित्रावसुना सह समुद्रवेलां द्रष्टुमद्य गत इति मया श्रुतम् । तन्न जाने किं मलयवत्याः सकाशं गच्छाम्युताहो जामातुरिति ।

[སྒོ་སྲུངས་ཀྱིས།]

[प्रतीहारः ।]

ཇོ་བོ་ སྔོན་ལ་ རྒྱལ་པོའི་ བུ་མོའི་ [4] སྤྲོན་ཏུ་ སོང་ཤིག། དེ་ཉིད་དུ་
आर्य पूर्वं राज- पुत्र्याः सकाशं गम्यताम् । तत्र हि

གལ་དེ་ན་ དུས་འདི་ཙམ་དུ་ མག་པ་ ཡང་ སླར་ལོངས་པར་ འགྱུར་རོ།།
यदि वेलायाम् इयत्याम् जामाता अपि प्रत्यागतः भविष्यति ।

आर्य वरं राजपुत्र्याः समीपगमनम् । तत्र हि कदाचिदियत्यां वेलायां जामाता प्रत्यागतो भविष्यति ।

[ཉན་ཏུམ་པས།]
[कञ्चुकी ।]

རབ་དགའ་ ལེགས་པ་དག་ བསྟན་ཏོ། ཁྱོད་ ཀྱང་ གང་དུ་ འགྲོ།
सुनन्द साधु उक्तम् । भवान् पुनः क्व प्रस्थितः ।

सुनन्द साधूक्तम् । भवता पुनः क्व गम्यते ।

[སྒོ་སྲུངས་ཀྱིས།]
[प्रतीहारः ।]

བདག་ལ་ ཡང་ རྒྱལ་པོ་ ཆེན་པོ་ ཀུན་གྱི་དབྱིག་གིས་ བཀའ་ [5] སྩོལ་བ་
अहम् अपि [b]राज- [a]महा- [c]विश्वावसुना आदिष्टः ।
ཇི་ལྟར་ རབ་དགའ་ སོང་ལ་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ལ་ སྨྲོས་ཤིག།
यथा सुनन्द गत्वा मित्रावसुं ब्रूहि ।
ཚེས་གཅིག་གི་ སྒྲོན་མའི་ དགའ་སྟོན་ འདི་ལ་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་དང་
प्रतिपद्- दीप- उत्सवे अस्मिन् मलयवत्याः
མག་པ་ལ་ ཡང་ འོངས་ནས་ དགའ་སྟོན་ དེ་ལ་འོས་པ་རྣམས་ ཅུང་ཟད་
जामातुः च आगत्य उत्सवे तदनुरूपं किञ्चिद्
ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ ཞེས།།
उपविधेयम् इति ।
[6] དེས་ ཇོ་བོ་ རྒྱལ་པོའི་ ནུ་མོའི་ མདུན་དུ་ སོང་ཞིག། བདག་ ཀྱང་
तत् आर्य राज- स्वसुः सकाशं गच्छतु । अहम् अपि
བཤེས་གཉེན་དབྱིག་གི་ འབོད་ པའི་ སྐད་དུ་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
मित्रावसोः आह्वानाय पुनः गच्छामि ।

अहमपि महाराजविश्वावसुना समादिष्टः। यथा सुनन्द गच्छ। मित्रावसुं ब्रूहि अस्मिन् दिवसे प्रतिपद्दीपोत्सवे मलयवत्या जामातुश्चैतदुत्सवानुरूपं किञ्चिदागत्य निरूपयेति। तद् गच्छतु राजपुत्र्याः सकाशमार्यः। अहमपि मित्रावसोराज्ञानाय गच्छामि।

[གཉིས་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[उभौ निष्क्रान्तौ।]

[འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།]

[प्रवेशकः।]

[དེ་ནས་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ དང་། བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།།]

[ततः जीमूतवाहनः च मित्रावसुः प्रविष्टः।]

[[7] འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

མལ་སྟན་ རྩྭ་འཇམ་དག་དང་ གདན་ནི་ རྡོ་ གཙང་ ཁང་པ་
शय्या शाद्वलम् आसनं [b]शिला [a]शुचि सद्म
ལྗོན་པ་དག་གི་ འོག།
द्रुमाणाम् अधः।
བཏུང་བ་ ཆུ་ རྒྱུན་ བསིལ་བ་དག་དང་ ཁ་ཟས་ རྩ་བ་ གྲོགས་ནི་
पानं [b]वारि [a]निर्झर- [c]शीतम् अशनम् मूलं सहायाः
རི་དྭགས་ཏེ།
मृगाः।
དེ་ལྟར་ མ་བསླངས་ འབྱོར་པ་ ཐམས་ཅད་ རྙེད་པའི་ ནགས་ཚལ་
इति [a]अप्रार्थित- [d]विभवे- [c]सर्व- [b]लभ्य- वने
འདི་ན་ སྐྱོན་ ཅིག་ ཉིད།
अस्मिन् दोषः एकः हि।

[282 a. 1] དོན་གཉེར་བ་རྙེད་དཀའ་ གཞན་དོན་ བསྒྲུབ་པའི་
अर्थिनि दुष्प्रापे परार्थ- घटना-
འབྲས་མེད་དོན་ འབྲལ་ ཉིད་དུ་ གནས་པའོ། ༢
वन्ध्यैः वृथा एव स्थीयते ॥

शय्या शाद्वलमासनं शुचिशिला सद्म द्रुमाणामधः
शीतं निर्झरवारि पानमशनं कन्दाः सहायाः मृगाः ।
इत्यप्रार्थितलभ्यसर्वविभवे दोषोऽयमेको वने
दुष्प्रापार्थिनि यत् परार्थघटनावन्ध्यैर्वृथा स्थीयते ॥ २ ॥

[བཞེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས་ སྟེང་དུ་ བལྟས་ནས།]
[मित्रावसुः ऊर्ध्वम् अवलोक्य ।]

གཞོན་ནུ་ སྒུར་བར་མཛོད་ཅིག། འདི་ནི་ ཆུའི་ ཕུང་པོ་ སྐྱོད་པའི་
कुमार लक्ष्यताम् । अयम् अम्बुराशेः क्षोभस्य
དུས་སོ།།
समयः ।
कुमार लक्ष्यताम् लक्ष्यताम् । समयोऽयं चलितुमम्बुराशेः ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ཐོས་ནས།]
[जीमूतवाहनः आकर्ण्य ।]

ལེགས་ [2] པར་ མཚོན་ནོ། དེ་ལྟར་ ཡང་
सम्यक् उपलक्षितम् । तथा हि
རབ་སྒྲོགས་ ཆུ་ཡི་ གླང་ ཆེན་དཔོང་པོའི་ ཤུགས་ཀྱིས་ བསྣུན་པས་
उद्गर्जत्- जल- कुञ्जर- द्वन्द्व- रभस- आस्फाल-
རྗེས་འབྲེལ་རབ་ རྒྱས་ཞིང་།
अनुबन्ध- उद्धतः
རིའི་ཕུག་ནང་གི་ ས་གཞི་ ཐམས་ཅད་ [པ] སྒྲ་བརྙན་རབ་དུ་སྒྲོགས་ བྱེད་པ།
पर्वत- कन्दर- उदर- भुवः सर्वाः प्रतिध्वानिनीः कुर्वन् ।

ཐོས་པའི་ ལམ་ འགོག་ སྒྲ་ འདི་ ཇི་ལྟར་ དྲག་ཏུ་ སྒྲོགས་པར་[3]
श्रुति- पथ- उन्माथी ध्वनिः अयम् यथा उच्चैः उच्चरति
བྱེད་པ་ དེ་བཞིན་བར།
तथा
རབ་འཕར་ གྲངས་མེད་ དུང་དང་ལྡན་པའི་ རླབས་ འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་
प्रेङ्खद्- असङ्ख्य- शङ्ख- सहिता वेला द्वयम्
འོངས་པ་ འདྲ།། ༢
आगच्छति इव ॥

उद्गर्जज्जलकुञ्जरेन्द्ररभसास्फालानुबन्धोद्धतः
सर्वाः पर्वतकन्दरोदरभुवः कुर्वन् प्रतिध्वानिनीः ।
उच्चैरुच्चरति ध्वनिः श्रुतिपथोन्माथी यथायं तथा
प्रायः प्रेङ्खदसङ्ख्यशङ्खवलया वेलेयमागच्छति ॥ २ ॥

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः ।]

གཞོན་ནུ་ བྱུང་བ་ཉིད་མ་ ཡིན་ནམ། ལྟོས་ཤིག།
कुमार आगतैव ननु । पश्य ।

ལི་ཤིའི་ ཡལ་མདབ་དག་ནི་ ཟོས་གྱུར་པའི།
[c]लवङ्ग- [d]पल्लव- [b]प्रचुर [a]कवलित-
ལག་ལྡན་ ཆུ་སྲིན་ རིགས་པའི་[4] དྲི་བཟང་གྱི།
करि- मकर- उद्गार- सुरभि-
ཆུ་དང་ལྡན་པ་ རྒྱ་མཚོའི་དབའ་ རླབས་ འདི།
पयस्वत्- समुद्र- वेला द्वयम् ।
རིན་ཆེན་ འོད་ཟེར་དག་གིས་ སྤྲས་ཏེ་ མཛེས།། ༤
रत्न- द्युति- रञ्जिता भाति ॥

कवलितलवङ्गपल्लवकरिमकरोद्गारसुरभिणा पयसा ।
एषा समुद्रवेला रत्नद्युतिरञ्जिता भाति ॥ ४ ॥

[འདྲེན་པས།]

[नायकः।]

བཞེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་ ཆུ་འཛིན་ནི། དཀར་བའི་
मित्रावसो शरत्समय- पयोधर- पाण्डु-
སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་ བསྒྲིབས་པ། མ་ལ་ཡའི་ [5] རྩེ་མོ་ འདི། གངས་ཅན་
पटलेन प्रावृत- मलय- सानवः एते प्रालेय-
རི་རྩེའི་ དཔལ་དག་ འཛིན།
अचलशिखरश्रियम् उद्वहन्ति।

मित्रावसो पश्य शरत्समयपाण्डुभिः पयोधरपटलैः प्रावृताः प्रालेयाचलशिखरश्रियमुद्वहन्त्यचलसानवः।

[བཞེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः।]

གཞོན་ནུ་ འདི་དག་ ནི་ རི་ མ་ལ་ཡའི་ རྩེ་མོ་ མ་ ཡིན་ ཏེ།
कुमार अमी खलु [b]पर्वत- [a]मलय [c]सानवः न भवन्ति इति।
ངེས་པར་ འདི་དག་ནི་ ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ རུས་པའི་ ཚོགས་སོ།
खलु एते नागानाम् अस्थि- संघाताः।

कुमार नैवामी मलयसानवः। नागानामस्थिसंघाताः खल्वेते।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས། སྙིང་ངན་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་ [6] པར།]
[जीमूतवाहनः सोद्वेगकष्टम्।]

རྒྱུ་མཚན་ ཅིའི་ཕྱིར་ འདི་སྙེད་ དུས་ གཅིག་ཏུ་ ཤི་བར་གྱུར།
[a]निमित्तं [b]किम् इयन्तः काले एकस्मिन् मृताः।

[བཞེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः।]

གཞོན་ནུ་ འདི་དག་ དུས་ གཅིག་ཏུ་ ཤི་བ་ ཉིད་ མ་ ཡིན་ ཏེ། འདི་དག་
कुमार अमी काले एकस्मिन् मृताः एव न भवन्ति इति। अमी
ཇི་ལྟར་ གྱུར་པ་ གཟན་པར་མཛོད་ཅིག་ སྔོན་ རང་གི་ གཤོག་པའི་ རླུང་གིས་
यथा- भूताः श्रूयताम्। पुरा किल स्व- पक्ष- पवनेन

རྒྱ་མཚོའི་ ཆུ་[7] བསྐྱོད་ དེས་ འོག་ནས་ བླངས་ནས་ བྱ་ཁྱུང་གིས་ ཉི་མ་
सागर- जलं क्षुब्धं तेन रसातलाद् उद्धृत्य वैनतेयः [b]दिनं
སོ་སོ་ལ་ ལག་འགྲོ་ དུ་མ་ཟ་བར་བྱེད་དོ།
[a]प्रति- भुजङ्गान् अनेकान् आहारयति।

श्रूयताम्। पुरा किल स्वपक्षपवनापास्तसागरजलस्तरसा रसातलादुद्धृत्य भुजङ्गमाननुदिनमाहारयति स्म वैनतेयः।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]
[जीमूतवाहनः।]

སྡུག་པ་ ཤིན་ཏུ་ དཀའ་བ་དག་ བྱེད་དོ། དེ་ནས།
कष्टम् अति- दुष्करं करोति। ततः।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]
[मित्रावसुः।]

དེ་ནས་ ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ ཀླུའི་ འཇིག་རྟེན་ མཐའ་དག་ བརླག་[282 b. 1]ཏུ་
ततः कदाचित् [b]नाग- [c]लोक- [a]सकल- [d]विनाशम्
དོགས་ནས་ ཀླུའི་ རྒྱལ་པོ་ ནོར་རྒྱས་ཀྱི་ བྱ་ཁྱུང་ལ་ སྨྲས་པ།
आशङ्क्य नाग- राजेन वासुकिना गरुत्मान् अभिहितः।

ततः सकलनागलोकविनाशशङ्किना नागराजेन गरुत्मानभिहितः।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ གུས་པ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतवाहनः सादरम्।]

དང་པོར་ ང་ ཟོ་ཞིག་ ཅེས་པ་ འམ་ཅི།
प्रथमम् माम् भक्षय इति किम्।

किं मां भक्षयेति।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]
[मित्रावसुः।]

མ་ཡིན་ནོ།
नहि।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ སྨད་པ་དང་བཅས་པར།]

[जीमूतवाहनः सावज्ञम्।]

གཞན་ ཅི།

अन्यत् किम्।

किमन्यत्।

[བཞེས་ [2] གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः।]

འདི་ བརྗོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ མངོན་པར་ འདེབས་པས་ སྐྲག་ནས་
इदम् उक्तम् तव अभि- सम्पात- त्रासात्
ལག་འགྲོ་མ་སྟོང་ཕྲག་རྣམས་ཀྱི་ མངལ་ ལྷུང་བར་བྱེད་ཅིང་ ཕྲུག་གུ་རྣམས་ ཀྱང་
भुजङ्गाङ्गनानां सहस्राणां गर्भाः स्रवन्ति शिशवः च
ལྟ་བ་ ཉེ་བར་ འགྲོ་འོ། དེ་ལྟར་ བདག་གི་ རྒྱུན་ ཆད་པར་ གྱུར་ན་ ཁྱོད་
पञ्चलम् उप यान्ति। एवम् अस्माकम् सन्तति- विच्छेदः भवति तव
ཉིད་ཀྱི་ རང་གི་ དོན་ ཉམས་ [3] པར་ འགྱུར་རོ། དེས་ན་ གང་གི་
एव स्व- अर्थ- हानिः भवेत् तत् यद्
དོན་དུ་ ཁྱོད་ ས་འོག་ཏུ་ མངོན་པར་ འབབས་པ་ དེའི་ དོན་དུ་ ཉི་མ་
अर्थं भवान् पातालम् अभि- पतति तद्- अर्थं [b]दिनं
སོ་སོར་ རྒྱ་མཚོའི་ འགྲམ་ན་ གནས་པ་ལ་ རེ་རེ་བ་ ཉིད་ཀྱིས་ བསྐུལ་ཏེ་
[a]प्रति- समुद्र- तटे स्थितस्य एकैकम् एव प्रेष्य
གཏང་བར་བྱའོ། ཞེས་སོ།
समर्पयामि। इति।

इदमुक्तम्—त्वदभिसम्पातत्रासात् सहस्रशः स्रवन्ति भुजङ्गाङ्गनानां गर्भाः। शिशवश्च पञ्चलमुपयान्ति। एवञ्च सन्ततिसमुच्छेदादस्माकं तवैव स्वार्थहानिर्भवेत् यदर्थमभिपतति भवान् पातालम्। तदेकैकं भुजङ्गमनुदिवसं समुद्रतटस्थितस्याहमेव प्रेषयिष्यामीति।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

སྡུག་པ་ དེ་ལྟར་ ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་ [4] ཀླུ་རྣམས་ ལེགས་པར་
कष्टम् एवम् नागराजेन पन्नगाः सु-
བསྲུངས་ལོ།
रक्षिताः ।

कष्टं सुरक्षिताः किलैवं नागराजेन पन्नगाः ।

གང་གི་ ལྕེ་ནི་ སྟོང་ཕྲག་ གཉིས་ནང་ན།
यस्य जिह्वा- सहस्र- द्वितयस्य मध्ये
གང་གིས་ སྦྲུལ་ གཅིག་ བསྲུང་ཕྱིར་ སྦྲུལ་ དགྲ་ལ།
यया [b]अहि- [a]एक- [c]रक्षार्थम् अहि- द्विषे
འདི་ བདག་ བདག་ ཉིད་ སྟེར་ ཞེས་ སྨྲ་བ་ཡི།
एष स्वयम् आत्मा एव दत्त इति ब्रवीति
ལྕེ་ དེ་ དེ་ལ་ གཅིག་ ཀྱང་ མེད་ དམ་ཅི།། ༥
जिह्वा सा तस्य एका अपि न किम् ॥

जिह्वासहस्रद्वितयस्य मध्ये
नैकापि सा तस्य किमस्ति जिह्वा ।
एकाहिरक्षार्थमहिद्विषेऽद्य
दत्तो मयात्मेति यया ब्रवीति ॥ ५ ॥

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः ।]

དེ་ [5] དག་ ཀྱང་ བྱའི་ རྒྱལ་པོས་ ཁས་བླངས་སོ།
तत् अपि पक्षि- राजेन प्रतिपन्नम् ।
དེ་ལྟར་ ཉི་མ་ སོ་སོ་ རེ་རེ་རྣམ་ བཞག་ བསྒྲུབས་ འགྱུར་བའི།
इति [b]दिनं [a]प्रति एकशः [b]व्यवस्थः [a]विहित- भवन् ।

གང་ཞིག་ སྦྲུལ་ བདག་རྣམས་ནི་ མདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོས་ ཟ་བར་བྱེད།

यान् अहि- पतीन् पतगाधिराजः भक्षयति

དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ རུས་ཕུང་ གངས་ རི་དག་གི་ འོད་ཅན་ འདི།

तेषाम् अस्थिकूटाः तुहिन- शैल- रुचः अमी

ཉི་མ་ [6] སོ་སོར་ འཕེལ་བར་ གྱུར་ཅིང་ འགྱུར་ལ་ འགྱུར་པ་ཡིན།། ༦

[b]दिनम् [a]प्रति विवृद्धिं गता यास्यन्ति यान्ति ॥

इत्येकशः प्रतिदिनं विहितव्यवस्थो
यान् भक्षयत्यहिपतीन् पतगाधिराजः ।
यास्यन्ति यान्ति च गताश्च दिनैर्विवृद्धिं
तेषाममी तुहिनशैलरुचोऽस्थिकूटाः ॥ ६ ॥

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ངོ་མཚར་དང་བཅས་པར།]

[जीमूतवाहनः साश्चर्यम् ।]

གཙང་བ་མིན་པ་ ཀུན་གྱི་སྙིང་།

[b]अशुचि- [a]सर्व निधानस्य

བྱས་པ་མི་གཟོ་ རྣམ་པར་འཇིག།

कृतघ्नस्य विनाशिनः

ལུས་ངན་དག་གི་ ཆེད་དུ་ ཡང་།

शरीरकस्य कृते अपि

རྨོངས་པ་དག་ནི་ སྡིག་པ་ བྱེད།། ༧

मूढाः पापानि कुर्वते ॥

सर्वाशुचिनिधानस्य कृतघ्नस्य विनाशिनः ।
शरीरकस्यापि कृते मूढाः पापानि कुर्वते ॥ ७ ॥

ཀྱེ་མ་ ཀླུ་རྣམས་ [7] ཀྱི་ རྒུད་པ་ འདི་ནི་ མཐར་ཐུག་པ་མེད་དོ།

अहो नागानाम् विपत्तिः इयम् अपर्यवसाना ।

[བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར།]

[आत्मगतम् ।]

རང་གི་ ལུས་ ཡོངས་སུ་ བཏང་བས་ གདེངས་ཅན་ གཅིག་
स्व- शरीर परि- त्यागेन फणभृतः एक-
ཙམ་ ཡང་ བདག་གི་ ཡོངས་སུ་ སྐྱོང་བར་བྱེད་ ནུས་པར་གྱུར་ན་ ཅི་
मात्रस्य अपि मम परि- रक्षणे शक्तिः किं
མ་རུང་ འོན་ཀྱང་ བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ གནས་སོ།
न योग्या । किन्तु मित्रावसुः तिष्ठति ।

अपि नाम शक्नुयामहं स्वशरीरदानादेकस्यापि फणभृतः परिरक्षां कर्तुम् ।

[དེ་ནས་ སྒོ་ [283 a. 1] སྲུང་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ།]

[ततः प्र- तीहारः प्रविष्टः ।]

རིའི་ རྩེ་མོར་ནི་ བདག་གིས་ འཛེགས་སོ།
गिरि- शिखरम् अहम् आरूढः ।

[རྣམ་པར་བལྟས་ནས།]

[विलोक्य ।]

བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་ འདི་ མག་པ་དང་ ཉེ་བར་ན་ འཁོད་དོ། རེ་ཞིག་
मित्रावसुः अयम् जामातुः समीपे वसति । यावत्
དྲུང་དུ་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
उप- सर्पामि ।

[ཉེ་བར་ བཏུད་དེ།]

[उप- सृत्य ।]

གཞོན་ནུ་ རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག།
कुमारः विजयताम् ।

[བཤེས་ [2] གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः ।]

རབ་དགའ་ དགོས་པ་ ཅིའི་སླད་དུ་ འོངས།

सुनन्द निमित्तम् किम् आगमनम् ।

सुनन्द किं निमित्तमागमनम् ।

[སྒོ་སྲུངས་ཀྱིས། རྣ་བར་ ཞུ་བར་བྱེད་དོ།]

[प्रतीहारः कर्णे कथयति ।]

[བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः ।]

གཞོན་ནུ་ ཡབ་ཀྱིས་ བདག་ འབོད་པར་བྱེད་དོ།

कुमार तातः माम् आह्वयते ।

[འདྲེན་པས།]

[नायकः ।]

གཤེགས་པར་མཛོད་ཅིག།

गम्यताम् ।

[བཤེས་གཉེན་གྱི་ [3] དབྱིག་གིས།]

[मित्रावसुः ।]

གཞོན་ནུ་ ཡང་ གནོད་པ་ མང་པོའི་ ཕྱོགས་ འདིར་ ལྟར་མོ་ལ་ཡུན་

कुमारेण अपि [c]प्रत्यवाये [b]बहु- [d]प्रदेशे [a]अस्मिन् कुतूहलात्

རིང་དུ་ གནས་པར་ མི་བྱའོ།

चिरं स्थातव्यम् न ।

कुमारेणापि बहुप्रत्यवायेऽस्मिन् प्रदेशे कुतूहलान्न चिरं स्थातव्यम् ।

[སྒོ་སྲུངས་དང་ འགྲོགས་ཏེ་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[प्रतीहारेण सह निष्क्रान्तः ।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

རེ་ཞིག་ བདག་གིས་ ཀྱང་ རིའི་རྩེ་མོ་ འདི་ལས་ བབས་ཏེ་
यावत् अहम् अपि गिरि- शिखरात् अस्मात् अवतीर्य

རྒྱ་མཚོའི་ [4] འགྲམ་ བལྟ་བར་བྱའོ།
समुद्र- तटम् अवलोकयामि।

[བབས་ནས་ སོང་ངོ་། ཕྱི་རོལ་ན།]

[अवतीर्य निष्क्रामति। नेपथ्ये।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་སྡུག། ཀྱི་ཧུད་ བུ་སྡུག། དུང་གིས་གཙུག་ ཁྱོད་
हा पुत्रक हा पुत्रक शङ्खचूड त्वम्

གསོད་པར་བྱེད་ ཟེར་ན་ བདག་གིས་ ཇི་ལྟར་ བལྟ་བར་བྱ།
व्यापाद्यमानः इति मया कथम् प्रेक्षितव्यः।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

ཨ་ཡེ་ བུད་མེད་ ལྟ་བུ་ གཟེར་བའི་ ཆོ་ང་དག་གོ། [5] དེས་ན་
अये योषित इव आर्त्त- प्रलापाः तत्

རེ་ཞིག་ ཉེ་བར་ བཏུད་དེ། འདི་ སུ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ འཇིགས་པ་
यावत् उप- सृत्य इयं का अस्याः भयं

གང་ལས་ཡིན་ ཞེས་ གསལ་བར་བྱའོ།
कुतः इति स्फुटीकरोमि।

अये योषित इवार्त्तप्रलापः। तद् यावदुपेत्य केयं कुतोऽस्या भयकारण-मिति स्फुटीकरोमि।

[དེ་ནས་ རྒན་མོ་ ངུ་ཞིང་ རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ དུང་གི་གཙུག་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།
[ततः वृद्धया क्रन्दन्त्या अनु- गम्यमानः शङ्खचूडः प्रविष्टः।

གོས་ཟུང་དག་ སྦས་པའི་ ཀིང་ཀ་ར་ཡང་ངོ་།]
[a]गोपायित- [b]वस्त्रयुगलः किङ्करस्य।]

[རྒན་[6]མོས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[वृद्धा। सास्रम्।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་སྡུག་ དུང་གི་གཙུག། དེ་རིང་ ཁྱོད་ གསོད་པར་འགྱུར་བ་
हा पुत्रक शङ्खचूड अद्य त्वम् व्यापाद्यमानः
བདག་གིས་ ཇི་ལྟར་ བལྟ་བར་བྱ།
मया कथम् प्रेक्षितव्यः।

[ཨོག་ཀོ་ནས་ བཟུང་སྟེ།]
[चिबुके गृहीत्वा।]

ཁྱོད་ཀྱི་ བཞིན་གྱི་ ཟླ་བ་ འདི་དང་ བྲལ་བས་ན་ དེ་རིང་ བདག་གི་
तव मुख- चन्द्रेण अनेन विरहितं इदानीम् मम
ས་འོག་ མུན་པར་ འགྱུར་རོ།
पातालम् अन्धकारीभविष्यति।

[7] [དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः।]

ཡུམ་ འདི་ལྟར་ ཤིན་ཏུ་ སྨྲེ་སྔགས་ འདོར་ ཅིས་ བདག་ རབ་ཏུ་
अम्ब एवम् सुतरां परिदेवयमाना इह किम् आत्मानम् अति-
གདུང་བར་བྱེད།
पीडयसि।

अम्ब किमेवमतिविक्लवा सुतरामात्मानं पीडयसि।

[རྒན་མོས། ངེས་པར་བརྟགས་ནས། བུའི་ ལུས་ལ་ རེག་ཅིང་།]
[वृद्धा निर्वर्ण्य पुत्रस्य अङ्गानि स्पृशन्ती।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་སྡུག་ ཁྱོད་ཀྱི་ ལུས་ ཉི་མ་ མཐོང་བས་ ཤིན་ཏུ་ གཞོན་པའི་
हा पुत्रक ते शरीरम् सूर्य- अदर्शनेन अति- सुकुमारम्
ཇི་ལྟར་ན་ སྙིང་ [283 b. 1] ལ་ བརྩེ་བ་མེད་པའི་ མཁའ་ལྡིང་གིས་
कथम् [b]हृदयः [a]निर्घृण- गरुडः
ངེས་པར་ ཟ་བར་འགྱུར།
नूनम् आहारयिष्यति।

हा पुत्रक कथं ते अदृष्टसूर्यसुकुमारं शरीरं निर्घृणहृदयो गरुड आहारयिष्यति।

[མགྲིན་པ་ན་ བཟུང་སྟེ་ ངུ་བར་བྱེད་དོ།]

[कण्ठे गृहीत्वा रोदिति।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः।]

ཡུམ་ སྨྲེ་སྔགས་ཀྱིས་ ཅི་ཞིག་ཕན་ ལྟོས་ཤིག།
अम्ब परिदेवनेन कः उपकारः। पश्य

अम्ब अलमलं परिदेवितेन। पश्य

དང་པོ་ གང་ཚེ་ སྐྱེས་པ་ན།
प्रथमं यदा जातम्
མི་རྟག་ཉིད་ཀྱིས་ པང་དུ་བྱེད།
अनित्यता क्रोडीकरोति।
མ་ཡིས་ ཕྱིས་ནས་ [2] མ་མས་ བཞིན།
जननी पश्चात् धात्री इव
དེ་ཚེ་ མྱ་ངན་ རིམ་པ་ ཅི།། ༨
तदा शोकस्य क्रमः कः॥

क्रोडीकरोति प्रथमं जातं नित्यमनित्यता।
धात्रीव जननी पश्चात्तदा शोकस्य कः क्रमः॥ ८॥

[རྒན་མོས།]

[वृद्धा।]

བུ་སྡུག་ ཡུད་ཙམ་ཞིག་ འདུག་ དང་། རེ་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱི་ བཞིན་
पुत्रक मुहूर्त्त-मात्रम् तिष्ठ अपि। तावत् ते वदनं
བལྟ་བར་བྱའོ།
प्रेक्षे।

हा पुत्रक तिष्ठ। मुहूर्त्तमपि तावत्ते वदनं प्रेक्षिष्ये।

[ཀིང་ཀ་རས།]

[किङ्करः ।]

ཚུར་ཤོག་ ཚུར་ཤོག། གཞོན་ནུ་ དུང་གི་གཙུག། དེ་དག་ བརྗོད་པས་
एहि एहि कुमार शङ्ख-चूड एतया भणन्त्या
ཁྱོད་ལ་ ཅི། ངེས་པར་ [3] བུ་ལ་ ཆགས་པས་ རྨོངས་པ་ འདི་དག་གིས་ནི་
तव किम् । [d]खलु [a]पुत्र- [b]स्नेह- [c]मोहिता एषा
རྒྱལ་པོའི་ བྱ་བ་ མི་ ཤེས་སོ།
राज- कार्यं न जानाति ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्ख-चूडः ।]

བཟང་པོ་ འོང་བ་ འདི་ ཉིད་དོ།
भद्र आगच्छामि अयम् एव ।

भद्र, अयमहमागच्छामि ।

[ཀིང་ཀ་རས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[किङ्करः आत्मगतम् ।]

ངེས་པར་ བདག་གིས་ དུང་གི་གཙུག་ གསོད་པའི་ རྡོ་དང་ ཉེ་བར་
खलु मया शङ्ख-चूडः वध्य- शिला- समीपम्
ཁྲིད་ཟིན་ཏོ། [4] རེ་ཞིག་ གསོད་པའི་ རྟགས་ འདི་ བྱིན་ཏེ་ གསོད་པའི་
आनीतः । यावत् वध्य- चिह्नं एतत् दत्वा वध्य-
རྡོ་དག་ བསྟན་པར་བྱའོ།
शिलाम् दर्शयामि ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས། མཐོང་ནས།]

[जीमूतवाहनः दृष्ट्वा ।]

ཨ་ཡེ་ འདི་ནི་ བུད་མེད་དོ།
अये असौ योषित् ।

[དུང་གི་གཙུག་ མཐོང་ནས།]

[शङ्खचूडं दृष्ट्वा।]

ངེས་ འདི་ནི་ འདིའི་ བུ་ ཡིན་པར་ བརྟགས་པར་བྱའོ། དེས་ན་
नूनम् अयम् अस्याः सुतः इति तर्कयितव्यम्। तत्
ངེས་པར་ ཅིའི་ [5] དོན་དུ་ ངུ་བར་བྱེད།
नूनम् किम् अर्थम् आक्रन्दति।

[ཀུན་དུ་ བལྟས་ནས།]

[समन्तात् अवलोक्य।]

ངེས་པར་ འཇིགས་པའི་ རྒྱུ་ནི་ ཅི་ཡང་ མ་ མཐོང་ངོ་། དེས་ འདིའི་
खलु भय- कारणम् किञ्चित् न पश्यामि। तत् अस्याः
འཇིགས་པ་ གང་ལས་ འབྱུང་བར་འགྱུར། ཅི་ཞིག་ ཉེ་བར་ གཏུད་ནས་
भयम् कुतः भविष्यति। किम् उप- सृत्य
དྲི་བར་བྱའོ། ཡང་ན་ འདི་ནི་ འདི་ལྟར་ རྒྱུན་དུ་ ཆོ་ངེ་ འདོན་པས་
पृच्छामि। अथवा अयम् एवम् प्रसक्तः आर्तप्रलापः इति
གལ་ [6] ཏེ་ འདི་ ཉིད་ལས་ གསལ་བར་ འགྱུར་རོ། དེས་ན་ ཡལ་
यदि अत एव व्यक्तिः भविष्यति। तत् *वि-
འདབ་ཅན་གྱི་ བསྒྲིབས་ཏེ་ མཉན་པར་བྱའོ།
टपि- अन्तरितः शृणोमि।

अये इयमसौ योषित्। नूनमनेनाप्यस्याः सुतेन भवितव्यम् यदर्थमाक्रन्दति। न खलु पुनः किञ्चिद् भयकारणम् पश्यामि। तत् कुतोऽस्या भयं भविष्यतीति किमुपेत्य पृच्छामि। अथवा प्रसक्त एवायमालापः। कदाचिदित एव व्यक्तिर्भविष्यति। तद् विटप्यन्तरितस्तावच्छृणोमि।

[ཀིང་ཀ་རས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར་ ཐལ་མོ་སྦྱར།]

[किङ्करः। सास्रं बद्धाञ्जलिः।]

གཞོན་ནུ་ དུང་གི་གཙུག་ འདི་ནི་ ངེས་པར་ ཇོ་བོའི་ བཀའ་ཡིན་ནོ་
कुमार शङ्खचूड एष नूनम् स्वामिनः आदेशः
ཞེས་ བྱ་སྟེ། མི་བཟང་ [7] པོ་ འདི་འདྲ་ བདག་ སྨྲའོ།
इति कृत्वा अभद्रम् ईदृशम् मया भण्यते।

कुमार शङ्खचूड एष स्वामिन आदेश इति कथयितुमपि अभद्रं मन्यते।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः।]

བཟང་པོ་ སྨྲོས་ཤིག།

भद्र कथय।

[ཀིང་ཀ་རས།]

[किङ्करः।]

ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ ནོར་རྒྱས་ཀྱིས་ ཁྱོད་ལ་ བཀའ་སྩལ་ཏེ།

पातालराजः वासुकिः त्वाम् आज्ञापयति।

[དུང་གི་གཙུག་གིས། གུས་པ་དང་བཅས་པར་ སྤྱི་བོར་ ཐལ་མོ་ སྦྱར་ནས།]

[शङ्खचूडः सादरम् शिरसि अञ्जलिं बद्ध्वा।]

རྗེ་ཡིས་ ཅི་ཞིག་ བཀའ་སྩལ།

स्वामी किम् आज्ञापयति।

[284 a. 1] [ཀིང་ཀ་རས།]

[किङ्करः।]

གོས་ དམར་པོ་ ཟུང་ འདི་དག་ ཁྱོད་ལ་ གསོད་པའི་ རྡོ་ལ་

[b]अंशुक- [a]रक्त- [c]युगलम् एतत् त्वम् [परिधाय] वध्य- शिलाम्

འཛེགས་ཤིག། གང་གིས་ གོས་ དམར་པོའི་ རྟགས་ཀྱིས་ ཉེ་བར་ མཚོན་དག་

आरोह। येन [b]अंशुक [a]रक्त- [c]चिह्नेन उप- लक्षितं

མཁའ་ལྡིང་གིས་ བཟུང་ནས་ ཟས་ཀྱི་ དོན་དུ་ འཁྱེར་བར་འགྱུར་རོ།

गरुडः गृहीत्वा आहार- अर्थं नेष्यति।

एतद् रक्तांशुकयुगलं परिधायारोह वध्यशिलां येन रक्तांशुकचिह्नोपलक्षितं गरुडो गृहीत्वाहारार्थं नेष्यति।

[སྤྲིན་ [2] གྱི་བཞོན་པས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[जीमूतवाहनः सास्त्रम् ।]

འདི་ ཉིད་ སྡུག་པ་ ནོར་རྒྱས་ཀྱིས་ ཡོངས་སུ་ བཏང་བ་པ་ཞིག་གོ།

असौ एव कष्टं वासुकिना परि- त्यक्तः ।

कष्टमसौ वासुकिना परित्यक्तस्तपस्वी ।

[ཀིང་ཀ་རས།]

[किङ्करः ।]

དུང་གིས་གཙུག་ འདི་ ལོང་ཅིག།

शङ्खचूड एतत् गृहाण ।

[གོས་ ཟུང་དག་ གཏད་དོ།]

[वस्त्र- युगलम् अर्पयति ।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས། གུས་པ་དང་བཅས་པར་ བླངས་ཏེ། མགོ་ལ་ [3]

[शङ्खचूडः सादरम् स्वीकृत्य । शिरसि

བཟུང་ནས་ རྗེ་ལ་ གུས་པར་བྱེད་དོ། རྒན་མོས་ བུའི་ ལག་ན་

गृहीत्वा स्वामिनम् अभिवादयति । वृद्धा पुत्र- हस्ते

གོས་དག་ འདུག་པ་ མཐོང་ནས་ བྲང་བརྡུང་བ་དང་བཅས་པར།]

वाससी स्थिते दृष्ट्वा सोरस्ताडम् ।]

ཀྱི་ཧུད་ གཅེན་བཞེས་ གང་གིས་ འཇིགས་པ་ གསོད་བྱ་ ལྷུང་བ་ འདི་

हा वत्स यस्माद् बिभेति वध्यः पतितम् एतद्

ཉིད་དོ།

एव ।

हा वत्स एतत् खलु तत् यस्माद् वध्यो बिभेति पतितमेतदेव ।

[བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ།]

[मूर्च्छिता ।]

[ཀིང་ཀ་རས།]

[किङ्करः।]

ངེས་པར་ མཁའ་ལྡིང་ [4] འོང་བའི་ དུས་ལ་ ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ། དེས་ན་
खलु गरुडस्य आगमन- वेला आसन्ना। तत्
མྱུར་དུ་ འབྲོས་པར་བྱའོ།
लघु अपक्रमामि।

[ཀིང་ཀ་རས་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[किङ्करः निष्क्रान्तः।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः।]

ཡུམ་ དབུགས་ཕྱིན་པར་མཛོད་ཅིག།
अम्ब समाश्वसिहि।

[རྒན་མོས་ དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[वृद्धा समाश्वस्य सास्रम्।]

ཀྱི་ཧུད་ ཀྱི་ཧུད་ བུ་སྡུག་ ཡིད་ [5] ལ་རེ་བ་ བརྒྱ་ཡིས་ ཐོབ་པ། ཁྱོད་
हा हा पुत्रक मनो- रथ- शत- लब्ध लाम्
བདག་གིས་ ཕྱི་ནས་ གང་དུ་ མཐོང་བར་འགྱུར།
अहम् पश्चात् कुत्र प्रेक्षिष्ये।

[མགྲིན་པ་ལ་ བཟུང་སྟེ་ ངུ་བའོ།]

[कण्ठे गृहीत्वा रोदिति।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[जीमूतवाहनः सास्रम्।]

ཀུན་དུ་ རྨོངས་ཤིང་ ཡང་ཡང་ མཆི་མའི་ རྒྱུན་ གཏོང་ སྨྲེ་སྔགས་
मुहुः संमूढायाः मुहुः अश्रु- सन्तति- मुचः प्रलापान्
མང་དུ་ བརྗོད་བྱས་ནས།
बहून् उदीर्य

[6] བདག་གི་ བུ་སྡུག་ སྐྱོབ་པ་ སུ་ ཞེས་ ཕྱོགས་རྣམས་དག་ཏུ་
मम पुत्रक त्राता कः इति दिक्षु
ཕོངས་པས་ མིག་ འཕེན་མའི།
कृपणं क्षिपन्त्या ।

མ་ཡི་ པང་ན་ཉེ་ བར་བསྟེན་པའི་ བུ་འདི་ བརྩེ་ བ་དོར་ནས་
मातुः अङ्के · उपाश्रितं शिशुमिमं घृणां त्यक्त्वा
ཟ་བྱེད་པ།
अश्नतः

བྱ་ཡི་བདག་པོའི་ མཆུ་ ཉིད་ མ་ཡིན་ སྙིང་ ཡང་ རྡོ་རྗེ་དག་ལ་ བྱས་
खगाधिपस्य चञ्चुः एव न हृदयम् अपि *वज्रेषु कृतं
སམ་ སྙམ།། ༩
वा मन्ये ॥

मूढाया मुहुरश्रुसन्ततिमुचः कृत्वा प्रलापान् बहून्
कस्त्राता मम पुत्रकेति कृपणं दिक्षु क्षिपन्त्या दृशम् ।
अङ्के मातुरुपाश्रितं शिशुमिमं त्यक्त्वा घृणामश्नत-
श्चञ्चुर्नैव खगाधिपस्य हृदयं वज्रेण मन्ये कृतम् ॥ ९ ॥

[དུང་ [7] གི་གཙུག་གིས། བདག་ ཉིད་ཀྱི་ ལག་པས་ མའི་ གདོང་ མཆི་མ་
[शङ्खचूडः स्वस्य एव हस्तेन मातुः मुख- अश्रूणि
ཡོངས་སུ་ འཕྱི་བ་ཞིང་།]
परि- मार्जयन् ।]

ཡུམ་ ཤིན་ཏུ་ འཁྲུགས་པས་ ཅི་ཞིག་ ཕན་ དབུགས་ཕྱུང་ཞིག།
अम्ब अति- वैक्लव्येन किम् । ननु समाश्वसिहि ।

अम्ब अलमलं वैक्लव्येन । ननु समाश्वसिहि समाश्वसिहि ।

[རྒན་མོས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[वृद्धा साम्रम् ।]

ཇི་ལྟར་ དབུགས་ཕྱིན་བར་འགྱུར། ཅི་ བདག་ནི་ བུ་ གཅིག་པ་ཅན་ནོ་
कथं समाश्वसिमि । किं मम पुत्रः एक
ཞེས་ [284 b. 1] བྱས་ཏེ་ བརྩེ་བ་དང་ བཅས་པར་ ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་མ་
इति कृत्वा अनुकम्पया सह नागराजेन
བསམས་སོ།
अभिप्रेतः ।

ཀྱི་ཧུད་ བརྩེ་མེད་ མཐར་བྱེད། ད་ལྟ་ བརྩེ་བ་མེད་པའི་ སྙིང་ཅན་
हा निर्घृण कृतान्त इदानीं निर्घृण- हृदयेन
ཁྱོད་ཀྱིས་ འདི་ལྟར་ རྒྱས་ཤིང་ གསོན་པའི་ འཇིག་རྟེན་ན་ བདག་གི་ བུ་སྡུག་
त्वया एवं विस्तीर्णे जीव- लोके मम पुत्रक
གཅིག་པུ་ དྲན་ནོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ སྐལ་པ་ངན་ [2] བདག་
एकः स्मृतः । सर्वथा -[b]भागिनी -[a]मन्द अहं
བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ།
हतास्मि ।

पुत्रक कथं समाश्वसिमि । किमेकपुत्र इति कृतानुकम्पेन अभिप्रेतः नागराजेन । हा कृतान्तहतक ! कथमिदानीं त्वया निर्घृणहृदयेनैवं विस्तीर्णे जीवलोके मम पुत्रक एव स्मृतः । सर्वथा हतास्मि मन्दभागिनी ।

[བརྒྱལ་ལོ།]

[मूर्च्छिता ।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

གཟིར་ཞིང་ མགྲིན་པར་ སྲོག་ ཕྱིན་ཏེ།
आर्तं [a]कण्ठ- [c]प्राणं -[b]गत
རང་གི་ གཉེན་གྱིས་ ཡོངས་ བཏང་བ།
स्व- बान्धवैः परि- त्यक्तम् ।

འདི་ནི་ གལ་དེ་ མ་ བསྲུང་ན།
एनं यदि न त्राये
བདག་གི་ ལུས་ཀྱིས་ ཡོན་ཏན་ ཅི།། ༡༠
मम शरीरेण गुणः कः ॥

आर्तं कण्ठगतप्राणं परित्यक्तं स्वबान्धवैः ।
त्राये नैनं यदि ततः कः शरीरेण मे गुणः ॥ १० ॥

དེས་ན་ རེ་ཞིག་ ཉེ་བར་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
तद् यावद् उप- सर्पामि ।

तद्यावदुपसर्पामि ।

[དུང་གི་ [3] གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः ।]

ཨུམ་ བདག་ཉིད་བརྟན་པར་ མཛོད་ཅིག།
अम्ब आत्मानं संस्तम्भय ।

[རྒན་མོས།]
[वृद्धा ।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ཕྲུག་ དཀའ་བརྙེད་པ་ དུང་གི་གཙུག། གལ་དེ་ རེ་ཞིག་
हा पुत्रक दुर्लभ शङ्खचूड यदि तावत्
ཀླུའི་ འཇིག་རྟེན་ ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ ནོར་རྒྱས་ཀྱིས་ ཁྱོད་
नाग- लोक- परिरक्षकेण वासुकिना त्वं
ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ དེ་ལ་ སུ་ཞིག་གིས་ ཁྱོད་ ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པར་ [4] འགྱུར།
परित्यक्तः तत्र कः त्वां परित्रास्यति ।

हा पुत्रक शङ्खचूड दुर्लभः संस्तम्भः । यदि तावत् नागलोकपरिरक्षकेण वासुकिना स्वयं परित्यक्तोऽसि तदा कस्ते परित्राणं करिष्यति ।

[སྤྲིན་གྱིས་བཞོན་པས། འཕྲལ་ལ་ ཉེ་བར་བཏུད་དེ།]
[जीमूतवाहनः सत्वरं उपसृत्य।]

བདག་གོ།
अहम्।

[རྒན་མོས། འཇིགས་པར་བཅས་པར་ སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་ བུ་ གཡོགས་ནས་
[वृद्धा ससाध्वसं उत्तरीयेण पुत्रं आच्छाद्य
སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ ཉེ་བར་དུད་དོ།]
जीमूतवाहनम् उपसृत्य।]

བིན་དའི་བུ་ བདག་ལ་ འཚོ་བ་གྱིས་ཞིག། བདག་ནི་ ཁྱོད་ཀྱིས་
विनतानन्दन मयि जीव। अहं ते
ཟས་ཀྱི་ [5] རྒྱུར་ ཡོངས་སུ་ བརྟགས་པའོ།
आहार- निमित्तं परि- कल्पिता।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतवाहनः सास्रम्।]

ཨ་མའི་ བུ་ལ་ བྱམས་པའོ།
अहो पुत्रवात्सल्यम्।

འདི་ཡི་ བུ་ལ་ བྱམས་པ་ཡིས།
अस्याः पुत्र- स्नेहेन
འཁྲུགས་པ་ འདི་ནི་ མཐོང་གྱུར་ནས།
विक्लवलम् इदम् विलोक्य।
སྙིང་ལ་ བརྩེ་མེད་ ལག་འགྲོ་ཡི།
-[b]हृदयः [a]अकरुण भुजङ्ग-
དགྲ་ ཡང་ བརྩེ་བ་ བྱེད་ དམ་ སྙམ།། ११
शत्रुः अपि करुणां कुर्वीत वा मन्ये॥

अस्या विलोक्य मन्ये पुत्रस्नेहेन विक्लवलमिदम्।
अकरुणहृदयः करुणां कुर्वीत भुजङ्गशत्रुरपि॥ ११॥

[6] [དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः।]

ལུས་ སྐྲག་པས་ ཅི་ཞིག་ཕན། འདི་ནི་ ངེས་པར་ ཀླུའི་ དགྲ་
अम्ब त्रासेन कः उपकारः। अयं खलु नाग- शत्रुः
མ་ ཡིན་ནོ། ལྟོས་ཤིག།
न। पश्य

ཀླུ་ ཆེན་ མགོ་བོ་བསྐུམ་ཞིང་ ཁྲག་ གཟུགས་པའི།
[b]अहि- [a]महा- [c]मस्तिष्क [e]रक्त- [d]मुक्त
ཟེར་མས་ ཐུགས་པ་ གདུམ་པའི་ མཆུ་དང་ལྡན།
[f]बिन्दु- [g]चर्चित- [h]चण्ड- [i]चञ्चुः।
གང་ན་ མཁའ་ལྡིང་དགའ་སྟེ་ གང་ན་ ཡང་།
क गरुत्मान् क च
ཞི་ [7] བའི་ རང་བཞིན་ གཟུགས་ཅན་ དམ་པ་ འདི།། ༡༢
सौम्य- स्वभाव- आकृतिः साधुः एषः॥

महाहिमस्तिष्कबिभेदमुक्त-
रक्तच्छटाचर्चितचण्डचञ्चुः।
क्वासौ गरुत्मान् क्व च नाम सोम-
सौम्यस्वभावाकृतिरेष साधुः॥ १२॥

[རྒན་མོས།]

[वृद्धा।]

བུ་སྡུག་ བདག་ནི་ ཁྱོད་ གསོད་པས་ འཇིག་རྟེན་ ཐམས་ཅད་ མཁའ་ལྡིང་
पुत्रक अहम् तव वधे- लोकं सर्वं गरुडम्
ཉིད་དུ་ མཐོང་ངོ།
एव प्रेचे।

हा पुत्रक अहं पुनस्तव वधेन सर्वं लोकं गरुडमयं पश्यामि।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

ཀྱི་ ཡུམ་ མ་ འཇིགས་ཤིག། བདག་ནི་ རིག་པ་འཛིན་པའི་ གཞོན་ནུ་སྟེ།
भोः अम्ब मा भैषीः । अहं विद्याधर- कुमारः
ཁྱོད་ཀྱི་ བུ་ [285 a. 1] བསྲུང་བ་ ཉིད་ཀྱི་ དོན་དུ་ འོངས་པ་ཡིན་ནོ།
तव पुत्र- रक्षाया एव अर्थे आगतः ।

अम्ब मा भैषीः । नन्वयमहं विद्याधरकुमारः । त्वत्सुतसंरक्षणार्थमेवागतः ।

[རྒན་མོས། དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[वृद्धा सहर्षम् ।]

བུ་ སླར་ ཡང་ དེ་ བརྗོད་ཅིག།
पुत्र पुनः अपि तद् भण ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

ཡུམ་ ཡང་དང་ ཡང་དུ་ བརྗོད་པ་ འདི་ཡི་ [ས] ཅི། ལས་ ཉིད་ཀྱིས་
अम्ब पुनः पुनः अभिहितेन अनेन किम् । कर्मणा एव
རྫོགས་པར་བྱའོ།
सम्पादयामि ।

[རྒན་མོས། [2] སྤྱི་བོ་ ཐལ་མོ་ སྦྱར་ནས།]

[वृद्धा शिरसि अञ्जलिं कृत्वा ।]

བདག་གི་ བུ་ཡུན་ རིང་དུ་ འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག།
मम पुत्र चिरं जीव ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

ཡུམ་ གཅིག་ གསོད་ རྟགས་ འདི་ནི་ བདག་ལ་ གསོལ།
अम्ब बध्य- चिह्नम् एतत् मे अर्पय
རང་ ལུས་ གཡོགས་དེ་ ཁྱོད་ཀྱི་ བུ་ཡི་ནི།
स्व- देहं प्रावृत्य ते पुत्रस्य ।

སྲོག་དག་ བདག་ སྲུང་ཕྱིར་ ཕྱིན་དེ་སྐྱེས་ཀྱི།
[a]जीवित [c]स्वयं -[b]रक्षणाय गत्वा
ཁ་ཟས་དག་ [3] ལ་ བདག་གིས་ སྤུལ་བར་བགྱིའོ། ། ༡༢
आहारयितुम् अहं दास्यामि ॥

ममैतदम्बार्पय वध्यचिह्नं
प्रावृत्य यावद् विनतात्मजाय ।
पुत्रस्य ते जीवितरक्षणार्थं
स्वं देहमाहारयितुं ददामि ॥ १२ ॥

[རྒན་མོས། རྣ་བ་ བསྒྲིབས་ཏེ།]
[वृद्धा कर्णौ पिधाय ।]

ཚིག་ དེ་ ཞི་བར་ གྱུར་ཅིག། ཁྱོད་ ཀྱང་ དུང་གི་གཙུག་དང་། ཁྱད་པར་མེད་
वचनम् तत् शान्तं भवतु । त्वम् अपि शङ्खचूड- निर्विशेषः
པར་ བདག་གི་ བུ་ ཉིད་དོ། ཡང་ན་ དུང་གི་གཙུག་པས་ ཀྱང་ ཁྱོད་
मम पुत्र एव । अथवा शङ्खचूडाद् अपि त्वम्
ཤིན་ཏུ་ལྷག་ པ་ཉིད་དེ། གང་ཞིག་ གཉེན་གྱི་ སྐྱེ་[4]བོས་ ཀྱང་ ཡོངས་སུ་
अत्यधिक एव । यद् बन्धु- जनेन अपि परि-
བཏང་བ་ བདག་གི་ བུ་ ལུས་སྦྱིན་པས་ ཀྱང་ བསྲུང་བར་ འདོད་པའི་ ཕྱིར་རོ།
त्यक्तं मे पुत्रं शरीरदानेन अपि रक्षितुम् इच्छसि इति ।

प्रतिहतं खल्वेतत् । त्वमपि मे शङ्खचूडनिर्विशेषः पुत्रक एव । अथवा शङ्खचूडादधिकतरः । य एवं बन्धुजनपरित्यक्तं मम पुत्रकं शरीरप्रदानेन रक्षितुमिच्छसि ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས། ཡ་མཚན་དང་བཅས་པར།]
[शङ्खचूडः सविस्मयम् ।]

ཨེ་མའོ་ སེམས་ཅན་ ཆེན་པོ་ འདིའི་ སྤྱོད་པ་ནི་ འགྲོ་བ་དག་ལས་
अहो -[b]सत्त्वस्य [a]महा अस्य चरितं जगतः
བཟློག་པ་ཞིག་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར།
विपरीतम् । कुतः

གང་ [5] གི་སླད་དུ་ ཀུན་གྱི་བཤེས་ཀྱིས་ གདུམ་པ་ བཞིན་དུ་ སྔོན་ཆེ་
य- न्निमित्तं विश्वामित्रः श्वपच इव पुरा
ཁྱི་ཤ་ ཟོས་གྱུར་ཅིང་།
श्वमांसम् अभक्षयत्
གང་གི་ ཆེད་དུ་ གཽ་ཏམ་ཡིས་ དེ་ལ་ཕན་ བྱས་ ད་ལའི་ བྱིན་པ་
यत् कृते गौतमेन [b]तदुपकृतिः [a]कृता *ताली- जङ्घः
རབ་ཏུ་བསད་དོ།
प्रजघ्ने।
གང་གི་དོན་དུ་ མཁའ་ལྡིང་ འོད་སྲུང་ བུ་ འདིས་ ཉི་མ་ སོ་སོར་ ལྟོས་
यदर्थं तार्क्ष्यः कश्यपस्य पुत्रः अयं -[b]दिनं [a]प्रति पश्य
འཕྱེ་འཛོམས་བྱེད་པ།
उरगान् अत्ति
[6] སྲོག་ དེ་ ཉིད་ནི་ རྩ་ བཞིན་ གང་ཞིག་ བརྩེ་བས་ གཞན་གྱི་དོན་དུ་
प्राणान् तान् एव तृणम् इव यः कृपया परार्थं
སྟེར་བར་བྱེད་པ་ མཚར།། ༡༤
जहाति चित्रम्॥

विश्वामित्रः श्वमांसं श्वपच इव पुराभक्षयद् यन्निमित्तं
ताली जङ्घो विजघ्ने कृततदुपकृतिर्यत्कृते गौतमेन।
पुत्रोऽयं कश्यपस्य प्रतिदिनमुरगानत्ति तार्क्ष्यो यदर्थं
प्राणांस्तानेव चित्रं तृणमिव कृपया यः परार्थे जहाति॥ १४॥

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ མཆོན་ནས།]
[जीमूतवाहनम् उद्दिश्य।]

ཀྱི་ བདག་ཉིད་ ཆེན་པོ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ བདག་ཉིད་ རབ་ཏུ་ཙོམ་པའི་ ཟོལ་
भोः [b]आत्मन् [a]महा त्वया आत्म प्रारम्भ- [b]व्याजा
མེད་པའི་ བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ བདག་ལ་ བསྟན་ཏོ། དེས་ན་ [7]
[a]निर् दयालुता मयि दर्शिता तत्
འབོད་པ་འདི་ ཡིས་ ཅི་ཞིག་བྱ། ལྟོས་ཤིག
निर्बन्धेन अनेन अलम्। पश्य—

བདག་ལྟ་ སྲོག་ཆགས་ ཕྲ་མོ་རྣམས།
मादृशाः -[b]जन्तवः [a]चुद्र

སྐྱེ་བ་ དང་ནི་ འཆི་འགྱུར་ཏེ།
जायन्ते च म्रियन्ते

གཞན་གྱི་དོན་ལ་ ནུས་ལྡན་པ།
परार्थे शक्तिमतां

ཁྱོད་འདྲ་ འབྱུང་བ་ ག་ལ་ཞིག། ༡༥
त्वादृशाम् उद्भवः कुतः ॥

དེས་ན་ འདིས་ ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེན་པ་ འདི་ ཕྲོང་ཞིག།
तत् अनेन किम्। व्यवसायः अयं मुच्यताम्।

भो महात्मन् दर्शिता त्वयेयमात्मप्रदानाध्यवसायान्निर्व्याजा मयि दयालुता। तदलमनेन निर्बन्धेन। कुतः

जायन्ते च म्रियन्ते च मादृशाः चुद्रजन्तवः।
परार्थे बद्धकक्षाणां त्वादृशामुद्भवः कुतः ॥ १५ ॥

तत् किमनेन। मुच्यतामयमध्यवसायः।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས། དུང་གི་ [285 b. 1] གཙུག་གི་ ལག་ནས་ བཟུང་སྟེ།]
[जीमूतवाहनः शङ्ख- चूडं हस्ते गृहीत्वा।]

གཞོན་ནུ་ དུང་གི་གཙུག་ བདག་གི་ གཞན་གྱི་ དོན་ཕུན་ སུམ་ཚོགས་པས་
कुमारः शङ्खचूडः मम पर- अर्थ- सम्पादन-

ཡིད་ལ་རེ་བའི་ སྐབས་སུ་ ཡུན་རིང་པོ་ནས་ རྙེད་པ་ དག་གི་ བར་ཆད་ བྱ་བར་
मनोरथस्य अवसरः चिरात् लब्धस्य अन्तरायं कर्त्तुं

མི་ འོས་སོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ གསོད་པའི་ རྟགས་དག་ བྱིན་ཅིག།
न अर्हति। निर्विकल्पं बध्य- चिह्नानि दीयन्ताम्।

[དུང་ཅན་ [2] གྱི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः ।]

སེམས་དཔའ་ ཆེན་པོ་དོན་ མེད་པའི་ གདུང་བ་ འདིས་ ཅི་ཞིག་བྱ།
-[b]सत्व- [a]महा वृथा व्यसनेन अनेन किम् ।
དུང་གི་གཙུག་གིས་ དུང་ སྐྱོང་གི་ རིགས་ དུང་ལྟར་ དཀར་བ་ དྲི་མ་ཅན་དུ་
शङ्खचूडः शङ्ख- पाल- कुलं शङ्ख- धवलं मलिनी-
བྱེད་དམ་ ཅི། ཅི་སྟེ་ ཁྱོད་ བདག་ལ་ རྗེས་སུ་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ དེ་ལྟན་
करिष्यति किम् । अथ ते वयं अनुकम्पनीयाः तत्
བདག་ཅག་གི་ ཡུམ་ འདི་ཇི་ལྟར་ འཚོ་བ་ [3] སྟོང་པར་ མི་ འགྱུར་བ་
अस्मद्- अम्बा तद्यथा जीवित- शून्या न भवति
དེ་ལྟ་བུའི་ ཐབས་ བསམས་པར་མཛོད་ཅིག།
तथा उपायः चिन्त्यताम् ।

भो महासत्त्व किमनेन वृथाप्रयासेन । न खलु शङ्खचूडः शङ्खधवलं शङ्खपालकुलं मलिनीकरिष्यति । अथ ते वयमनुकम्पनीयाः तदस्माकमम्बा यथा न परित्यजति जीवितं तथाभ्युपायश्चिन्त्यताम् ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

ཀྱེ་ ཐབས་ བསམས་པ་ ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་ ཅི་ཞིག་ བསམ།
भो उपायः चिन्तित एव ननु । अत्र किम् चिन्त्यते ।
དེ་ ནི་ ཁྱོད་ ཉིད་ཀྱི་ དབང་དུ་གྱུར་ཏེ།
स तु तव एव आयत्तः ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः ।]

ཇི་ལྟར།
कथम् ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

གང་ཞིག་ ཁྱོད་ནི་ [4] ཤི་ གྱུར་ན།
या त्वयि म्रियमाणे
འཆི་ཞིང་ གསོན་ན་ གསོན་འགྱུར་པ།
म्रियते जीवति जीवति।
དེ་ནི་ གལ་ཏེ་ གསོན་ འདོད་ན།
तां यदि जीवन्तीम् इच्छसि
བདག་གི་ སྲོག་གིས་ བདག་ཉིད་ སྲུངས།། ༡༦
मम असुभिः आत्मानं रक्ष॥

म्रियते म्रियमाणे या त्वयि जीवति जीवति।
तां यदीच्छसि जीवन्तीं रक्षात्मानं ममासुभिः॥ १६॥

འདི་ནི་ ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ བདག་ལ་ གསོད་པའི་ མཚན་མ་
अयं उपायः तत् मे बध्य- चिह्नं
མྱུར་དུ་ གསོལ་ཅིག། འདིས་ བདག་ཉིད་ གཡོགས་ཏེ་ གསོད་པའི་ རྡོ་ལ་ [5]
त्वरितं आवेदय। अनेन आत्मानम् आच्छाद्य बध्य- शिलां
འཛེག་པར་བྱའོ། ཁྱོད་ ཀྱང་ མའི་ མདུན་དུ་ བདར་ཏེ་ གནས་ འདི་ནས་
आरोहामि। त्वम् अपि जननीं पुरस्कृत्य प्रदेशात् अस्मात्
ལྡོག་པར་གྱིས་ཤིག། གལ་ཏེ་ན་ གསོད་པའི་ གནས་ ཉེ་བར་གྱུར་པ་ འདི་
निवर्तस्व। यदि बध्य- स्थानं सन्निकृष्टम् इदम्
མཐོང་ནས་ བུད་མེད་ རང་བཞིན་ གྱིས་སྐྲག་མའི། ངང་ཅན་ སྲོག་བཏང་བ་
आलोक्य स्त्री- स्वभावेन भीरु- प्रकृतिः जीवितं
སྲིད་དོ། བསད་པའི་ ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ཀེང་ རུས་ཀྱི་ [6] འཁྲུགས་པའི་ དུར་ ཁྲོད་
जह्यात्। विपन्नानां पन्नगानां कङ्काल- सङ्कुलं -[b]श्मशानं
ཆེན་པོ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ མ་ མཐོང་ ངམ་ ཅི།
[a]महा- भवान् न पश्यति वा किम्।

अयमभ्युपायः । तदर्पय त्वरितं बध्यचिह्नम् । यावदनेनात्मानमाच्छाद्य बध्यशिलामारोहामि । त्वमपि जननीं पुरस्कृत्यास्माद् देशान्निवर्त्तस्व । कदाचिदियमालोक्यैव सन्निकृष्टमाघातस्थानं स्त्रीसहभुवा कातरत्वेनाम्बा प्राणान् जह्यात् । किञ्च न पश्यति भवान् दूरं विपन्नपन्नगनिकरकङ्कालसङ्कुलं महाश्मशानम् ।

དེ་ལྟར་ཡང་།

तथाहि

གཡོ་བའི་མཆུ་ཡིས་ དྲངས་ཤིང་ ཕྱེད་ ལྷུང་ ཤ་ཡིས་ ཆ་ནི་
[a]चञ्चत्- [b]चञ्चु- [c]उद्धृत- [d]अर्ध [e]च्युत [f]पिशित [g]लव-
ཟོས་པས་ འདོད་པ་ འཕེལ་གྱུར་པའི།
[h]ग्रास- [i]गर्धैः [j]संवृद्ध

བྱ་རྒོད་རྣམས་ཀྱིས་ གཤོག་པ་ གཉིས་ནི་ སྒྲོད་པར་བྱེད་པས་ མུན་པ་
गृध्रैः पक्ष- द्वितय विधुतिभिः [c]अन्धकारे
སྟུག་པོ་ ཉིད་ བྱས་ [7] ཤིང་།
[b]सान्द्रे एव [a]कृते ।

ཁྲག་གི་ རྒྱུན་ འབབ་ མང་པོའི་ ཞག་ནི་ཀུན་དུ་ ཟག་ཅིང་ རྩུལ་པའི་
अस्र- स्रोतसि स्रुत- बहल- वसा- आस्राव विस्रे
དྲི་ང་ལང་པ་ འདིར།
वास अस्मिन्

ལྕེ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱི་ ཁ་ནས་ རབ་འབར་ མེ་ཡི་ ཕྲེང་པ་ ལྟུང་ཞིང་
शिवानां वक्त्र- उद्वान्ताः शिखि- श्रेणयः पतन्त्यः
ལྷབ་ཅེས་ སྒྲོགས་པར་བྱེད།།
छिमिति स्वनन्ति ॥

चञ्चच्चञ्चूद्धृतार्धच्युतपिशितलवग्राससंवृद्धगर्धै-
गृध्रैरारब्धपक्षद्वितयविधुतिभिर्बद्धसान्द्रान्धकारे ।
वक्त्रोद्वान्ताः पतन्त्यश्छिमिति शिखिशिखाश्रेणयोऽस्मिञ्शिवाना-
मस्रस्रोतस्यजस्रस्रुतबहलवसावासविस्रे स्वनन्ति ॥ १७ ॥

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः।]

ཇི་ལྟར་ བདག་གིས་ མ་ མཐོང་།

कथम् अहम् न पश्यामि।

སྦྲུལ་གྱིས་ ཟས་ ཉི་མ་སོ་ [286 a. 1] སོར་ནི།

अहिना आहारेण -[b]दिनं [a]प्रति

མི་སྟོང་བྱ་ བའི་ འདྲེན་པས་ དགའ་ བྱས་པ།

अशून्यं वि- [a]नायक- [c]प्रीति [b]आहित।

རི་བོང་ཅན་ དཀར་ རུས་པ་ ཐོད་པ་ཅན།

शशि- धवल- अस्थि- कपालं

དུར་ཁྲོད་ འདི་ནི་ དྲག་པོ་ཡི་ ལུས་བཞིན་ནོ॥ ༡༨

श्मशानम् इदं रौद्रं वपुरिव॥

प्रतिदिनमशून्यमहिनाहारेण विनायकाहितप्रीति।
शशिधवलास्थिकपालं वपुरिव रौद्रं श्मशानमिदम्॥ १८॥

དེས་ན་ སོང་ཞིག་ སྐྲག་པར་ ཉེ་བར་བཀོད་པ་ འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

तद् गच्छ। त्रास- उप- न्यासैः एभिः किम्।

ངེས་པར་ མཁའ་ལྡིང་ འོང་བའི་ [2] དུས་ནི་ ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ།

[d]खलु [a]गरुड- [b]आगमन- [c]समयः आसन्नः।

[མའི་ མདུན་དུ་ པུས་མོ་ བ་ཙུགས་ནས་ སྤྱི་བོར་ ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཀོད་དེ།]

[मातुः अग्रतः जानुनी आरोप्य शिरोनिहिताञ्जलिः।]

དེ་ནི་ ཡུམ་ ཁྱེད་ཀྱིས་ ཀྱང་ ལོག་ཅིག།

तद् अम्ब त्वम् अपि निवर्त्तस्व।

ཡུམ་ཞིག་ གང་དང་ གང་དུ་ བདག།

मातः यत्र यत्र वयम्

རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་འགྱུར་བ།

समुत्पत्स्यामहे।

དེ་དང་ དེར་ནི་ བུ་ལ་ བྱམས།
तत्र तत्र ᵇसुते ᵃप्रिय-
ཁྱོད་ ཉིད་ བདག་གི་ མར་ [3] གྱུར་ཅིག། ༡༩
त्वम् एव नः माता भूयाः ॥

समुत्पत्स्यामहे मातर्यस्यां यस्यां गतौ वयम् ।
तस्यां तस्यां प्रियसुते माता भूयास्त्वमेव नः ॥ १९ ॥

[ཀང་པ་ལ་ གཏུགསོ། རྒན་མོས། མཆི་མ་དང་བཅས་པས།]
[पादयोः पतति । वृद्धा सास्रम् ।]

ཀྱི་ཧུད་ ཇི་ལྟར་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཚིག་ནི་ ཕྱིར་འོང་བའོ། ངེས་པར་ བུ་སྡུག་
हा कथं तव वचनं पश्चिमम् खलु पुत्रक
ཁྱོད་ བཏང་ནས་ གཞན་དུ་ བདག་གི་ ཀང་པ་ མི་ འདོར་རོ། དེས་ནས་ ཁྱོད་
त्वाम् उज्झित्वा अन्यतः मे पादौ न प्रसरतः । तत् त्वया
ཉིད་དང་ ལྷན་ཅིག་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
एव सह गमिष्यामि ।

कथं पश्चिममस्य वचनम् । पुत्रक ! त्वामुज्झित्वान्यत्र मे पादौ न प्रसरतः । तत् त्वया सह गमिष्यामि ।

[དུང་ [4] གི་གཙུག་གིས། ལངས་ནས།]
[शङ्खचूडः उत्थाय ।]

རེ་ཞིག་ བདག་གིས་ ཀྱང་ ཤིན་དུ་ མི་རིང་བ་ན་ ལེགས་ལྡན་
यावत् अहम् अपि अति अदूरे भगवन्तं
ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་ཀ་རྣ་ཡོད་པ་ལ་ བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ་ རྗེའི་ བཀའ་ལ་ གནས་པར་བྱའོ།
दक्षिणगोकर्णं प्रदक्षिणीकृत्य स्वाम्यादेशं अनुतिष्ठामि ।

यावदहमपि नातिदूरे भगवन्तं दक्षिणगोकर्णं प्रदक्षिणीकृत्य स्वाम्यादेशमनुतिष्ठामि ।

[གཉིས་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]
[उभौ निष्क्रान्तौ ।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

ཀྱི་མ་ མངོན་པར་འདོད་པ་[5] གྲུབ་པར་ མ་གྱུར་ཏོ། དེས་ན་ འདི་ལ་
हा अभिलषितं सम्पन्नं न। तत् अत्र
ཐབས་ ཅི་ཞིག་ ཡོད།
अभ्युपायः कः अस्ति।

[འཕྲལ་ལ་ ཉུག་རུམ་པ་ ཞུགས་ཏེ།]

[सहसा कञ्चुकी प्रविश्य।]

གོས་ ཟུང་།
[इदं] वासोयुगलम्।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས། མཐོང་ནས་ དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་
[जीमूतवाहनः दृष्ट्वा सहर्षं
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]
आत्मगतम्।]

ཨེ་མ་ མ་བརྟགས་པར་ རྙེད་པའི་ གོས་ དམར་པོ་[6] ཟུང་ཅིག་པོ་
अहो अतर्कितेन प्राप्तेन [b]अंशुक [a]रक्त [c]युगलेन
འདིས་ བདག་གི་ མངོན་པར་འདོད་པ་ གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ།
अनेन मे अभिवाञ्छितं सिद्धम्।

[ཉུག་རུམ་པོ།]

[कञ्चुकी।]

གོས་ ཟུང་གཅིག་པོ་ འདི་ནི་ ལྷ་མ་ བཤེས་ཀྱི་དབྱིག་གི་ ཡུམ་གྱིས་
वासो- युगलम् इदं देव्या मित्रावसो- जनन्या
གཞོན་ནུ་ལ་ བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ གཞོན་ནུས་ འདི་ ཡོངས་སུ་བཞེས་ཤིག།
कुमाराय उपहृतम्। तत् कुमार एतत् परिधत्ताम्।

[སྤྲིན་གྱི་ [7] བཞོན་པས། ལངས་ནས་ བླངས་ཏེ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[जीमूतवाहनः उत्थाय गृहीत्वा आत्मगतम् ।]

བདག་གི་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མའི་ ལག་པ་བཟུང་བ་ནི་ འབྲས་བུ་དང་

मम मलयवत्याः पाणिग्रहणं सफलीभूतम् ।

བཅས་པར་གྱུར་དོ།

[གྱོན་ནས་ གསལ་བར།]

[परिधाय प्रकाशम् ।]

ཀྱེ་ ཉུག་རུམ་པ་ གཤེགས་ཤིག། ཁྱོད་ཀྱིས་ བདག་གི་ཚིག་གིས་

भोः कञ्चुकिन् गम्यताम् । त्वया मद्वचनात्

ལྷ་མོ་ལ་ [286 b. 1] ཕྱག་འཚལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ ཡུན་རིང་དུ་

देवी अभिवादनीया । एवं चिरं

ཐོགས་པའི་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་དོ།

विलम्बितो जीमूतवाहनः अभिवादयति ।

[ཉུག་རུམ་པས།]

[कञ्चुकी ।]

ཇི་ལྟར་ གཞོན་ནུས་ བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་ནོ།

यथा कुमारः आज्ञापयति ।

[སོང་ངོ་།]

[निष्क्रान्तः ।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

གཞན་གྱི་དོན་དུ་ ལུས་ གཏོང་བའི།

परार्थे देहमुज्झतः ।

དུས་ལ་ བབ་ཚེ་ བྱུང་ [2] གྱུར་པ།

काले प्राप्ते समागतम् ।

གོས་ནི་ དམར་པོ་ ཟུང་ འདི་དག།

[b]वासः [a]रक्त [c]युगं इदम्

དགའ་བ་ ཤིན་ཏུ་ ཆེན་པོ་ བྱེད།། ༢༠

प्रीतिं अति- महतीं करोति ॥

वासोयुगमिदं रक्तं प्राप्तकाले समागतम् ।
करोति महतीं प्रीतिं परार्थे देहमुज्झतः ॥ २० ॥

[རྣམ་པར་ལྟས་ནས།]

[विलोक्य ।]

ཇི་ལྟར་ རི་ མ་ལ་ཡའི་ རྡོའི་ ཚོགས་ གཡོ་བ་དང་ རླུང་ དྲག་ཏུ་ལྡང་བ་

यथा [c]अचल- [b]मलय- [d]शिला- [e]चयः [a]चलित नभस्वान् प्रचण्डः

དེ་ལྟར་ བྱའི་རྒྱལ་པོ་ ཉེ་བར་གྱུར་དོ་ ཞེས་ བདག་ རྟོགས་སོ། གཞན་ཡང་།

तथा पक्षिराजः आसन्नीभूत इति अहं तर्कयामि । अपिच

འཇིག་ [3] པའི་ སྤྲིན་དང་ མཚུངས་པ་ གཤོག་ཚའི་ ཕྲེང་པ་དག་གིས་

संवर्त्तक- अभ्रैः तुल्याः पक्षतीनां पङ्क्तयः

ནམ་མཁའ་ རབ་ཏུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིང་།

गगनं पिदधति

ཤུགས་ཀྱི་ རླུང་གིས་ བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོས་ ས་གཞི་ འགེངས་པ་ བཞིན་དུ་

वेगानिलः क्षुब्ध- सिन्धोः भुवः प्लावनाय इव

ཆུ་དག་ ངོགས་སུ་ འཕེན།

अम्भः तीरे क्षिपति ।

ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིས་འཐུང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ དུས་མཐར་ [4] · དོགས་པ་

दिग्द्विपेन्द्रैः कल्पान्त- शङ्कां

བྱེད་ཅིང་ འཇིགས་བཅས་ བལྟས་གྱུར་དེ།

कुर्वन् सभयं वीक्षितः

བཅུ་གཉིས་ཉི་མ་ལྟར་ འབར་ ལུས་ཀྱི་ འོད་ཀྱིས་ ཕྱོགས་ བཅུ་དག་ནི་ རབ་ཏུ་
द्वादशादित्य- दीप्तिः देहोद्योतैः आशाः दश अति-
སེར་སྐྱར་བྱེད།། ༣༢
कपिशयति ॥

तुल्याः संवर्त्तकाभ्रैः पिदधति गगनं पङ्क्तयः पक्षतीनां
तीरं वेगान्निरस्तं क्षिपति भुव इव प्लावनायाम्बु सिन्धोः ।
कुर्वन् कल्पान्तशङ्कां सपदि च सभयं वीक्षितो दिग्द्विपेन्द्रै-
र्देहोद्योतो दशाशाः कपिशयति शिशुद्वादशादित्यदीप्तिः ॥ २१ ॥

དེས་ན་ ཇི་སྲིད་ དུང་གི་གཙུག་ འདི་ འོངས་པར་ མ་ གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་
तद् यावत् शङ्खचूडः असौ आगच्छति न तावत्
གསོད་པའི་རྡོ་ལ་ མྱུར་བར་ བདག་ [5] འཛེག་པར་བྱའོ།
बध्यशिलां त्वरितं अहं आरोहामि ।

[དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ། འདུག་སྟེ་ རེག་པའི་ གར་བྱེད་ཅིང་།]
[तथा करोति। उपविश्य स्पर्शं नाटयति।]

ཨེ་མ་ འདི་ཡི་ རེག་པའོ།
अहो अस्याः स्पर्शः ।

ཇི་ལྟར་ མངོན་པ་འདོད་ དོན་ གྲུབ་པའི་སྐད།
यथा अभि- वाञ्छित- अर्थ- सिद्धौ
གསོད་པའི་ རྡོ་འདི་ལ་ སྦྱར་དེ་ ལྟར་ནི།
बध्य- शिलेयम् आश्लिष्टा तथा ।
མ་ལ་ཡའི་ ཙན་དན་ རོས་ བརླན་པའི།
मलय- चन्दन- रस- आर्द्रा
མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ ཀྱང་ བདེ་ མ་ བྱེད།། ༣༣
मलयवती अपि सुखयति न ॥

न तथा सुखयति मन्ये मलयवती मलयचन्दनरसार्द्रा ।
अभिवाञ्छितार्थसिद्धौ बध्यशिलेयं यथा स्पृष्टा ॥ २२ ॥

[6] ཡང་ན་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ ཅི་ཞིག།
अथवा मलयवत्या किम् ।

མ་ཡི་ པང་དུ་ བྲིས་པ་ནི།
मातुः अङ्के शैशवे
བདེ་བ་ ཉལ་བས་ གང་ ཐོབ་པའི།
सुखं शयितेन यत् *प्राप्तम् ।
བདེ་ དེ་དག་གིས་ གསོད་པ་ཡི།
सुखं तत् बध्य-
རྡོ་འདི་ཡི་ ནི་ སྟེང་དུ་ ཐོབ།། ༢༢
शिलाया अस्याः उपरि लब्धम् ॥

शयितेन मातुरङ्के विस्रब्धं शैशवे न तत् प्राप्तम् ।
लब्धं सुखं मयास्या बध्यशिलाया यदुत्सङ्गे ॥ २२ ॥

དེས་ན་ བྱ་ཁྱུང་ འདིར་ འོངས་ཏེ། རེ་ཞིག་ བདག་ཉིད་ བསྒྲིབས་ཏེ་ འདུག་པར་བྱའོ།
तत् गरुत्मान् अयं आगतः । यावद् आत्मानम् आच्छाद्य तिष्ठामि ।

[དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ།]
[तथा करोति ।]

[དེ་ནས་ མཁའ་ལྡིང་ [7] ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།]
[ततः गरुडः प्रविष्टः ।]

ཀླག་མ་ཅན་ གཟུགས་ འཇིགས་པས་ རྒྱུམ་པོར་ བྱས་པ་ དྲན་ཞིང་
शेष- मूर्त्तिं भय- वलयां कृत संस्मरन्
འཁྱིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་ དཀྱིལ་ འཁོར་འཕངས།
हिमांशोः बिम्बं छिन्ना

ཤིང་རྟའི་ རྟ་ནི་ སྐྲག་ནས་ ཉི་མ་ བསྐྱོད་ཚེ་ སྔོན་པ་སྐྱེས་པས་
स्यन्दन- अश्व- [a]त्रसन [c]पूष्णि [b]विचलिते अग्रजेन
ཀུན་དགའ་ལྡན་པར་ མཐོང་།
सानन्दं दृष्टः ।

མཐའ་ནས་ ཆུ་འཛིན་ ཚོགས་པ་ དག་ནི་ ངེས་པར་[287 a. 1]འབབ་པས་
प्रान्त- *जलधर- पटलैः निष्पतनेन
གཤོག་པ་ རིང་པོ་ཉིད་ གྱུར་པ།
[c]पक्ष [a]आयती- [b]भूत-

སྦྲུལ་ ཟས་ལ་ དགའ་ བདག་ནི་ མགྱོགས་པས་ སྐད་ཅིག་ ཉིད་ལ་ རི་བོ་
अहि- ग्रास- प्रीतः अहं सपदि क्षणेन एव महीध्रं
མ་ལ་ཡར་ ཕྱིན་ཏོ། ༢༤
मलयं प्राप्तः ॥

क्षिप्त्वा बिम्बं हिमांशोर्भयकृतवलयां संहरन् शेषमूर्त्तिं
सानन्दं स्यन्दनाश्वत्रसनविचलिते पूष्णि दृष्टोऽग्रजेन ।
एष प्रान्तावसज्जज्जलधरपटलात्यायतीभूतपक्षः
प्राप्तो वेलामहीध्रं मलयमहमहिग्रासगृध्नुः क्षणेन ॥ २४ ॥

[སྤྲིན་གྱིས་བཞོན་པས། སྨོན་ལམ་བྱེད་དོ།]
[जीमूतवाहनः प्रणिधत्ते ।]

ཀླུ་ནི་ སྲུང་བྱེད་ བདག་གིས་ བསོད་ནམས་ གང་།
पन्नगं संरक्षता मया पुण्यं यत्
[2] རང་ལུས་ཀྱི་ སྦྱིན་ལས་ དེ་རིང་ བསྒྲུབས་པ།
स्वशरीर- दानाद् अद्य साधितम् ।
དེ་ཡིས་ བདག་ ཉིད་ སྲིད་པ་ སྲིད་པར་ནི།
तेन मम एव भवे भवे
གཞན་ཕན་ སྙིང་པོར་ལྡན་པའི་ ལུས་ཐོབ་ ཤོག། ༢༥
परोपकाराय *सारवत्- शरीरलाभः भूयात् ॥

संरक्षता पन्नगमद्य पुण्यं
मयार्ज्जितं यत् स्वशरीरदानात् ।
भवे भवे तेन ममैवमेवं
भूयात् परार्थः *खलु देहलाभः ॥ २५ ॥

[མཁའ་ལྡིང་གིས། སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ ངེས་པར་བརྟགས་ནས།]
[गरुडः जीमूतवाहनं निर्वर्ण्य ।]

ལྷག་མའི་ ཀླུ་རྣམས་ བསྲུང་ཕྱིར་ [3] གསོད་པའི་ རྡོ་འདི་དག་ལ་ངེས་པར་
शेषान् अहीन् रक्षितुं बध्य- शिलायामस्यां
ལྷུང་གྱུར་པའི།
निपतितं ।

སྙིང་ཁ་ལ་ནི་ རྡོ་རྗེའི་དབྱུག་པ་ རབ་དྲག་མཆུ་ཡིས་ རབ་ཏུ་བཅོམ་བྱས་ནས།
वक्षसि अशनि- दण्ड- प्रचण्डचञ्च्वा प्रभिद्य ।
བདག་ལ་འཇིགས་པས་ སྙིང་དག་ དྲལ་ཞིང་ ཟགས་པའི་ ཁྲག་གིས་
[a]मद्भय- [c]हृदय- [b]दीर्यमाण- [d]प्रस्यन्दिना असृजा
རབ་ཏུ་ བྱུགས་པ་ བཞིན།
[प्र] दिग्धम् इव
གོས་དམར་གྱིས་ [4] གཡོགས་ གདེངས་ཅན་ བདག་ནི་ བཟའ་པར་བྱ་ཕྱིར་
[b]अम्बर [a]रक्त [c]प्रावृतं भोगिनं अहं भोक्तुं
མྱུར་བར་ བླང་པར་བྱ།། ༢༦
तरसा उद्धरामि ॥

अस्मिन् बध्यशिलातले निपतितं शेषानहीन् रक्षितुं
निर्भिद्याशनिदण्डचण्डतरया चञ्च्वाधुना वक्षसि ।
भोक्तुं भोगिनमुद्धरामि तरसा रक्ताम्बरप्रावृतं
दिग्धं मद्भयदीर्यमाणहृदयप्रस्यन्दिनेवासृजा ॥ २६ ॥

[མངོན་པར་བདབ་དེ་ བླངས་སོ། མཐའ་ནས་ མེ་ཏོག་ ལྷུང་བྱེད་དོ།

[अभिचित्य गृह्णाति। नेपथ्यात् पुष्पाणि पतन्ति।

མཁའ་ལྡིང་གིས། ཡ་མཚན་དང་བཅས་པར།]

गरुडः सविस्मयम्।]

ཨ་ཡེ་ སྟེང་ནས་ མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ་ དང་ རྔ་བོ་ ཆེའི་ སྒྲ་ འདི།

अये ऊर्ध्वं पुष्प- वृष्टिः च [b]दुन्दुभि- [a]महा [c]ध्वनिः अयम्।

[བདག་ [5] ཀྱང་ མཐོང་ཞིང་ ཐོས་ནས།]

[स्वयम् अपि दृष्ट्वा आकर्ण्य च।]

བུང་བ་ཀུན་ཏུ་ དགའ་བར་བྱེད་ དྲི་ལྡང་ མེ་ཏོག་ཆར་ འདི་ནི་ མཁའ་ལས་

[c]अलिः [b]आनन्दित- [a]आमोद- पुष्पवृष्टिः इयं नभस्तः

ཅི་ ཕྱིར་འབབ།

किं निपतति

མཐོ་རིས་ ཕྱོགས་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་ རྔ་ཆེན་ རྣམས་ སྒྲ་ འདིས་

स्वर्गे दिशां चक्रं [b]दुन्दुभीनां [a]महा निनादः एषः

མུ་ཅོར་དང་དུ་ ཅི་ སླར་ བྱེད་པ།

मुखरं च किं पुनः करोति।

དེ་ཡང་ འདི་ལྟར་ ཤེས་དེ་ བདག་གི་ [6] ཤུགས་ཀྱི་ རླུང་གིས་

*तच्च एवं ज्ञातं मम जव- मरुता

ཡོངས་འདུ་དག་ནི་ བསྐྱོད་པ་ དང་།

पारिजातः कम्पितः च

འཇིག་པའི་སྤྲིན་གྱི་ ཚོགས་རྣམས་ དུས་ མཐར་ དོགས་པ་ སྐྱེས་དེ་ འདི་

संवर्त्तकाभ्र- पटलैः [b]काल- [c]अन्त- [d]शङ्कैः [a]जात- इदं

ཡང་ བསྒྲགས་པ་ ཡིན་ནམ་ སྙམ།། २७

अपि रसितं वा मन्ये॥

आमोदानन्दितालिर्निपतति किमियं पुष्पवृष्टिर्नभस्तः
स्वर्गे किं वैष चक्रं मुखरयति दिशां दुन्दुभीनां निनादः।
आ ज्ञातं सोऽपि मन्ये मम जवमरुता कम्पितः पारिजातः
साधं संवर्त्तकाभ्रैरिदमपि रसितं जातसंहारशङ्कैः॥ २७॥

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

ཨེ་མ་ བདག་གིས་ དོན་ བྱས་པར་ གྱུར་ཏོ།

अहो अहं [b]अर्थः [a]कृत भूतः ।

*दिष्ट्या कृतार्थोऽस्मि ।

[མཁའ་ལྡིང་ [7] གིས། རྟོགས་ཞིང་ །]

[गरुडः निरूपयन् ।]

ཀླུ་རྣམས་ སྲུང་བར་བྱེད་པ་ འདི།

नागानां रचिता एष

ཇི་ལྟར་ བདག་ལ་ བླ་མར་ སྣང་།

यथा मम गुरुः भाति

དེ་ལྟར་ སྦྲུལ་དག་ཟ་འདོད་པ།

तथा सर्पाशनाकाङ्क्षां

གསལ་བར་ དེ་རིང་ སེལ་བར་འགྱུར།། ༢༨

व्यक्तं अद्य अपनेष्यति ॥

नागानां रचिता भाति गुरुरेष यथा मम ।
तथा सर्पाशनाशङ्कां व्यक्तमद्यापनेष्यति ॥ २८ ॥

དེས་ན་ རི་ཞིག་ རི་ མ་ལ་ཡའི་ རྩེ་མོར་ འཛེགས་ཏེ་ ཇི་ལྟར་འདོད་པར་

तत् तावत्- [b]पर्वत- [a]मलय- शिखरं आरुह्य यथेष्टम्

འདི་ བཟའ་བར་བྱའོ།

एनं आहारयामि ।

[ཁྱེར་ [287 b. 1] ནས་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[गृहीत्वा निष्क्रान्तः ।]

[མཚན་མ་བཞི་པའོ།།]

[चतुर्थोऽङ्कः ॥]

ACT V

*[མཚོན་མ་ལྔ་པ།]

[पञ्चमोऽङ्कः ।]

[287 b. 1][དེ་ནས་ སྒོ་སྲུངས་ རབ་དགའ་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།]

[ततः प्रतिहारः सुनन्दः प्रविष्टः ।]

མཛའ་བོས་ རང་ ཁྱིམ་ སྐྱེད་ཚལ་ གནས་ལ་ ཡང་།

स्नेहात् स्व- गृह- उद्यान- स्थिते अपि

མཛའ་བོ་དག་ལ་ སྡིག་པ་ དོགས་ འགྱུར་ན།

स्निग्धे पापं विशङ्क्यते ।

གནོད་ མང་ མཐོང་ཞིང་ འཇིགས་སུ་ [2] རུང་བའི།

[c]अपाय- [b]बहु- [a]दृष्ट- [d]प्रतिभय-

འབྲོག་དགོན་ དབུས་ན་གནས་ལ་ སྨོས་ཅི་ དགོས།། ༡

[e]कान्तार- [f]मध्यस्थे वद किमु ॥

स्वगृहोद्यानगतेऽपि स्निग्धे पापं विशङ्क्यते स्नेहात् ।

किमु दृष्टबह्वपायप्रतिभयकान्तारमध्यस्थे ॥ १ ॥

དེ་ལྟར་ཡང་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ རྒྱ་མཚོའི་ རྦ་རླབས་ ལྟ་བའི་ ལྟད་མོ་ལ་

तथाहि जीमूतवाहनो जलनिधि- वीचि- अवलोकन- कुतूहली

སོང་བ་ ནི་ ཡུན་རིང་དུ་ གྲོགས་སོ་ ཞེས་ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ ཀུན་གྱི་དབྱིག

निष्क्रान्तः चिरयति इति महाराजः विश्वावसुः

སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་ གནས་སོ། དེ་ཡིས་ བདག་ [3] ལ་ བཀའ་བསྒོས་པ།

दुःखम् आस्ते । तेन अहं समादिष्टः

རབ་དགའ་ བདག་གིས་ མཁའ་ལྡིང་གི་ འཇིགས་པ་དང་ཉེས་པ་དང་ཉེ་བའི་ ཕྱོགས་སུ་

सुनन्द मया [b]गरुड- [c]प्रतिभयम् [a]सन्निहित- उद्वेग्नं

མག་པ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ་ ཞེས་ ཐོས་སོ། ཚུལ་ འདིས་
जामाता जीमूतवाहनः गतः इति श्रुतम्। *रूपेण अनेन
དོགས་པ་གྱུར་ཏེ། དེས་ན་ མྱུར་བར་ སོང་ལ་ ཅི་ འདི་ རང་གི་ ཁྱིམ་དུ་ འོངས་
शङ्कितः। तत् त्वरितं गत्वा किम् असौ स्व- गृहम् आगतो
སམ་ [4] མ་འོང་ [ས] ཤེས་པར་གྱིས་ཤོག་ཅེས་སོ། རེ་ཞིག་ དེ་ ཉིད་དུ་
वा न वा विदित्वा आगच्छ इति। यावत् तत्र एव
འགྲོ་བར་བྱའོ།
गच्छामि।

[སོང་བ་དང་ མདུན་དུ་ མཐོང་ནས།]
[परिक्रामन् अग्रतो दृष्ट्वा।]

ཨ་ཡེ་ འདི་ནི་ རྒྱལ་པོའི་ དྲང་སྲོང་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི་ ཡབ་ སྤྲིན་གྱི་ཏོག་
अये राजर्षिः जीमूतवाहनस्य पिता जीमूतकेतुः
བསྟི་[ན]གནས་ཀྱི་ ཁྱམས་ན་ ཆོས་སྤྱོད་མ་ དང་ ལྷན་ཅིག་ རྒྱལ་པོའི་
*विस्रम्भस्थाने अङ्गने धर्मचारिण्या सह राज-
བུ་མོས་ རིམ་[5] འགྲོ་བྱེད་ཅིང་ འཁོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།
वध्वा पर्युपास्यमानः तिष्ठति। तथाहि—

རས་དཀར་ འཁྱོག་པོ་ གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པ་ ལྦུ་བ་ལྡན་པའི་ ཆུ་དང་
क्षौमे भङ्गवती तरङ्गित *दग्ध- फेन- अम्बु-
མཚུངས་ཤིང་ བསོད་ནམས་ཆེ་ལྡན།
तुल्ये महापुण्यया
ལྷ་མོ་ རྣམ་མཛེས་ ཛ་ཧྣུའི་བུ་མོ་བཞིན།
देव्या *आकृतिकान्तया जाह्नव्या इव।
ཇི་ལྟར་ བརླབས་ཀྱིས་ མཛེས་བཞིན་ གང་གི་ དྲུང་ན་ མ་ལ་ཡ་ཅན་
यथा वेला श्रियं यस्य अन्तिके मलयवती
ཉེ་བར་ [6] གནས།
अन्तिक- वर्तिनी

སྤྲིན་གྱི་ཏོག་ འདི་ཉིད་ནི་ ཆུ་གཏེར་དག་དང་ རབ་ཏུ་ མཚུངས་པའི་དཔལ་
जीमूतकेतुः अयं तोय- निधेः सु- सदृशीं श्रियम्
འདི་ འཛིན་ནོ༎ ༢
एतां धत्ते ॥

क्षौमे भङ्गवती तरङ्गिततदशे फेनाम्बुतुल्ये वहन्
जाह्नव्येव विराजितः *आकृतिकान्तया देव्या मातृपुण्यया ।
धत्ते तोयनिधेरयं सुसदृशीं जीमूतकेतुः श्रियं
यस्यैषान्तिकवर्त्तिनी मलयवत्याभाति वेला यथा ॥ २ ॥

དེས་ན་ རེ་ཞིག་ ཉེ་བར་འགྲོ་བར་བྱའོ།
तद् यावद् उपसर्पामि ।

[དེས་ན་ སྤྲིན་གྱི་ཏོག་ གདན་ལ་གནས་ཤིང་ བཙུན་མོ་དང་ མནའ་མ་དང་
[ततः जीमूतकेतुः आसनस्थः पत्नी- वधू-
བཅས་པ་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།]
समेतः प्रविशति ।]

ལང་ཚོ་དག་གི་ བདེ་[7]བ་ སྤྱད་ཅིང་ གྲགས་པ་ རྒྱས་པར་བྱས།
यौवन- सुखानि भुक्तानि यशः विकीर्णं
བརྟན་པའི་ བློ་ཡིས་ རྒྱལ་སྲིད་ལ་ འདུག་ དཀའ་ཐུབ་ རྣམ་པར་སྤྱད།
स्थिर- धिया राज्ये स्थितं तपः चरितम् ।
བུ་ འདི་ བསྔགས་འོས་ མནའ་མ་ འདི་ནི་ རིགས་ མཚུངས་ ལེགས་
सुतः अयं श्लाघ्यः स्नुषा इयं [c]अन्वय- [b]सदृश- [a]सु-
ལས་སྐྱེས།
[d]जा

ཀྱཱ་ཡི་ དོན་བྱས་ བདག་གིས་ དེ་རིང་ འཆི་བ་ བསམས་པར་བྱ༎ ༢
अहो कृतार्थतया मया अद्य मृत्युः चिन्त्यः ॥

भुक्तानि यौवनसुखानि यशो विकीर्णं
राज्ये स्थितं स्थिरधिया चरितं तपोऽपि ।

श्लाघ्यः सुतः सुसदृशान्वयजा स्नुषेयं
चिन्त्यो मया ननु कृतार्थतयाद्य मृत्युः ॥ ३ ॥

[རབ་ [288 a. 1] དགས་འཁྲུལ་ལ་ ཉེ་བར་བཏུད་ནས།]
[प्र- तिहारः उपसृत्य ।]

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི།
जीमूतवाहनस्य ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས་ རྣ་བ་ བསྒྲིབས་ནས།]
[जीमूतकेतुः कर्णौ पिधाय ।]

སྡིག་པ་ ཞི་བར་གྱུར་ཅིག།
पापं शान्तम् ।

[ལྷམ་གྱིས།]
[देवी ।]

ངེས་པར་ བཀྲ་མི་ཤིས་ པ་འདི་ ཉམས་པར་ གྱུར་ཅིག།
खलु अमङ्गलम् इदम् प्रतिहतं भवतु ।

[མ་ལ་ཡ་ཙན་མས། བདག་ཉིད་ཀྱིས།]
[मलयवती आत्मगतम् ।]

ཏོགས་ [2] པར་མཚོན་མ་ ངན་པ་ འདིས་ བདག་གི་ སྙིང་ འདར་པ་
[b]निमित्तेन [a]दुर् अनेन मम हृदयं वेपते
བཞིན་ནོ།
इव ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

བཟང་པོ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ།
भद्र जीमूतवाहनस्य ।

भद्र किं जीमूतवाहनस्य ।

[རབ་དགས།]
[प्रतिहारः ।]

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི་ ལས་ ལྟ་བ་ལ་ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ ཀུན་གྱི་དབྱིག་གིས་
जीमूतवाहनस्य वार्त्ताम् अन्वेष्टुम् महाराज- विश्वावसुना
ཁྱོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ བདག་ [3] བཏང་ངོ་། དེས་ན་ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ བདག་ལ་
युष्मदन्तिकम् अहम् प्रेषितः । तत् महाराजः मां
བཀའ་སྩོལ། ཅིག་ བདག་གིས་ རྗེས་ལ་ རྗེ་སྐད་ཅེས་ རྟོག་པར་བགྱི།
आज्ञापयतु किं मया स्वामिनः कथम् इति विज्ञापनीयम् ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གྱིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

ཅི་ བུ་ དེ་ཉིད་ན་ ཉེ་བར་མི་གནས་སམ།
किं वत्सः तत्र एव असन्निहितः ।

[རབ་དགས།]
[सुनन्दः ।]

མ་མཆིས་སོ།
नास्ति ।

[ཡུམ་གྱི་ མྱ་ངན་དང་བཅས་པར།]
[देवी सविषादम् ।]

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ དེ་ན་ ཡང་ མེད་ ན་ ད་ནི་ བདག་གི་ བུ་
महाराज तत्र अपि नास्ति यदि इदानीं मम पुत्रकः
གང་དུ་ [4] སོང་། གང་གིས་ན་ དེ་ལྟར་ ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས།
क्व गतः । येन एवं चिरयति ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

ངེས་པར་ བདག་ཅག་གི་ སྲོག་ བསྐྱང་བའི་ དོན་དུ་ རིང་དུ་ སོང་ བར་གྱུར་ཏོ།
नियतम् अस्मत्- प्राण- यात्रा- अर्थं दूर- गतो भविष्यति।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ མྱ་ངན་དང་བཅས་ཤིང་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[मलयवती सविषादम् आत्मगतम् ।]

བདག་གིས་ ཀྱང་ ཇོའི་སྲས་ ཡུད་ [5] ཙམ་ཞིག་ ཀྱང་ མ་མཐོང་བས་

अहं पुनः आर्यपुत्रं मुहूर्त्तकम् अपि अपश्यन्ती

བདག་ ཉིད་ འགའ་ཞིག་ དོགས་སོ།

अहम् एव अन्यद् आशङ्के ।

अहं पुनर्मुहूर्त्तकमप्यार्यपुत्रमपश्यन्त्यन्यदेव किमप्याशङ्के ।

[རབ་དགས།]

[सुनन्दः ।]

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ བཀའ་སྩོལ་ཅིག་ བདག་གིས་ ཇོ་ལ་ ཇི་

महाराज आज्ञापयतु मया स्वामिने किं

སྙད་གསོལ་བར་བགྱི།

विज्ञापनीयम् ।

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས་ མིག་ གཡོན་པ་ མགུལ་བ་གལ་བར་བྱེད་དོ།]

[जीमूतकेतुः वामाक्षिस्पन्दनं सूचयन् ।]

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཡུན་རིང་དུ་ གྲོགས་སོ་ ཞེས་ བདག་ འཁྲུགས་ཤིང་

जीमूतवाहनः चिरयति इति मयि आकुले

སེམས་པར་བྱེད་པ་ན།

विचिन्तयति ।

མི་འདོད་ གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

अनिष्टं सूचयितुं

ཡང་ཡང་ གཡས་པ་མིན་པའི་མིག།

मुहुर्मुहुः अदक्षिणेक्षण

ཅི་ ཞིག་ལ་ གཡོ་ མིག་ངན་ ཁྱོད།
किं स्फुरसि हतचक्षुस्त्वं
གཡོ་བ་ ཉི་མས་ སེལ་གྱུར་ཅིག།། ༤
स्फुरितं *सूर्यात् दूरीभवतु ॥

स्फुरसि किमदक्षिणेक्षण मुहुर्मुहुः सूचयितुं ममानिष्टम् ।
हतचक्षुरपहतं ते स्फुरितं मम पुत्रकः कुशली ॥ ४ ॥

[སྟེང་དུ་ ལྟ་ཞིང་།]
[ऊर्ध्वं पश्यन् ।]

བཅོམ་ [7] ལྡན་ འོད་སྟོང་པ་ འདི་ནི། སྲིད་པ་ གསུམ་གྱི་མིག་
भग- वान् सहस्रदीधितिः अयमेव भुवन- त्रिलोचनः
གཅིག་པུ་ སྟེ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ དགེ་ལེགས་དག་ གསལ་བར་སྟོན་ཅིག།
एकः जीमूतवाहनस्य श्रेयः स्पष्टं निवेदयिष्यति ।

[ཡ་མཚན་དང་བཅས་པར།]
[सविस्मयम् ।]

བལྟས་པར་འགྱུར་ན་ མིག་ལ་ སྡུག་བསྔལ་ རབ་དུ་ སྟེར།
आलोक्यमानम् [b]लोचन [c]दुःख [a]अति [d]दायि
ཁྲག་གི་ཟེར་མ་དང་ མཚུངས་ འོད་ཟེར་ [288 b. 1] གསལ་པོ་འགྱེད།
रक्तच्छटा- सम- मरीचिरुचः विमुञ्चन् ।
ལྟས་ངན་རླུང་གིས་ བསྐྱོད་གྱུར་ སྐར་མ་དང་ མཚུངས་ འདི།
उत्पात- वात- तरलीकृत- तारका- समम् एतत्
གློ་བུར་ ཉིད་དུ་ མཁའ་ལས་ ཅི་ སྔར་ མདུན་དུ་ འབབ།། ༥
सहसा एव नभसः किं पुनः पुरः पतति ॥

आलोक्यमानमतिलोचनदुःखदायि
रक्तच्छटानिजमरीचिरुचो विमुञ्चन् ।
उत्पातकालतरलीकृततारकाभ-
मेतत् पुरः पतति किं सहसा नभस्तः ॥ ५ ॥

ཇི་ལྟར་ བདག་གི་ རྐང་པ་ ཉིད་ལ་ འབབ།
कथं मम चरणयोः एव पतितम्॥

[ཐམས་ཅད་ ངེས་པར་བརྟགས་སོ།།]
[सर्वे निरूपयन्ति ।]

[སྤྲིན་གྱི་རྟོག་གིས།།]
[जीमूतकेतुः ।]

ཨ་ཨེ་ ཤ་ཁྲོན་པ་དང་ [2] སྐྲ་དང་བཅས་པའི་ གཙུག་གི་ ནོར་བུ་ འདི་
अये मांस- सरस केशः चूडा- मणिः अयं
སུ་ཞིག་གི་ ཡིན་པར་འགྱུར།
कस्य भविष्यति ।

अये लग्नसरसमांसकेशश्चूडामणिः । कस्य पुनरयं भविष्यति ।

[ཡུམ་ མྱ་ངན་དང་བཅས་པར།།]
[माता सविषादम् ।]

གཙུག་གི་ རིན་ཆེན་ འདི་ནི་ བདག་གི་ བུའི་ ཡིན་པ་ འདྲ་འོ།
चूडा- रत्नम् एतत् मम पुत्रकस्य भवति इव ।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།།]
[मलयवती ।]

ཡུམ་ དེ་སྐད་ མ་ གསུང་།
अम्ब एवं मा भण ।

[རབ་དགས།།]
[सुनन्दः ।]

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ དེ་ལྟར་ མ་རྟོགས་པར་ [3] གསུང་བར་ མ་ བྱེད་ཅིག།
महाराज एवम् अविज्ञाय उक्तिं मा कुरु ।
འདིར་ ནི།
अत्र हि—

ཁྱུ་ མཁའ་ལྡིང་གིས་ ཟོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ གཙུག་གི་ནོར་བུ།
पन्नगानां तार्क्ष्येण भक्ष्यमाणानां शिरोमणयः
སྡེར་མོ་དང་ ཁས་ བཅོམ་པ་ དུ་མ་དག་ ལྷུང་བ་ཉིད་དོ॥ ༦
नख- मुख हताः अनेकशः पतन्ति ॥

तार्क्ष्येण भक्ष्यमाणानां पन्नगानामनेकशः ।
*उल्कारूपाः पतन्त्येते शिरोमणय ईदृशाः ॥ ६ ॥

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

ལྷ་མོ་ རབ་དགས་ རིག་པ་བདག་ བརྗོད་དེ། གལ་ཏེ་ དེ་ལྟར་ ཡང་
देवि सुनन्देन सोपपत्तिकम् अभिहितम् । यदि एवम् अपि
ཡིན་པ་སྲིད་དོ།
स्यात् ।

देवि सोपपत्तिकमभिहितमनेन । कदाचिदेवमपि स्यात् ।

[ཡུམ་ [4] གྱིས།]
[माता ।]

རབ་དགའ་ གལ་ཏེ་ན་ འདུས་ འདི་ཙམ་ན་ གྱོས་རྒྱུད་ཀྱི་ ཁབ་ ཉིད་དུ
सुनन्द अपि वेलया एतावत्या श्वशुर- कुल- गृहम् एव
བདག་གི་ བུ་ འོངས་པ་ སྲིད་དོ། དེས་ན་ སོང་སྟེ་ རྟོགས་ལ་ མྱུར་དུ
मम पुत्रकः गतः भविष्यति । तत् गच्छ ज्ञात्वा लघु
འཕྲིན་ བསྒྲིངས་ཤིག།
वार्त्तां निवेदय ।

[རབ་དགས།]
[सुनन्दः ।]

ཇི་ལྟར་ ལྷ་མོས་ བསྒོས་པ་ བཞིན་ན།
यथा देवी आज्ञापयति तथा ।

[སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]
[निष्क्रान्तः ।]

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]

[जीमूतकेतुः।]

ལྷ་[5]མོ་ ཀླུ་དག་གི་ གཙུག་གི་ ནོར་བུ་ ཡིན་པ་ཡང་ སྲིད་དོ།

देवि नाग- चूडा- मणिः अपि भवेत्।

देवि अपि नाम नागचूडामणिरयं भवेत्।

[དེ་ནས་ དུང་གི་ གཙུག་ གོས་ དམར་པོ་དག་ བཟུང་སྟེ་

[ततः शङ्ख- चूडः [b]वस्त्र [a]रक्त [c]युगं गृहीत्वा

ཞུགས་པར་གྱུར་དོ།]

प्रविष्टः।]

[མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[सास्रम्।]

བཀྲག་གོ་ ཀྱེ་ བཀྲག་གོ།

कष्टं भोः कष्टम्।

མྱུར་བར་ རྒྱ་མཚོའི་ འགྲམ་དུ་ གོ་ཀར་ཎ་ལ་ བཏུད་ནས།

त्वरितम् अर्णव- तटे गोकर्णम् प्रणम्य

ལྟོ་འཕྱེ་ ཆེན་པོ་ གསོད་[6]པའི་ ས་གཞི་ དེར་ བདག་ ཕྱིན་ན།

[b]भुजङ्गम [a]-महा *वध- भूमि *तत्र अहं प्राप्तः।

རིག་པ་འཛིན་པ་ ཁ་དང་ སྡེར་མོས་ སྙིང་ཁ་ བཅོས་པ་དེ།

विद्याधरं [b]मुख- [c]नख- [d]वक्षसं [a]क्षत

ཁྱེར་ནས་ མཁའ་ལྡིང་དག་ནི་ མཁའ་ལ་ རབ་ཏུ་སོང་བར་གྱུར།། ༧

आदाय गरुत्मान् गगनम् उत्पतितः।

गोकर्णमर्णवतटे त्वरितं प्रणम्य
प्राप्तोऽस्मि तामिह भुजङ्गमवध्यभूमिम्।
आदाय तं नखमुखक्षतवक्षसं च
विद्याधरं गगनमुत्पतितो गरुत्मान्॥ ७॥

ཀྱི་ཧུད་ རྒྱུ་མེད་པའི་ གཉེན་ གཅིག། ཀྱི་ཧུད་ མཆོག་གི་ སྙིང་རྗེ་ཅན།
हा [a]निष्कारण [c]बान्धव [b]एक। हा परम कारुणिक।
ཀྱི་ཧུད་ [7] གཞན་ སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན། ཀྱི་ ཁྱོད་ནི་ གང་ དུ་ གཤེགས།
हा पर- दुःख- दुःखित। हा त्वं क्व नु खलु गतोऽसि।
བདག་གི་ ཚིག་གི་ལན་ བྱིན་ཅིག། ཉམས་པ་ དུང་གི་གཙུག་ མངལ་ན་གནས་པ་
मम प्रतिवचनं प्रयच्छ। हतक शङ्ख-चूड गर्भस्थः
ཉིད་ན་ ཅིའི་ ཕྱིར་མ་ཤི། ཁྱོད་ཀྱིས་ ཅི་ཞིག་ བྱས།
एव किं न विपन्नोऽसि। त्वया किं कृतम्।

ཀླུ་རྣམས་ སྐྱབས་ལས་ གྲགས་པ་ གཅིག་ མ་ ཐོབ།
अहीनां त्राणात् कीर्त्तिः एका न आप्ता।
བསྔགས་ [289 a. 1] པར་འོས་པ་ རྗེ་ཡི་ གསུང་ མ་ བསྒྲུབས།
श्लाघ्या · स्वामिनः आज्ञा न अनुष्ठिता।
གཞན་གྱིས་ བདག་ཉིད་ བཏང་ བསྲུངས་ མྱ་ངན་འོས།
अन्येन आत्मानं दत्त्वा रक्षितः शोच्यः।
ཀྱེ་མ་ ཀྱི་ཧུད་ སྨད་ བདག་ བསླུས་སོ་ བསླུས།། ༨
हा हा कष्टं धिक् अस्मि वञ्चितः वञ्चितः॥

नाहित्राणात्कीर्त्तिरेका मयाप्ता
नापि श्लाघ्या स्वामिनाऽनुष्ठिताज्ञा।
दत्त्वात्मानं रक्षितोऽन्येन शोच्यो
हा धिक् कष्टं वञ्चितो वञ्चितोऽस्मि॥ ८॥

དེས་ན་ རྣམ་པ་ འདི་ལྟར་གྱུར་པ་ བདག་ནི་ སྐད་ཅིག་ཙམ་ འཚོ་ཞིང་
तद् [b]विधः [a]एवं अहं · क्षणमात्रमपि जीवन्
བདག་ཉིད་ལ་ ཉེ་བར་བཞད་ [2] པར་ མི་ བྱའོ། རེ་ཞིག་ འདིའི་ རྗེས་སུ་སོང་
आत्मानम् उपहास्यं न करोमि। यावद् एनम् अनुगन्तुं
སྤེ་བརྡག་པར་བྱའོ།
प्रयतिष्ये।

[ཡོང་སུ་འགྲོ་ཞིང་ ས་ལ་ བལྟས་ཏེ།]
[परिक्रामन् भूमौ दृष्ट्वा ।]

དང་པོར་ ས་གཞི་ ཁྱབ་བྱས་ དེ་ནས་ མདུན་དུ་ ཐིགས་པ་ རགས་པ་
आदौ पृथ्वीं व्याप्य ततः अग्रे [d]बिन्दु [b]स्थूल
གྲོལ་བ་དག་ དུ་ལྟུང་།
[c]मुक्त [a]पतित

རྡོ་རྣམས་ལ་ ལྟུང་བརྡབས་ཤིང་ འཐོར་གྱུར་ ཐིགས་ ཕྲན་ཕྲན་ [3] པའི་
ग्रावसु आपात शीर्ण कणा तनु
ཐང་ལ་ སྲོག་ཆགས་ རྣམས་ཀྱིས་དཀྲིགས།
*सर्वतः प्राणिभिः दुर्लक्ष्यां

ཁམས་ཀྱི་ ངོས་ལ་ མཆོག་གྱི་ ཤིང་ རྟུགས་ དག་གི་རྩེ་དང་ ཕུག་རྣམས་
धातु- भित्तौ [a]प्रधान [c]तरु [b]घन [d]शिखरेषु गह्वरेषु च
དག་ལ་ ཆགས་གྱུར་པ།
संसक्ताम् ।

ཁྲག་གི་ རྒྱུན་ འདིའི་ རྗེས་སུ་ ལེགས་པར་ འབྲངས་ཏེ་ མཁའ་ལྡིང་
रक्त- धाराम् इमाम् अनु निपुणम् अनुसरन् तार्क्ष्यं
ལྟ་འདོད་ བདག་ནི་ འགྲོ་བར་བྱ།། ༩
दिदृक्षुः अहं व्रजामि ॥

आदावुत्पीडपृथ्वीं प्रविरलपतितस्थूलबिन्दुं ततोऽग्रे
ग्रावस्वापातशीर्णप्रसृततनुकणां कीटकीर्णां स्थलीषु ।
दुर्लक्ष्यां धातुभित्तौ घनतरुशिखरे स्त्याननीलस्वरूपाम्
एनां तार्क्ष्यं दिदृक्षुर्निपुणमनुसरन् रक्तधारां व्रजामि ॥ ९ ॥

[4] [ལྷམ་གྱིས་ ཐོས་ནས་ སྐྲག་པ་དང་བཅས་པར།]
[देवी श्रुत्वा ससाध्वसम् ।]

རྒྱལ་པོ་ ཆེན་པོ་ སུ་ཞིག་ ངུ་བའི་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ འདི་ནི་ འདི་ ཉིད་དུ་
[b]राज [a]महा कोऽपि रुदितवदन एष दूत एव

མྱུར་པར་ འོང་ཞིང་ བདག་གི་ [སྙིང་ཁ་] འཁྲུག་པར་ བྱེད་དོ། དེས་ན་
त्वरितम् आगच्छन् मम [हृदयम्] आकुली- करोति। तत्
རེ་ཞིག་ འདི་ སུ་ ཡིན་ ཤེས་པར་ གྱིས་ཤིག།
तावत् एष क इति ज्ञायताम्।

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः।]

ཇི་ [5] ལྟར་ ལྷ་མོ་ སྨྲ་བཞིན་ནོ།
यथा देवी आह।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः।]

ཀྱི་ཧུད་ འཇིག་རྟེན་ གསུམ་གྱི་ གཙུག་གི་ ནོར་བུ་ གཅིག་པུ་ ཁྱོད་
हा कष्टं [b]भुवन [a]त्रि- [d]चूडा- [e]मणे [c]एक त्वं
བདག་གིས་ གང་དུ་ བལྟ་བར་བྱ། བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ།
मया क्व द्रष्टव्यः। *हतोऽस्मि। *हतोऽस्मि।

हा त्रिभुवनैकचूडामणे क्व मया द्रष्टव्योऽसि। मुषितोऽस्मि भो मुषितोऽस्मि।

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས་ ཐོས་ནས་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར་ བགྲད་ [6] ནས།]
[जीमूतकेतुः आकर्ण्य सहर्षं स्मित्वा।]

ལྷ་མོ་ མྱ་ངན་ ཐོང་ཤིག། འདིའི་ གཙུག་གི་ནོར་བུ་ འདི་ ཤ་ལ་
देवि विषादं मुञ्च। अस्य चूडामणिः अयम् मांस-
ཆགས་པའི་ བྱ་ འགའ་ཞིག་གིས་ མགོ་ལས་ བཅད་དེ་ ཁྱེར་བ་
लोभात् विहङ्गेन केनापि मस्तकात् उत्खाय नीयमानः
ལྷུང་བ་ཡིན་ནམ་ སྙམ་མོ།
पतितो ननु।

[ཡུམ་གྱིས། ཚིམ་པ་དང་བཅས་པར་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ལ་ འཁྱུད་ནས།]
[माता सहर्षं मलयवतीम् आलिङ्ग्य ।]

ཨ་ཨི་ ཡུགས་ས་མོར་མ་ [7] མ་གྱུར་ མ་བརྟན་པར་ མཛོད་ཅིག།
अयि अविधवे मा अधीरा भव ।

ཁྱོད་ཀྱི་ རྣམ་པ་ འདི་འདྲ་བ་ བདག་གིས་ ངེས་པར་ ཡུགས་སའི་ སྡུག་བསྔལ་ ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ མ་ཡིན་ནོ།
तव आकृतिः ईदृशी आत्मना खलु विधवा- दुःखम् अनुभवति न ।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
[मलयवती सहर्षम् ।]

ཡུམ་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཤིས་པར་བརྗོད་པ་ཡིས་སོ།
अम्ब तव आशीर्वादेन ।

[ཞེས་དེ་ ཞབས་ [289 b. 1] གཏུགས་སོ།]
[इति पादे पतति ।]

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས་ དུང་གིས་གཙུག་ལ་ ཉེ་བར་བདུད་ནས།]
[जीमूतकेतुः शङ्खचूडम् उपसृत्य ।]

བུ་ ཁྱོད་ཀྱི་ གཙུག་གི་ ནོར་བུ་ སྤོར་རམ་ ཅི།
वत्स तव चूडा- मणिः अपहृतः किम् ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः ।]

ཇོ་ བདག་ གཅིག་ བུའི་ མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ གསུམ་གྱི་ ཡང་ངོ་།
आर्य मम एकस्य वत्सस्य न । [b]भुवनस्य [a]त्रि अपि ।

आर्य न ममैकस्य वत्सस्य । त्रिभुवनस्यापि ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]

[जीमूतकेतुः ।]

བུ་ ཇི་ལྟར་ན་ བུ།

वत्स कथमिव वत्स ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः ।]

སྡུག་ [2] བསྔལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ མཆི་མས་ མགྲིན་པ་ ཉེ་བར་

महादुःखभारात्   ^a बाष्प-   ^c कण्ठः   ^b उप-

བསྒགས་པ་ བདག་གིས་ བརྗོད་པར་ མི་ ནུས་སོ།

रुद्धः   अहं   कथयितुं   न शक्नोमि ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]

[जीमूतकेतुः ।]

རང་གི་ སྡུག་ངན་ ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དག་ བདག་ལ་

आत्मनः   दुःखं   सुदुःसहं   मे

སྨྲོས་ཤིག།

*कथय

དེ་ བདག་ལ་ འཕོས་པ་ གང་གིས་ན་ ཁྱོད་ཀྱི་ བཟོད་པར་ [3] བྱ་

तत्   मयि   संक्रान्तं   येन   ते   सह्यं

བར་འགྱུར་རོ།། ༢༠

भविष्यति ॥

*आवेदय ममात्मीयं पुत्रदुःखं सुदुःसहम् ।
मयि संक्रान्तमेतत्ते येन सह्यं भविष्यति ॥ १० ॥

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः ।]

གསན་པར་མཛོད་ཅིག། ངེས་པར་ བདག་ནི་ ཀླུ་ དུང་གི་གཙུག་གིས་

श्रूयताम् ।   खलु   अहं   नागः   शङ्खचूडः

ཅེས་བྱ་བའོ། ཟས་ཀྱི་ རེས་ལ་ བབ་ནས་ ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ ནོར་རྒྱས་ཀྱིས་བི་ན་ཏའི་

नाम । आहारार्थम् अवसरं प्राप्य *नागराज-   वासुकिना

བྱ་ལ་ བསྐྱིངས་སོ། མང་པོས་ ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་དེ་ ཁྲག་གི་ རྒྱུན་གི་
वैनतेयाय प्रेषितः । विस्तरेण किम् । कदाचिद् रुधिर- धारा-
ལམ་ [4] འདི་ རྡུལ་གྱིས་ བསྒྲིབས་ཏེ་ མཚན་དཀའ་བར་ འགྱུར་རོ། དེས་ན་
पद्धतिः इयम् पांशुभिः *आवृता दुर्लक्ष्या भवेत् । तत्
མདོར་བསྡུས་པ་ བཤད་པར་བྱའོ།
संक्षेपतः कथयामि ।

श्रूयताम् । शङ्खचूडो नाम नागः खल्वहम् आहारार्थम् *अवसरप्राप्तो नागराजवासुकिना वैनतेयस्य प्रेषितः । किं विस्तरेण । कदाचिदियं रुधिरधारापद्धतिरावृता दुर्लक्ष्या भवेत् । तत् संक्षेपतः कथयामि ।

སེམས་ནི་ སྙིང་རྗེ་ དང་ལྡན་པ།
[b]चेतसा [a]करुणा- वता
རིག་པ་འཛིན་པ་ སུ་ཞིག་གིས།
विद्याधरेण केनचित्
རང་ཉིད་ མཁའ་ལྡིང་ལ་ བྱིན་ནས།
आत्मानं गरुत्मते दत्त्वा
བདག་གི་ སྲོག་ནི་ བསྲུངས་པར་གྱུར།། ११
मम प्राणाः संरक्षिताः ॥

विद्याधरेण केनापि करुणाविष्टचेतसा ।
मम संरक्षिताः प्राणा दत्त्वात्मानं गरुत्मते ॥ ११ ॥

[སྤྲིན་གྱི་ [5] ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

མཆེས་ གཞིན་ གཞན་ལ་ ཕན་པ་ལ་ ཞེན་པ་ དེ་ལྟ་བུ་ བདག་གི་ བུ་ལས་
वत्स भद्र पर- हित- व्यसनी एवं मम पुत्राद्
གཞན་པ་ སུ་ཞིག་ ཡོད། ཀྱེ་ བུ་སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ཡིས་ ཅེས་གསལ་བར་
अन्यः कः अस्ति । ननु पुत्रेण जीमूतवाहनेनेति स्पष्टम्
བརྗོད་ཅིག། ཀྱེ་ཧུད་ སྐལ་པ་ ངན་པ་ བདག་ བཅོམ་མོ།
उच्यताम् । हा [b]भाग्यः [a]मन्द- अस्मि हतः ।

[ཡུམ་གྱིས།]

[माता।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ སྡུག་ [6] ཁྱོད་ཀྱིས་ འདི་ ཅི་ལ་བྱས།
हा पुत्रक दुःखं त्वया इदं किं कृतम्।

[མ་ལ་ཡ་ཙན་མས།]

[मलयवती।]

ཀྱི་ཧུད་ ཇི་ལྟར་ བདག་ལ་ མཚན་མ་ ངན་པ་ནི་ བདེན་པ་ཉིད་དུ་
हा कथं मम [b]निमित्तं [a]दुर् सत्यी-
གྱུར་ཏོ།
भूतम्।

[བརྒྱལ་བར་ གྱུར་ཏོ།]

[मोहं गतः।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས། མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[शङ्खचूडः। सास्रम्।]

ཨ་ཡེ་ ངེས་པར་ སེམས་པ་ ཆེན་པོ་ དེའི་ ཡབ་ཡུམ་ནི་
अये नूनं [b]सत्त्वस्य [a]महा तस्य पितरौ
འདི་ [7] དག་གོ།
एतौ।

བདག་གིས་ མ་བཟོད་པར་ བརྗོད་ནས་ འདི་དག་ གནས་སྐབས་འདི་ལ་
मया असह्य- निवेदनाद् एतामिमाम् अवस्थां
བཀོད་དོ། ཡང་ན་ དུས་འཛིན་གྱི་ ཁ་ནས་ དུག་ལས་ གཞན་པ་ ཅི་ཞིག་
नीतौ। अथवा विषधरस्य मुखाद् विषाद् अन्यत् किं
འབྱུང་བར་འགྱུར། ཀྱི་མ་ སྲོག་ རབ་ཏུ་སྟེར་བ་ སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ་ལ། དེ་དང་
निष्क्रामति। अहो प्राण- प्रदस्य- जीमूतवाहनस्य तत्-
མཚུངས་པའི་ ཕན་ [290 a. 1] པ་ དུང་གི་གཙུག་གིས་ བྱས་སོ། དེས་ན་
सदृशः उपकारः शङ्ख- चूडेन कृतः। तद्

ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ བསད་པར་བྱའམ། ཅི་ ཡང་ན་ རེ་ཞིག་
अधुनैव आत्मानम् एव व्यापादयामि। किम् अथवा तावद्
འདི་དག་ དབུགས་འབྱུང་བར་བྱའོ། ཡབ་ དབུགས་ཕྱིན་པར་མཛོད་ཅིག།
एतौ समाश्वासयामि। तात समाश्वासिहि
དབུགས་ཕྱིན་པར་མཛོད་ཅིག།
समाश्वसिहि।

[གཉི་ག་ དབུགས་ཕྱིན་པར་བྱའོ།]
[उभौ समाश्वसितः।]

[ཡུམ་ [2] གྱིས།]
[जननी।]

བུ་མོ་ ལོངས་ཤིག། རིངས་པར་ མ་བྱེད་ཅིག། བདག་ཅག་ ཀྱང་
वत्से उत्तिष्ठ। त्वरस्व मा। वयम् अपि
སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ མེད་པར་ འཚོ་འམ་ ཅི། དེས་ན་ རེ་ཞིག་
जीमूतवाहनेन विना जीवामः किम्। तत् तावत्
དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱིས་ཤིག།
समाश्वसिहि।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ དབུགས་ཕྱིན་ནས།]
[मलयवती समाश्वस्य।]

ཀྱི་ཧུད་ ཇོའི་ སྲས་ ཁྱོད་ གང་དུ་ བདག་གིས་ བལྟ་ [3] བར་བྱ།
हा आर्य- पुत्र त्वं कुत्र मया प्रेक्षितव्यः।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ བླ་མའི་ ཞབས་ཀྱི་ བསྙེན་བཀུར་གྱི་ ཆོ་ག་ཤེས་པ་ ཁྱོད་
हा वत्स गुरु- चरण- शुश्रूषण- विधिज्ञ त्वं
བདག་གིས་ གང་དུ་ བལྟ་བར་བྱ།
मया कुत्र द्रष्टव्यः।

ཁྱོད་ཀྱིས་ བདག་གི་ རྐང་པ་ལ།
त्वया मम चरणयोः
གཙུག་གི་ནོར་བུ་ གཏུག་ཏུ་བཅུག།
चूडामणिं पातयता
འཇིག་རྟེན་ གཞན་དུ་ འགྲོན་ ཡང་།
लोक- अन्तर- गतेन अपि
ཚུལ་ [4] བའི་ རིམ་པ་ མ་ དོར་རོ།། ༡༢
विनय- क्रमः न उज्झितः ॥

चूडामणिं चरणयोर्मम पातयता त्वया ।
लोकान्तरगतेनापि नोज्झितो विनयक्रमः ॥ १२ ॥

[གཙུག་གི་ནོར་བུ་ བླངས་ནས།]
[चूडामणिं गृहीत्वा ।]

ཀྱི་ཧུད་ ཁྱོད་ཀྱི་ བདག་ལ་ འདི་ཙམ་ ཁོ་ན་ བསྟན་ པར་བྱ།
हा तव मे एतावन्मात्रम् एव दर्शनं कर्त्तव्यम् ।
हा *वत्स कथमेतन्मात्रदर्शनोऽसि संवृत्तः ।

[སྙིང་ལ་ བཀྲན་ནས།]
[हृदये दत्त्वा ।]

ཨ་ ཧ་ ཧ།
अहह ।
གུས་པས་ ཤིན་ཏུ་ རིང་ནས་ འདུད་ཅིང་ མགོ་ གཏུད་པས།
भक्त्या [a]अति- [b]दूराद् *[c]अवनमन् [e]मौलेः [d]नम्र
དྲག་ཏུ་ བདག་གི་ རྐང་ལ་ ཕྱག་ [5] འཚལ་ ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
शश्वन् मम चरणं प्रणमतः तव ।
གཙུག་གི་ནོར་ འདི་ ཙུབ་པ་མིན་ ཡང་ བདར་བ་ཡིས།
चूडामणिः अयं मसृणः अपि निकषणेन ।

བདག་གི་ སྙིང་ནི་ ཤིན་ཏུ་ འཇོམས་པར་ བྱེད་པ་ཅི།། ༡༢
मम हृदयं गाढं विदारयति किम् ॥

भक्त्या सुदूरमवनामितनम्रमौलेः
शश्वत्तव प्रणमतश्चरणौ मदीयौ ।
चूडामणिर्निकषणैर्मसृणोऽप्ययं हि*
गाढं विदारयति मे हृदयं *कथं नु ॥ १२ ॥

[ཡུམ་གྱིས།]
[माता ।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ གང་ ཁྱོད་ནི་ བླ་མའི་ ཞབས་ཀྱི་ སྲི་ཞུ་
हा पुत्रक जीमूतवाहन यस्य ते गुरु- चरण- शुश्रूषां
དོར་ནས་ གཞན་པའི་ བདེ་[6]བ་ ཉིད་ལ་ སྤྱོད་པ་ མ་ཡིན་ན། དེ་ ཇི་ལྟར་
वर्जयित्वा अन्यत् सुखम् एव [b]रोचते [a]न स कथम्
ད་ནི་ ཡབ་ སྤངས་ནས་ མཐོ་རིས་ཀྱི་ བདེ་བ་ ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དུ་
इदानीं पितरम् उज्झित्वा स्वर्ग- सुखम् अनुभवितुं
སོང་བར་གྱུར།
गतोऽसि ।

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतकेतुः सास्रम् ।]

ལྷ་མོ་ ཡུ་ཅག་ སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ་ མེད་པར་ འཚོའམ་ ཅི། གང་གིས་ན་
देवि वयं जीमूतवाहनेन विना जीवामः किम् । येन
[7]དེ་ལྟ་བུའི་ སྨྲེ་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱེད།
एवं विलपसि ।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ ཀང་པ་དག་ལ་ གཏུགས་ཏེ་ ཐལ་མོ་སྦྱོར་ནས།]
[मलयवती पादयोः निपत्य अञ्जलिं बद्ध्वा ।]

ཡབ་ ཇོའི་སྲས་ཀྱི་ མཚན་མ་ གཙུག་གི་ནོར་བུ་དག་ གསོལ་ཅིག།
तात आर्य- पुत्रस्य चिह्नं चूडारत्नं देहि ।

གང་གིས་ན་ འདི་ སྙིང་ལ་ བྱས་ནས་ མེ་བཙུག་སྟེ་ བདག་ཉིད་ཀྱི་
येन एतद् हृदये कृत्वा ज्वलनप्रवेशेन आत्मनः

གདུང་ [290 b. 1] བ་ བསལ་བར་བྱའོ།
सन्तापम् अपनेष्यामि ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

བདག་པོའི་ བརྟུལ་ཞུགས་མ་ ཅི་ལ་ འཁྲུག་པར་བྱེད། བདག་ཅག་
पति- व्रते [मां] किम् आकुलयसि । अस्माकं

ཐམས་ཅད་ འདི་ ཉིད་དུ་ ངེས་པར་ མ་ཡིན་ནམ།
सर्वेषाम् अयम् एव निश्चयः ननु ।

[ཡུམ་གྱིས།]
[माता ।]

ཀྱེ་ རྒྱལ་པོ་ ཆེན་པོ་ དེ་ལྟ་ན་ ཅི་ཞིག་ལ་གྲོགས།
भो [b]राज [a]महा- तत् किं प्रतिपाद्यते ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

ཅི་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་ [2] བསྒྲུབས་པ་མེ་ལས་ གཞན་པའི་
न किञ्चित् । किन्तु आहिताग्नेः अन्येन

མེས་ འདུས་ བྱ་བ་ མངོན་པར་ སྒྲུབས་པ་ མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ མཆོད་
अग्निना संस्कारः करणीयः *अभि- विहितः न । अतः अग्नि-

སྦྱིན་གྱི་ ཁང་པ་ལས་ མེ་ བླངས་དེ་ བདག་ཅག་རྣམས་ བསྲེག་པར་བྱའོ།
होत्र- शरणात् अग्निम् आदाय वयम् आदीपयामः ।

[དུང་གི་གཙུག་གི་[ས] བདག་ཉིད་དགོངས་པར།]

[शङ्खचूडः आत्मगतम्।]

ཇི་ལྟར་ སྡིག་ཅན་ བདག་ གཅིག་པུའི་ དོན་ [3] དུ་ རིག་པ་འཛིན་པའི་
कथं पापस्य मम एककस्य अर्थे विद्याधर-
རིགས་ འདི་ མཐའ་དག་ ཆད་པར་ གྱུར་ཏོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ འདི་སྐད་དོ།
कुलम् इदम् सकलम् उच्छन्नम् भविष्यति। तद् तावद् एवम्।

[གསལ་བར།]

[प्रकाशम्।]

ཡབ་ ངེས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པར་ འདི་འདྲ་བའི་ ཐུབ་ཆོད་ སྒྲུབ་པར་
तात अनिश्चितमेव ईदृशं साहसम् अनुष्ठातुम्
རིགས་པ་ མ་ཡིན་ནོ། བྱེད་པོའི་ རྣམ་འཕྲུལ་ནི་ རྣམ་པར་བཀྲབ་པ་ ཡིན་དེ།
युक्तं न। विधेः विलसितानि विचित्राणि भवन्ति।
གལ་ཏེ་ན་ [4] ཀླུའི་དགྲས་ འདི་ ཀླུ་མ་ ཡིན་པ་ ཞིག་གོ་ ཞེས་ ཤེས་ཏེ་
कदाचिन् नागशत्रुः अयं नागो न कश्चिद् इति ज्ञात्वा
སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ་ འཚོ་བ་དང་བཅས་པ་ ཉིད་ གཏོང་བ་ ཡང་སྲིད་དོ། དེས་ན་
जीमूतवाहनं जीवन्तम् एव त्यजेत् अपि। तत्
ཁྲག་ནི་ རྒྱུན་འདི་ ཉིད་ཀྱིས་ རེ་ཞིག་ བི་ན་ཏའི་བུའི་ རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ།
रुधिर- धारया अनयैव तावद् वैनतेयम् अनुसरामः।

།[ཡུམ་གྱིས།]

[माता।]

རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ བཀའ་ [5] དྲིན་གྱི་[ས] བུ་ འཚོ་བ་དང་ལྡན་པ་
सर्वथा देवतानां प्रसादेन पुत्रकं जीवन्तम्
ཉིད་ མཐོང་པར་གྱུར་ཅིག།
एव द्रक्ष्यामि।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[मलयवती आत्मगतम् ।]

ངེས་པར་ འདི་ནི་ སྐལ་བ་ ངན་ བདག་ལ་ དཀོན་ནོ།

नूनम् इदं [b]भाग्यया [a]मन्द मया दुर्लभम् ।

[སྤྲིན་གྱི་རྟོག་གིས།]

[जीमूतकेतुः ।]

བུ་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཚིག་ མི་བདེན་པ་ མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཅིག། དེ་ལྟ་ན་ཡང་

वत्स तव भारती वितथा मा भवतु । तथापि

མེ་དང་ [6] བཅས་པ་ ཉིད་དུ་ བདག་ཅག་ འགྲོ་བར་ རིགས་སོ། དེས་ན་

साग्नीनाम् एव अस्माकम् अनुसरणम् युक्तम् । तद्

ཁྱོད་ རྗེས་སུ་སོང་ཞིག། བདག་ཅག་ ཀྱང་ མེའི་ཁང་པ་ནས་ མེ་ བླངས་ཏེ་

भवान् अनुसरतु । वयम् अपि अग्नि- शरणाद् अग्निम् आदाय

མྱུར་བ་ ཉིད་དུ་ འོང་ངོ་།

त्वरितम् एव आगच्छामः ।

[སྤྲིན་གྱི་རྟོག་ བཙུན་མོ་དང་། མནའ་མ་ དང་བཅས་པ་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[जीमूतकेतुः पत्नी- वधू- समेतः निष्क्रान्तः ।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः ।]

དེས་ན་ རེ་ཞིག་ [7] མཁའ་ལྡིང་གི་ རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ།

तद् यावद् गरुड़म् अनुसरामि ।

[ཞེས་ཏེ་ དུང་གི་གཙུག་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[इति शङ्खचूडो निष्क्रान्तः ।]

[མཚན་མ་ ལྔ་པའོ།།]

[अङ्कः पञ्चमः ॥]

ACT VI

*[མཚན་མ་ དྲུག་པ།]
[अङ्कः षष्ठः ।]

[དེས་ན་ དུང་གི་གཙུག་ ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། མདུན་དུ་
[ततः शङ्ख-चूडः प्रविष्टः । अग्रतो
ངེས་པར་བརྟགས་ནས།]
निर्वर्ण्य ।]

ཁྲག་གིས་ བརླན་བའི་ མཆུ་དག་ བཏོར་[2] བས་ རི་ལ་ དྲོ་ཧི་
रुधिर- आर्द्र- चञ्चु- कषणैः अद्रि- द्रोणीः
གསར་པ་ བཞིན་ བྱེད་ཅིང་།
नवा इव कुर्वाणः ।
རང་གི་ འདྲེན་བྱེད་ འོད་ཟེར་ མེའི་ འཕྲེང་བས་ ཉེ་བའི་ ནགས་ཀྱི་
स्व- नयन- ज्योतिः- शिखा- श्रेणिभिः [b]उपान्त- [c]वन-
ཁོངས་དག་ བསྲེགས།
[d]अन्तरः [a]प्लुष्ट ।
འཇིགས་རུང་ རྡོ་རྗེ་ལྟར་ རྩུབ་ སྡེར་མོ་དག་ནི་ མཐའ་ ཙུ་ས་ལ་
*भीमं वज्रवत् कठोर- नखर- प्रान्त अवनिः
བདབ་ཅིང་བྱེད།
अवगाढा ।
སྦྲུལ་གྱི་དགྲ་ འདི་ མ་ལ་ཡ་ཡི་ ལྷུག་གི་ རྩེ་མོར་[3] རིང་པོ་དག་ནས་
पन्नग- रिपुः अयं मलयस्य शृङ्गस्य अग्रे दूरात्
མཐོང་ ॥ १
लक्ष्यते ॥

कुर्वाणो रुधिरार्द्रचञ्चुकषणैर्द्रोणीरिवाद्रेस्तटीः
प्लुष्टोपान्तवनान्तरः स्वनयनज्योतिःशिखाश्रेणिभिः ।
*भीमद्वज्रकठोरघोरनखरप्रान्तावगाढावनिः
शृङ्गाग्रे मलयस्य पन्नगरिपुर्दूरादयं दृश्यते ॥ १ ॥

[དེ་ནས་ མདུན་དུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ འགྱེལ་བའི་ མཁའ་ལྡིང་
[ततः [a]पुरः [c]जीमूतवाहन [b]पतित गरुडः
ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། མཁའ་ལྡིང་གིས་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]
प्रविष्टः । गरुडः आत्मगतम् ।]

སྐྱེས་ནས་ བཟུང་སྟེ་ ལག་འགྲོའི་ བདག་པོར་དག་ ཟོས་པར་གྱུར་ན།
जन्मनः प्रभृति भुजङ्ग- पतीन् अश्नता
འདི་འདྲ་བའི་ ཡ་ [4] མཚན་དང་བཅས་པ་ནི་ བདག་གིས་ སྔར་ མ་ མཐོང་ངོ་།
ईदृशम् आश्चर्यं मया पूर्वं न दृष्टम्
གང་ཞིག་ སེམས་པ་ ཆེན་པོ་ འདི་ལ་ གདུང་བ་ མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དོ།
यत् [b]सत्त्वः [a]महा- अयम् व्यथते न न केवलम् ।
དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ བཞིན་དུ་ མཐོང་ངོ་། དེ་ལྟར་ཡང་།
प्रहृष्टः इव दृश्यते । तथाहि ।

བརྟན་པའི་ རྒྱ་མཚོ་ འདིའི་ ཁྲག་ནི་ [5] ལྷག་པར་ འཐུངས་ཀྱང་
धैर्य- उदधेः अस्य [c]रुधिरस्य [a]अधिक [b]पीयमान [d]अपि
དམན་པར་ འགྱུར་བ་མེད།
[e]ग्लानिः न ।

ཤ་དག་ རབ་ཏུ་བཅད་པ་ལས་སྐྱེས་ གདུང་བ་ འཛིན་ ཡང་ དགའ་བས་
मांस- उत्कर्त्तनजाः रुजः वहति अपि प्रीत्या
བཞིན་ རབ་དང་།
मुखं प्रसन्नम् ।

གང་ཞིག་ ལུས་ནི་ ཟོས་པ་ མིན་པ་ དེ་ལ་ སྤུ་ལོངས་ འདི་ནི་
यद् गात्रं *भुक्तं न तत्र पुलक एषः
གསལ་པོས་ མཚོན།
स्फुटो लक्ष्यते ।

གནོད་བྱེད་ བདག་ལ་ ཡང་ [6] འདི་ཡི་ མིག་དག་ ཕན་པ་བྱེད་པ་
अपकारिणि मयि अपि अस्य दृष्टिः उपकारिणी
བཞིན་དུ་ བལྟ་ [ས]॥ ༢
इव *पश्यति ॥

ग्लानिर्नाधिकपीयमानरुधिरस्याप्यस्ति धैर्योदधे-
मांसोत्कर्तनजा रुजोऽपि वहति प्रीत्या प्रसन्नं मुखम् ।
गात्रं यन्न* विलुप्तमेष पुलकस्तत्र स्फुटो लक्ष्यते
दृष्टिर्मय्युपकारिणीव* निपतत्यस्यापकारिण्यपि ॥ २ ॥

དེས་ན་ འདི་ཡི་ བརྟན་པའི་ ཚུལ་གྱིས་ བདག་ནི་ དགེ་མཚན་དང་ལྡན་པ་
तद् अस्य धैर्य- वृत्त्या मे · कौतूहलम्
བཞིན་དུ་ བྱས་སོ། འདི་ནི་ བཟའ་བར་མི་བྱ་ཡི། རེ་ཞིག་ སུ་ཡིན་ བརྟག་པར་བྱའོ།
इव जनितम् । एनं भक्षयिष्यामि न । तावत् कोऽयं जानामि ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ མཁའ་ལྡིང་ [7] ལ་ བལྟས་ནས།]
[जीमूतवाहनः गरुडं उपलक्ष्य ।]

བདག་གི་ ལུས་ལ་ ད་རུང་ ཤ་དག་ ཡོད།
मम देहे अद्यापि मांसम् अस्ति
རྩ་སྒོ་རྣམས་ལས་ ཁྲག་ནི་ ཟག་པ་ ཉིད།
शिरामुखेभ्यो रक्तं स्यन्दत एव ।
ཁྱོད་ ཀྱང་ ཚིམ་པར་གྱུར་པ་ མ་ མཐོང་ན།
तव अपि तृप्तिर्भूता न पश्यामि ।
མཁའ་ལྡིང་ ཟས་ཀྱི་ དོན་ལ་ [ས] ཆགས་བྲལ་ ཅི॥ ༢
गरुत्मन् [illegible] विरतः किम् ॥

शिरामुखैः स्यन्दत एव रक्तम्
अद्यापि देहे मम मांसमस्ति ।
तृप्तिं न पश्यामि तवापि *तावत्
किं भक्षणार्थाद् विरतो गरुत्मन् ॥ ३ ॥

[མཁའ་ལྡིང་གིས། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་ཤིང་ངོ་།]
[गरुडः आत्मगतम् ।]

[མཚར་ [291 b. 1] དང་བཅས་པར།]
[साश्चर्यम् ।]

ཇི་ལྟར་ འདི་ གནས་སྐབས་ འདི་ལ་ ཡང་ འདི་ལྟར་ སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་
कथम् अयम् अवस्थायाम् अस्याम् अपि एवम् ऊर्जितम्
ཉིད་དུ་ མངོན་པར་བརྗོད།
एव अभिधत्ते ।

[གསལ་བར།]
[प्रकाशम् ।]

ཁྱོད་ཀྱི་ སྙིང་ལས་ ཁྲག་དག་ནི།
तव हृदयाद् शोणितम्
བདག་གི་[ས] མཆུ་ཡིས་ རབ་ཏུ་ཕྲོག།
मया चञ्चा आवर्जितम् ।
སླར་ ཡང་ ཁྱོད་ཀྱི་ བརྟན་པ་ འདིས།
पुनः अपि तव धैर्येण अनेन
བདག་གི་ སྙིང་ ཉིད་ འཕྲོག་ [2] པར་གྱུར།།
मम हृदयम् एव आहृतम् ॥

आवर्जितं मया चञ्चा
हृदयात्तव शोणितम् ।
धैर्येणानेन च हृतं
त्वया हृदयमेव च ॥ ४ ॥

དེའི་ཕྱིར་ ཁྱོད་ སུ་ཡིན་ ཐོས་པར་ འདོད་དོ།
तस्मात् त्वं कः श्रोतुम् इच्छामि।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]
[जीमूतवाहनः।]

འདི་ལྟར་ བཀྲེས་པའི་ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ གཟིར་བ་ ཁྱོད་ཀྱིས་
एवं क्षुधा- उपताप- आतुरः त्वं
མཚན་མི་འོས། རེ་ཞིག་ བདག་གི་ ཤ་དང་ནི་ ཁྲག་རྣམས་དག་གིས་
श्रवणायोग्यः। तावत् अस्मन्- मांस- शोणितेन
ཚིམ་པར་ མཛོད།
तृप्तिं कुरु।

[དུང་གི་གཙུག་གིས། རིངས་པ་དང་ [3] བཅས་པར་ ཉེ་བར་གཏུག་ཏེ།]
[शङ्खचूडः। सहसा उपसृत्य।]

མཁའ་ལྡིང་ མཁའ་ལྡིང་ ངེས་པར་ བབ་ཅོལ་དག་ བསྐྱབས་པར་
गरुड गरुड खलु साहसम् अनुष्ठेयं
མི་བྱའོ། འདི་ནི་ ཀླུ་ མ་ཡིན་ པས་ ཡོངས་སུ་ སྐྱོང་ལ་ བདག་
न। अयं नागो न इति परि- रक्ष। मां
ཟོ་ཤིག། བདག་ནི་ ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་ རྒྱས་ཀྱི་ [ས] ཁྱོད་ཀྱི་ ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་
भक्षय। अहं नागराज- वासुकिना तव आहारार्थं
བཏང་བའོ།
प्रेषितः।

[བྲང་ བསྟན་ཏོ།]
[उरो दर्शयति।]

[4] [སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ དུང་གི་གཙུག་བལྟ་ཞིང་།]
[जीमूतवाहनः शङ्खचूडं पश्यन्।]

ཀྱི་མ་ དུང་གི་གཙུག་ འོངས་ཏེ་ བདག་གི་ ཡིད་ལ་རེ་བ་
कष्टम्। शङ्खचूडेन आगच्छता मम मनोरथः
འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱས་སོ།
विफलीकृतः।

[མཁའ་ལྡིང་གིས་ གཉི་ག་ལ་ བལྟས་ནས།]
[गरुडः उभौ निरूप्य।]

གཉི་ག་ ཡང་ གསོད་པའི་ མཚན་མ་དང་ལྡན་ པས་ གང་ ངེས་པར་ ཀླུ་
उभौ अपि वध्य- चिह्नवन्तौ इति कः खलु नाग
ཡིན་ཞེས་ བདག་གིས་ མ་ [5] རྟོགས་སོ།
इति अहं न अवगच्छामि।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः।]

ཁྱོད་ནི་ གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ འཁྲུལ་བ་སྟེ།
तव अस्थाने भ्रान्तिः।
བྲང་ལ་ བཀྲིས་མཚན་མ་ ལྟ་ཞིག་ བདག་གི་ ལུས་ལ་ ཤུན་པ་ མ་
वक्षसि स्वस्तिकलक्ष्म *दृश्यताम् मम तनौ कञ्चुकं न
མཐོང་ ངམ།
दृश्यते किम्।
བརྗོད་པར་བྱེད་བཞིན་དུ་ ཡང་ ལྕེ་གཉིས་དག་ནི་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ངེས་པར་ མ་
*जल्पन्त्यौ अपि जिह्वे द्वे त्वया खलु न
འགྲངས་སམ།
गणिते।

མི་བཟོད་ [6] དུག་གི་ མེ་ཡི་ དུ་བའི་ ཚོགས་ཀྱིས་ རིན་ཆེན་
असह्य- विष- अग्नि- धूम- पटलैः रत्न-

འོད་ཟེར་ཉིད་ཁྱེར་ཅིང་།
त्विषः ।

བཟོད་དཀའ་ གདུང་བས་ སྨྲད་བྱས་ རླུང་གིས་ རྒྱས་གྱུར་ གདེངས་ཀ་
दुःसह- शोक- शूत्कृत- मरुत्- स्फीता फणा

འདི་ གསུམ་ མ་ མཐོང་ ངམ། ༥
एताः तिस्रः न पश्यसि किम् ॥

*आस्तां स्वस्तिकलक्ष्म वक्षसि तनौ नालोक्यते कञ्चुकी
जिह्वे जल्पत एव मे न गणिते नाम त्वया द्वे अपि ।
तिस्रस्तीव्रविषाग्निधूमपटलव्याजिह्मरत्नत्विषो
नैता दुःसहशोकशूत्कृतमरुत्स्फीताः फणाः पश्यसि ॥ ५ ॥

[ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་ དུང་གི་གཙུག་གི་ གདེངས་ཀ་ མཐོང་ནས་
[गरुडः शङ्खचूडस्य फणाः वीक्ष्य

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ [7] བལྟ་ཞིང་།]
जीमूतवाहनं पश्यन् ।]

ངེས་པར་ འདི་ སུ་ཞིག་ བསད་པར་གྱུར།
[b]खलु [c]अयम् [a]कः व्यापादितः ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः ।]

ཀྱེ་ འདི་ནི་ རིག་པ་འཛིན་པ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའོ།
भो अयं विद्याधरो जीमूतवाहनः ।

[ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས།]
[गरुडः ।]

འདི་ རིག་པ་འཛིན་པའི་ རིགས་ཀྱི་ ཐིག་ལེ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཡིན་ནམ།
अयं विद्याधर- वंश- तिलकः जीमूतवाहनः किम् ।

རི་རབ་ མནྡ་རའི་ངོས་དང་ གངས་ཅན་ [292 a. 1] རྩེ་དང་
सुमेरौ मन्दर- कन्दरायां हिमवत्- सानौ

དབང་ཆེན་དག་གི་རི།
महेन्द्राचले

ཀཻ་ལ་ཤའི་ རྡོ་བའི་ གཞི་དང་ མ་ལ་ཡ་ཡི་ ངོས་ཀྱི་ཆ་དག་ དང་།
कैलासस्य शिला- तलेषु मलय- प्राग्भारदेशेष्वपि ।

ཕྱོགས་ནི་ དེ་དང་ དེ་དག་རྣམས་སུ་ གང་གི་ གྲགས་པ་ རྣམ་མང་
उद्देशेषु तेषु तेषु यस्य यशः बहुशः

འཇིག་རྟེན་དང་།
लोक-

འཇིག་རྟེན་མིན་པར་ རྣམས་སྤྱོད་ རྒྱུ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ [2] དག་གིས་
अलोक- विचारि- चारण- गणैः

གླུར་ལེན་དེ་དག་ ཐོས ॥ ༦
उद्गीयमानं श्रुतम् ॥

मेरौ मन्दरकन्दरासु हिमवत्सानौ महेन्द्राचले
कैलासस्य शिलातलेषु मलयप्राग्भारदेशेष्वपि ।
उद्देशेष्वपि तेषु तेषु बहुशो यस्य श्रुतं तन्मया
लोकालोकविचारिचारणगणैरुद्गीयमानं यशः ॥ ६ ॥

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ འདམ་ ཆེན་པོར་
सर्वथा अयशः- पङ्के महति

བྱིང་བར་གྱུར་ཏོ།
निमग्नोऽस्मि ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

གདེངས་ཅན་གྱི་ བདག་པོ་ ཅིའི་ཕྱིར་ འདི་ལྟར་ ཡིད་བྱུང་བར་བྱེད།
फणि- पते किम् एवम् उद्विग्नोऽसि ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]

[शङ्खचूडः।]

འདི་ ཡིད་བྱུང་བའི་ གནས་ [3] མ་ཡིན་ནམ་ ཅི།
इदम् उद्वेगस्य अस्थानं किम्।
རང་གི་ ལུས་ བདག་གི་ ལུས་ འདི།
स्व- शरीरेण मदीयं शरीरम् इदम्
མཁའ་ལྡིང་ལས་ ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པ།
तार्क्ष्यात् परिरक्षता।
ཁྱོད་ཀྱི་ [ས] བདག་ ས་འོག་ལས་ ཀྱང་།
भवता मां पातालाद् अपि
འོག་ཏུ་ དཀྲིར་བར་ འོས་སོ།། *v*
तलं नेतुं युक्तम्॥

स्वशरीरेण शरीरं तार्क्ष्यात् परिरक्षता मदीयमिदम्।
युक्तं नेतुं भवता *पातालतलादपि तलं माम्॥ ७॥

[མཁའ་ལྡིང་གིས།]

[गरुडः।]

ཨ་ཡེ་ ཇི་ལྟར་ བརྩེ་བས་ བརླན་པའི་ སེམས་ལྡན་པའི་ བདག་ [4] ཉིད་
अये यथा करुणा- आर्द्र- चेतसा [a]स्वयं
ཆེན་པོ་ འདི་ བདག་གིས་ བཟའ་བའི་ སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ གྱུར་པའི་ གདེང་ཅན་
[c]महा- [b]अनेन [d]आत्मना भोजन गोचर- भूतानां फणिनां
རྣམས་ཀྱི་ སྲོག་ ཡོངས་སུ་ བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་ བདག་ཉིད་ རང་ ཟས་ཀྱི་
प्राणान् परि- रक्षितुम् स्वयम् स्व- आहार-
དོན་དུ་ ཉེ་བར་འོངས་སོ། དེས་ན་ བདག་གིས་ བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ ཆེན་པོ་
अर्थम् उपागतः। तन् मया अकार्यं महत्

བྱས་སོ། མང་པོས་ ཅི་ ཞིག་བྱ། བྱང་ [5] ཆུབ་སེམས་དཔའ་ ཉིད་ འདི་
कृतम् । बहुना किं (कार्यम्)। बोधिसत्त्व एव अयं
བསད་པར་གྱུར་དོ།
व्यापादितः ।

དེས་ན་ སྡིག་པ་ ཆེན་པོ་ འདིའི་ དག་པར་བྱེད་པའི་མེར་ རབ་ཏུ་
तत् पापस्य महतः अस्य प्रायश्चित्तम् अग्नौ
འཇུག་བྱེད་ལས་ གཞན་ མ་ མཐོང་ངོ་། དེས་ ངེས་ བདག་གིས་ མེ་དག་
प्रवेशाद् अन्यन् न पश्यामि। तत् खलु अहं वह्निं
གང་དུ་ རྙེད་པར་འགྱུར།
क्व नु आसादयामि।

[ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ བལྟ་ཞིང་།]
[दिक्षु पश्यन्।]

ཨ་ཡེ་ སུ་ [6] ཞིག་ འདིས་ མེ་ བླངས་ནས་ འདི་ ཉིད་དུ་
अये कश्चिद् एषः अग्निं गृहीत्वा इत एव
འོངས་པར་བྱེད་དེ། རེ་ཞིག་ འདི་ རྗེས་སུ་བསྲུང་བར་བྱའོ།
आगच्छति। यावद् एतान् अनुपालयामि।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः।]

གཞོན་ནུ་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཡབ་ཡུམ་ འདི་དག་ བྱོན་ཏོ།
कुमार तव पितरौ एतौ प्राप्तौ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས། ངངས་པ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतवाहनः ससम्भ्रमम्।]

དུང་གི་གཙུག་ ཉེ་བར་འདུག་སྟེ་ སྟོད་ [7] གཡོགས་ འདིས་ ལུས་
शङ्खचूड उपविश्य उत्तरीयेण अनेन शरीरम्
ཡོངས་སུ་བསྒྲིབས་པ་བྱས་ནས་ ཉེ་བར་གནས་པས་ བདག་ གཟུང་བར་བྱའོ།
आच्छाद्य उपस्थितो मां धारयिष्यसि।

གཞན་དུ་ གལ་དེ་ན་ འཕྲལ་ལ་ འདི་འདྲ་བ་ མཐོང་ན་[ས] ཡུམ་གྱིས་
अन्यथा कदाचित् सहसा ईदृशं दृष्ट्वा अम्बा

སྲོག་ གཏོང་བར་འགྱུར་རོ།
जीवितं जह्यात्।

[དུང་གི་གཙུག་གིས། ཟོགས་སུ་ འདུག་སྟེ་ སྟོད་གཡོགས་
[शङ्खचूडः। पार्श्वस्थितः उत्तरीयं

གཟུང་ [292 b. 1] ནས་ དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ། དེ་ནས་ སྤྲིན་གྱི་དོག་
गृहीत्वा तथा करोति। ततः जीमूतकेतुः

བཙུན་མོ་དང་ མནའ་མར་ བཅས་པ་ བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།]
पत्नी- वधू- समेतः प्रविष्टः।]

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतकेतुः सास्रम्।]

བུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ།
पुत्त्र जीमूतवाहन।

བདག་ དང་ གཞན་གྱི་ འདི་ ཞེས་ བདེན་པར་ སྙིང་རྗེའི་ རིམ་པ་དག་ལ་
आत्मीयः च परः अयम् इति सत्यं कृपायाः क्रमः

ག་ལ་ཡོད།
कुतः।

ཅི་ཞིག་ མང་པོ་ འམ་ [2] གཅིག་ ཉིད་ བསྲུང་ ཞེས་ ཁྱོད་ལ་
किं बहून् वा एकम् एव रक्षामि इति तव

བསམ་པ་ ཇི་ལྟར་ སྐྱེས་ མ་གྱུར།
चिन्ता कथं जाता न।

མཁའ་ལྡིང་དག་ལས་ སྦྲུལ་ འདི་ བསྲུང་ རང་སྲོག་ གཅེས་པ་
तार्क्ष्यात् अहिम् इमं त्रातुम् [b]स्वजीवित- [a]प्रिय-

ཡོངས་སུ་ གཏོང་བར་བྱེད་ མོད་ཀྱི།
[c]परित्यागं कुर्वता अपि।

གང་ཞིག་གིས་ན་ བདག་ དང་ ཕ་མ་ ཆུང་མ་ དག་གིས་ ཚོགས་ འདི་
येन आत्मा च पितरौ वधूः इति कुलम् इदं
ལུས་པ་མེད་པར་ བཅོམ། ༨
निःशेषं हतम् ॥

आत्मीयः पर इत्ययं खलु कुतः सत्यं कृपायाः क्रमः
किं रक्षामि बहून् किमेकमिति ते चिन्ता न जाता कथम् ।
तार्क्ष्यात्त्रातुमहिं स्वजीवितपरित्यागं त्वया कुर्वता
येनात्मा पितरौ वधूरिति हतं निःशेषमेतत्कुलम् ॥ ८ ॥

[མ་ལ་ [3] ཡ་ཙན་མས།]
[मलयवती ।]

ཀྱི་ཧུད་ རྗེའི་སྲས་ རྗེས་སུ་འབྲང་སྐྱེ་བོ་ དོར་ནས་ གཅིག་བུ་ གང་དུ་
हा वत आर्यपुत्र अनुगजनं त्यक्त्वा एकाकी क
གཤེགས། སྐལ་བ་ གཞན་མ་ བདག་ རྗེས་སུ་སྐྱོངས་ཤིག།
गतोऽसि । अन्य- भागिनीं माम् प्रतिपालय ।

[ཡུམ་གྱིས་ མ་ལ་ཡ་ཙན་མ་ལ་ མཆོན་ནས།]
[देवी मलयवतीम् उद्दिश्य ।]

བུ་མོ་ ཡུད་ཙམ་ མ་ ངུ་ཞིག། མཆི་མ་རྒྱུན་དུ་ ལྷུང་བས་ མེ་
जाते मुहूर्तं मा रुदिहि । अश्रुधारा- पतनेन अग्निः
ཉམས་པར་བྱེད་ [4] དོ།
निर्वाप्यते ।

[ཐམས་ཅད་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ། མཁའ་ལྡིང་གིས།]
[सर्वे निष्क्रान्ताः । गरुडः ।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཞེས་ སྨྲ་བ་ འདི་ གསལ་བར་ འདིའི་
हा पुत्र जीमूतवाहन इति ब्रवीति । अयम् व्यक्तम् अस्य
ཡ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ འདིའི་ མེ་ཡིས་ བྱ་བ་ མེད་དེ། བུ་བསད་པས་
पिता । ततः एतस्य अग्निना कार्यं नास्ति । पुत्रघातेन

ངོ་ཚ་བས་ན་ འདིའི་ བཞིན་ བལྟ་བར་ མི་ ནུས། ཡང་ན་ མེའི་ཆེད་དུ་
लज्जया अस्य मुखं दर्शयितुं न शक्नोमि। अथवा अग्निहेतोः
ཡོངས་ [5] སུ་འཁྲུགས་པས་ ཅི་ ཞིག་བྱ། བདག་ ཆུ་ གཏེར་གྱི་ ངོགས་
पर्याकुलेन किं कार्यम्। अहम् जल- निधेः तट
ཉིད་དུ་ གནས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་ རེ་ཞིག་ ད་ནི།
एव तिष्ठामि। ततः यावद् इदानीम्।

འཇིག་རྟེན་གསུམ་ ཟ་ རོ་ལ་ བསྒྱོད་པའི་ དུས་ཀྱི་ ལྕེ་ རྩེ་དང་འདྲ་
त्रिलोकी- ग्रसन- रस- चलत्- काल- जिह्वा- अग्र- कल्पैः
འབར་ཞིང་ འཁྲུག།
ज्वाला- भङ्गैः।
ཀུན་ནས་ རབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་ རྒྱ་མཚོ་དག་ནི་ རྩྭ་བཞིན་ ཁམ་དུ་
*समन्तात् *संसर्पद्भिः समुद्रान् तृणम् इव कवली-
བྱེད་པར་ [6] འདོད།
कर्त्तुकामे।
རང་གི་ གཤོག་རླུང་ ལྟས་ངན་ རླུང་ རབ་ དཀྲིགས་འདྲ་
स्वैः पक्षवातैः उत्पात- वात- पटु- प्रसरवत्
རབ་ཏུ་གསལ་བས་ བསྐྱོད་བྱས་པ།
*सुव्यक्तं विधुक्षे।
འཇིགས་རུང་ བསྐལ་པ་ཟད་མའི་ མེ་འདྲ་ རྟ་གདོང་མེ་ འདི་ལ་ན་ བདག་
भय- करे कल्प- अवसान- ज्वलन- सदृशे बाडव- अग्नौ अस्मिन् अहं
མཆོང་ངོ་॥ ༩
पतामि॥

ज्वालाभङ्गैस्त्रिलोकीग्रसनरसचलत्कालजिह्वाग्रकल्पैः
*संसर्पद्भिः समन्तात् तृणमिव कवलीकर्तुकामे समुद्रान्।
स्वैरेवोत्पातवातप्रसरपटुतरैर्धुक्षितैः पक्षवातैः-
रस्मिन् कल्पावसानज्वलनभयकरे बाडवाग्नौ पतामि॥ ९॥

[ལྡང་བར་འདོད་དོ།]

[उत्थातुमिच्छति।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

ཀྱི་མ་ འདབ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ སྡིག་པ་ [7] འདིའི་ དག་པར་བྱེད་པ་ནི་
भोः पतग- अधिराज पाप्मनः अस्य प्रतीकारः

རྩོམ་པ་ འདི་ མ་ ཡིན་ནོ།
आरम्भः अयं न भवति।

[མཁའ་ལྡིང་གིས་ པུས་མོ་ བཙུགས་ཏེ་ ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས།]

[गरुडः जानुभ्यां स्थित्वा कृताञ्जलिः।]

བདག་ཉིད་ ཆེན་པོ་ འོ་ན་ ཅི་ཡིན་ སྨྲོས་ཤིག།
[b]आत्मन् [a]महा तर्हि कः कथ्यताम्।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

སྐད་ཅིག་ སྡོད་ཅིག། བདག་གི་ ཕ་མ་དག་ འོང་བ་ འདི་དག་ རེ་ཞིག
क्षणं प्रतिपालय। मम पितरौ प्राप्तौ। एतौ यावत्

ཕྱག་བྱའོ།
प्रणमामि।

[མཁའ་ལྡིང་ [293 a. 1] གིས།]

[गरुडः।]

དེ་བཞིན་ནོ།
एवम्।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས། དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[जीमूतकेतुः। सहर्षम्।]

ལྷ་མོ་ དགའ་བ་ འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག། བུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ འདི་ནི་
देवि दिष्ट्या वर्धसे। वत्सो जीमूतवाहनः अयं

འཚོ་འོ། འཆི་བ་ འབའ་ཞིག་ཏུ་ མ་ ཟད་དེ། སློབ་མས་ བྱ་བ་ བཞིན་དུ་
जीवति। म्रियते केवलं न एव। शिष्येण कार्यम् इव
མཁའ་ལྡིང་གིས་ [2] ཐལ་མོ་ སྦྱར་ ཞིང་ཉེ་བར་བསྙེན་དེ།
गरुडेन [b]अञ्जलिना [a]बद्ध- [परि] उपास्यते।

[ཡུམ་གྱིས།]
[जननी।]

རྒྱལ་པོ་ ཆེན་པོ་ ཉམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ བུའི་ བཞིན་ མཐོང་ངོ།
[b]राज [a]महा- अक्षतस्यैव पुत्रस्य मुखं दृष्टम्।
བདག་ཅག་ དོན་ བྱས་པ་ ཡིན་ནོ།
वयम् [b]अर्थाः [a]कृत- स्मः।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།]
[मलयवती।]

གང་ བདེན་པར་ རྗེའི་སྲས་ མཐོང་བཞིན་དུ་ ཡང་ ཤིན་དུ་ མཛའ་ བས་
यत् सत्यम् आर्य- पुत्रं प्रेक्षमाणा अपि अति- प्रियम् इति
བདག་གི་ སྙིང་ [3] ཡིད་ མི་ ཆེས་སོ།
मम हृदयं मनः न प्रत्येति।

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས་ ཉེ་བར་གཏད་ནས།]
[जीमूतकेतुः उपसृत्य।]

བུ་ ཚུར་ ཤོག་ ཚུར་ ཤོག། བདག་ལ་ ཡོངས་སུ་འཁྱུད་ཅིག།
वत्स इह एहि इह एहि। मां परिष्वजस्व।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ལྡང་བར་འདོད་པ་ན་ སྟོད་གཡོགས་ ལྷུང་ཞིང་
[जीमूतवाहनः उत्थातुमिच्छन् [b]उत्तरीयः [a]पतित-
བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ།]
मूर्च्छितः।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས།།]

[शङ्खचूडः।]

གཞོན་ནུ་ དབུགས་ [4] ཕྱིན་ཅིག།

कुमार समाश्वसिहि।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།།]

[जीमूतकेतुः।]

བུ་ ཇི་ལྟར་ མཐོང་ ཡང་ བདག་ ཡོངས་སུ་ དོར་ནས་ འགྲོའམ།

वत्स कथम् दृष्ट्वा अपि मां परि- त्यज्य गतोऽसि।

[ཡུམ་གྱིས།།]

[जननी।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ ཚིག་ཙམ་གྱིས་ ཀྱང་ ཁྱོད་ ཐེབས་པར་ མི་སྨྲའམ།

हा कष्टम्। वत्स वाङ्मात्रेण अपि त्वया सम्भावितः न।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།།]

[मलयवती।]

ཇོའི་སྲས་ ཇི་ལྟར་ན་ ཉིད་ བླ་མའི་ སྐྱེ་བོ་ལ་ ཡང་

आर्य- पुत्र कथं खलु गुरु- जनः अपि

ལྟོས་པར་མི་ [5] བགྱིད་ལགས།

उपेक्षितः।

[བརྒྱལ་བར་ གྱུར་ཏོ།།]

[मोहं गच्छति।]

[དུང་གི་གཙུག་གིས། བདག་ཉིད་ལ་མཚོན་ཏེ།།]

[शङ्खचूडः। आत्मगतम्।]

ཉམས་པ་ དུང་གི་གཙུག་ ཁྱོད་ མངལ་ ཉིད་དུ་ ཅི་ལ་ མི་

हतक शङ्खचूड त्वं गर्भे एव किं न

འཆི། གང་གིས་ན་ འདི་ལྟར་ སྐད་ཅིག་ སྐད་ཅིག་ལ་ འཆི་བ་བས་
विपन्नोऽसि । येन एवम् क्षणे क्षणे मरण-
ལྷག་པའི་ སྡུག་བསྔལ་ ཉམས་སུ་ མྱོང་ [6] བར་བྱེད།
अधिकं दुःखम् अनु- भवसि ।

[ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས།]
[गरुडः ।]

འདི་ ཐམས་ཅད་ནི་ གདུག་པོ་ མ་བརྟགས་པར་ བྱེད་པ་ བདག་གི་
इदं सर्वं नृशंसस्य अ- समीक्ष्य- कारिणो मम
བསྐྱེད་པའོ། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ འདི་ ལྟར་བྱའོ།
विजृम्भितम् । तत् तावद् एवं करोमि ।

[གཤོག་པས་ རླུང་གཡབ་ཅིང་།]
[पक्षाभ्यां वीजयन् ।]

ཡིད་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག། བདག་ཉིད་ ཆེན་པོ་ ཡིད་བརྟན་པར་
समाश्वसिहि [b]आत्मन् [a]महा- समाश्व-
མཛོད་ [7] ཅིག།
सिहि ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ཡིད་བརྟན་ནས།]
[जीमूतवाहनः समाश्वस्य ।]

དུང་གི་གཙུག་ བླ་མ་དག་དུ་ དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད་དེ།
शङ्खचूड गुरून् समाश्वासय ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས་ དེ་ལྟར་ བྱེད་དོ།]
[शङ्खचूडः तथा करोति ।]

ཡབ་ ཡུམ་ དབུགས་ཕྱིན་པར་མཛོད་ཅིག། སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ནི་
तात अम्ब समाश्वसिहि जीमूतवाहनः

དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱུར་དོ། ཅི་མི་[293 b. 1] ལྟའམ་ སྐད་ལ་ ཁྱེད་ ཉིད་དུ་
समाश्वसितः । किं न पश्यथ प्रत्युत युष्मान् एव

དབུགས་དབྱུང་བའི་སླད་དུ་ ཉེ་བར་འཁོད་དེ་ གནས་སོ།
समाश्वासनार्थम् उपविष्टः तिष्ठति ।

[གཉི་ག་ དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱུར་དོ།]
[उभौ समाश्वसितः ।]

[ཡུམ་གྱིས།]
[जननी ।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ བདག་ཅག་གི་ མཐོང་བཞིན་ ཉིད་དུ་ མཐར་བྱེད་ ཉམས་པས་
हा पुत्रक अस्माकं पश्यताम् एव कृतान्त- हतकेन

ཁྱོད་ ཕམ་པར་བྱེད་དོ།
त्वम् अपह्रियसे ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གྱིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

འཚོ་[2] ཞིང་ ཚེ་དང་ལྡན་ བཞིན་དུ་བཀྲ་མི་ ཤིས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ མ་
म्रियते आयुष्मान् । अमङ्गलम् एवं मा

བརྗོད་ཅིག། དེས་ན་ རེ་ཞིག་ མནའ་མ་ ཡང་ དབུགས་ཕྱུང་ཞིང་།
वादीः । तत् तावत् वधूः अपि आश्वास्यताम् ।

[ཡུམ་གྱིས་ གདོང་ གོས་ཀྱིས་ བསྒྲིབས་ནས་ ངུ་བར་བྱེད་དོ།]
[जननी मुखं वस्त्रेण आवृत्य रोदिति ।]

འདི་ལྟར་ བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ ཉམས་པར་ གྱུར་ཅིག། ངུ་བར་མི་བྱའོ།
एवम् अमङ्गलं प्रतिहतं भवतु । रोदिष्यामि न ।

[3] བུ་མོ་ དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱིས་ཤིག། དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱིས་ཤིག།
वत्से समाश्वसिहि समाश्वसिहि ।

ལོངས་ ཤིག། འདི་སྐད་ཀྱི་ དུས་སུ་ ཁྱོད་ཀྱི་ བདག་པོ་འི་ གདོང་ མཐོང་ངོ་།
उत्तिष्ठ । [वरम्] एतस्यां वेलायां ते भर्त्तुः मुखं- दृष्टम् ।

[མ་ལ་ཡ་ཙན་མ་ དབུགས་ཕྱིན་ནས།]

[मलयवती समाश्वस्य।]

ཀྱི་ཧུད་ རྗེའི་སྲས་ དགའ་བ་ ཡང་ བཏང་ནས་ གཅིག་པུ་ ཉིད་དུ་

हा आर्यपुत्र प्रीतिम् अपि त्यक्त्वा एकाकी एव

གཤེགས་པར་ [4] བཞེད་ དམ།

गन्तुम् इच्छसि किम्।

[ཡུམ་གྱིས་ མ་ལ་ཡ་ཙན་མའི་ ཁ་ ལག་པས་ བཀྲིབས་ནས།]

[जननी मलयवत्या मुखं पाणिना पिधाय।]

བུ་མོ་ དེ་ལྟར་ མ་ བརྗོད་ཅིག། འདི་དག་ ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག།

वत्से एवं मा कथय। इदम् प्रतिहतं भवतु।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས། མཆི་མ་དང་བཅས་ཤིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[जीमूतकेतुः। सास्रम्। आत्मगतम्।]

ཡན་ལག་ ཀུན་ ཟོས་ གནས་མེད་ བཞིན།

[c]अङ्गात्- [b]समस्त- [a]भुक्त- निराश्रयान् इव

[5] སྲོག་འགྲོ་ མགྲིན་པའི་ ཕྱོགས་ལ་ནི།

प्राणान् कण्ठ- देशम्

བརྟེན་པའི་ བུ་འདི་ མཐོང་གྱུར་ནས།

आश्रितं तनयम् इमं निरीक्ष्य

སྡིག་ བདག་ ཇི་ལྟར་ བརྒྱལ་ མ་ འགྱུར།། ༡༠

पापः अहं कथं शतं न भवामि॥

*विलुप्तशेषाङ्गतया प्रयातान्

निराश्रयत्वादिव कण्ठदेशम्।

*प्राणान् वहन्तं निरीक्ष्य

*कथं न पापः शतधा व्रजामि॥ १०॥

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།]

[मलयवती ।]

བདག་ནི་ ཤིན་ཏུ་ སྡིག་པ་ བྱེད་པ་སྟེ། གང་ རྗེའི་སྲས་ འདི་ལྟར་གྱུར་པ་

अहम् अति- दुष्कृत- कारिणी या आर्यपुत्रम् एवम्भूतम्

མཐོང་ ཡང་ ད་དུང་ ཡང་ སྲོག་ཡོངས་སུ་ མི་ [6] གཏོང་ངོ་།

प्रेक्षमाणा अपि अद्य अपि [a]जीवितं [c]परि [b]न [d]त्यजामि ।

[ཡུམ་གྱིས་ འདྲེན་པའི་ ལུས་ལ་ ཀུན་ཏུ་རེག་ཅིང་ མཁའ་ལྡིང་ལ་ མཚོན་ནས།]

[देवी नायकस्य शरीरं परामृशन्ती गरुडम् उद्दिश्य ।]

གདུམ་པོ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ད་ ཇི་ལྟར་ བདག་གི་ བུ་ན་ཆོད་ ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཤིང་

नृशंस त्वया इदानीं कथं मम पुत्रकस्य *आपूर्यमाण-

མཛེས་པའི་ ལུས་ཅན་ འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ བྱས་པར་གྱུར།

रूपस्य शरीरम् ईदृशावस्थं कृतम् ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་ [7] པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

ཡུམ་ དེ་ལྟར་ མ་ བརྗོད་ཅིག། འདི་ཡིས་ ཅི་ཞིག་ བྱས། སྔོན་དུ་ ཡང་

अम्ब एवं मा ब्रूहि । अनेन किं कृतम् । पूर्वम् अपि

དོན་ དམ་པར་ འདི་ལྟ་བུ་ ཉིད་དོ། ལྟོས་ཤིག།

[b]अर्थतः [a]परम्- ईदृशम् एव । पश्य

ཚིལ་དང་ རུས་པ་དག་དང་ ཀང་།

मेदः- अस्थि- मज्ज-

ཤ་ ཁྲག་ ཚོགས་ནི་ པགས་པས་ གཡོགས།

मांस- असृक्- सङ्घाते त्वग्- आवृते ।

ལུས་ཀྱི་ མིང་ཅན་ རྟག་ཏུ་ནི།

शरीर- नाम्नि सदा ।

འཇིགས་རུང་ སྟོན་ལ་ མཛེས་ [294 a. .1] ཅི་པ།། ༢༢

बीभत्स- दर्शने शोभा का ॥

मेदोऽस्थिमज्जमांसासृक्सङ्घातेऽस्मिंस्त्वगावृते ।
शरीरनाम्नि का शोभा सदा बीभत्सदर्शने ॥ ११ ॥

[མཁའ་ལྡིང་གིས།]
[गरुडः ।]

ཀྱེ་ བདག་ཉིད་ ཆེན་པོ་ དམྱལ་བའི་ མེ་འབར་བ་ ཉམས་སུ་ མྱོང་བར་བྱེད་པ་
भोः [b]आत्मन् [a]महा नरक- अनल- ज्वालाम् अनुभवन्तम्
བཞིན་དུ་ བདག་ཉིད་ སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་ སྡུག་བསྔལ་བར་ གནས་སོ།
इव आत्मानं मन्यमानः दुःखम् तिष्ठामि ।
དེས་ན་ ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཛོད་ཅིག། གང་གིས་ [2] སྡིག་པ་ལས་
तद् उपदिश्यताम् येन एनसः
གྲོལ་བར་འགྱུར།
मुच्ये ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]
[जीमूतवाहनः ।]

ཡབ་ བདག་ལ་ གནང་བ་སྩོལ་ཅིག། འདིའི་ སྡིག་པ་ཡོངས་སུ་
तातो माम् अनुजानातु । अस्य पापस्य
འཇིག་འཇོན་པ་ (?) ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ།
प्रतिपच्चम् उपदिशामि ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

བུ་ དེ་བཞིན་དུ་ གྱིས་ཤིག།
वत्स एवं क्रियताम् ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]
[जीमूतवाहनः ।]

བི་ན་ཏའི་བུ་ ཉོན་ [3] ཅིག།
वैनतेय श्रूयताम् ।

[མཁའ་ལྡིང་གིས་ ཐལ་མོ་ སྦྱར་ནས་ པུས་མོ་ བཙུགས་ཏེ།]

[गरुडः अञ्जलिं बद्धा जानुभ्यां स्थित्वा ।]

བཀའ་སྩོལ་ཅིག།

आज्ञापय ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

རྟག་ཏུ་ སྲོག་ཆགས་ གསོད་ལས་ རྣམ་པ་ ལོག་ཅི་ སྔར་བྱས་པ་ ཡང་

नित्यं प्राण- अतिपाताद् प्रति- विरम प्राक्- कृते च

རྗེས་སུ་འགྱོད་པར་ གྱིས།

अनुतापं कुरु

སེམས་ཅན་ ཀུན་ལ་ མི་ འཇིགས་ སྟེར་ཞིང་ [4] བསོད་ནམས་

सत्त्वेषु सर्वेषु अ- भीतिं दिशन् पुण्य-

དག་གི་རྒྱུན་ནི་ འབད་པས་ རབ་ཏུ་སྒྲུབས།

प्रवाहं यत्नेन समुपचिनु ।

གང་གིས་ སྲོག་ཆགས་ འཚེ་བ་དག་ལས་ ཐོབ་སྡིག་ དེ་ འདིར་

येन प्राणि- हिंसा- आत्तम् एनः तद् अत्र

འབྲས་བུ་ ཡོངས་སུ་སྨིན་ མི་ འགྱུར།

फल- परिणतं न भवति

གཏིང་མཐའ་རྟོགས་པར་ དཀའ་བ་ མཚོ་ཡི་ ཆུ་ ནང་དག་ཏུ་ ལན་ཚྭའི་

*[b]गाध- [c]अन्त- [a]दुर्- [c]ह्रद- [d]जल [e]मध्ये लवण-

ཆུ་ནི་ འཕངས་པ་ [5] བཞིན།། १२

*जलं क्षिप्तम् इव ॥

नित्यं प्राणातिपातात्प्रतिविरम कुरु प्राक्कृते चानुतापं
यत्नात्पुण्यप्रवाहं समुपचिनु दिशन् सर्वसत्त्वेष्वभीतिम् ।
मग्नं येनात्र नैनः फलति परिणतं प्राणिहिंसात्तमेतद्
*दुर्गाधापारवारे लवणजलमिव क्षिप्तमन्तर्ह्रदस्य ॥ १२ ॥

[མཁའ་ལྡིང་གིས།]

[गरुडः।]

རྨོངས་པའི་ གཉིད་དུ་ སོང་བ་ བདག།
अज्ञान- निद्रा- *गतः अहम्।
ཁྱོད་ཀྱིས་ རབ་ཏུ་སད་པར་བྱས།
भवता प्रतिबोधितः।
སྲོག་ཆགས་ གསོད་པ་ ཐམས་ཅད་ལས།
प्राणि- वधात् सर्वस्मात्।
དེང་ནས་ བཟུང་སྟེ་ བདག་ ལོག་གོ།། ༡༢
अद्य प्रभृति अहं विरतः॥

अज्ञाननिद्राशयितो भवता प्रतिबोधितः।
सर्वप्राणिवधादेष विरतोऽद्यप्रभृत्यहम्॥ १२॥

ངོགས་བཞིན་ ལུས་ཀྱི་ ཚོགས་ གཏམས་ འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་ [6] གླིང་གི་ རྣམ་པ་ དང་།
*पुलिनवद् भोग- निवहैः व्याप्तं- क्वचित्। द्वीप- आकारः च।

འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་ ལུས་ལོ་ བསྐྱིལ་ཏེ་ འཁོར་ལོ་དག་ཏུ་ འཁྲུལ་པར་ བྱེད།
क्वचित् [b]शरीरः [a]वलयित- आवर्त- भ्रान्तिं करोति।

འགའ་ཞིག་ཏུ་ ཡང་ རྒྱ་མཚོའི་ ཆུར་ བྱེད་ ཟམ་པ་དག་དང་ མཚུངས་པ་སྟེ།
क्वचिद् अपि समुद्र- उदक कर (?) सेतु- प्रतिसमः।

ཀླུ་ཡི་ཚོགས་ རྣམས་ རྒྱ་མཚོ་ ཆེན་པོར་ བདེ་བར་ ཉིད་དུ་ རོལ་གྱུར་ཅིག།། ༡༣
नाग- समाजाः [b]उदन्वति [a]महा- सुखम् एव विहरन्तु॥

क्वचिद्द्वीपाकारः पुलिनविपुलैर्भोगनिवहैः
कृतावर्त्तभ्रान्तिर्वलयितशरीरः क्वचिदपि ।
व्रजन् कूलात्कूलं क्वचिदपिच सेतुप्रतिसमः
समाजो नागानां विहरतु महोदन्वति सुखम् ॥ १४ ॥

གཞན་ [7] ཡང་།
अपि च ।

ཁྱོད་ཀྱི་ གྲགས་པ་ འདི་དག་ ཙན་དན་དག་གི་ ནགས་ཚལ་ འདིར་ནི་
तव कीर्त्तिम् एताम् चन्दनानाम् कानने अस्मिन्
ཀླུ་ཡིན་ ཆུང་ནམས།
उरग- युवतयः ।

ལི་ཁྲིས་ བྱུགས་ བཞིན་ རབ་རྣོ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ རེག་པས་ འགྲམ་པ་
सिन्दूरेण दिग्धैः इव सु- तीक्ष्णरविकर- स्पर्शैः कपोलैः
དམར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་།
ताम्रैः

སྐྲའི་ ཚོགས་པ་ རབ་འཛིན་ སྒོད་པའི་ ངལ་ དུབ་དག་གིས་
केश- पाशान् *प्र- वहन्त्यः आलस्य- आयास- क्लान्तिभिः
ལུས་ [294 b. 1] དམན་ གདུང་བ་ མི་རྩི་བར།
अङ्गानां [b]मन्द- [c]रुजः [a]अविगणित-
*དིང་དིང་ ཤཱགས་ལྷུང་ བླངས་ནས་ ཁ་བྱུག་ བཞིན་དུ་ ཤིན་དུ་ རབ་སྣན་
ཆགས་ལས་ གྲོགས་ གྱུར་ཅིག། ༡༥

*स्रस्तानापादालम्बांस्तिमिरचयनिभान् *केशपाशान् *वहन्त्यः
सिन्दूरेणेव दिग्धैः *प्रथमरविकरस्पर्शताम्रैः कपोलैः ।
*आयासेनालसाङ्ग्योऽप्यवगणितरुजः कानने चन्दनाना-
मस्मिन् गायन्तु रागादुरगयुवतयः कीर्त्तिमेतां तवैव ॥ १५ ॥

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

ལེགས་སོ། སེམས་དཔའ་ ཆེན་པོ་ ལེགས་སོ། བདག་ཅག་
साधु। ᵇसत्त्व ᵃमहा- साधु। वयम्
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ བརྟན་པར་ [2] གནས་པར་
अनुमोदामहे। सर्वथा दृढ- *निष्ठां
མཛོད་ཅིག།
कुरु।

[དུང་གི་གཙུག་ལ་ མཚོན་ནས།]

[शङ्खचूडम् उद्दिश्य।]

དུང་གི་གཙུག་ ད་ནི་ ཁྱིམ་དུ་ འགྲོ་བར་མཛོད་ཅིག།
शङ्खचूड इदानीं भवनं गम्यताम्।

[དུང་གི་གཙུག་ ཤུགས་རིང་ཕྱུང་ནས་ ཁ་ འོག་ཏུ་ བལྟས་ཏེ་ འདུག་གོ།]
[शङ्खचूडः निःश्वस्य ᵇमुखः ᵃअधो पश्यन् तिष्ठति।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः।]

དུང་གི་གཙུག་ ཅིའི་སླད་དུ་ ཤུགས་རིང་ཕྱུང་སྟེ། ཁ་ འོག་ཏུ་
शङ्खचूडः किमर्थं निःश्वसिषि ᵇमुखः ᵃअधो
བལྟས་ནས་ [3] འདུག་པར་བྱེད། སོང་ལ་ མ་ ལྟོས་ཤིག།
दृष्ट्वा तिष्ठसि। गत्वा मातरं पश्य।

ཁྱོད་ནི་ མཁའ་ལྡིང་ མཆུ་རྩེ་ཡིན།
त्वां ताक्ष्‍र्य चञ्चु- कोटि-
རབ་ཏུ་བཙོམ་པར་ རྣམ་དོག་ཅིང་།
विपाटितं उत्प्रेक्षमाणा

ཁྱོད་ཀྱི་ མ་ དེ་ ཁྱེད་ སྡུག་པས།
तव जननी सा त्वद्- दुःखेन
སྡུག་བསྔལ་ སྡུག་བསྔལ་ལྡན་པར་ གནས།། ༡༦
दुःखिता दुःखम् आस्ते ॥

उत्प्रेक्षमाणा त्वां तार्क्ष्य-
चञ्चुकोटिविपाटितम् ।
त्वद्दुःखदुःखिता दुःख-
मास्ते सा जननी तव ॥ १६ ॥

[ཡུམ་གྱིས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[जननी सास्रम् ।]

གང་ཞིག་ ངེས་པར་ མཁའ་ལྡིང་གི་ ཁར་ [4] ལྷུང་ ཡང་ ལུས་
या खलु गरुड- मुखे पतितम् अपि [b]शरीरं
ཉམས་པ་མེད་པའི་ བུ་ མཐོང་བ་ དེ་ནི་ སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ།
[a]अक्षत- पुत्रकं [c]प्रेक्षिष्यते सा धन्या ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः ।]

གལ་ཏེ་ གཞོན་ནུ་ རྣལ་དུ་གནས་པར་ གྱུར་ན་ འདི་དག་ བདེན་པ་
यदि कुमारः स्वस्थो भविष्यति एतत् सत्यम्
ཉིད་དོ།
एव ।

सत्यमेवैतद् यदि कुमारः स्वस्थो भविष्यति ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ཚོར་བ་ ལྡན་པས་གར་བྱེད་དོ།]
[जीमूतवाहनः स वेदनां नाटयति ।]

ཨ་ཧ་ཧ། གཞན་ དོན་ ཕུན་ཚོགས་ རོ་ [5] ཡིས་ གཡེངས་གྱུར་ཏེ།
अहह पर- अर्थ- सम्पादन- रसेन आक्षेपाद्

འདི་སྲིད་ དུས་སུ་ བདག་གིས་ རིགས་མ་ གྱུར། ད་ནི་ གནད་གཅོད་པའི་
एतावतीं वेलाम् मया विदिता न। सम्प्रति मर्म-च्छेदिन्यो
ཚོར་བ་དག་ བདག་ཉི་ གཟེར་བའི་སླད་དུ་ རྩོམ་པར་བྱེད།
वेदनाः मां बाधितुम् आरब्धाः।

[འཆི་བའི་ སྐབས་གར་ བྱེད་དོ།]
[मरण- अवस्थां नाटयति।]

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས་ དངས་པ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतकेतुः ससम्भ्रमम्।]

བུ་ དེ་ལྟར་ ཅི་ཞིག་ བྱེད།
वत्स एवं किं करोषि।

[ཡུམ་གྱིས།]
[जननी।]

ཀྱི་ཧུད་ [6] འདི་དག་ ཅི་ ཞིག་ བྱུང་།
हा एतत् किं खलु वर्तते।

[བྲང་རྡུང་བ་དང་བཅས་པར།]
[सोरस्ताडनम्।]

ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཞིག་ ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཞིག། བདག་གི་ བུ་ འདི་ནི་
परित्रायध्वम् परित्रायध्वम्। मम पुत्र एष
འཆི་བར་བྱེད་དོ།
म्रियते।

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།]
[मलयवती।]

ཀྱི་ཧུད་ རྗེའི་སྲས་པོ་ ཁྱོད་ནི་ ཡོངས་སུ་ འདོར་བར་ འདོད་པ་ བཞིན་དུ་
हा आर्य-पुत्र त्वं परि- त्यक्तु-कामइव
མཚོན་ནོ།
लक्ष्यसे।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ཐལ་མོ་ སྦྱོར་ [7] བར་ འདོད་ཅིང་།]
[जीमूतवाहनः अञ्जलिं बद्धुम् इच्छन्।]

དུང་གི་གཙུག་ བདག་གི་ ལག་པ་ སྦྱོར་ཅིག།
शङ्खचूड मम हस्तं योजय।

[དུང་གི་གཙུག་གིས་ དེ་ལྟར་ བྱེད་ཅིང་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར།]
[शङ्खचूडः एवं कुर्वन् सास्रम्।]

ཀྱི་མ་ ཅུང་ཟད་ འགྲོ་བ་ མུན་པར་ འགྱུར་རོ།
[a]कष्टम् [c]किञ्चिन् [b]जगद् अन्धकार- भूतम्।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས་ ཕྱེད་ རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ མིག་གིས་ ཕ་མ་ལ་ བལྟ་ཞིང་།]
[जीमूतवाहनः अर्ध- उन्मीलित नयनः पितरौ पश्यन्।]

ཡབ་ཡུམ་ འདི་ནི་ བདག་གི་ ཕྱི་མ་ [295 a. 1] ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
पितरौ अयं मे न पश्चिमः

ཕྱག་གོ།
प्रणामः।

སེམས་དང་བྲལ་བའི་ ལུས་འདི་ དག་ནི་ ལས་ མི་རུང་ཞིང་།
विचेतनानि गात्राणि अमूनि कर्म- अयोग्यानि।
རྣ་བས་ ཚིག་དང་ ཡི་གེ་ གསལ་པོའི་ སྒྲ་དག་ ཐོས་ མ་ཡིན།
श्रोत्रं [c]पद [b]अक्षर [a]स्फुट- [d]गिरः शृणोति न।
མིག་ འདི་ འཕྲལ་ལ་ སུ་ཞིག་དག་གིས་ ཟུམ་པར་བྱས་པ་ བཞིན།
चक्षुः इदं सहसा केनचित् निमीलितम् इव।
ཡབ་ [2] ལགས་ དབང་བྲལ་ བདག་གི་ སྲོག་ ཀྱང་ ཀྱི་མ་ འགྲོ་བར་བྱེད།། *w*
तात विवशस्य मम असवः अपि हा यान्ति॥

गात्राण्यमूनि न वहन्ति विचेतनानि
श्रोत्रं स्फुटाक्षरपदा न गिरः शृणोति।
कष्टं निमीलितमिदं सहसैव चक्षु-
र्हा तात यान्ति विवशस्य ममासवोऽपि॥ १७॥

[ཅེས་ འགྲེལ་བར་གྱུར་ཏོ།]
[इति पतति ।]

[ཡུམ་གྱིས།]
[जननी ।]

ཀྱི་ཧུད་ བུ་ ཀྱི་ཧུད་ སྙིང་རྗེས་མཉེས་གཞིན་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཁྱོད་ སླར་
हा वत्स हा *करुणा- स्निग्ध सदाशय जीमूतवाहन त्वं पुनः
གང་དུ་ བལྟ་བར་བྱ།
कुत्र द्रष्टव्यः ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

ཀྱི་ཧུད་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཀྱི་ཧུད་ [3] དོན་གཉེར་གྱི་ སྐྱེ་བོ་ལ་ བྱམས་པ།
हा जीमूतवाहन । हा अर्थि- जन- वत्सल ।
ཀྱི་ཧུད་ ཡོན་ཏན་ ཀུན་གྱི་ གཏེར། གང་དུ་ སོང་། བདག་གི་ ཚིག་ལན་
हा ᵇगुण- ᵃसर्व- ᶜनिधे । क्व गतोऽसि । मम प्रतिवचनं
བྱིན་ཅིག།
प्रयच्छ ।

[ལག་པ་བསྒྲེངས་ཏེ།]
[हस्तावुत्क्षिप्य ।]

སྡུག་བསྔལ་ལོ། ཀྱི་མ་ སྡུག་བསྔལ་ལོ།
कष्टम् । अहोवत कष्टम् ।

བརྟན་པ་དག་ལ་ གཞི་མེད་ དུལ་བ་ ལམ་ནི་ གང་དུ་ འགྲོ་བར་འགྱུར།
धैर्यं निराधारं विनयः *सरणिं कुत्र यातु ।
[4] བཟོད་པ་ འཛིན་ བཟོད་ སུ་ཞིག་ འདི་ན་ སྦྱིན་པ་ ལྷུར་
क्षमो वोढुं क्षान्तिं कः इह दान- परता
ལེན་དག་དང་བྲལ།
विरता ।

བདེན་པ་ བདེན་པར་ བཅོམ་སྟེ་ སྙིང་རྗེ་ སྡུག་པ་ དེ་རིང་ གང་དུ་ འགྲོ།
सत्यं सत्यं हृतं करुणा कृपणा अद्य क्व व्रजतु
བུ་ ཁྱོད་ འཇིག་རྟེན་ གཞན་དུ་ སོང་ཚེ་ འགྲོ་བ་ སྟོང་པ་
तनय त्वयि लोक- अन्तर- गते जगत् शून्यम्
ཉིད་འགྱུར་རོ॥ ༡༨
एव ॥

निराधारं धैर्यं कमिव शरणं यातु विनयः
क्षमः क्षान्तिं वोढुं क इह विरता दानपरता ।
हृतं सत्यं सत्यं व्रजतु कृपणा क्वाद्य करुणा
जगत् कृत्स्नं शून्यं त्वयि तनय लोकान्तरगते ॥ १८ ॥

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།]
[मलयवती ।]

ཀྱི་ཧུད་ རྗེའི་ [5] སྲས་ བདག་ ཡོངས་སུ་ བཏང་ནས་ ཁྱོད་ གང་དུ་
हा आर्य- पुत्र मां परि- त्यज्य त्वं कुत्र
གཤེགས། མ་ལ་ཡ་ཅན་[མ] བཟོ་མེད་པ་ ཅི་ཞིག་ འདི་ བལྟ་བར་བྱ་
गतोऽसि । मलयवति निर्घृणे किम् एतत् प्रेक्षितव्यम्
བའི་ཕྱིར་ འདི་སྲིད་ཀྱི་ དུས་སུ་ འཚོ་འམ།
इति एतावतीं वेलां जीवितासि ।

[དུང་གི་གཙུག་གིས།]
[शङ्खचूडः ।]

གཞོན་ནུ་ སྲོག་ལས་ ཀྱང་ ལྷག་པར་ཕངས་པའི་ འཁོར་ བདག་བཏང་ནས་
कुमार प्राणेभ्यः अपि वल्लभतरं परिजनं मामुपेक्ष्य
[6] གང་དུ་ གཤེགས། དེས་ན་ ངེས་པར་ དུང་གི་གཙུག་ རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།
क्व गतोऽसि । तद् अवश्यं शङ्खचूडः अन्वेति ।

[མཁའ་ལྡིང་གིས།]

[गरुडः।]

སྡུག་བསྔལ་ལོ། བདག་ཉིད་ ཆེན་པོ་ འདི་ གྲོངས་པར་གྱུར་ཏོ། ད་ནི་
कष्टम्। [c]आत्मा [b]महा [a]अयम् [d]उपरतः। इदानीं
བདག་གི་ ཅི་ ཞིག་བྱ།
मम किं कर्तव्यम्।

[ཡུམ་གྱིས་ མཆི་མ་དང་བཅས་པར་ སྟེང་དུ་ བལྟས་ནས།]

[देवी सास्रम् ऊर्ध्वं दृष्ट्वा।]

བཅོམ་ [7] ལྡན་ འཇིག་རྟེན་ སྐྱོང་བ་རྣམས་ ཇི་ལྟ་ ཇི་ལྟར་ཡང་
भगवन्तो लोक- पालाः कथं कथमपि
བདུད་རྩིས་ བྲན་ནས་ བདག་གི་ བུ་ འཚོ་བར་ མི་ མཛད་དམ།
अमृतेन सिक्त्वा मम पुत्रकं जीवितं न कुरुत।

[མཁའ་ལྡིང་གིས། དགའ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར།]

[गरुडः सहर्षम् आत्मगतम्।]

བདུད་རྩི་ སྨོས་པས་ ལེགས་པར་ དྲན་ཏེ་ བདག་ གྲགས་པ་ ཉམས་པ་
अमृत- सङ्कीर्त्तनात् साधु स्मृतम्। मम यशो- हानिः
དང་ [295 b. 1] བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ་ སྙམ་མོ། དེས་ན་ ལྷ་འི་ བདག་པོ་ལ་
गता मन्ये। तत् देव- पतिम्
མངོན་པར་བླངས་ཏེ་ དེར་ ཕྱིན་པའི་ བདུད་རྩིའི་ ཆར་གྱི་ [ས] སྤྲིན་གྱི་བཞོན་
अभ्यर्थ्य तद्- दत्तेन अमृत- वर्षेण जीमूतवाहनं
འབའ་ཞིག་ཏུ་ མ་ ཟད་དེ་ སོ་འི་ དུག་ཅན་ ཟོས་པའི་ ཕུང་པོ་ འདི་དག་ ཀྱང་
केवलं न एव आशी- विषाणां भक्षितानां राशीन् एतान् अपि
སླར་ འཚོ་བར་བྱའོ། ཅི་སྟེ་ འདིས་ མ་ བྱིན་པ་ན་ དེའི་ཚེ།
पुनः प्रत्युज्जीवयिष्यामि। अथ अयं न ददाति तदा।

अमृतसङ्कीर्तनात् साधु स्मृतम्। मन्ये गतं मेऽयशः। तद्देवपतिमभ्यर्थ्य तद्दत्तेनामृतवर्षेण नैव केवलं जीमूतवाहनं किन्तु भक्षितानामाशीविषाणां राशीनप्येतान् प्रत्युज्जीवयिष्यामि। अथायं न ददाति तदा।

བདག་གིས་ ཆུ་ཡི་ [2] མགོན་པོ་ བཞོག་པས་ འཐུང་ཞིང་ ལུས་ནི་
अहम् अम्बु- नाथं पक्षेण आपिबन् शरीरे
རབ་ཏུ་ བསྐྱོད་ཆེ་ དྲག་པོའི་ རླུང་དང་ལྡན།
अति- प्रेर्यमाणे पटुतर- पवनयुक्ते।
མེ་དང་ བཅས་པའི་ ཉི་མ་ བཅུ་གཉིས་ མིག་གི་ འོད་ཀྱིས་ བསྐམ་ཅིང་
[b]अनल- [a]स- [d]अर्क [c]द्वादश- [e]नेत्र- [f]अर्चिः [g]शोष-
[བ]རྒྱལ་ འཁྲུགས་ འགྱེལ་འགྱུར་བའི།
[h]मूर्च्छा- विधुर- [i]विनिपतताम्
མཆུ་ཡིས་ བརྒྱ་ བྱིན་རྡོ་ རྗེ་ནོར་ལྷའི་ བེ་ཅོན་ ཡི་དགས་
चञ्च्वा शक्र- अशनि- धनद- गदा- प्रेत-
དབང་པོའི་ དབྱིག་[3]བ་ བཅོམ་བྱས་ནས།
ईश- दण्डान् सञ्चार्य।
རང་དགར་ བཞོག་པ་ སྤྱངས་ཏེ་ སྐད་ཅིག་ བདུད་རྩིའི་ རང་བཞིན་ ཆར་ནི་
अन्तर्- मग्नं पक्षं त्यक्त्वा क्षणम् अमृत- मयीं वृष्टिम्
མངོན་པར་དབབ་པར་བྱ།། ༡༨
अभि- उत्- सृजामि॥

पक्षापीताम्बुनाथः पटुतरपवनप्रेर्यमाणे शरीरे
नेत्रार्चिःशोषमूर्च्छाविधुरविनिपतत्सानिलद्वादशार्कः।
चञ्च्वा सञ्चार्य शक्राशनिधनदगदाप्रेतलोकेशदण्डान्
अन्तःसंमग्नपक्षः क्षणममृतमयीं वृष्टिमभ्युत्सृजामि॥ १८॥

དེས་ན་ བདག་ འོང་ངོ་ ཞེས་ཏེ།
तद् अहम् आगच्छामि इति।

[སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[निष्क्रान्तः।]

[སྤྲིན་གྱི་དོག་གིས།]

[जीमूतकेतुः।]

དུང་གི་ གཙུག་ ད་དུང་ བསྡད་ནས་ ཅི་ ཞིག་ བྱ། ཤིང་དག་ སྤུངས་
शङ्ख- चूडः अद्यापि स्थित्वा किं क्रियते। दारूणि समाहृत्य

སྤུངས་ལ་ [4] བསྲེག་ཁང་ བསྒྲུབས་ཤིག། གང་གིས་ན་ བདག་ཅག་ འདི་
समाहृत्य चितां रचय। येन वयं अनेन

ཉིད་དང་ ལྷན་ཅིག་ འགྲོ་བར་བྱའོ།
एव सह गच्छामः।

[ཡུམ་གྱིས།]

[देवी।]

བུ་ དུང་གི་ གཙུག་ མྱུར་དུ་ མྱུར་དུ་ བསྒྲུབས་ཤིག། བདག་ཅག་
पुत्रक शङ्ख- चूड लघु- लघु सज्जय। अस्माभिर्

མེད་ན་ ཁྱེད་ཀྱི་ གྲོགས་པོ་ བཀྲུལ་བར་ གནས་སོ།
विना तव भ्राता मुग्धं वर्तते।

[དུང་གི་གཙུག་གིས། མ་ཆི་མ་དང་བཅས་པར།]

[शङ्खचूडः सास्रम्।]

[5] བླ་མ་དག་གིས་ ཇི་ལྟར་ བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་ནོ། འདིར་ ཁྱེད་ཅག་ལ་
गुरवो यथा आज्ञापयन्ति। अत्र युष्माकम्

ཁོ་བོ་ སྔོན་དུ་ འགྲོ་བ་ མ་ ཡིན་ནམ།
अहं पुरः- सरो न ननु।

[ལངས་ནས་ བསྲེག་ཁང་ བཙིགས་ཏེ་ གར་བྱས།]

[उत्थाय चितां रचयित्वा नाटयन्।]

ཡབ་ སྲེག་ཁང་ འདི་ བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ།
तात चिता इयं सज्जीकृता।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]
[जीमूतकेतुः ।]

ལྷ་མོ་ ངུ་བ་ གཞན་གྱིས་ ཅི་ ཞིག་བྱ། དེས་ [6] ལོངས་ཤིག་
देवि रोदनेन अपरं किं कर्तव्यम् । तद् उत्तिष्ठ
སེག་ཁང་ལ་ འཛེག་པར་བྱའོ།
चिताम् आरोहाम ।

[ཐམས་ཅད་ ལངས་པར་གྱུར་ཏོ།]
[सर्वे उत्तिष्ठन्ति ।]

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས། ཐལ་མོ་ སྦྱར་ཏེ་ སྟེང་དུ་ བལྟས་ནས།]
[मलयवती अञ्जलिं बद्ध्वा ऊर्ध्वं दृष्ट्वा]
བཅོམ་ལྡན་མ་ གཽ་རི་ ཁྱོད་ཀྱིས་ བདག་ལ་ རིག་པ་ འཛིན་པའི་
भगवति गौरि त्वया मे विद्या- धर-
འཁོར་ལོ་ སྒྱུར་བ་ ཁྱོད་ཀྱི་ བདག་པོར་ འགྱུར་རོ་ཞེས་ [7] བཀའ་ སྩལ་ན།
चक्र- वर्ती तव भर्ता भविष्यतीति आज्ञप्तम् ।
དེ་ ཡང་ ཇི་ལྟར་ བདག་ སྐལ་པ་ངན་པའི་ སླད་དུ་ ཁྱོད་ ཀྱང་ བདེན་པ་
तद् अपि कथं मे मन्दभाग्याया निमित्तं त्वम् अपि अलीक-
གསུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ གྱུར་ཏོ།
वादिनी संवृत्ता ।

[དེ་ནས་ གཽ་རི་ བརྟབས་པ་བཅས་པར་ ཞུགས་ཏེ།]
[ततः गौरी ससम्भ्रमा प्रविश्य ।]
རྒྱལ་པོ་ ཆེན་པོ་ སྤྲིན་གྱི་ཏོག་ ཐུབ་ཚོད་དག་ ངེས་པར་ མི་ བྱའོ།
[b]राज [a]महा- जीमूतकेतो साहसं खलु न अनुष्ठेयम् ।

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།] [296 a. 1]
[जीमूतकेतुः ।]
ཇི་ལྟར་ན་ མཐོང་བ་དོན་ཡོད་དམ། བཅོམ་ལྡན་མ་ གཽ་རི།
कथम् अमोघदर्शना भगवती गौरी ।

[གཽ་རི་ཡིས་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ མཆོག་དེ།]
[गौरी मलयवतीम् उद्दिश्य ।]

བུ་མོ་ ཇི་ལྟར་ བདག་ བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་ ཡིན་ ལྟོས་ཤིག།
.वत्से कथम् अहम् अ ली क- वादिनी भवामि दृश्यताम् ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་ མངོན་པར་ གཏུད་དེ་ རི་ལ་བའི་ ཆུ་ཡི་ བྲན་ནས།]
[जीमूतवाहनम् अभि- मृश्य कमण्डलु- जलेन अभ्युच्य ।]

རང་གི་ འཚོ་[2]བ་ བདག་གིས་ ཀྱང་ འགྲོ་བ་རྣམས་ ཕན་བྱེད་ལ།
निजेन जीवितेन स्वयम् अपि जगताम् उपकारिणः ।

ཁྱེད་ལ་ ཡོངས་སུ་ ཚིམ་མོ་ བུ།
तव परि- तुष्टास्मि वत्स

སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ འཚོ་གྱུར་ཅིག།། ༢༠
जीमूतवाहन जीव ॥

निजेन जीवितेनापि जगतामुपकारिणः ।
परितुष्टास्मि ते वत्स जीव जीमूतवाहन ॥ २० ॥

[སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ་ ལངས་སོ།]
[जीमूतवाहन उत्तिष्ठति ।]

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས། དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]
[जीमूतकेतुः सहर्षम् ।]

ལྷ་མོ་ དགའ་ འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག། སྔར་ ཡང་ སྤྲིན་གྱི་པཞོན་པ་
देवि दिष्ट्या वर्धसे । पूर्वम् अपि जीमूतवाहनः

ནི་ ཉམས་པ་ མེད་པའི་ལུས་དང་ལྡན་ནོ།
अक्षत- शरीरः ।

[ལྷ་མོ་གྱིས་ ལངས་ཏེ་ དགའ་བ་དང་བཅས་པར།]

[देवी उत्थाय सहर्षम् ।]

བཅོམ་ལྡན་མའི་ བཀའ་དྲིན་གྱིས་སོ།

भगवत्याः प्रसादेन ।

[ཀང་པ་ དག་ལ་ གཏུགས་སོ།]

[पादयोः पतित्वा उभौ जीमूतवाहनम् आलिङ्गतः ।]

[མ་ལ་ཡ་ཅན་མས།]

[मलयवती ।]

རྗེའི་སྲས་ སླར་ འཚོ་བར་གྱུར་པ་ ནི་དགའོ།

आर्य- पुत्र पुनः प्रत्युज्जीवितो दिष्ट्या ।

[གཽ་རིའི་ ཞབས་དག་ལ་ གཏུག་སོ།]

[गौर्याः पादयोः पतति ।]

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས།]

[जीमूतवाहनः ।]

[གཽ་རི་ མཐོང་སྟེ་ ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ།]

[गौरीं दृष्ट्वा बद्धाञ्जलिः ।]

ཇི་ལྟར་ བཅོམ་ལྡན་མ་ གཽ་རི་ མངོན་པར་འདོད་ལས་ ལྷག་པའི་ མཆོག་སྟེར་མ།

यथा भगवतिगौरि अभिलषिताधिकवरदे प्रणिपतितजनार्तिहारिणि शरण्ये।

གཽ་རི་ རིག་འཛིན་ རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཉིད་མ། ཁྱོད་ཀྱི་ ཞབས་ གཉིས་དག་ལ་

गौरि विद्याधरदेवते तव चरण- द्वयं

བདག་ཕྱག་འཚལ།།

प्रणमामि ॥

[ཞབས་དག་ལ་ གཏུགས་སོ།]

[पादयोः पतति।]

[ཐམས་ཅད་ སྟེང་དུ་ བལྟའོ།]

[सर्वे ऊर्ध्वं पश्यन्ति।]

[སྤྲིན་གྱི་ཏོག་གིས།]

[जीमूतकेतुः।]

ཇི་ལྟར་ སྤྲིན་མེད་ མེད་པའི་ཆར་འབབ། བཅོམ་ལྡན་མ་ འདི་ ཅི་ཞིག།
कथम् अनभ्रा वृष्टिः पतिता। भगवति एतत् किम्।

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་ལ་དང་ལྟོ་ འཕྱེའི་ [6] བདག་པོ་
महाराज जीमूतवाहनं उरगपतीन्

རུས་པའི་ལྷག་མར་གྱུར་བ་ འདི་དག་ སླར་ འཚོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ འདབ་ཆགས་ཀྱི་
अस्थिशेषान् एतांश्च पुनः प्रत्युज्जीवयितुम् पक्षि-

རྒྱལ་པོ་ འགྱོད་པ་ ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པས་ ལྷའི་ འཇིག་རྟེན་ནས་ བདུད་རྩིའི་
पतिना [b]तापेन [a]संजात- देव- लोकात् अमृत-

ཆར་ འབེབས་པར་བྱེད་དོ།
वृष्टिः निपातिता।

[མཛུབ་མོས་ སྟོན་ཅིང་།]

[अङ्गुल्या निर्दिश्य।]

ཁྱོད་ཀྱིས་ མ་ མཐོང་ངམ་ ཅི།
भवान् न पश्यति किम्।

གདེངས་ [7] ཀའི་ ནོར་བུ་ གསལ་ཞིང་རབ་བར་ ཡན་ལག་མཆོག་ལྡན་
स्फुट- फण- मणिभिः भासुरैः उत्तमाङ्गैः

ཉམས་པ་མེད་པའི་ ལུས་གྲུབ་ཅིང་།
सम्प्राप्ताखण्डदेहाः

བདུད་རྩིའི་རོ་ནི་མྱུང་བ་ལ་ཆགས་ ལྕེ་རྩེ་གཉིས་ ཀྱིས་ ས་རབ་ཏུ་
अमृत- रस- आस्वादनानुरागात् जिह्वाकोटि- द्वयेन क्षितिं
ལྡག་བྱེད་ཅིང་།
लिहन्ति ।

དུག་འཛིན་པ་ བདག་པོ་ འདི་དག་ ད་ནི་ མགྱོགས་པོར་འཇུག་པའི་
विषधर- पतयः एते सम्प्रति प्रस्थान-
ལམ་དག་ [296 b. 1] ནས་ རི་བོ་ མ་ལ་ཡ་འི་ རླུང་གི་ ཆུ་ རྒྱུན་ བཞིན་དུ་
मार्गैः गिरि- मलय- पवन- सरिद् वारिपूरा इव
ཆུའི་ཕུང་པོར་ འཇུག་པར་བྱེད།
तोयराशिं विशन्ति ।

[སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་མཆོན་ནས།]
[जीमूतवाहनमुद्दिश्य ।]

བུ་ སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ ཁྱོད་ལ་ འཚོ་བ་ ཙམ་ཉིད་ འོས་པ་ མ་ཡིན་ནོ།
वत्स जीमूतवाहन त्वं जीवितमात्रस्यैव योग्यो न ।
དེས་ན་ གཞན་ འདི་ ཡང་ ཁྱོད་ལ་ བསྐྱབ་པར་བྱའོ།
तत् अपरः अयम् अपि ते प्रसादः ।

ངང་བའི་ ཕྲག་པས་ གསེར་ [2] གྱི་ པང་[མ] བཅོམ་ རྡུལ་གྱི་
हंस- अंस- हेम पङ्कज- आहत- रजः
རེག་པའི་ འདམ་ནི་ སྤངས་གྱུར་ཅིང་།
सम्पर्क- पङ्क- उज्झितैः ।

བདག་གི་ ཡིད་ མཚོ་ལས་ བྱུང་རྒྱུན་ ཆད་མེད་པའི་ ཆུ་ནི་ དག་པ་
मम मनः- सरसः उत्पन्नैः प्रवाहितैः तोयैः [b]पावनैः
ཆེན་པོ་ཡིས།
[a]महा-

རང་ འདོད་ཀྱི་ སྤྲུལ་རིན་ ཆེན་ བུམ་པ་ བཀོད་ དེ་ བདག་ རང་
स्व- इच्छा- निर्मित- रत्न- कुम्भ- निहितैः एषा अहं स्वयम्
ཉིད་ཀྱིས་ དབང་བསྐུར་ནས།
एव अभिषिच्य ।
དགའ་བས་ ཁྱོད་ནི་ རིག་པ་ འཛིན་པའི་ [3] འཁོར་ ལོས་ སྒྱུར་བར་
प्रीत्या त्वां विद्या- धर- चक्र- वर्त्तिनं
སྐད་ཅིག་ ཉིད་ལ་ བྱ།། ༢༡
क्षणाद् एव करोमि ॥

हंसांसाहतहेमपङ्कजरजःसम्पर्कपङ्कोज्झितै-
रुत्पन्नैर्मम मानसादपि परं तोयैर्महापावनैः ।
स्वेच्छानिर्मितरत्नकुम्भनिहितैरेषाभिषिच्य स्वयं
त्वां विद्याधरचक्रवर्तिनमहं प्रीत्या करोमि क्षणात् ॥ २१ ॥

གཞན་ཡང་།
अपि च ।

གསེར་གྱི་ འཁོར་ལོ་ འདི་ནི་ མདུན་དུ་ བྱུང་བར་ གྱུར་པ་དང་།
काञ्चन- चक्रम् एतद् अग्रे- सरी- भवतु
སོ་བཞི་ དག་གིས་ མཚན་པའི་ གཉིས་འཐུང་ དཀར་པོ་ འདི་ དང་ནི།
दशनैः चतुर्भिः *लक्षण- द्विपः धवलः एष च
སྔོ་བསངས་ རྟ་མཆོག་ མ་ལ་ཡ་ཅན་མ་ ཡང་ སྟེ་འདི་དག་ནི།
श्यामः हरि र्मलयवती च इत्यमूनि ।
ཁྱོད་ཀྱི་ [4] རིན་ཆེན་རྣམས་སོ། ཁོར་ལོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ ལེགས་པར་ལྟོས།། ༢༢
तव रत्नानि चक्रवर्तिन् समवलोकय ॥

अग्रेसरीभवतु काञ्चनचक्रमेत-
देष द्विपश्च धवलो दशनैश्चतुर्भिः ।
श्यामो हरिर्मलयवत्यपि चेत्यमूनि
रत्नानि ते समवलोकय चक्रवर्त्तिन् ॥ २२ ॥

གཟིགས་པར་མཛོད་ཅིག། མཏྃག་དེ་བ་ལ་ སོགས་པ་ རིག་པ་འཛིན་པའི་
पश्य । मतङ्गदेव- आदयः विद्याधर-
བདག་པོ་ འདི་རྣམས་ བདག་གིས་བསྐུལ་ཏེ། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ རབ་ཏུ་
पतयः एते मत्प्रचोदिताः चूडामणि- *अति-
མཛེས་པའི་ འོད་ཟེར་གྱིས་ དབང་པོའི་གཞུའི་ ཕྲེང་བར་ [5] འགྱུར་ཅིང་
विरोचन- मरीचि[रचित] इन्द्रचाप- पङ्क्तयः
གུས་པས་སྒྱོབ་མའི་ ལུས་ མངོན་པར་གདུད་དེ་ཕྱག་ འཚལ་བར་བྱེད་དོ།
भक्त्यवनतकायाः अभि- प्रणमन्ति ।
བུ་ སླར་ ཡང་ ཁྱོད་ལ་ དགའ་བར་ ཅི་ ཞིག་བྱ།
वत्स भूयः अपि ते प्रियं किं कर्तव्यम् ।

[སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པས།]
[जीमूतवाहनः ।]

འདི་ལས་ གཞན་པའི་ དགའ་བ་ ཅི་ཞིག་ ཡོད།
अतः परं प्रियं किम् अस्ति ।
དུང་གི་ གཙུག་ འདི་ འདབ་ཆགས་ བདག་པོའི་ ཁ་ལས་ [6]
शङ्ख- चूडः अयम् पतग- पति- मुखात्
བསྐྱབས་ཤིང་ བི་ན་ཏ་ལས་ སྐྱེས་པ་བདུལ།
त्रातः वैनतेयः विनीतः ।
དེའི་ སྔར་ ཟོས་དུག་འཛིན་ བདག་པོ་ གང་ཡིན་ དེ་དག་རྣམས་ ཀྱང་
तेन प्राग् भक्षिता विषधर- पतयो ये ते अपि
ཐམས་ཅད་ སོས་པར་ བྱས།
सर्वे जीविताः कृताः ।
བདག་ སྲོག་ སྙིང་པས་ བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ འཚོ་བ་ མ་ བཏང་
मत्- प्राण- आप्त्या गुरुभिः असवः न विमुक्ताः
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ ཉིད་དག་ཐོབ།
चक्रवर्ति- त्वम् आप्तम् ।

ཁྱོད་ ཀྱང་ མངོན་ [7] སུམ་དུ་ མཐོང་ འདི་ལས་ དགའ་བ་ གཞན་ གང་
त्वम् अपि साक्षाद् दृष्टा अतः प्रियम् अपरं किं
བདག་ ཅི་ཞིག་ དོན་དུ་གཉེར།། ༢༣
मया किञ्चित् प्रार्थ्यते ॥

त्रातोऽयं शङ्खचूडः पतगपतिमुखाद् वैनतेयो विनीत-
स्तेन प्राग् भक्षिता ये विषधरपतयो जीवितास्तेऽपि सर्वे ।
मत्प्राणाप्त्या विमुक्ता न गुरुभिरसवश्चक्रवर्तित्वमाप्तम्
साक्षात् त्वं देवि दृष्टा प्रियमपरमतः किं पुनः प्रार्थ्यते ॥ २३ ॥

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་ འདི་ལྟར་ གྱུར་ཅིག།
तथापि एवम् अस्तु ।

རྨ་བྱ་རབ་ དགའི་ འཇོ་སྒེག་ ལྡན་བྱེད་ ཆུ་འཛིན་དག་ནི་ དུས་སུ་ ཆར་
शिखण्डि- हृष्ट- ताण्डव- भृतः अम्बुदाः काले वृष्टिं
འབེབས་ཤིང་།
किरन्तु

ས་གཞི་ རྒྱུན་དུ་ རབ་འཁྲུངས་ ལོ་ཏོག་ ལྗང་ཁུའི་ གོས་ [297 a. 1]
चितिं *सन्तत प्रतिरूढ- सस्य- हरिद्- उत्तरीयाम्
དང་ལྡན་པར་བྱེད་གྱུར་ཅིག།
कुर्वन्तः ।

རྒུད་པ་དང་ བྲལ་ ཕྲག་དོག་མེད་པའི་ ཡིད་ཀྱིས་ ལེགས་བྱས་ རབ་ཏུ་
[b]विपदः [a]वीत निर्मत्सरैः मानसैः सुकृतानि अति-
སྒྲུས་བྱེད་ཅིང་།
चिन्वानाः ।

ཕྱུག་པའི་ གཉེན་ མདུན་ [ས] གྲོགས་ཀྱིས་ ཚོགས་ [2] ཀྱིས་
घन- बान्धव- गोष्ठी- सुहृत्- समाजाः
རབ་དགའ་ སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ནི་ དགར་གྱུར་ཅིག།། ༢༤
प्रमोदाः प्रजाः मोदन्ताम् ॥

वृष्टिं हृष्टशिखण्डिताण्डवकृतः काले किरन्त्वम्बुदाः
कुर्वन्तः प्रतिरूढसन्ततहरित्सस्योत्तरीयां क्षितिम् ।
चिन्वानाः सुकृतानि वीतविपदो निर्मत्सरैर्मानसै-
र्मोदन्तां घनबद्धबान्धवसुहृद्गोष्ठीप्रमोदाः प्रजाः ॥ २४ ॥

[ཐམས་ཅད་ སོང་བར་གྱུར་ཏོ།]

[सर्वे निष्क्रान्ताः ।]

[མཚན་མ་ དྲུག་པའོ།]

[अङ्कः षष्ठः ।]

ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ ཞེས་བྱ་བའི་ ཟློས་གར།

नागानन्दम् इति नाटकं ।

དཔལ་ དགའ་བའི་ ལྷས་ མཛད་པ་ རྫོགས་སོ།།

श्री- हर्ष- देवेन कृतं समाप्तम् ॥

ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟློས་གར་དཔལ་དགའ་བའི་ལྷས་མཛད་རྫོགས་སོ། ཡོན་ཏན་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོ་འི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལཀྵྨཱི་ཀ་ར་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་གྱི་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བའོ་མངྒ་ལཾ།།

NOTES

The two figures beginning the notes indicate respectively the pages and lines of the text.

Act I

1. 1. The drama begins in Tibetan with the following verse :—

།དགའ་ མ་དགའ་བའི་ ཟློལ་ལས་ སྐྱེས་པའི་ སྒྲ་ལོང་དག་གིས་ བསྒྲིབས་པའི་ ལུས་ འཛིན་ཅིང་།

།འཛུམ་དང་ལྡན་པས་ རྒྱལ་པའི་ བྱང་ཆུབ་དག་ལ་ བཀོད་པ་ མི་དོག་ སྙིང་པོ་ནི།

།ག་ཞིག་ ཅ་ རབ་ བསྐྱོད་ སྒྲ་ སྒྲོགས་སྐད་ཅི་རེ་པས་ སྒྲུང་ ཅི་རེ་པས་ བསྟེན་ཅིང་དེའི།

།ཀོང་པས་ བསྒྲུན་པས་ ཁ་ ཟུམ་ཚོགས་ ཕྱེ་ གེ་སར་ གསག་བར་གྱུར་པས་ ཁྱིད་ལ་ བསྲུངས།།

Nothing of it is, however, found in any of the different Sanskrit editions known to me, nor in the NM. Its Skt. is not also clear to me. See note No. 178.21.

1. 11. The word ཕྱེ is the pf. and imp. of the vb. འབྱེད་པ 'to open' (Skt. उन्मीलन). Actually ཕྱེ is to be taken here in the sense of ཕྱེ་ནས 'having opened'.

2. 15. ཡོགས་སུ 'oblique' clearly suggests the word in Skt. वलित 'moved obliquely'.

2. 25. བསྲུངས is pf. of སྲུང་བ 'to save', its imp. being also the same as well as སྲུང་།

5. 17. བོས, it is pf. and imp. of འབོད་པ 'to call'.

6. 7. ཡིད་བྱུང་, lit. ཡིད means 'mind' and བྱུང་ is the pf. of འབྱུང་ 'to come out', etc. Fig. the word means 'one disgusted (with worldly matters)'.

6. 11(*a*). བཞག་ནས, the former word is pf. འཇོག་པ 'to put, to place'.

6. 11(*b*). གཤེགས, it is the honorific form of the vb. 'to go away, to depart', the same form being for present and perfect tenses; but mostly in the latter sense. For example བདེ་བར་གཤེགས་པ, *sugata*, lit. 'gone to happiness', i.e. *nirvāṇa*, meaning the Buddha.

7. 6. ཇི་ལྟར་ ··· བཞིན། In this sentence when ཇི་ལྟར, यथा, as is once used to employ again བཞིན 'like' 'as' seems to be redundant.

9. 16. ཉེད་པ is same as མཉེད་པ 'to rub'. It is used here as a verbal noun.

13. 1. ངོར. It is loc. of ངོ་, 'in the mouth', in Skt. 'mukhe'. It implies that it depends on the order of the father, in other words, if the father so orders it will be done.

15. 14. ངོས lit. means Skt. *pārśva*, 'side'.

— 18. In Tib. རླབས is for Skt. *viici* 'a wave', but sometimes ཆུ་རླབས is used in the same sense.

17. 15. Here བ in བའི is not to be taken in the sense Skt. *sugandhi* 'sweet-smelling', but in that of a cow which is called also *surabhi* in Skt.

21. 4. Here the Tibetan translator clearly reads Skt. *kintu* for *kiṃ nu*.

22. 22. For མཐེ་ལ read མཐིལ. Here this word is actually not in the xylograph, but is guessed according to Skt.

24. 1. Here སྲིད means 'to be possible'. It is to be noted that here for the reading སྲིད་དོ a particular xylograph has བུད་མེད, Skt. स्त्री, 'woman' it is to be construed with the preceding word སྐྱེ་བོ, जनः. Accordingly the reading in Skt. seems to have been द्रष्टुमनर्हः स्त्रीजनो भवति and is actually found in at least one of the editions. See that of R. D. Karmarkar.

25. 5. The verse in Tibetan here which consists of four lines each having 19 syllables is defective, as the first line has not that number.

28. 23. Here འབྲས་དང་བཅས, Skt. सफला shows that the Tibetan translator misread the actual Skt. word *sakalā* 'all' for *saphalā*, undoubtedly the former being far better.

36. 15. In ཤོག་ཅིག 'come' the former is the imp. of འོང་བ 'to come' and the latter in such cases used with the verb in the imp. mood or in negative sentences with a root of the present tense is a sign of the imperative mood.

38. 10(*a*). Here ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ lit. means in Skt. सन्देहेन किं कार्यम् 'what is to be done by the doubt', idiomatically किं सन्देहेन 'what with the doubt', 'the doubt is not to be done'.

— (*b*). འབྲེལ་བར་ན. Skt. घटयेत्, 'if he would join'.

39. 3(*a*). གྱུར་ཅིག, it is imp. of the vb. འགྱུར་བ. 'to be'.

— (*b*). Read བཏུད pf. of འདུད་པ for བཏུང་, printed wrongly, the former with the prefix ཉེ་བར, Skt. *upa-* means 'to arrive', *upanam*.

— 9. ཞེས་ཏེ, the particle ཏེ which generally denotes the sense of gerund being used after the verbs ending in *n*, *r*, *l*, and *s* is not clear.

— 11. མི་དགོས་སོ, lit. in Skt. न प्रयोजनम्, Idiomatically it is expressed mostly by अलम् or कृतम्.

43. 1. ཟུག་རྔུ. Skt. *śalyaka*, 'a dart', any extraneous thing that gives much pain. For *śalyaka* in some Skt. editions, specially in that of the T.S.S. there is the reading *āyallaka* meaning 'unbearable'.

Act II

44. 8. The verb འོང་བ 'to come', pf. འོངས, imp. ཤོག and འགྲོ་བ, 'to walk, to go', pf. and imp. སོང་. Therefore here after སོང་བ are we to read འོངས་སམ་མི་འོངས for འོང་ངམ་མི་འོང་།

45. 1. For གཉིས་པས one should read གཉིས་པ་མས.

49. 9. The verb ལགས་པ is resp. and eleg. for ཡིན་པ, འགྱུར་བ 'to be'.

50. 3. མཆིས་པ is the eleg. form for ཡོད་པ 'to be'.

— 6. སྨྱོས་པ is the pf. of སྨྱོ་བ (or སྨྱོ་བ, pf. སྨྱོས) 'to become insane'.

54. 3. ཐོར་ནས, ཐོར is pf. and imp. of འཐོར་བ 'to throw'.

— 7. In གཟི་བྱིན་ཆེན་པོ, གཟི is Skt. तेजस् or ओजस्, 'majesty', 'vigour', 'strength', བྱིན, 'splendour'; and ཆེན་པོ महत्, 'great'.

— 15. བཤུམས་ཤིག. is imp. of the vb. ཤུམ་པ (pf. བཤུ) 'to weep'.

— 16. ཡལ་མདབ, this is the word for a 'sprout' used more than once in the text (see l. 23, p. 55; l. 20, p. 55, 20, etc.). Elsewhere (*Amarakośa*, p. 89(14) we have for it ཡལ་འདབ for it ཡལ་ག is also used (p. 82, l. 18). It appears that the actual reading མདབ, found in the xylograph, is wrong.

— 17. བཙིར་ཏེ is the gd. of འཚིར་བ 'to press'. Pf. *cir. ba*.

— 19. བྱུགས is pf. and imp. of འབྱུག་པ 'to anoint'.

55. 21. For स्नेह read स्निग्ध.

58. 9. For པད read པད་མ, 'lotus'. Cf. པད་ཅན་མ, कमलिनी, 'a pond containing a lotus'. So also པད་ཚལ meaning कमलवन, कमलाकर

60. 19. The actual reading as printed is བསྐལ་བར, but the meaning does not appear to be suitable.

62. 21. ཤིན་ཏུ་ཧྲབས་པ། The ཧྲབས is pf. of ཧྲབ་པ, 'to be in hurry', while in Skt. साध्वस, a noun, means 'consternation', 'fear', which is expressed figuratively in Tibetan. It is to be noted that on p. 63, l. 1, साध्वस is translated by འཇིགས, 'fear'.

67. 12. Here in the Skt. text the actual reading is सिक्तं, 'sprinkled over', for it never can be expected in Tibetan དྲན་པ, Skt. स्मृतं, 'remembered'. Evidently the Tibetan translator somehow or other misread स्मृतं, for सिक्तं. Such a case is also at least once more found in the present text. See p. as वचासन for वध्यासन in Act IV.

71. 4. For अन्तरा कथावसानं for which Pkt. reads °*Kahāvasāṇaṃ*. Cf. here Pali *antarā kathā*, 'in between talks', 'talk for pastime, chance conversation'. *Dīganikāya*, II, 1. 8. 9.

71. 14. The name here of the maid (ceṭī) is मनोहरा or मनोहरिका in Skt. or Pkt. But Tib. suggests the word in Skt. *Nava kusum ā*, the Tib. word being མེ་ཏོག་སར་པ་ཅན་[མོ]. Here in Tib. སར་པ is for གསར་པ. It appears that in this line after ཅན་མོ is to be added in order to indicate the feminine gender.

Strictly according to Tib. *Sumonohārīkā* in Skt. is the true rendering, the word མེ་ཏོག meaning 'a flower', being used here as *sumanas*, 'a flower' (a special kind of it, e.g. jasmine).

76. 12. སྐྱེ་བོས་དབེན་པར ad. vb., lit. जन-विरहितम् 'desolute', technically अपवार्य, 'having concealed', 'aside'. (Speaking so that only the addressed person may hear.) It is clearly translated on p. 81, l. 3, བསྒྲིབས་ཏེ།

77. 5. ཀྱི་འབངས. Here is a very curious mistake committed by the Tibetan translator. Undoubtedly the original is हताश (हतास) in Pkt., but the Tib. translator reads it as हे दास (Tib. ཀྱི་འབངས) 'O Servant'.

81. 17. བཙུག is pf. of འཛུག་པ, Skt. प्र वृत्, 'to set, to act'. The causative is generally with the Skt. $\sqrt{r}$. In the present case: पाशम् अर्पयति, Tib. ཞགས་པ་བཙུག་གོ, , 'she puts the noose'.

82. 17. मुग्धा in the fig. sense means a girl attractive by her youthful simplicity.

82. 18. In འདི་དག་ཧོང་ the last word ཧོང་ is not clear at all.

95. 11. In Act III among the dramatic persons there is a maid whose name in the original text is Nomāligā, it is a Pkt. word, its Skt. being नवमालिका. In our Tib. text it is throughout translated as མེ་ཏོག་གསར་རྙན་མ་ giving literally the Skt. equivalent नवकुसुमा. But as the Tib. word མེ་ཏོག, 'flower' sometimes means also a garland (मालिका), for instance, in མེ་ཏོག་མཁན་པོ 'a garland maker' (मालिन्), we must write नवमालिका and never नवकुसुमा.

126. 16. The reading སྤྲོད་པ is doubtful.

163. 16. Here in the verse two stories are referred to, one of Viśvāmitra and another of Nāḍijaṅgha (or Nālī°),[1] and both of them are found in the *Mahābhārata* (Śāntiparvan). For the first, see Adhyāyas 167–172. Put briefly the stories as given by Prof. R. D. Karmarkar, in his edition of the *Nāgānanda*, are as follows:

'Once there had been a drought and famine for twelve years. Viśvāmitra, oppressed by hunger, crept into the house of a Caṇḍāla (an outcast) during the dead of night, and found there the flesh of dog. The Caṇḍāla, being awakened and knowing that the person in question was the great sage Viśvāmitra, began to remonstrate with him on the impropriety of the eating of dog's flesh by a sage, but Viśvāmitra, being too hungry, did not pay any attention to him and taking away the flesh went to the forest.'

For the second story see the Adhyāyas 167–172 of the same work. It runs: 'A wretched Brāhmaṇa born in the family of Gautama went to the village of the *Dasyus* to earn his livelihood. The chief of the Dasyus showed him due respect by giving him proper dress and also a widow. Gautama thenceforward became a Dasyu for all practical purposes. Once Gautama, who had joined a caravan with the intention of going on a voyage on the sea to secure more wealth, happened to lose his way when the caravan dispersed in a disorderly manner, being attacked by a wild elephant, and came to a *Nygrodha* (i.e. Fig) tree for rest. There he was well treated by Nālījaṅgha or Rājadharma, the lord of the cranes (*baka*). Nālijaṅgha then sent Gautama to his friend Virūpākṣa, a Rākṣasa, who gave Gautama ample wealth. Gautama returned to the same tree and killed Nālījaṅgha who was asleep, so that he might have provender for the journey. The sons of Virūpākṣa on knowing this caught Gautama and killed him. When the body of the lord of cranes was placed on the pyre, Indra revived him, and also Gautama at his request.'

166. 23. For འཁྲུགས the transcription reads དཀྲིགས, 'darkened' obscured.

167. 8. དྲངས is pf. of འདྲེན་པ, 'to draw, to pull'.

177. 20. ཡོངས་འདུ. In the word पारिजात while the prefix ཡོངས, परि.

177. 20. पारिजात is here ཡོངས (for ཡོངས་སུ) འདུ་བ (preferably འདུས). Elsewhere (*Amarakośa*, *Svarga*, 45) it is translated by རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས, lit. 'born of the sea', according to a legend well known in Skt.

178. 21. Just after this line occurs the following verse in the xylograph of which there is nothing in Sanskrit editions known to me, nor in NM.

180. 13. The text reads simply བརྟེ, but must be བརྟེན 'confidence'. The actual word for it in Skt. བརྟན་གནས meaning 'a place of confidence'. The actual word for it in Skt.

1 Tibetan *Tālījaṅgha*.

here is उटज 'a cottage' which is for the use of hermits. It is better translated elsewhere (*Amarakośa*, p. 78) by ཙ་སྐྱེས, lit. तृणज, 'made of straw'. In Tibetan སྤྱིལ་པོ is another word for it.

181. 6. In editions the variants are सवयसा and सुवयसा for which here suggested आकृतिक्रान्तया according to Tibetan though not sanctioned by the metre.

186. 7. རློན་པ, 'wet, fresh, raw'.

འཇིག་རྟེན་འདས་གྱུར་སྤྱོད་པ་དག་གིས་གཙང་བའི་ལུས་དང་ལྡན།

ཐུ་ཡི་བདག་པོ་བློ་གྲོས་འཁྲུལ་པ་དག་གིས་ཁྱེར་བ་འདི།

ཇི་སྲིད་ཟློས་པར་མ་གྱུར་དེ་སྲིད་རབ་ཏུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར།

ས་གཞི་འཛིན་པ་མཆོག་ [291 a. 1] ཏུ་མགྲོ་བའི་ཚར་ནི་འགྲོ་བར་བྱ།།

188. 16. For གསོད་པའི one should read གསོད་བྱ ; so p. 161, l. 25, etc.

199. 19–21. མཆོད་སྦྱིན. Lit. it does not mean *agnihotra*. མཆོད means *yajña*, 'worship' or 'sacrifice' of any kind, and སྦྱིན to give, the place in which some worship is made is said to be called མཆོད་སྦྱིན.

As has already been said here a new Act (VI) is formed in Tibetan text supported only by NM.

202. 1. *[མཚན་མ་རྡུག་པ།] is actually not in the text, but is supplied by the editor.

202. 16. འཇིགས་རུང་, here the first word means 'fear', and the second 'fit', both together 'terrible'.

203. 15. དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ, here དགའ་བ is in Skt. हर्ष 'exultation'; རྒྱ, 'extension'; ཆེན་པོ, 'great'; all these together with བཅས་པ, together with mean 'over-joyed'.

INDEX OF THE SANSKRIT ŚLOKAS

1. From 6–21 to 6–26 the Śloka numbers are disordered by mistake.

INDEX OF THE TIBETAN ŚLOKAS

[1] The drama begins in Tibetan with the verse. See the Tibetan verse in note No. 1-1 and 178–21.

[2] See 21 for 23.

[3] See this Tibetan verse after note No. 186–7.

[4] See 23 for 25.

[1] See 24 for 26.

[2] See 22 for 24.

ERRATA OF THE SANSKRIT WORDS

The reading and numbering mistakes are marked with an asterisk

Incorrect	Correct	Page	Line
	अङ्को द्वितीयः	44	2
अनिच्छन्तमि	अनिच्छन्तमपि	32	2
अनुगजनं	अनुगमनं	213	13
अन्योन्य-	अनन्य-	32	19
आकारं	आकारम्	61	10
ईदृशं	ईदृशम्	61	10
एयच्छ्रुत्वा	एतच्छ्रुत्वा	105	6
एषा	सा	66	4
कुसुमाकर	कुसुमाकरे	96	8
*क्षणात् ॥२१॥	क्षणात् ॥२३॥	240	8
*[a]गोपायित—[b]वस्त्रयुगलः	वस्त्रयुगलः गोपायितः	148	26
*चक्रवर्त्तिन् ॥२२॥	चक्रवर्त्तिन् ॥२४॥	240	26
दत्ता	दत्त्वा	61	4
देष्या	देव्या	31	16
*[1]नवकुसुमा	*नवमालिका	94	10
नवकुसुमा	,,	95	12
नवकुसुमां	नवमालिकां	95	14
पल्लवाभं	पल्लवाग्रं	83	2
*पाटल—पल्लवम्,	पल्लवं पाटलम्	120	25
पारवारे	पारावारे	223	26
पुत्रदुःखं	पुत्र, दुःखं	193	21
*प्रजाः ॥२४॥	प्रजाः ॥२६॥	243	4
*प्रणमामि ॥	प्रणमामि ॥२१॥	237	22
*प्रतिहारः	सुनन्दः	182	4
*प्रतिहारः	सुनन्दः	183	2
*प्रार्थ्यते ॥२३॥	प्रार्थ्यते ॥२५॥	242	8
प्रेक्षामहे	प्रेक्षावहे	23	16
बद्धम्	बन्धुम्	229	2
बाल	बाला	31	2
भित्ता	भित्तौ	190	12
भो	उभौ	101	16
मलय	मलयं	15	8
वधे	वधेन	160	22

1 For नवमालिका, see note No. 95–11, p. 247.

Incorrect	Correct	Page	Line
*षिश्रन्ति।	विश्रन्ति।२२	239	10
*वद्दन्तं निरीच्य	वद्दन्तं तनयं निरीच्य	220	23
ससम्भमम्	ससम्भमं	61	4
सानिल	सानल	233	21
सुमनोद्दरिका	सुमनोद्दारिका	71	14
स्नेद्द	स्निग्ध	55	21
*1द्दताश	द्दे दास	77	6

1 For द्दताश, see note No. 77–5, p. 246.

ERRATA OF TIBETAN WORDS

The mistakes of readings and numbers are indicated by an asterisk

ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་པ ‖	ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་བསལ་བ ‖	ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་གྱི་གྲངས ‖	
Incorrect	Correct	Page	Line
ཀེ་ཀེ	ཀྱེ་ཀྱེ	97	25
སྐལ་བ	སྐལ་པ	5	9
ཁྱོད་ཀེ	ཁྱོད་ཀྱི	227	1
ཁྲ་བར	ཁྲོ་བར	76	3
གང་ཡིང་དང་	གང་ཡིན་དང་	112	19
གྲོལ་བ་དག་ཏུ་ཧླུང་	གྲོལ་བ་དག་ཏུ་ལྷུང་	190	5
* གླང་—ཆེན་དཔོང་པོའི	གླང་ཆེན་ (དབང་པོའི)	139	20
	कुञ्जरः (इन्द्र)	139	20
གླིང་	གླིངས	127	23
དགའ་ལྟན	དགའ་ལྡན	15	14
དགའ་པར	དགའ་བར	15	11
དགའ་མ་དགའ་པའི	དགའ་མ་དགའ་བའི	244	6
* དགར་ཤུར་ཅིག ‖	དགར་ཤུར་ཅིག ‖ ༢༦	242	25
མགོ་པོ	མགོ་བོ	104	3
འགྲུམ་དུ	འགྲམ་དུ	188	14
རྒྱལ་པས	རྒྱལ་བས	2	3
1 སྒྱུར་བ	ཤུར་པ (ལམ྄)	241	25
སྒྲུབ་པ་འི	སྒྲུབ་པའི	7	10
ངང་བའི	ངང་པའི	239	17
ཇོ་ཚེ་མེད	ཇོ་ཚ་མེད	127	23
མངས་བར	མངས་པར	3	5
འཇོས་བ	ཚངས་བ	127	11
ཅན་དན་དག་ལས	ཙན་དན་དག་ལས	115	23
མཇོད་ཅིག	མཛོད་ཅིག	99	9
མཇོད་ཅིག	མཛོད་ཅིག	99	9
* འཇུག་པར་བྱེད ‖	འཇུག་པར་བྱེད ‖ ༢༢	239	9
* ཉེད་ལ་བྱ ‖ ༢༡	ཉེད་ལ་བྱ ‖ ༢༣	240	7
ཉེ་པར	ཉེ་བར	31	21
ཉེ་པར	ཉེ་བར	17	15
ཏ་སྨྲ་ལ ཙ	ཏྭ་སྨྲ་ལ ཙ	98	13

1. It seems that both the readings may be justified.

ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་པ། །	ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་བཤལ་བ། །	ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་གི་གྲངས། །	
Incorrect	Correct	Page	Line
བཧུང་ནས	བཧུད་ནས	39	1
ལྷ་པར་བྱའོ	ལྷ་བར་བྱའོ	23	14
ལྷུང་	ལྷུང་ (पतितः)	190	5
བལྟར་པར་ཅུས་ཤོག་ཤིག	བལྟར་བར་ཅུས་ཤོག་ཤིག	99	20
སྙིང་རྗེ་ཅན	སྙིང་རྗེ་ཅན	189	1
མཐི་ལ	མཐིལ	22	22
* མཐོང་བས	མ་མཐོང་བས (अदर्शनेन)	149	22
དང་པར་བྱེད	དང་བར་བྱེད	102	5
དང་པར་བྱེད་དོ	དང་བར་བྱེད་དོ	101	13
དེ་ལྟར	འདི་ལྟར	55	20
དུས་འཛིན་གྱི	དུག་འཛིན་གྱི	195	21
* དོན་དུ་གཉེར། ༢༣	དོན་དུ་གཉེར། ༢༥	242	4
པདག་ཉིད	བདག་ཉིད	210	17
བདག་ཉིད་བརྟན་པར	བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག	158	12
མདབ	འདབ	50	9
མདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོས	འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོས	145	1
མདབ་མ་དག་གིས	འདབ་མ་དག་གིས	55	8
མདབ་མས	འདབ་མས	45	11
མདབ་མའི	འདབ་མའི	155	12
མདབ་མའི	འདབ་མའི	56	1
འདི་ངག་ནི	འདི་དག་ནི	141	15
རྣམ་པར་སྨྲོད་པ་མེད	རྣམ་པར་སྨོད་པ་མེད	126	17
པ་དྨའི	པདྨའི	24	15
ཕུས་མོ་བ་ཙུགས་ནས	ཕུས་མོ་བཙུག (ས་) ནས	168	19
དཔུས་ན་གནས་ལ	དབུས་ན་གནས་ལ	179	12
དཔོང་པོའི	དབང་པོའི	139	20
སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ	སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ	198	19
སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ	སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ	200	15
སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ	སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ	236	15
སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པས	སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པས	241	11
སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པ་ལ	སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ	195	23
ཕྲེང་པ	ཕྲེང་བ	167	20
ཕྲེང་པ་དག་གིས	ཕྲེང་བ་དག་གིས	172	13
བ་ཙུགས་ནས	བཙུག (ས་) ནས	168	19
བང་ཆད	བར་ཆད	164	20
བུ་མོ་འི	བུ་མོའི (बाला)	31	1

ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་པ །	ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་བསལ་བ །	ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་གི་གྲངས།	
Incorrect	Correct	Page	Line
བུང་པ	བུང་བ	96	13
* བུང་བ་ཀུན་ཏུ	ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད (आनन्दितः)	177	9
བྱབ	བྱ་བ	34	13
དབལ་ལྡན	དཔལ་ལྡན	3	15
དབལ་དང་ལྡན་རྣམས	དཔལ་དང་ལྡན་རྣམས	91	9
དབལ་ལྡན	དཔལ་ལྡན	4	22
དབལ་ནི	དཔལ་ནི	115	19
དབལ་མོ	དཔལ་མོ	53	25
འབྲེལ་པར་བྱེད་ན	འབྲེལ་བར་བྱེད་ན	38	19
སྤྲུལ་གྱི་དགྲ	སྤྲུལ་གྱི་དགྲ	202	20
སྤྲུལ	སྤྲུལ	212	23
མ་ཆི་མ་དང་བཅས་པར	མཆི་མ་དང་བཅས་པར	234	15
* མཧྱིག་དེ་བ་ལ	ལ་སོགས་པ (आदयः)	241	1
མིག་ལྡན	མིག་ལྡན	33	3
སྨོས་པས	སྨོས་པས	232	15
གཙོ་པར	གཙོ་བོར	23	1
ཚུར་ཞེག	ཚུར་ཤོག	60	19
ཚུར་ཞེག	ཚུར་ཤོག	63	5
ཚར་ཤོག	ཚུར་ཤོག	71	3
འཚར་གྱིས	ཆར་གྱིས (छव्या)	90	22
འཚལ །	འཚལ ། ༢༧	237	21
ཛ་ཏི་འི་མེ་ཏོག	ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག (जातिकुसुमं)	58	5
མཛའ་པོ	མཛའ་བོ	14	20
བཛོད་ཅིག	མཛོད་ཅིག (उदाहर)	108	16
ནས་ནི	ཞེས་ནི	20	3
ཨལ་མདབ	ཨལ་འདབ	54	17
ཨལ་མདབ	ཨལ་འདབ	54	23
ཨལ་མདབ	ཨལ་འདབ	123	8
ཨལ་མདབ་ཀྱི	ཨལ་འདབ་ཀྱི	123	3
ཨལ་མདབ་ཀྱི	ཨལ་འདབ་ཀྱི	123	17
ཨལ་མདབ་ཅན་མ་ལ	ཨལ་འདབ་ཅན་མ་ལ	99	18
ཨལ་མདབ་ཅན་མ་ལ	ཨལ་འདབ་ཅན་མ་ལ	99	24
ཨལ་མདབ་དག་ནི	ཨལ་འདབ་དག་ནི	140	17
ཨལ་མདབ་དག་ལ	ཨལ་འདབ་དག་ལ	64	22
ཨལ་མདབ་དང་	ཨལ་འདབ་དང་	55	20
ཨུ་མ	ཨུམ	186	12

N... NANDA

...ར་འཁྲུལ་ ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་བཤལ་བ ॥ ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་གི་གྲངས ॥

I...ect	Correct	Page	Line
... ་དགས	སྒོ་སྲུངས་ཀྱིས (प्रतिद्वारः)	183	1
རབ་ཏུ་དང་པར་གྱུར་ཏོ	རབ་ཏུ་དང་བར་གྱུར་ཏོ	104	18
རབ་ཏུ་བསང་ཏོ	རབ་ཏུ་བསང་ངོ་	163	7
རི་དྭག་གི	རི་དྭགས་ཀྱི	17	17
* ལེགས་པར་སྨྲས ॥ ༢༢	ལེགས་པར་སྨྲས ॥ ༢༨	240	21
སེག་ཁང་	(བ) སྲེག་ཁང་	235	5
སོག་ཆགས	སྲོག་ཆགས	223	15

